

Skrivning i historia, delkurs 2 – HISA24, HISA34 och ÄHID01

2024-11-01

Examinator: Dick Harrison

Provet består av två essäfrågor, två kortare frågor och fem mycket korta frågor. Samtliga frågor, alltså även **båda** essäfrågorna, skall besvaras. Svaren på essäfrågorna skall maximeras till fyra A4-sidor per fråga, svaren på kortfrågorna till en A4-sida per fråga, svaren på de mycket korta frågorna till en enkel markering av alternativ. Observera att svarens längd är avpassade efter frågornas svårighetsgrad; om ni skriver betydligt mindre än de ovangivna sidantalen löper ni stor risk att inte nå upp i det eftersträvarsvärda poängantalet.

Skriv läsligt! Otydlig handstil OMÖJLIGGÖR rättningen! Observera att namnen på de personer och orter ni nämner i era svar skall vara ***rättstavade***. Försök besvara samtliga frågor.

Essäfrågorna ger som bäst 15 poäng var. Kortfrågorna ger som bäst 5 poäng var, de mycket korta frågorna som bäst 1 poäng var. Maximalt antal poäng blir alltså 45. För att få Godkänt krävs 22 poäng, för Väl Godkänt 34 poäng.

Även om skrivningen avbryts skall frågeformuläret återlämnas med namnet ifyllt.

Essäfrågor:

(1) Redogör för framväxten av de antika grekiska stadsstaterna – politisk och geografisk struktur, samhällsklasser, yttre hot, osv. När växte stadsstaterna fram? Hur stora var de? Hur geografiskt omfattande var deras kolonisationsverksamhet (ge gärna exempel)? Jämför särskilt utvecklingen i Athen och andra städer och förklara skillnaderna. Vilken typ av demokrati utvecklades i vissa stadsstater? Varför? Vad skiljer denna demokrati från vårt nuvarande system? Och framför allt: varför gick stadsstaterna till slut under?

(2) Redogör för länderna kring Indiska oceanen – både de afrikanska och de asiatiska – fram till 1300-talet e.Kr., sett mot bakgrund av demografi, ekonomi, kulturmöten och krig. Jämför utvecklingen vid de olika kusterna med varandra. Vilka typer av riken skapades? Vad utmärkte dem i förhållande till varandra? Vilken roll spelade havet för kulturmöten? Redogör även översiktligt för den religiösa och allmänskulturella historien. Observera att fokus i frågan ligger på kuststäder och kustriken, inte på huvudsakligen inlandsbaserade politiska strukturer.

Korta frågor:

(3) Redogör översiktligt för den politiska utvecklingen i Sverige från 800-talet till 1300-talet.

(4) Redogör översiktligt och kortfattat för de stora dragen i den europeiska agrarekonomins och folkmängdens utveckling från tidig medeltid till 1350 (uppfindingar, innovationer, gods, demografi, etc.).

VAR GOD VÄND!

Mycket korta frågor:

(5) Vilket folk låg bakom utvecklingen av alfabetet? Välj mellan följande alternativ:

- 1. fenicierna
- X. araméerna
- 2. sumererna

(6) Han berömde sig av att ha erövrat hela Danmark och Norge och gjort danerna kristna. Vad hette han? Välj mellan följande alternativ:

- 1. Harald Blåtand
- X. Sven Estridsson
- 2. Knut den store

(7) Vad kallades Muhammeds efterträdare som politiska och religiösa ledare? Välj mellan följande alternativ:

- 1. sultaner
- X. kalifer
- 2. emirer

(8) Det romerska riket under medeltiden, med Konstantinopel som huvudstad, är också känt under ett annat namn. Vilket? Välj mellan följande alternativ:

- 1. sasanidiska riket
- X. visigotiska riket
- 2. bysantinska riket

(9) Henrik IV, Gregorius VII, Milano, Matilda av Canossa, bannlysningar. Vilken konflikt avses? Välj mellan följande alternativ:

- 1. investiturstriden
- X. ikonoklasmen
- 2. hundraårskriget

Omskrivning i historia, delkurs 2 – HISA24, HISA34, ÄHID01

2024-11-29

Examinator: Dick Harrison

Provet består av två essäfrågor, två kortare frågor och fem mycket korta frågor. Samtliga frågor, alltså även **båda** essäfrågorna, skall besvaras. Svaren på essäfrågorna skall maximeras till fyra A4-sidor per fråga, svaren på kortfrågorna till en A4-sida per fråga, svaren på de mycket korta frågorna till en enkel markering av alternativ. Observera att svarens längd är avpassade efter frågornas svårighetsgrad; om ni skriver betydligt mindre än de ovangivna sidantalen löper ni stor risk att inte nå upp i det eftersträvarsvärda poängantalet.

Skriv läsligt! Otydlig handstil OMÖJLIGGÖR rättningen! Observera att namnen på de personer och orter ni nämner i era svar skall vara ***rättstavade***. Försök besvara samtliga frågor.

Essäfrågorna ger som bäst 15 poäng var. Kortfrågorna ger som bäst 5 poäng var, de mycket korta frågorna som bäst 1 poäng var. Maximalt antal poäng blir alltså 45. För att få Godkänt krävs 22 poäng, för Väl Godkänt 34 poäng.

Även om skrivningen avbryts skall frågeformuläret återlämnas med anonymkoden ifyllt.

Essäfrågor:

(1) Redogör för högkulturernas utveckling från och med jordbruksekonominns uppkomst till ca 500 f.Kr. Var uppstod högkulturer? Varför just där? Ge exempel på skillnader i utvecklingen mellan de olika regionerna. Observera att frågan gäller hela samhället (religion, ekonomi, kultur, etc.), inte bara den strikt politiska sfären.

(2) Det karolingiska imperiet uppstod på 700-talet, det tysk-romerska på 900-talet. Båda kom att fungera som västeuropeiska stormakter, vilka utövade ett omfattande inflytande över såväl de egna länderna som grannländerna. Redogör för de båda imperiernas historia och jämför dem med varandra. Observera att frågan inte bara gäller politik i strikt bemärkelse ("kungar och krig") utan också religion, ekonomi, demografi och kultur.

Korta frågor:

(3) Redogör översiktligt för Afrikas politiska och allmänskulturella utveckling från Kristi födelse till 1300-talet. Koncentrera er på utvecklingen söder om Sahara (Nordafrika ingår alltså *inte* i frågan).

(4) Redogör översiktligt för Danmarks historia från ca 900 till ca 1350.

VAR GOD VÄND!

Mycket korta frågor:

(6) De levde i Irak under bronsåldern, byggde upp flera imperier och hade en lagstiftare vid namn Hammurabi. Vad hette folket? Välj mellan följande alternativ:

- 1. hettiter
- X. elamiter
- 2. babylonier

(7) Vad kallades den temporära landsförvisning som en antik grekisk politiker kunde drabbas av? Välj mellan följande alternativ:

- 1. ostrakisering
- X. exkommunikation
- 2. haruspicer

(8) De var muslimer, härskade från Damaskus och var en jordklotets mäktigaste familjer under decennierna kring år 700. Vad kallar vi dem? Välj mellan följande alternativ:

- 1. abbasider
- X. fatimider
- 2. umayyader

(9) Karl Martell, Pippin den lille, Karl den store och Ludvig den fromme. Vilken familj tänker vi på? Välj mellan följande alternativ:

- 1. agilolfingerna
- X. ottonerna
- 2. karolingerna

(10) I vilken stad residerade den mäktigaste ärkebiskopen i det medeltida Norden? Välj mellan följande alternativ:

- 1. Lund
- X. Uppsala
- 2. Nidaros

Tentamen grundkurs, delkurs 3 Senmedeltid och tidigmodern tid HT2024

3 december 2024 8:00-13:00 (MA 10)

Läs detta noga innan du skriver tentan

1. Du ska besvara de nedanstående frågorna: 3 essäfrågor och 12 korta frågor.
2. Inga hjälpmedel är tillåtna.
3. Läs frågan noggrant minst 2 gånger innan du börjar besvara den.
4. Skriv allt du kan som är relevant för frågeställningen. Svaren ska inte vara längre än 2 sidor. Besvara varje essäfråga på ett nytt ark och skriv läsligt!
5. Tänk på att ange var i tiden du rör dig. Det måste inte vara exakta årtal men du måste visa att du vet när i tiden olika händelser äger rum.
6. Ange också vilka geografiska områden du behandlar. Är det du beskriver något som berör hela världen, Asien, västra Europa eller kanske bara Sverige (eller något annat mer avgränsat geografiskt område)?
7. När du skrivit färdigt ditt svar, gå då tillbaka och kontrollera att du besvarat frågans alla delar.
8. Essäfrågorna ger högst 25 poäng vardera och de begreppsfrågorna 2 poäng per styck (med 1 bonuspoäng om du har alla rätt), alltså 100 poäng totalt. För att få godkänt krävs 50 poäng och för att bli väl godkänd 75.

Goda råd till dig som inte är van att skriva salstentamen

1. Sitt hela tiden ut även om du tycker att du är färdig. Du kan mycket väl komma på saker som du vill lägga till och det är synd att göra det på väg hem.
2. Ta med frukt eller annat att äta som ger energi.
3. Beräkna tiden. Du ska svara på 15 frågor på 5 timmar (såvida du inte har rätt till förlängd skrivtid). Se till att avsätta 50 minuter per essäfråga och 10 minuter per begreppsfråga, använd den extra timmen att gå tillbaka och fyll på med saker du kommer på efterhand.

Lycka till!

Emilie, Svante och Andreas

Essäfrågor (totalt 75 p)

Besvara varje essäfråga på ett nytt pappersark. Svaret ska högst vara 2 sidor, skriv läsligt!

1. Beskriv vad den senmedeltida krisen var och när den inföll i tid. Vilka ekonomiska, sociala, politiska och kulturella följder fick den för Europa?
2. Några årtionden under den tidigmoderna tiden präglades av omvälvande händelser i den "Atlantiska världen". Beskriv och jämför revolutionerna i Amerika, Frankrike och Haiti. När inträffade de? Vilka var de underliggande strukturella problemen, respektive den tändande gnistan? Vilka idéer fördes fram? Diskutera centrala likheter och skillnader mellan de tre revolutionerna.
3. Redogör för den svenska statsomvälvningen 1809, med särskilt fokus på den nya regeringsform som den 6 juni samma år antogs av Sveriges riksdag.

Begreppsfrågor (Totalt 25 p)

Förklara innebörden (sammanhang och tidpunkt eller tidsperiod) i följande namn eller begrepp. Skriv högst 2-3 meningar per begrepp/namn.

1. Zeng He
2. Patronage
3. Absolutism
4. Tokugawaperioden
5. Kalmarunionen
6. Stormaktstiden
7. Dar al-Islam
8. Avlatsbrev
9. Sekreta utskottet
10. Tordesillasfördraget
11. Hugenotter
12. Industrialisering

Omtentamen grundkurs, delkurs 3 Senmedeltid och tidigmodern tid HT2024

10 januari 2025 8:00-13:00 (LUX B336)

Läs detta noga innan du skriver tentan

1. Du ska besvara de nedanstående frågorna: 3 essäfrågor och 12 korta frågor.
2. Inga hjälpmedel är tillåtna.
3. Läs frågan noggrant minst 2 gånger innan du börjar besvara den.
4. Skriv allt du kan som är relevant för frågeställningen. Svaren ska inte vara längre än 2 sidor. Besvara varje essäfråga på ett nytt ark och skriv läsligt!
5. Tänk på att ange var i tiden du rör dig. Det måste inte vara exakta årtal men du måste visa att du vet när i tiden olika händelser äger rum.
6. Ange också vilka geografiska områden du behandlar. Är det du beskriver något som berör hela världen, Asien, västra Europa eller kanske bara Sverige (eller något annat mer avgränsat geografiskt område)?
7. När du skrivit färdigt ditt svar, gå då tillbaka och kontrollera att du besvarat frågans alla delar.
8. Essäfrågorna ger högst 25 poäng vardera och de begreppsfrågorna 2 poäng per styck (med 1 bonuspoäng om du har alla rätt), alltså 100 poäng totalt.

Goda råd till dig som inte är van att skriva salstentamen

1. Sitt hela tiden ut även om du tycker att du är färdig. Du kan mycket väl komma på saker som du vill lägga till och det är synd att göra det på väg hem.
2. Ta med frukt eller annat att äta som ger energi.
3. Beräkna tiden. Du ska svara på 15 frågor på 5 timmar (såvida du inte har rätt till förlängd skrivtid). Se till att avsätta 50 minuter per essäfråga och 10 minuter per begreppsfråga, använd den extra timmen att gå tillbaka och fyll på med saker du kommer på efterhand.

Lycka till!

Emilie, Svante och Andreas

Essäfrågor (totalt 75 p)

Besvara varje essäfråga på ett nytt pappersark! Svaret ska högst vara 2 sidor, skriv läsligt.

1. Redogör för kvinnors situation i Europa under perioden 1350–1850 med utgångspunkt i kontinuitet och förändring. Som exempel kan du redogöra för möjligheter till politiskt inflytande, ekonomiska rättigheter, arbete, roll i äktenskap och familj - eller annat som du anser är viktigt att ta upp.
2. I *Den moderna världens ursprung* beskriver Robert B. Marks en period på elva hundra år från år 650 till 1750 när Indiska oceanen nog var ”handelns enskilt viktigaste korsväg och en alstrare av kommersiella rikedomar” (2004:70). **Fokusera på den senare delen av perioden, och diskutera hur handeln över Indiska oceanen såg ut under tiden c. 1500–1750.** Ta upp aspekter såsom: Vilka var aktörerna? Vilka var de viktigaste handelsvarorna? Hur skiljer sig perioden 1500–1750 från tiden före ca 1500? Vilka var effekterna/konsekvenserna av handelsutbyten ekonomiskt, politiskt och idémässigt?
3. Diskutera den inre politiska utvecklingen i Sverige under stormaktstiden, med fokus på förhållandet mellan adel och kungamakt.

Begreppsfrågor (Totalt 25 p)

Förklara innebörden (sammanhang och tidpunkt eller tidsperiod) i följande namn eller begrepp. Skriv högst 2-3 meningar per begrepp/namn.

1. Det gustavianska enväldet
2. Det columbianska utbytet
3. Jesuitorden
4. Axel Oxenstierna
5. Den agrara revolutionen
6. Kaurisnäckor (cowrie shells)
7. Avlatsbrev
8. Inkariket
9. Konstitutionalism
10. Devschirme (devshirme)
11. Hundraårskriget
12. Mary Wollstonecraft

Skrivning i HISA24 + ÄHID01: Forntiden, antiken och medeltiden, tiden fram till 1350

2024-03-15, 14:00 – 19:00

Examinator: Dick Harrison

Provet består av två essäfrågor, två kortare frågor och fem mycket korta frågor. Samtliga frågor, alltså även **båda** essäfrågorna, skall besvaras. Svaren på essäfrågorna skall maximeras till fyra A4-sidor per fråga, svaren på kortfrågorna till en A4-sida per fråga, svaren på de mycket korta frågorna till en enkel markering av alternativ. Observera att svarens längd är avpassade efter frågornas svårighetsgrad; om ni skriver betydligt mindre än de ovangivna sidantalen löper ni stor risk att inte nå upp i det eftersträvensvärda poängantalet.

Skriv läsligt! Otydlig handstil OMÖJLIGGÖR rättningen! Observera att namnen på de personer och orter ni nämner i era svar skall vara **rättstavade**. Försök besvara samtliga frågor.

Essäfrågorna ger som bäst 15 poäng var. Kortfrågorna ger som bäst 5 poäng var, de mycket korta frågorna som bäst 1 poäng var. Maximalt antal poäng blir alltså 45. För att få Godkänt krävs 22 poäng, för Väl Godkänt 34 poäng.

Även om skrivningen avbryts skall frågeformuläret återlämnas med namnet ifyllt.

Essäfrågor:

(1) Redogör för det romerska rikets historia från 500-talet f.Kr. till 300-talet e.Kr. Fokusera särskilt på vilka politiska styrelseskick som uppstod och efterträdde varandra, hur de erövrade landområdena administrerades och kontrollerades och hur romarna hanterade interna sociala och politiska problem (slavuppror, proletärer, inbördeskrig, etcetera). Ge exempel på kriser, krig och politiska vägval, men lägg också vikt vid kulturella och religiösa aspekter. OBS: frågan skall *inte* innehålla en redogörelse för imperiets fall i väster.

(2) Jämför Tysklands och Frankrikes historia från ca 900 till ca 1350. Likheter och skillnader? Hur utvecklades kungarnas, kyrkans och de adliga skiktens maktställning? Hur påverkade de båda länderna övriga Europa politiskt, ekonomiskt och kulturellt? Lägg särskild tonvikt vid de politiska kriser som Tyskland och Frankrike drabbades av. Varför uppstod de? Hur försökte härskarna lösa konflikterna?

Korta frågor:

(3) Redogör översiktligt för den politiska utvecklingen i Sverige från 800-talet till 1300-talet.

(4) Redogör översiktligt för Afrikas politiska och allmänskulturella utveckling från Kristi födelse till 1300-talet. Koncentrera er på utvecklingen söder om Sahara.

VAR GOD VÄND!

Mycket korta frågor:

(5) Vilket folk låg bakom utvecklingen av alfabetet? Välj mellan följande alternativ:

- 1. fenicierna
- X. araméerna
- 2. sumererna

(6) När utbröt investiturstriden? Välj mellan följande alternativ:

- 1. 900-talet
- X. 1000-talet
- 2. 1100-talet

(7) Han härskade i Babylonien på 1700-talet f.Kr. och gick till historien som en stor lagstiftare. Vad hette han? Välj mellan följande alternativ:

- 1. Hammurabi
- X. Sargon
- 2. Assurbanipal

(8) Vilket folk dominerade nuvarande Italien på 600- och 700-talen e.Kr.? Välj mellan följande alternativ:

- 1. alamanner
- X. visigoter
- 2. langobarder

(9) Här samlades antikens lärde under hellenismen, och här gjordes banbrytande vetenskapliga framsteg. Stadens bibliotek var legendariskt. Vilken ort avses? Välj mellan följande alternativ:

- 1. Rom
- X. Karthago
- 2. Alexandria

Omskrivning i HISA24 + HISA34: Forntiden, antiken och medeltiden, tiden fram till 1350

2024-04-17, 08:00 – 13:00

Examinator: Dick Harrison

Provet består av två essäfrågor, två kortare frågor och fem mycket korta frågor. Samtliga frågor, alltså även **båda** essäfrågorna, skall besvaras. Svaren på essäfrågorna skall maximeras till fyra A4-sidor per fråga, svaren på kortfrågorna till en A4-sida per fråga, svaren på de mycket korta frågorna till en enkel markering av alternativ. Observera att svarens längd är avpassade efter frågornas svårighetsgrad; om ni skriver betydligt mindre än de ovangivna sidantalen löper ni stor risk att inte nå upp i det eftersträvensvärda poängantalet.

Skriv läsligt! Otydlig handstil OMÖJLIGGÖR rättningen! Observera att namnen på de personer och orter ni nämner i era svar skall vara ***rättstavade***. Försök besvara samtliga frågor.

Essäfrågorna ger som bäst 15 poäng var. Kortfrågorna ger som bäst 5 poäng var, de mycket korta frågorna som bäst 1 poäng var. Maximalt antal poäng blir alltså 45. För att få Godkänt krävs 22 poäng, för Väl Godkänt 34 poäng.

Även om skrivningen avbryts skall frågeformuläret återlämnas med namnet ifyllt.

Essäfrågor:

(1) Redogör för högkulturernas utveckling från och med jordbruksekonominns uppkomst till ca 500 f.Kr. Var uppstod högkulturer? Varför just där? Skillnader i utvecklingen mellan de olika regionerna? Observera att frågan gäller hela samhället (religion, ekonomi, kultur, etc.), inte bara den strikt politiska sfären.

(2) Redogör för Västeuropas historia 500-1350 sett mot bakgrund av demografi (folkmängd, etc.) och basnäringar. När sker uppgångar och nedgångar? Känner vi till orsaker? Vilka blev de sociala konsekvenserna av utvecklingen? Observera: i detta svar är den strikt politiska utvecklingen (kungar, krig, etc.) *inte* av central betydelse. Koncentrera er på de stora sociala och ekonomiska linjerna.

Korta frågor:

(3) Redogör översiktligt för den politiska utvecklingen i Tyskland från 800-talet till 1300-talet.

(4) Redogör översiktligt för Östasiens politiska och allmänskulturella utveckling från 200-talet f.Kr. till 1300-talet.

VAR GOD VÄND!

Mycket korta frågor:

(5) I vilken forntida högkultur arbetade satraper som provinsguvernörer? Välj mellan följande alternativ:

- 1. Nya rikets Egypten
- X. Den akemenidiska perserriket
- 2. Babylonien under Hammurabi

(6) Vilket folk dominerade nuvarande Italien på 600-talet? Välj mellan följande alternativ:

- 1. burgunder
- X. visigoter
- 2. langobarder

(7) År 1066 stod slaget vid Hastings. Vilket folk erövrade därmed England?

- 1. danskarna
- X. normanderna
- 2. saxarna

(8) En av islams största dynastier var den umayyadiska. Vad hette umayyadernas huvudstad? Välj mellan följande alternativ:

- 1. Kairo
- X. Isfahan
- 2. Damaskus

(9) Han härskade på Jylland under andra hälften av 900-talet och erövrade – enligt vad han själv påstod – hela Danmark och Norge. Vad kallar vi honom? Välj mellan följande alternativ:

- 1. Sven Tveskägg
- X. Harald Blåtand
- 2. Erik Segersäll

Tentamen grundkurs, delkurs 3 Senmedeltid och tidigmodern tid vt2024

22 april 2024 8:00-13:00 (MA 10E-I)

Läs detta noga innan du skriver tentan

1. Du ska besvara de nedanstående frågorna: 3 essäfrågor och 12 korta frågor.
2. Inga hjälpmedel är tillåtna.
3. Läs frågan noga minst 2 gånger innan du börjar besvara den.
4. Skriv allt du kan som är relevant för frågeställningen. Svaren ska inte vara längre än 2 sidor. Besvara varje essäfråga på ett nytt ark och skriv läsligt!
5. Tänk på att ange var i tiden du rör dig. Det måste inte vara exakta årtal men du måste visa att du vet när i tiden olika händelser äger rum.
6. Ange också vilka geografiska områden du behandlar. Är det du beskriver något som berör hela världen, Asien, västra Europa eller kanske bara Sverige (eller något annat mer avgränsat geografiskt område)?
7. När du skrivit färdigt ditt svar, gå då tillbaka och kontrollera att du besvarat frågans alla delar.
8. Essäfrågorna ger högst 25 poäng vardera och de begreppsfrågorna 2 poäng per styck (med 1 bonuspoäng om du har alla rätt), alltså 100 poäng totalt. För att få godkänt krävs 50 poäng och för att bli väl godkänd 75.

Goda råd till dig som inte är van att skriva salstentamen

1. Sitt hela tiden ut även om du tycker att du är färdig. Du kan mycket väl komma på saker som du vill lägga till och det är synd att göra det på väg hem.
2. Ta med frukt eller annat att äta som ger energi.
3. Beräkna tiden. Du ska svara på 15 frågor på 5 timmar (såvida du inte har rätt till förlängd skrivtid). Se till att avsätta 50 minuter per essäfråga och 10 minuter per begreppsfråga, använd den extra timmen att gå tillbaka och fyll på med saker du kommer på efterhand.

Lycka till!

Liesbeth, Brita och Emilie

Essäfrågor (75 p)

Besvara varje essäfråga på ett nytt pappersark och skriv läsligt!

1. Mellan 1350 och 1800 präglades Europa av olika intellektuella rörelser, t ex renässansen, reformationen, vetenskapliga revolutionen och upplysningen. Välj **två** av rörelserna och beskriv kopplingarna mellan dem, samt deras påverkan på vanliga människors vardagsliv.
2. Beskriv och jämför de tre revolutioner som vi talat om under delkursen: Amerikanska revolutionen, Franska revolutionen och Haitiska revolutionen – identifiera likheter och skillnader i idéer och samhällsliga drivkrafter.
3. Beskriv det frihetstida statsskicket och förklara den historiska bakgrunden till dess specifika utformning. Diskutera också begreppet ”frihetstiden” som periodindelning – argumentera för respektive emot begreppets relevans.

Begreppsfrågor (25 p)

Förklara innebörden (sammanhang och tidpunkt eller tidsperiod) i följande namn eller begrepp. Skriv högst 2-3 meningar per begrepp/namn.

1. Konfessionalisering
2. Manufaktur
3. Hustavla
4. Västliga schismen
5. Shogun
6. Heliocentrism
7. Ferdinand II av Habsburg
8. Zheng He
9. Axel von Fersen
10. Columbianska utbytet
11. Nyköpings recess
12. Mimar Sinan

Omtentamen delkurs 3: Senmedeltid och tidigmodern tid, 1350-1850

Torsdagen den 23 maj 2024, kl. 8:00-13:00

Läs detta noga innan du skriver tentan

1. Du ska besvara de 4 nedanstående frågorna.
2. Inga hjälpmedel är tillåtna.
3. Läs frågan noga minst 2 gånger innan du börjar besvara den.
4. Skriv allt du kan som är relevant för frågeställningen. Svaren ska inte vara längre än 2 sidor (1 sida på dator).
5. Tänk på att ange var i tiden du rör dig. Det måste inte vara exakta årtal men du måste visa att du vet när i tiden olika händelser äger rum.
6. Ange också vilka geografiska områden du behandlar. Är det du beskriver något som berör hela världen, Asien, västra Europa eller kanske bara Sverige (eller något annat mer avgränsat geografiskt område)?
7. När du skrivit färdigt ditt svar, gå då tillbaka och kontrollera att du besvarat frågans alla delar.
8. För att bli godkänd ska du ha godkänt på samtliga 4 frågor. För att få Väl godkänt ska du ha VG på minst 2 av de 4 frågorna.

Goda råd till dig som inte är van att skriva salstentamen

1. Sitt hela tiden ut även om du tycker att du är färdig. Du kan mycket väl komma på saker som du vill lägga till och det är synd att göra det på väg hem.
2. Ta med frukt eller annat att äta som ger energi.
3. Beräkna tiden. Du ska svara på 4 frågor på 5 timmar (såvida du inte har rätt till förlängd skrivtid). Se till att avsätta 1 timme per fråga och använd den extra timmen att gå tillbaka och fyll på med saker du kommer på efterhand.

Essäfrågor (75 p)

Besvara varje essäfråga på ett nytt pappersark och skriv läsligt!

1. Senmedeltiden i Europa karakteriseras av en stor nedgångs- och krisperiod som inleddes med digerdöden i mitten av 1300-talet. Vilka andra kriser är del av den senmedeltida krisperioden? Hur påverkades olika europeiska länder politiskt och socialt, och kortsiktigt respektive långsiktigt av kriserna?
2. Diskutera män och kvinnors roller i det lutherska Europa och Sverige. Vilka konsekvenser hade reformationen och den bibelbaserade lagstiftningen för svenska män och kvinnor?
3. Beskriv förutsättningar för, och effekter av, europeiska koloniserare och handelsresandes kontakter med länder utanför Europa under 1500- och 1600-talen. Vad gäller effekter, ge exempel från Syd- och Mellanamerika, Afrika, Indien och Kina.

Begreppsfrågor (25 p)

Förklarar innebörden (sammanhang och tidpunkt eller tidsperiod) i följande namn eller begrepp. Skriv högst 2-3 meningar per begrepp/namn.

1. Ming dynastin
2. Sankt-Barthélemy
3. Suleyman den Magnifike
4. Toussaint L'Ouverture
5. Avlatsbrev
6. Upplyst despotism
7. Humanism
8. Tycho Brahe
9. Sekretariatet
10. Laga skifte
11. Indelningsverket
12. Drottning Margareta

Uppsamlingsskrivning i historia, delkurs 2

2024-08-21, 09:00 – 14:00

Examinator: Dick Harrison

Provet består av två essäfrågor, två kortare frågor och fem mycket korta frågor. Samtliga frågor, alltså även **båda** essäfrågorna, skall besvaras. Svaren på essäfrågorna skall maximeras till fyra A4-sidor per fråga, svaren på kortfrågorna till en A4-sida per fråga, svaren på de mycket korta frågorna till en enkel markering av alternativ. Observera att svarens längd är avpassade efter frågornas svårighetsgrad; om ni skriver betydligt mindre än de ovan angivna sidantalerna löper ni stor risk att inte nå upp i det eftersträvarvärda poängantalet.

Skriv läsligt! Otydlig handstil OMÖJLIGGÖR rättningen! Observera att namnen på de personer och orter ni nämner i era svar skall vara ***rättstavade***. Försök besvara samtliga frågor.

Essäfrågorna ger som bäst 15 poäng var. Kortfrågorna ger som bäst 5 poäng var, de mycket korta frågorna som bäst 1 poäng var. Maximalt antal poäng blir alltså 45. För att få Godkänt krävs 22 poäng, för Väl Godkänt 34 poäng.

Även om skrivningen avbryts skall frågeformuläret återlämnas med namnet ifyllt.

Essäfrågor:

(1) Det karolingiska imperiets uppkomst räknas som en avgörande händelse i västeuropeisk medeltidshistoria. Redogör för väldets uppkomst, utveckling och nedgång, med tonvikten vid de bakomliggande faktorerna, den politiska kulturen och de långsiktiga konsekvenserna. Var uppmärksam på de ideologiska och ekonomiska grunderna för dynastins expansion.

(2) Hur och när utvecklades Sverige till ett rike? Varifrån kom impulserna? Vilka individer och grupper spelade nyckelroller? Redogör för huvuddragen i den process varigenom småriken och hövdingadömen enades till ett kungarike.

Korta frågor:

(3) Redogör översiktligt för den politiska utvecklingen i Afrika söder om Sahara före 1350. Vilken riken och kulturkomplex blomstrade?

(4) Det första triumviratets historia är ett typiskt exempel på utvecklingen i romerska riket under den krisdrabbade senrepubliken. Redogör för de inblandade parterna och deras historia.

VAR GOD VÄND!

Mycket korta frågor:

(5) Under 1000-talets andra hälft erövrade en turkisk dynasti en betydande del av Mellanöstern och grundade en stormakt. Vad kallades erövrarna? Välj mellan följande alternativ:

- 1. samanider
- X. seljuquer
- 2. osmaner

(6) Han härskade i Babylonien på 1700-talet f.Kr. och gick till historien som en stor lagstiftare. Vad hette han? Välj mellan följande alternativ:

- 1. Hammurabi
- X. Sargon
- 2. Assurbanipal

(7) På 1100- och 1200-talen dominerades det sydöstasiatiska fastlandet av khmerfolkets stormakt. Vad hette huvudstaden?

- 1. Pagan
- X. Borobudur
- 2. Angkor

(8) Han var en dansk kung som övergick till kristendomen, stred mot tyskarna och upprättade ett överhöghetsvälde i Norge. Hans namn? Välj mellan följande alternativ:

- 1. Harald Blåtand
- X. Valdemar Sejr
- 2. Sven Estridsen

(9) Försäljning av kyrkliga ämbeten var ett utbrett missbruk under medeltiden, något som hårt kritiserades från flera håll. Vad kallas företeelsen?

- 1. simoni
- X. stylitism
- 2. celibat

Uppsamlingstentamen delkurs 3: Senmedeltid och tidigmodern tid, 1350–1850

22 augusti 2024 9:00-14:00 (LUX:B129)

Läs detta noga innan du skriver tentan

1. Du ska besvara de nedanstående frågorna: 3 essäfrågor och 12 korta frågor.
2. Inga hjälpmedel är tillåtna.
3. Läs frågan noga minst 2 gånger innan du börjar besvara den.
4. Svara på frågan! Skriv alltså bara det som är relevant för frågeställningen. Det ger inga poäng att skriva saker som inte svarar på frågan.
5. Svaren ska inte vara längre än 2 sidor (1 sida på dator). Besvara varje essäfråga på ett nytt ark och skriv läsligt!
6. Tänk på att ange var i tiden du rör dig. Det måste inte vara exakta årtal men du måste visa att du vet när i tiden olika händelser äger rum.
7. Ange också vilka geografiska områden du behandlar. Är det du beskriver något som berör hela världen, Asien, västra Europa eller kanske bara Sverige (eller något annat mer avgränsat geografiskt område)?
8. När du skrivit färdigt ditt svar, gå då tillbaka och kontrollera att du besvarat frågans alla delar.
9. Essäfrågorna ger högst 25 poäng vardera och de begreppsfrågorna 2 poäng per styck (med 1 bonuspoäng om du har alla rätt), alltså 100 poäng totalt. För att få godkänt krävs 50 poäng och för att bli väl godkänd 75.

Goda råd till dig som inte är van att skriva salstentamen

1. Sitt hela tiden ut även om du tycker att du är färdig. Du kan mycket väl komma på saker som du vill lägga till och det är synd att göra det på väg hem.
2. Ta med frukt eller annat att äta som ger energi.
3. Beräkna tiden. Du ska svara på 15 frågor på 5 timmar (såvida du inte har rätt till förlängd skrivtid). Se till att avsätta 50 minuter per essäfråga och 10 minuter per begreppsfråga, använd den extra timmen att gå tillbaka och fyll på med saker du kommer på efterhand.

Lycka till!

Liesbeth, Brita och Emilie

Essäfrågor (75 p)

Besvara varje essäfråga på ett nytt pappersark och skriv läsligt!

1. Reformationen ledde till många konflikter inom det Tysk-romerska riket men år 1555 slöts Religionsfreden i Augsburg. Freden förhindrade inte att ett nytt krig bröt ut 1618, Trettioåriga kriget. Beskriv innehållet i Religionsfreden i Augsburg och beskriv förändringarna i Riket och Europa som gjorde att Freden inte längre fungerade 1618 och ett nytt krig bröt ut.
2. Diskutera män och kvinnors roller i det lutherska Europa och Sverige. Vilka konsekvenser hade reformationen och den bibelbaserade lagstiftningen för svenska män och kvinnor?
3. Den europeiska expansionen inleddes i slutet av 1400-talet. Beskriv i stora drag perioden c. 1500–1750 med inriktning på långväga/globala förflyttningar och influenser. Ta upp följande aspekter i ditt svar: a) Vilka var de viktigaste globala aktörerna? Förändrades detta under perioden? b) Vad transporterades i de långväga handelsnätverken? Förändrades detta under perioden? c) Även idéer och världsuppfattningar var i rörelse. Diskutera några centrala exempel på detta från den aktuella perioden.

Begreppsfrågor (25 p)

Förklara innebörden (sammanhang och tidpunkt eller tidsperiod) i följande namn eller begrepp. Skriv högst 2-3 meningar per begrepp/namn.

1. Johan II av Frankrike
2. Calvinism
3. Erasmus av Rotterdam
4. Absolutism
5. Axel Oxenstierna
6. Hustavla
7. Frihetstiden
8. Förlagssystem/förläggarverksamhet
9. Inkariket
10. Janitsjar
11. Peter den store
12. Qing dynastin

Skrivning i historia, delkurs 2

2023-03-17

Examinator: Dick Harrison

Provet består av två essäfrågor, två kortare frågor och fem mycket korta frågor. Samtliga frågor, alltså även **båda** essäfrågorna, skall besvaras. Svaren på essäfrågorna skall maximeras till fyra A4-sidor per fråga, svaren på kortfrågorna till en A4-sida per fråga, svaren på de mycket korta frågorna till en enkel markering av alternativ. Observera att svarens längd är avpassade efter frågornas svårighetsgrad; om ni skriver betydligt mindre än de ovangivna sidantalen löper ni stor risk att inte nå upp till det eftersträvarsvärda poängantalet.

Skriv läsligt! Otydlig handstil OMÖJLIGGÖR rättningen! Observera att namnen på de personer och orter ni nämner i era svar skall vara **rättstavade**. Försök besvara samtliga frågor.

Essäfrågorna ger som bäst 15 poäng var. Kortfrågorna ger som bäst 5 poäng var, de mycket korta frågorna som bäst 1 poäng var. Maximalt antal poäng blir alltså 45. För att få Godkänt krävs 22 poäng, för Väl Godkänt 34 poäng.

Även om skrivningen avbryts skall frågeformuläret återlämnas med namnet ifyllt.

Essäfrågor:

(1) Jämför Egypten, Mesopotamien, Kina och andra forntida högkulturer till och med 500-talet f.Kr. (dvs., frågan handlar *inte* om historien *efter* 500 f.Kr.). Fokusera på hur städer och riken utvecklades, deras geografiska omfång och deras politiska regimer. Vilken ekonomi bar upp rikena? Vilka politiska och religiösa kulturer uppstod? Berätta om kriser, allmänpolitiska förändringar och hot från främmande makter. Var särskilt uppmärksam på betydelsen av kulturmöten.

(2) Redogör för de tre skandinaviska rikenas samhälleliga och politiska utveckling från vikingatiden till digerdöden, mot bakgrund av demografi, basnäringar, religion och politiska förändringar. Vilka riken – bygderiken, hövdingadömen, kungariken, etcetera – växte fram? Hur påverkades de av varandra? Vilken betydelse hade enskilda individer som Harald Blåtand, Olav Haraldsson och Birger jarl?

Korta frågor:

(3) Redogör översiktligt för de sydasiatiska (inkl. sydöstasiatiska) civilisationskomplexen och rikena från tiden kring Kristi födelse till 1300-talet. Begränsa svaret till området *öster* om dagens Iran.

(4) Redogör översiktligt för den politiska utvecklingen i dagens Frankrike från 700-talet till 1300-talet.

VAR GOD VÄND!

Mycket korta frågor:

(5) De levde vid libanesiska kusten, uppfann alfabetet, dominerade Medelhavets sjöväga kommers och grundade Karthago, Palermo och Cádiz. Vilket folk avses? Välj mellan följande alternativ:

- 1. babylonierna
- X. fenicierna
- 2. hettiterna

(6) Dynastin härskade i Kina mellan 900-talet och 1200-talet, hade stora problem med grannarna i norr men uppnådde i gengäld en storartad ekonomisk och kulturell blomstring i söder. Vad hette dynastin? Välj mellan följande alternativ:

- 1. Zhou
- X. Wei
- 2. Song

(7) Här härskade umayyaderna på 600- och 700-talen, och hit kanaliserades det växande kalifatets rikedomar. Även efter att Bagdad blivit nytt kalifsäte förblev den här staden en av den islamiska kulturkretsens viktigaste, och än idag är den huvudstad i ett land. Vilken stad avses? Välj mellan följande alternativ:

- 1. Damaskus
- X. Amman
- 2. Kairo

(8) Vilket folk erövrade nuvarande Spanien under folkvandringstiden men besegrades av muslimerna på 710-talet? Välj mellan följande alternativ:

- 1. alamanner
- X. visigoter
- 2. langobarder

(9) Storfurstar, bojarer, ortodox kristendom, splittring i stadsbaserade riken samt hög- och senmedeltida tatarvälde. Vilket landområde avses? Välj mellan följande alternativ:

- 1. Baltikum
- X. Ungern
- 2. Ryssland

Omskrivning i historia, delkurs 2

2023-04-21

Examinator: Dick Harrison

Provet består av två essäfrågor, två kortare frågor och fem mycket korta frågor. Samtliga frågor, alltså även **båda** essäfrågorna, skall besvaras. Svaren på essäfrågorna skall maximeras till fyra A4-sidor per fråga, svaren på kortfrågorna till en A4-sida per fråga, svaren på de mycket korta frågorna till en enkel markering av alternativ. Observera att svarens längd är avpassade efter frågornas svårighetsgrad; om ni skriver betydligt mindre än de ovangivna sidantalen löper ni stor risk att inte nå upp till det eftersträvarsvärda poängantalet.

Skriv läsligt! Otydlig handstil OMÖJLIGGÖR rättningen! Observera att namnen på de personer och orter ni nämner i era svar skall vara **rättstavade**. Försök besvara samtliga frågor.

Essäfrågorna ger som bäst 15 poäng var. Kortfrågorna ger som bäst 5 poäng var, de mycket korta frågorna som bäst 1 poäng var. Maximalt antal poäng blir alltså 45. För att få Godkänt krävs 22 poäng, för Väl Godkänt 34 poäng.

Även om skrivningen avbryts skall frågeformuläret återlämnas med namnet ifyllt.

Essäfrågor:

(1) Redogör för det antika Grekland från 2000-talet till 300-talet f.Kr. Fokusera på de olika högkulturerna under forntiden och antiken, med tonvikt på hur städer och riken utvecklades, deras geografiska omgång och deras politiska regimer. Berätta om kriser, allmänpolitiska förändringar och hot från främmande makter. Var också uppmärksam på den kulturella utvecklingen.

(2) Redogör för framväxten av ett typiskt medeltida rike i det kontinentala Europa mellan ca 600 och ca 1250. Hur förändrades, generellt sett, grunderna för politisk makt? Hur utvecklades härskarideologi, lagstiftning och skatteväsen? Ta konkreta exempel från England, Frankrike och Tyskland.

Korta frågor:

(3) Redogör översiktligt för kulturkretsarna i Afrika söder om Sahara (dvs. inte Nordafrika) från tiden kring Kristi födelse till 1300-talet.

(4) Redogör översiktligt för Sveriges historia från ca 1000 till ca 1350. Fokusera på riksbildningen.

VAR GOD VÄND!

Mycket korta frågor:

(5) De uppfann kilskriften, levde i stadsstater, uppförde tempelpyramider som kallas ziqqurat och berättade historier om en stor översvämning. Vad hette folket? Välj mellan följande alternativ:

- 1. hettiter
- X. sumerer
- 2. fenicier

(6) Den romerska kejsarna Diocletianus och Konstantin byggde upp ett politiskt system, som vi känner under en speciell term. Vilken? Välj mellan följande alternativ:

- 1. dominatet
- X. principatet
- 2. duumviratet

(7) Vad kallades den temporära landsförvisning som en antik grekisk politiker kunde drabbas av? Välj mellan följande alternativ:

- 1. ostrakisering
- X. exkommunikation
- 2. haruspiciering

(8) Karl Martell, Pippin den lille, Karl den store och Ludvig den fromme. Vilken familj tänker vi på? Välj mellan följande alternativ:

- 1. agilolfingerna
- X. ottonerna
- 2. karolingerna

(9) I vilken stad residerade den mäktigaste ärkebiskopen i det medeltida Norden? Välj mellan följande alternativ:

- 1. Lund
- X. Uppsala
- 2. Nidaros

Uppsamlingsskrivning i historia, delkurs 2

2023-08-16

Examinator: Dick Harrison

Provet består av två essäfrågor, två kortare frågor och fem mycket korta frågor. Samtliga frågor, alltså även **båda** essäfrågorna, skall besvaras. Svaren på essäfrågorna skall maximeras till fyra A4-sidor per fråga, svaren på kortfrågorna till en A4-sida per fråga, svaren på de mycket korta frågorna till en enkel markering av alternativ. Observera att svarens längd är avpassade efter frågornas svårighetsgrad; om ni skriver betydligt mindre än de ovangivna sidantalen löper ni stor risk att inte nå upp till det eftersträvarsvärda poängantalet.

Skriv läsligt! Otydlig handstil OMÖJLIGGÖR rättningen! Observera att namnen på de personer och orter ni nämner i era svar skall vara **rättstavade**. Försök besvara samtliga frågor.

Essäfrågorna ger som bäst 15 poäng var. Kortfrågorna ger som bäst 5 poäng var, de mycket korta frågorna som bäst 1 poäng var. Maximalt antal poäng blir alltså 45. För att få Godkänt krävs 22 poäng, för Väl Godkänt 34 poäng.

Även om skrivningen avbryts skall frågeformuläret återlämnas med namnet ifyllt.

Essäfrågor:

(1) Redogör för högkulturernas utveckling från och med jordbruksekonominns uppkomst till ca 400 f.Kr. Var uppstod högkulturer? Varför just där? Skillnader i utvecklingen mellan de olika regionerna? Observera att frågan gäller hela samhället (religion, ekonomi, kultur, etc.), inte bara den strikt politiska sfären.

(2) Redogör för de tre skandinaviska rikenas samhälleliga och politiska utveckling från vikingatiden till digerdöden, mot bakgrund av demografi, basnäringar, religion och politiska förändringar. Vilka riken – bygderiken, hövdingadömen, kungariken, etcetera – växte fram? Hur påverkades de av varandra? Vilken betydelse hade enskilda individer som Harald Blåtand, Olav Haraldsson och Birger jarl?

Korta frågor:

(3) Redogör översiktligt för den islamiska världens politiska och allmänskulturella utveckling från 600-talet till 1300-talet.

(4) Redogör översiktligt för det bysantinska rikets historia från ca 500 till ca 1300.

VAR GOD VÄND!

Mycket korta frågor:

(5) Den babyloniske härskaren Hammurabi har gått till historien för två saker. Det ena är det stora imperium som han byggde upp i Mesopotamien. Vad är det andra? Välj mellan följande alternativ:

- 1. sin lagstiftning
- X. sin konstbevattningsreform
- 2. sin uppfinning av den hästdragna stridsvagnen

(6) Här samlades antikens lärde under hellenismen, och här gjordes banbrytande vetenskapliga framsteg. Stadens bibliotek var legendariskt. Vilken ort avses? Välj mellan följande alternativ:

- 1. Rom
- X. Karthago
- 2. Alexandria

(7) Detta afrikanska rike vid floden Niger specialiserade sig på transithandel med varor som guld och salt, och det uppnådde en blomstring på 1300-talet. Vad hette det? Välj mellan följande alternativ:

- 1. Aksum
- X. Mali
- 2. Kilwa

(8) Dessa högmedeltida tyska ämbetsmän residerade på kungliga palats, där de kontrollerade jordegendomar och fungerade som härskarens förlängda armar gentemot hertigarna. Vad kallar vi dem? Välj mellan följande alternativ:

- 1. pfalzgrevar
- X. gastalder
- 2. seneskalker

(9) Norge expanderade i mitten av 1200-talet på Nordatlanten och lade under sig två nya territorier. Vilka? Välj mellan följande alternativ:

- 1. Isle of Man och Ulster
- X. Irland och Färöarna
- 2. Island och Grönland

Tentamen delkurs 3: Senmedeltid och tidigmodern tid, 1350-1850

25 april 2023 8:00-13:00

Läs detta noga innan du skriver tentan

1. Du ska besvara de 4 nedanstående frågorna.
2. Inga hjälpmedel är tillåtna.
3. Läs frågan noga minst 2 gånger innan du börjar besvara den.
4. Skriv allt du kan som är relevant för frågeställningen. Svaren ska inte vara längre än 2 sidor (1 sida på dator).
5. Tänk på att ange var i tiden du rör dig. Det måste inte vara exakta årtal men du måste visa att du vet när i tiden olika händelser äger rum.
6. Ange också vilka geografiska områden du behandlar. Är det du beskriver något som berör hela världen, Asien, västra Europa eller kanske bara Sverige (eller något annat mer avgränsat geografiskt område)?
7. När du skrivit färdigt ditt svar, gå då tillbaka och kontrollera att du besvarat frågans alla delar.
8. För att bli godkänd ska du ha godkänt på samtliga 4 frågor. För att få Väl godkänt ska du ha VG på minst 2 av de 4 frågorna.

Goda råd till dig som inte är van att skriva salstentamen

1. Sitt hela tiden ut även om du tycker att du är färdig. Du kan mycket väl komma på saker som du vill lägga till och det är synd att göra det på väg hem.
2. Ta med frukt eller annat att äta som ger energi.
3. Beräkna tiden. Du ska svara på 4 frågor på 5 timmar (såvida du inte har rätt till förlängd skrivtid). Se till att avsätta 1 timme per fråga och använd den extra timmen att gå tillbaka och fyll på med saker du kommer på efterhand.

Tentamensfrågor

1. Beskriv vad den senmedeltida krisen var och när den inföll i tid. Vilka ekonomiska, sociala, politiska och kulturella följder fick den för Europa?
2. Den protestantiska reformationen innebar sociala, ekonomiska, politiska och kulturella förändringar i de länder den genomfördes. Beskriv sådana förändringar i Sverige och peka på likheter respektive olikheter i jämförelse med övriga protestantiska länder i Europa.
3. Beskriv förutsättningar för, och effekter av, europeiska kolonistörers och handelsresandes kontakter med länder utanför Europa under 1500- och 1600-talen. Vad gäller effekter, ge exempel från Syd- och Mellanamerika, Afrika, Indien och Kina.
4. Beskriv det frihetstida statsskicket och försök förklara bakgrunden till dess utformning. Diskutera också begreppet Frihetstiden: argumentera för respektive emot begreppets relevans.

Lycka till!

Liesbeth

Omtentamen delkurs 3: Senmedeltid och tidigmodern tid, 1350-1850

26 maj 2023 8:00-13:00

Läs detta noga innan du skriver tentan

1. Du ska besvara de 4 nedanstående frågorna.
2. Inga hjälpmedel är tillåtna.
3. Läs frågan noga minst 2 gånger innan du börjar besvara den.
4. Skriv allt du kan som är relevant för frågeställningen. Svaren ska inte vara längre än 2 sidor (1 sida på dator).
5. Tänk på att ange var i tiden du rör dig. Det måste inte vara exakta årtal men du måste visa att du vet när i tiden olika händelser äger rum.
6. Ange också vilka geografiska områden du behandlar. Är det du beskriver något som berör hela världen, Asien, västra Europa eller kanske bara Sverige (eller något annat mer avgränsat geografiskt område)?
7. När du skrivit färdigt ditt svar, gå då tillbaka och kontrollera att du besvarat frågans alla delar.
8. För att bli godkänd ska du ha godkänt på samtliga 4 frågor. För att få Väl godkänt ska du ha VG på minst 2 av de 4 frågorna.

Goda råd till dig som inte är van att skriva salstentamen

1. Sitt hela tiden ut även om du tycker att du är färdig. Du kan mycket väl komma på saker som du vill lägga till och det är synd att göra det på väg hem.
2. Ta med frukt eller annat att äta som ger energi.
3. Beräkna tiden. Du ska svara på 4 frågor på 5 timmar (såvida du inte har rätt till förlängd skrivtid). Se till att avsätta 1 timme per fråga och använd den extra timmen att gå tillbaka och fyll på med saker du kommer på efterhand.

Tentamensfrågor

1. Under tidigmodern tid växte tre stora muslimska riken fram: det osmanska, det safavidiska och Mogulimperiet. Förklara dessa rikens uppgång, beskriv dess politiska och sociala kultur samt ange orsaker till rikenas försvagning.
2. Ange och diskutera såväl inre som yttre faktorer som bidrog till det svenska stormaktsväldets uppgång och fall.
3. 1600-talet kan ses som absolutismens tidevarv. Diskutera både Digerdödens och 30-årskrigets roll i statsmaktens utveckling i Sverige och peka på likheter respektive olikheter i jämförelse med övriga europeiska länder (t ex Frankrike eller Habsburgmonarkin).
4. Beskriv orsaker till, omfattning av och effekter av den transatlantiska slavhandeln.

Lycka till!

Liesbeth

Uppsamlingstentamen delkurs 3: Senmedeltid och tidigmodern tid, 1350-1850

17 augusti 2023 9:00-14:00

Läs detta noga innan du skriver tentan

1. Du ska besvara de 4 nedanstående frågorna.
2. Inga hjälpmedel är tillåtna.
3. Läs frågan noga minst 2 gånger innan du börjar besvara den.
4. Skriv allt du kan som är relevant för frågeställningen. Svaren ska inte vara längre än 2 sidor (1 sida på dator).
5. Tänk på att ange var i tiden du rör dig. Det måste inte vara exakta årtal men du måste visa att du vet när i tiden olika händelser äger rum.
6. Ange också vilka geografiska områden du behandlar. Är det du beskriver något som berör hela världen, Asien, västra Europa eller kanske bara Sverige (eller något annat mer avgränsat geografiskt område)?
7. När du skrivit färdigt ditt svar, gå då tillbaka och kontrollera att du besvarat frågans alla delar.
8. För att bli godkänd ska du ha godkänt på samtliga 4 frågor. För att få Väl godkänt ska du ha VG på minst 2 av de 4 frågorna.

Goda råd till dig som inte är van att skriva salstentamen

1. Sitt hela tiden ut även om du tycker att du är färdig. Du kan mycket väl komma på saker som du vill lägga till och det är synd att göra det på väg hem.
2. Ta med frukt eller annat att äta som ger energi.
3. Beräkna tiden. Du ska svara på 4 frågor på 5 timmar (såvida du inte har rätt till förlängd skrivtid). Se till att avsätta 1 timme per fråga och använd den extra timmen att gå tillbaka och fyll på med saker du kommer på efterhand.

Tentamensfrågor

1. Beskriv sammanlänknings av senmedeltidens globala handelssystem. Vilka regioner handlade med vilka och vilka varor var centrala i detta handelsutbyte?
2. Mellan 1350 och 1800 präglades Europa av olika intellektuella rörelser, t ex renässansen, reformationen, vetenskapliga revolutionen och upplysningen. Välj två av rörelserna och beskriv kopplingarna mellan dem, samt deras påverkan på vanliga människors vardagsliv.
3. Diskutera den europeiska, och därmed också den svenska, kvinnans ställning under perioden 1350-1850. Exemplifiera från hushåll, arbetsliv, lagstiftning. Peka på eventuella förändringar i kvinnans ställning under perioden.
4. Beskriv orsaker till, omfattning av och effekter av den transatlantiska slavhandeln.

Lycka till!
Liesbeth

Hemtentamen i historia: Modern tid, 1850–2000

Årets hemtentamen i modern historia består av två examinationsfrågor: en bildfråga respektive en essäfråga. Dina svar ska sammanlagt inte överstiga sex A4-sidor (1,5 i radavstånd, Times New Roman).

När du svarar på frågorna ska du hänvisa till den litteratur som du hämtar uppgifter och resonemang från. Detta gäller såväl kurslitteratur som eventuell annan litteratur som du tar till din hjälp. Det är bara i undantagsfall som du kan hänvisa till någon av våra föreläsningar, exempelvis om det gäller ett perspektiv som du inte återfinner i kurslitteraturen. Regeln är således att du huvudsakligen utgår från kurslitteraturen i dina svar. Tänk på detta innan du börjar skriva din examinationsuppgift.

Vår bedömning kommer att utgå från flera kriterier. Ett är naturligtvis att de uppgifter du angett är sakligt korrekta. Ett annat är att du framför dina svar på ett klart och entydigt sätt, på god svenska. Ett tredje är att du belyst alla aspekter av våra frågor. Ett fjärde kriterium är att du, som sagt, använder kurslitteraturen – och annan litteratur – på ett konstruktivt sätt som ger analysen ett mervärde, och inte bara katalogmässigt rabblar upp vad en eller annan forskare har skrivit. Mest avgörande för en väl utförd examinationsuppgift är att dina svar präglas av god historisk analys. De skall ta fasta på just det vi frågat efter, och inte mer. De ska vara klokt disponerade, så att dina huvudpoänger tydligt framgår. Precisa, systematiska och analytiskt mångfacetterade svar i vilka du tar fasta på uppgifternas huvudinslag ger högt betyg. En avgörande faktor är graden av självständighet i dina analyser. Resonemang som tyder på att du tänkt själv och inte bara upprepat vad andra skrivit och sagt är nödvändiga för att få högsta betyg.

Notera också att du måste ha anmält till oss om du har fått tillstånd till en längre skrivtid. Det är då, och enbart då, som du kan lämna in din examinationsuppgift på annat sätt än via Canvas och den deadline som är angiven där.

Lycka till!

Odeta & Andreas

1. Essäfråga

Nutida historiker beskriver ofta första världskriget som ett slags "urkatastrof" där många av den moderna erans konflikter och spänningar har sitt historiska upphov. I många länder utgjorde första världskriget emellertid också en katalysator för omfattande politiska reformer, exempelvis gällande införandet av kvinnlig rösträtt. Diskutera konsekvenserna av första världskriget med utgångspunkt i kurslitteraturen. Fokusera på den politiska utvecklingen i Europa efter 1918, men dra gärna in sociala, ekonomiska, kulturella och globala perspektiv.

2. Bildfråga

Analysera bilden och besvara följande frågor:

- Vid vilken tidpunkt publicerades bilden ungefär? Vilken global konflikt illustreras med detta? Vilken betydelse har kommentarer till bilden?

'Your move, Mr Kennedy'

Omtentamen (**hemtenta**) i historia: Modern tid, 1850–2000

Nedan finner du två essäfrågor. Du väljer en essäfråga och besvarar den så omfattande och grundligt som möjligt, men sidantalet får inte överstiga 4 sidor (1,5 i radavstånd, Times New Roman). När du svarar på essäfrågorna skall du hänvisa till den litteratur som du hämtar uppgifter och resonemang från (det gäller såväl kurslitteratur som eventuell annan litteratur som du tar till din hjälp för att svara på frågorna).

Ladda upp ditt svar på Canvas eller mejla det till odeta.rudling@hist.lu.se eller andreas.marklund@hist.lu.se senast fredagen, 18 augusti 2023, kl 14:00.

1) I både Sverige och Tyskland var "folk" ett centralt begrepp. Skillnaden var att i Tyskland efter 1933 kopplades det till ett totalitärt och rasistiskt styrelseskick medan det i Sverige var centralt i ett demokratiskt samhällsbygge. Vilka ideologiska, politiska, ekonomiska och kulturella skillnader förklarar de olikartade utvecklingslinjerna i Sverige och Tyskland under 1930-talet?

2) 1991 försvann det kommunistiska Sovjetunionen från historien och kartan. Din uppgift är att reflektera över orsakerna och förspelen till denna epokgörande händelse. Skilj mellan långsiktiga orsaker och sådana orsaker som hör åren kring 1990 till. Analysera sovjetstatens undergång med utgångspunkt i för det första den inre sovjetiska utvecklingen, för det andra efterkrigstidens utveckling i hela Östeuropa, och för det tredje kalla krigets internationella historia. Reflektera slutligen också kort och kärnfullt över verkningarna av Sovjetunionens kollaps.

Skrivning i historia, delkurs 2

2022-10-28

Examinator: Dick Harrison

Provet består av två essäfrågor, två kortare frågor och fem mycket korta frågor. Samtliga frågor, alltså även **båda** essäfrågorna, skall besvaras. Svaren på essäfrågorna skall maximeras till fyra A4-sidor per fråga, svaren på kortfrågorna till en A4-sida per fråga, svaren på de mycket korta frågorna till en enkel markering av alternativ. Observera att svarens längd är avpassade efter frågornas svårighetsgrad; om ni skriver betydligt mindre än de ovangivna sidantalerna löper ni stor risk att inte nå upp i det eftersträvarvärda poängantalet.

Skriv läsligt! Otydlig handstil OMÖJLIGGÖR rättningen! Observera att namnen på de personer och orter ni nämner i era svar skall vara **rättstavade**. Försök besvara samtliga frågor.

Essäfrågorna ger som bäst 15 poäng var. Kortfrågorna ger som bäst 5 poäng var, de mycket korta frågorna som bäst 1 poäng var. Maximalt antal poäng blir alltså 45. För att få Godkänt krävs 22 poäng, för Väl Godkänt 34 poäng.

Även om skrivningen avbryts skall frågeformuläret återlämnas med namnet ifyllt.

Essäfrågor:

(1) Redogör för det antika Grekland från 2000-talet till 300-talet f.Kr. Fokusera på de olika högkulturerna under forntiden och antiken, med tonvikt på hur städer och riken utvecklades, deras geografiska omgång och deras politiska regimer. Berätta om kriser, allmänpolitiska förändringar och hot från främmande makter. Var också uppmärksam på den kulturella utvecklingen.

(2) Redogör för de tre skandinaviska rikenas samhälleliga och politiska utveckling från vikingatiden till digerdöden, mot bakgrund av demografi, basnäringar, religion och politiska förändringar. Vilka riken – bygderiken, hövdingadömen, kungariken, etcetera – växte fram? Hur påverkades de av varandra? Vilken betydelse hade enskilda individer som Harald Blåtand, Olav Haraldsson och Birger jarl?

Korta frågor:

(3) Redogör översiktligt för de afrikanska civilisationskomplexen och rikena från antiken till 1300-talet. Begränsa svaret till Afrika *söder om* länderna vid Medelhavet.

(4) Redogör översiktligt för det tysk-romerska rikets utveckling från 900-talet till 1300-talet.

VAR GOD VÄND!

Mycket korta frågor:

(5) De levde vid libanesiska kusten, uppfann alfabetet, dominerade Medelhavets sjöväga kommers och grundade Karthago, Palermo och Cádiz. Vilket folk avses? Välj mellan följande alternativ:

- 1. babylonierna
- X. fenicierna
- 2. hettiterna

(6) Dynastin härskade i Kina mellan 600-talet och 900-talet, erövrade en stor del av Centralasien och var förhållandevis öppen och tolerant mot utländska köpmän och missionärer. Vad hette dynastin? Välj mellan följande alternativ:

- 1. Qin
- X. Han
- 2. Tang

(7) Den ersatte Damaskus som kalifatets huvudstad och var en av världens största politiska, ekonomiska och kulturella metropoler under abbasidernas storhetstid. Vilken stad avses? Välj mellan följande alternativ:

- 1. Bagdad
- X. Tabriz
- 2. Kairo

(8) Vilket folk dominerade nuvarande Italien mellan 500-talet och 700-talet e.Kr.? Välj mellan följande alternativ:

- 1. alamanner
- X. visigoter
- 2. langobarder

(9) Hagia Sofia, väringagardet, grekiska kejsare och ortodox kristendom. Vilket imperium avses? Välj mellan följande alternativ:

- 1. Karolingiska imperiet
- X. Bysantinska riket
- 2. Kievrus

Tentamen delkurs 3: Senmedeltid och tidigmodern tid, 1350-1850

28 november 2022 8.00 – 13.00

Läs detta noga innan du skriver tentan

1. Du ska besvara de 4 nedanstående frågorna.
2. Inga hjälpmedel är tillåtna.
3. Läs frågan noga minst 2 gånger innan du börjar besvara den.
4. Skriv allt du kan som är relevant för frågeställningen.
5. Tänk på att ange var i tiden du rör dig. Det måste inte vara exakta årtal men du måste visa att du vet när i tid olika händelser äger rum.
6. Ange också vilka geografiska områden du behandlar. Är det du beskriver något som berör hela världen, Asien, västra Europa eller kanske bara Sverige (eller något annat mer avgränsat geografiskt område)?
7. När du skrivit färdigt ditt svar, gå då tillbaka och kontrollera att du besvarat frågans alla delar.
8. För att bli godkänd ska du ha godkänt på samtliga 4 frågor. För att få Väl godkänt ska du ha VG på minst 2 av de 4 frågorna.

Goda råd till dig som inte är van att skriva salstentamen

1. Sitt hela tiden ut även om du tycker att du är färdig. Du kan mycket väl komma på saker som du vill lägga till och det är synd att göra det på väg hem.
2. Ta med frukt eller annat att äta som ger energi.
3. Beräkna tiden. Du ska svara på 4 frågor på 5 timmar (såvida du inte har rätt till förlängd skrivtid). Se till att avsätta 1 timme per fråga och använd den extra timmen att gå tillbaka och fyll på med saker du kommer på efterhand.

Tentamensfrågor

Beskriv vad den senmedeltida krisen var och när den inföll i tid. Vilka ekonomiska, sociala, politiska och kulturella följder fick den för Europa?

Under tidigmodern tid växte tre stora muslimska riken fram: det osmanska, det safavidiska och Mogulimperiet. Förklara dessa rikens uppgång, beskriv dess politiska och sociala struktur samt ange orsaker till rikenas försvagning.

Diskutera den europeiska, och därmed också den svenska, kvinnans ställning under perioden 1350-1850. Exemplifiera från hushåll, arbetsliv, lagstiftning. Peka på eventuella förändringar i kvinnans ställning under perioden.

Napoleontiden 1799-1815 ledde till stora politiska och sociala omvälvningar i Europa (och därmed också i Sverige). Ge exempel på sådana omvälvningar.

Lycka till!

Svante

Tentamen delkurs 3: Senmedeltid och tidigmodern tid, 1350-1850

10 januari 2023, 8.00 – 13.00

Läs detta noga innan du skriver tentan

1. Du ska besvara de 4 nedanstående frågorna.
2. Inga hjälpmedel är tillåtna.
3. Läs frågan noga minst 2 gånger innan du börjar besvara den.
4. Skriv allt du kan som är relevant för frågeställningen.
5. Tänk på att ange var i tiden du rör dig. Det måste inte vara exakta årtal men du måste visa att du vet när i tid olika händelser äger rum.
6. Ange också vilka geografiska områden du behandlar. Är det du beskriver något som berör hela världen, Asien, västra Europa eller kanske bara Sverige (eller något annat mer avgränsat geografiskt område)?
7. När du skrivit färdigt ditt svar, gå då tillbaka och kontrollera att du besvarat frågans alla delar.
8. För att bli godkänd ska du ha godkänt på samtliga 4 frågor. För att få Väl godkänt ska du ha VG på minst 2 av de 4 frågorna.

Goda råd till dig som inte är van att skriva salstentamen

1. Sitt hela tiden ut även om du tycker att du är färdig. Du kan mycket väl komma på saker som du vill lägga till och det är synd att göra det på väg hem.
2. Ta med frukt eller annat att äta som ger energi.
3. Beräkna tiden. Du ska svara på 4 frågor på 5 timmar (såvida du inte har rätt till förlängd skrivtid). Se till att avsätta 1 timme per fråga och använd den extra timmen att gå tillbaka och fyll på med saker du kommer på efterhand.

Tentamensfrågor

Den protestantiska reformationen innebar sociala, ekonomiska, politiska och kulturella förändringar i de länder den genomfördes. Beskriv sådana förändringar i Sverige och peka på likheter respektive olikheter i jämförelse med övriga protestantiska länder i Europa.

Under tidigmodern tid växte tre stora muslimska riken fram: det osmanska, det safavidiska och Mogulimperiet. Förklara dessa rikens uppgång, beskriv dess politiska och sociala struktur samt ange orsaker till rikenas försvagning.

Beskriv orsaker till, omfattningen av och effekter av den transatlantiska slavhandeln.

Napoleontiden 1799-1815 ledde till stora politiska och sociala omvälvningar i Europa (och därmed också i Sverige). Ge exempel på sådana omvälvningar.

Lycka till!

Svante

Omskrivning i historia, delkurs 2

2022-04-22

Examinator: Dick Harrison

Provet består av två essäfrågor, två kortare frågor och fem mycket korta frågor. Samtliga frågor, alltså även **båda** essäfrågorna, skall besvaras. Svaren på essäfrågorna skall maximeras till fyra A4-sidor per fråga, svaren på kortfrågorna till en A4-sida per fråga, svaren på de mycket korta frågorna till en enkel markering av alternativ. Observera att svarens längd är avpassade efter frågornas svårighetsgrad; om ni skriver betydligt mindre än de ovangivna sidantalen löper ni stor risk att inte nå upp i det eftersträvarsvärda poängantalet.

Skriv läsligt! Otydlig handstil OMÖJLIGGÖR rättningen! Observera att namnen på de personer och orter ni nämner i era svar skall vara **rättstavade**. Försök besvara samtliga frågor.

Essäfrågorna ger som bäst 15 poäng var. Kortfrågorna ger som bäst 5 poäng var, de mycket korta frågorna som bäst 1 poäng var. Maximalt antal poäng blir alltså 45. För att få Godkänt krävs 22 poäng, för Väl Godkänt 34 poäng.

Även om skrivningen avbryts skall frågeformuläret återlämnas med namnet ifyllt.

Essäfrågor:

(1) Redogör översiktligt för den grekiska världens historia från minoisk tid till hellenismen. Fokusera i lika hög grad på kulturella, ekonomiska och sociala utvecklingslinjer som på politiska. Vilka kulturkomplex uppstod och gick under? Vilka faktorer påverkade utvecklingen? Vilka källor har vi till de historiska förloppen? I vilken mån har arkeologi och historia korsbefruktat varandra i forskningen?

(2) Det karolingiska imperiet uppstod på 700-talet, det tysk-romerska på 900-talet. Båda kom att fungera som västeuropeiska stormakter, vilka utövade ett omfattande inflytande över såväl de egna länderna som grannländerna. Redogör för de båda imperiernas historia och jämför dem med varandra. Observera att frågan inte bara gäller politik i strikt bemärkelse ("kungar och krig") utan också religion, ekonomi, demografi och kultur.

Korta frågor:

(3) Redogör översiktligt för Afrikas politiska och allmänskulturella utveckling från Kristi födelse till 1300-talet. Koncentrera er på utvecklingen söder om Sahara.

(4) Redogör översiktligt för Norges historia från ca 900 till ca 1350.

VAR GOD VÄND!

Mycket korta frågor:

(5) De uppfann kilskriften, levde i stadsstater, uppförde tempelpyramider som kallas ziqqurat och berättade historier om en stor översvämning. Vad hette folket? Välj mellan följande alternativ:

- 1. hettiter
- X. sumerer
- 2. fenicier

(6) Den romerska kejsarna Diocletianus och Konstantin byggde upp ett politiskt system, som vi känner under en speciell term. Vilken? Välj mellan följande alternativ:

- 1. dominatet
- X. principatet
- 2. duumviratet

(7) Staden var huvudstad i det abbasidiska kalifatet och upplevde på 700- och 800-talen en enastående kulturell och ekonomisk storhetstid. Vad heter staden? Välj mellan följande alternativ:

- 1. Damaskus
- X. Kairouan
- 2. Bagdad

(8) Ett av få årtal som brukar räknas som obligatoriskt i listor över vad som är att betrakta som allmänbildning är 1066, då Vilhelm Erövraren segrade vid Hastings och erövrade England. Varifrån kom Vilhelm? Välj mellan följande alternativ:

- 1. Normandie
- X. Anjou
- 2. Bretagne

(9) Yap, Nan Madol, Pohnpei, Lelu, Kosrae och Sau Deleurdynastin. Vilken kulturkrets? Välj mellan följande alternativ:

- 1. Andinska kulturkretsen
- X. Mikronesien
- 2. Östasien

Tentamen delkurs 3: Senmedeltid och tidigmodern tid, 1350-1850

28 april 2022 8.00 – 13.00

Läs detta noga innan du skriver tentan

1. Du ska besvara de 4 nedanstående frågorna.
2. Inga hjälpmedel är tillåtna.
3. Läs frågan noga minst 2 gånger innan du börjar besvara den.
4. Skriv allt du kan som är relevant för frågeställningen.
5. Tänk på att ange var i tiden du rör dig. Det måste inte vara exakta årtal men du måste visa att du vet när i tid olika händelser äger rum.
6. Ange också vilka geografiska områden du behandlar. Är det du beskriver något som berör hela världen, Asien, västra Europa eller kanske bara Sverige (eller något annat mer avgränsat geografiskt område)?
7. När du skrivit färdigt ditt svar, gå då tillbaka och kontrollera att du besvarat frågans alla delar.
8. För att bli godkänd ska du ha godkänt på samtliga 4 frågor. För att få Väl godkänt ska du ha VG på minst 2 av de 4 frågorna.

Goda råd till dig som inte är van att skriva salstentamen

1. Sitt hela tiden ut även om du tycker att du är färdig. Du kan mycket väl komma på saker som du vill lägga till och det är synd att göra det på väg hem.
2. Ta med frukt eller annat att äta som ger energi.
3. Beräkna tiden. Du ska svara på 4 frågor på 5 timmar (såvida du inte har rätt till förlängd skrivtid). Se till att avsätta 1 timme per fråga och använd den extra timmen att gå tillbaka och fyll på med saker du kommer på efterhand.

Tentamensfrågor

Beskriv vad den senmedeltida krisen var och när den inföll i tid. Vilka ekonomiska, sociala, politiska och kulturella följder fick den för Europa?

Beskriv sammanlänknings av senmedeltidens globala handelssystem. Vilka regioner handlade med vilka och vilka varor var centrala i detta handelsutbyte?

Napoleontiden 1799-1815 ledde till stora politiska och sociala omvälvningar i Europa (och därmed också i Sverige). Ge exempel på sådana omvälvningar.

Beskriv orsaker till, omfattningen av och effekter av den transatlantiska slavhandeln.

Lycka till!

Svante

Skrivning i historia, delkurs 2

2022-03-18

Examinator: Dick Harrison

Provet består av två essäfrågor, två kortare frågor och fem mycket korta frågor. Samtliga frågor, alltså även **båda** essäfrågorna, skall besvaras. Svaren på essäfrågorna skall maximeras till fyra A4-sidor per fråga, svaren på kortfrågorna till en A4-sida per fråga, svaren på de mycket korta frågorna till en enkel markering av alternativ. Observera att svarens längd är avpassade efter frågornas svårighetsgrad; om ni skriver betydligt mindre än de ovangivna sidantalen löper ni stor risk att inte nå upp i det eftersträvarvärda poängantalet.

Skriv läsligt! Otydlig handstil OMÖJLIGGÖR rättningen! Observera att namnen på de personer och orter ni nämner i era svar skall vara **rättstavade**. Försök besvara samtliga frågor.

Essäfrågorna ger som bäst 15 poäng var. Kortfrågorna ger som bäst 5 poäng var, de mycket korta frågorna som bäst 1 poäng var. Maximalt antal poäng blir alltså 45. För att få Godkänt krävs 22 poäng, för Väl Godkänt 34 poäng.

Även om skrivningen avbryts skall frågeformuläret återlämnas med namnet ifyllt.

Essäfrågor:

- (1) Redogör för det romerska rikets framväxt från 700-talet f.Kr. till 300-talet e.Kr. Fokusera särskilt på hur riket styrdes, hur transformationen från en liten stadsstat till ett geografiskt omfattande imperium genomfördes. Vilka svårigheter uppstod, och hur hanterades de? Ge exempel på kriser, misslyckanden och politiska vägval. Var också uppmärksam på hur det växandet väldet förändrades kulturellt och religiöst.
- (2) Jämför de öst- och sydasiatiska kulturkretsarna från Kristi födelse till ca 1300 mot bakgrund av demografi, basnäringar, religion och politisk utveckling. Vilka stormakter växte fram, och hur påverkade de omlandet? Vilken betydelse spelade de geografiska och infrastrukturella förutsättningarna för respektive kultursfär? Vilken betydelse hade jordbruksresurser respektive handel för härskarna?

Korta frågor:

- (3) Redogör översiktligt för den athenska demokratin på 400- och 300-talen f.Kr.
- (4) Redogör översiktligt för det svenska rikets framväxt från omkring år 1000 till början av 1300-talet.

VAR GOD VÄND!

Mycket korta frågor:

(5) Det blomstrade i mellersta Mesopotamien under brons- och järnåldern, krigade mot Assyrien, gjorde sig känt för en epokgörande lagstiftning på 1700-talet f.Kr. och gick slutligen under i mitten av 500-talet f.Kr. Vad hette riket? Välj mellan följande alternativ:

- 1. Babylonien
- X. Akkad
- 2. Elam

(6) Han enade Kina till ett kejsardöme, lät bygga en stor mur mot norr, gjorde sig ökänd som bokbrännare och begravdes i en jättegrav omgiven av en armé av terrakottasoldater. Vad hette han? Välj mellan följande alternativ:

- 1. Wu Zetian
- X. Zhu Yuanzhang
- 2. Shi Huangdi

(7) Vad kallades Muhammeds efterträdare som politiska och religiösa ledare? Välj mellan följande alternativ:

- 1. sultaner
- X. kalifer
- 2. emirer

(8) Vilket folk dominerade nuvarande Spanien på 500- och 600-talen e.Kr.? Välj mellan följande alternativ:

- 1. alamanner
- X. visigoter
- 2. langobarder

(9) Henrik I, Otto den store, investiturstriden, romanska kyrkor och pfalzgrevar. Vilket imperium avses? Välj mellan följande alternativ:

- 1. Karolingiska imperiet
- X. Bysantinska riket
- 2. Tysk-romerska imperiet

Uppsamlingsskrivning i historia, delkurs 2

2022-08-17

Examinator: Dick Harrison

Provet består av två essäfrågor, två kortare frågor och fem mycket korta frågor. Samtliga frågor, alltså även **båda** essäfrågorna, skall besvaras. Svaren på essäfrågorna skall maximeras till fyra A4-sidor per fråga, svaren på kortfrågorna till en A4-sida per fråga, svaren på de mycket korta frågorna till en enkel markering av alternativ. Observera att svarens längd är avpassade efter frågornas svårighetsgrad; om ni skriver betydligt mindre än de ovangivna sidantalen löper ni stor risk att inte nå upp i det eftersträvarvärda poängantalet.

Skriv läsligt! Otydlig handstil OMÖJLIGGÖR rättningen! Observera att namnen på de personer och orter ni nämner i era svar skall vara **rättstavade**. Försök besvara samtliga frågor.

Essäfrågorna ger som bäst 15 poäng var. Kortfrågorna ger som bäst 5 poäng var, de mycket korta frågorna som bäst 1 poäng var. Maximalt antal poäng blir alltså 45. För att få Godkänt krävs 22 poäng, för Väl Godkänt 34 poäng.

Även om skrivningen avbryts skall frågeformuläret återlämnas med namnet ifyllt.

Essäfrågor:

(1) Redogör för högkulturernas utveckling från och med jordbruksekonominns uppkomst till ca 400 f.Kr. Var uppstod högkulturer? Varför just där? Skillnader i utvecklingen mellan de olika regionerna? Observera att frågan gäller hela samhället (religion, ekonomi, kultur, etc.), inte bara den strikt politiska sfären.

(2) Redogör för framväxten av ett typiskt medeltida rike i Europa mellan ca 600 och ca 1100. Hur förändrades, generellt sett, grunderna för politisk makt? Hur utvecklades härskarideologi, lagstiftning och skatteväsen? Hur förhöll sig utvecklingen i Sverige, Danmark och Norge till utvecklingen i övriga Västeuropa?

Korta frågor:

(3) Redogör översiktligt för Sydöstasiens politiska och allmänskulturella utveckling från tiden kring Kristi födelse till 1300-talet.

(4) Redogör översiktligt för vikingatidens historia. Vilka historiska element har vi sammanfattat med beteckningen vikingatid? Vilken betydelse har epoken haft?

VAR GOD VÄND!

Mycket korta frågor:

(6) De levde i Irak under bronsåldern, byggde upp flera imperier och hade en lagstiftare vid namn Hammurabi. Vad hette folket? Välj mellan följande alternativ:

- 1. hettiter
- X. elamiter
- 2. babylonier

(7) Vad kallades den temporära landsförvisning som en antik grekisk politiker kunde drabbas av? Välj mellan följande alternativ:

- 1. ostrakisering
- X. exkommunikation
- 2. haruspicer

(8) De var muslimer, härskade från Damaskus och var en jordklotets mäktigaste familjer under 600- och 700-talen. Vad kallar vi dem? Välj mellan följande alternativ:

- 1. abbasider
- X. fatimider
- 2. umayyader

(9) Karl Martell, Pippin den lille, Karl den store och Ludvig den fromme. Vilken familj tänker vi på? Välj mellan följande alternativ:

- 1. agilolfingerna
- X. ottonerna
- 2. karolingerna

(10) I vilken stad residerade den mäktigaste ärkebiskopen i det medeltida Norden? Välj mellan följande alternativ:

- 1. Lund
- X. Uppsala
- 2. Nidaros

Uppsamlingstentamen delkurs 3: Senmedeltid och tidigmodern tid, 1350-1850

18 augusti 2022 9.00 – 14.00

Läs detta noga innan du skriver tentan

1. Du ska besvara de 4 nedanstående frågorna.
2. Inga hjälpmedel är tillåtna.
3. Läs frågan noga minst 2 gånger innan du börjar besvara den.
4. Skriv allt du kan som är relevant för frågeställningen.
5. Tänk på att ange var i tiden du rör dig. Det måste inte vara exakta årtal men du måste visa att du vet när i tid olika händelser äger rum.
6. Ange också vilka geografiska områden du behandlar. Är det du beskriver något som berör hela världen, Asien, västra Europa eller kanske bara Sverige (eller något annat mer avgränsat geografiskt område)?
7. När du skrivit färdigt ditt svar, gå då tillbaka och kontrollera att du besvarat frågans alla delar.
8. För att bli godkänd ska du ha godkänt på samtliga 4 frågor. För att få Väl godkänt ska du ha VG på minst 2 av de 4 frågorna.

Goda råd till dig som inte är van att skriva salstentamen

1. Sitt hela tiden ut även om du tycker att du är färdig. Du kan mycket väl komma på saker som du vill lägga till och det är synd att göra det på väg hem.
2. Ta med frukt eller annat att äta som ger energi.
3. Beräkna tiden. Du ska svara på 4 frågor på 5 timmar (såvida du inte har rätt till förlängd skrivtid). Se till att avsätta 1 timme per fråga och använd den extra timmen att gå tillbaka och fyll på med saker du kommer på efterhand.

Tentamensfrågor

Beskriv vad den senmedeltida krisen var och när den inföll i tid. Vilka ekonomiska, sociala, politiska och kulturella följder fick den för Europa?

Beskriv sammanlänknings av senmedeltidens globala handelssystem. Vilka regioner handlade med vilka och vilka varor var centrala i detta handelsutbyte?

Den protestantiska reformationen innebar sociala, ekonomiska, politiska och kulturella förändringar i de länder den genomfördes. Beskriv sådana förändringar i Sverige och peka på likheter respektive olikheter i jämförelse med övriga protestantiska länder i Europa.

Beskriv orsaker till, omfattningen av och effekter av den transatlantiska slavhandeln.

Lycka till!

Svante

Omskrivning i historia, delkurs 2

2022-12-02

Examinator: Dick Harrison

Provet består av två essäfrågor, två kortare frågor och fem mycket korta frågor. Samtliga frågor, alltså även **båda** essäfrågorna, skall besvaras. Svaren på essäfrågorna skall maximeras till fyra A4-sidor per fråga, svaren på kortfrågorna till en A4-sida per fråga, svaren på de mycket korta frågorna till en enkel markering av alternativ. Observera att svarens längd är avpassade efter frågornas svårighetsgrad; om ni skriver betydligt mindre än de ovangivna sidantalerna löper ni stor risk att inte nå upp i det eftersträvarsvärda poängantalet.

Skriv läsligt! Otydlig handstil OMÖJLIGGÖR rättningen! Observera att namnen på de personer och orter ni nämner i era svar skall vara **rättstavade**. Försök besvara samtliga frågor.

Essäfrågorna ger som bäst 15 poäng var. Kortfrågorna ger som bäst 5 poäng var, de mycket korta frågorna som bäst 1 poäng var. Maximalt antal poäng blir alltså 45. För att få Godkänt krävs 22 poäng, för Väl Godkänt 34 poäng.

Även om skrivningen avbryts skall frågeformuläret återlämnas med namnet ifyllt.

Essäfrågor:

(1) Redogör för högkulturernas utveckling från och med jordbruksekonominns uppkomst till ca 400 f.Kr. Var uppstod högkulturer? Varför just där? Skillnader i utvecklingen mellan de olika regionerna? Observera att frågan gäller hela samhället (religion, ekonomi, kultur, etc.), inte bara den strikt politiska sfären.

(2) Redogör för framväxten av ett typiskt medeltida rike i Europa mellan ca 600 och ca 1100. Hur förändrades, generellt sett, grunderna för politisk makt? Hur utvecklades härskarideologi, lagstiftning och skatteväsen? Hur förhöll sig utvecklingen i Sverige, Danmark och Norge till utvecklingen i övriga Västeuropa?

Korta frågor:

(3) Redogör översiktligt för Sydöstasiens politiska och allmänkulturella utveckling från tiden kring Kristi födelse till 1300-talet.

(4) Redogör översiktligt för Danmarks historia från ca 900 till ca 1350.

VAR GOD VÄND!

Mycket korta frågor:

(5) De uppfann kilskriften, levde i stadsstater, uppförde tempelpyramider som kallas ziqqurat och berättade historier om en stor översvämning. Vad hette folket? Välj mellan följande alternativ:

- 1. hettiter
- X. sumerer
- 2. fenicier

(6) Den romerska kejsarna Diocletianus och Konstantin byggde upp ett politiskt system, som vi känner under en speciell term. Vilken? Välj mellan följande alternativ:

- 1. dominatet
- X. principatet
- 2. duumviratet

(7) Vad kallades den temporära landsförvisning som en antik grekisk politiker kunde drabbas av? Välj mellan följande alternativ:

- 1. ostrakisering
- X. exkommunikation
- 2. haruspiciering

(8) Karl Martell, Pippin den lille, Karl den store och Ludvig den fromme. Vilken familj tänker vi på? Välj mellan följande alternativ:

- 1. agilolfingerna
- X. ottonerna
- 2. karolingerna

(9) I vilken stad residerade den mäktigaste ärkebiskopen i det medeltida Norden? Välj mellan följande alternativ:

- 1. Lund
- X. Uppsala
- 2. Nidaros

Skrivning i historia, HISA24/HISA35/ÄHID01 delkurs 2

Skrivningstid: 2021-10-29 kl 08:00 – 13:00

Examinator: Dick Harrison

Provet består av fyra essäfrågor. Samtliga skall besvaras. Svaren skall maximeras till *högst* fyra A4-sidor per fråga. Observera att namnen på de personer och orter ni nämner i era svar skall vara *rättstavade*. Essäfrågorna ger som bäst 15 poäng var. Maximalt antal poäng blir alltså 60. För att få Godkänt krävs 30 poäng, för Väl Godkänt 45 poäng.

Du skriver tentan på distans. Du skriver ditt namn på dokumentet. Senast kl. 13.00 ska du vara klar. För sent inlämnade tentamina rättas inte. Du e-postar din skrivna tenta som bifogad fil (word *eller* pdf) till läraren Dick Harrison och till vår Urkundsadress.

E-postadress för tentamensinlämning: dick.harrison@hist.lu.se

Urkundsadress: mikael.ottosson.lu@analys.urkund.se.

Ange "tenta Forntid" i ämnesraden.

Observera att ditt rättade tentamenssvar är att anse som en allmän handling, och kan som sådan begäras ut av allmänheten.

Essäfrågor:

(1) Redogör översiktligt för det antika Greklands historia från uppkomsten av den minoiska kulturen till inlemmandet i det romerska imperiet. Fokusera i lika hög grad på kulturella, ekonomiska och sociala utvecklingslinjer som på politiska. Vilka civilisationskomplex uppstod och gick under? Vilka städer och riken var särskilt betydelsefulla? Vilka faktorer påverkade utvecklingen?

(2) Redogör översiktligt för det västromerska rikets fall och uppkomsten av nya politiska enheter – kungariket, hertigdömet, etc. – under perioden från 400-talet till 800-talet. Vilka sociala och ekonomiska processer ägde rum? Hur förändrades förutsättningarna för maktutövning? Observera att frågan inte bara gäller politik i strikt bemärkelse ("kungar och krig") utan också religion, ekonomi, demografi och kultur.

(3) Redogör för den islamiska kulturkretsens utveckling till 1300-talet, sett mot bakgrund av demografi, ekonomi, religiösa förändringar, kulturmöten och krig. Jämför utvecklingen i de olika regionerna med varandra. Vilka typer av riken skapades? Vad utmärkte dem i förhållande till varandra? Varför splittrades kulturkretsen från att ha utgjort ett imperium till att bestå av ett flertal riken, ofta under kortlivade dynastier?

(4) Redogör för det svenska rikets uppkomst och utveckling fram till 1350. Hur och varför växte det fram och fick de gränser det fick? Vilken roll spelade kyrkan? Hur starka var de enskilda landskapen och stormännen i förhållande till kungamakten? Hur förändrades kungamaktens position? Jämför med utvecklingen i övriga Europa.

Omskrivning i historia, delkurs 2
Kurs: HIS A24, HIS A34, ÅHID 01

Datum: fredagen den 3 december 2021, kl. 8–13
Examinator: Dick Harrison

Provet består av fyra essäfrågor. Samtliga skall besvaras. Svaren skall maximeras till *högst* fyra A4-sidor per fråga.

Observera att namnen på de personer och orter ni nämner i era svar skall vara **rättstavade**.

Essäfrågorna ger som bäst 15 poäng var. Maximalt antal poäng blir alltså 60. För att få Godkänt krävs 30 poäng, för Väl Godkänt 45 poäng.

Du skriver tentan på distans. Ditt namn måste skrivas på dokumentet. Senast kl. 13.00 skall du vara klar. För sent inlämnade tentamina rättas inte. När du är färdig e-postar du din skrivna och namnförsedda tenta som bifogad fil (word eller pdf) till läraren Dick Harrison och till vår Urkundsadress.

E-postadress för tentamensinlämning: dick.harrison@hist.lu.se.
Urkundsadress: mikael.ottosson.lu@analys.urkund.se.

Ange ”tenta Forntid” i ämnesraden. Observera att ditt rättade tentamenssvar är att anse som allmän handling, och kan som sådan begäras ut av allmänheten.

Essäfrågor:

- (1) Det romerska riket är ett av våra bäst kända exempel på hur en stormakt uppstår, blomstrar och förändras. Redogör för de stora dragen i denna historia, från det att Rom var en samling byar vid Tibern på 700-talet f.Kr. till senantiken (ej längre än till ca 500 e.Kr.). Hur kontrollerades samhället? Hur försvarades det? Vilka krafter och vilka kulturer bar upp imperiet? Ideologier och hotbilder?, osv.
- (2) Redogör för de europeiska ”stormakterna” från ca 750 till ca 1350. Hur byggdes de upp/vidmakthölls? Vilka strukturella svagheter hade de? Vilka typer av fiender? (**OBS:** svaret skall innehålla kronologisk bestämning i form av sekel och decennier, men jag kräver inte att ni kan exakta årtal eller namnen på andra än de allra viktigaste regenterna).
- (3) Den islamiska kulturkretsens uppkomst och utbredning ledde till att Medelhavsvärldens kulturella enhet rubbades, med följdverkningar in i modern tid. Redogör översiktligt för konsekvenserna vid Medelhavets kuster från ca 640 till 900. Hur utvecklades politiken, stormaktssystemet, ekonomin och kulturen i stort? Observera att frågan även gäller den kristna delen av Medelhavsvärlden, i synnerhet det bysantinska riket.
- (4) Såväl för antikens som medeltidens räkning vet vi åtskilligt om Europas städer. Det är uppenbart att städernas framväxt och funktioner skilde sig på betydande vis epokerna emellan. Redogör översiktligt för urbaniseringsprocesserna – ursprung, utveckling, stadsbild och stadsplan, befolkning, yrkesgrupper, demografisk storlek, städernas politiska ställning

gentemot omvärlden, osv. Jämför utvecklingen av en typisk stad under antiken med utvecklingen av en typisk stad under medeltiden.

Hej!

Läs följande information noga!

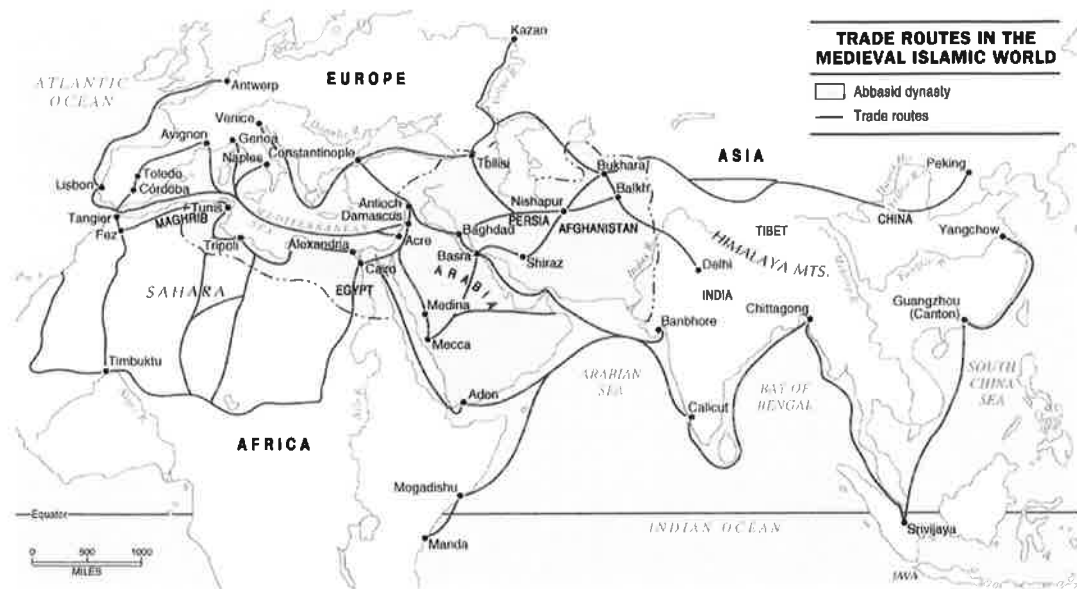
Nedan finner du de 3 uppgifter du har att välja bland. Du ska besvara 2. För att bli godkänd ska du ha godkänt på båda uppgifterna. För att bli väl godkänd ska du ha väl godkänt på båda uppgifterna eller ha väl godkänt på en uppgift och ligga mycket nära väl godkänt på den andra.

Glöm inte att ange referenser till den litteratur du hänvisar till. Du behöver bara ange sidhänvisning om du använder litteratur utöver kurslitteraturen.

1. Skicka in tentan som wordfil och via epost senast kl. 14.00 idag den 29 november till svante.norrhem@hist.lu.se (om du har rätt till förlängd skrivtid skickar du tentan senast den överenskomna tiden).
2. Om det inte går att skicka epost skickar du på annat sätt.
3. Tentor som inkommer efter utsatt tid rättas inte.
4. Ange "Tentamen" samt ditt namn som rubrik på ditt epostmeddelande.
5. Glöm inte att skriva ditt namn på tentan men gör det längst ned/bak i texten.
6. När du skickat din tenta, avvakta tills jag bekräftar att jag mottagit den. Eftersom många sannolikt kommer att skicka samtidigt kan det ta några minuter innan jag hunnit mejla alla med bekräftelse. Om jag inte bekräftat inom 60 minuter så kontakta mig igen.

Vanligen kan man mer än man tror så glöm inte att skriva allt av relevans för uppgifterna du väljer att besvara. Det ska bli spännande att få läsa era svar och jag önskar alla all lycka till!

Svante

Uppgift 1

Beskriv med utgångspunkt i kartan ovan hur den senmedeltida globala handeln var sammanlänkad. Vilka handlade med vilka? Vilka varor utbyttes? Ägde det rum förändringar i handelskontakter från 1350-1500? I så fall vilka? På kartan saknas kontakter med Norden. Diskutera i vilken utsträckning Hansans handel i Norden var del av en större global handel.

När du gjort detta: lyft fram minst tre men högst fem platser/regioner som du menar har särskilt intresse för den globala handeln under perioden 1350-1500. Motivera ditt val. OBS! Det räcker med tre platser för godkänt.

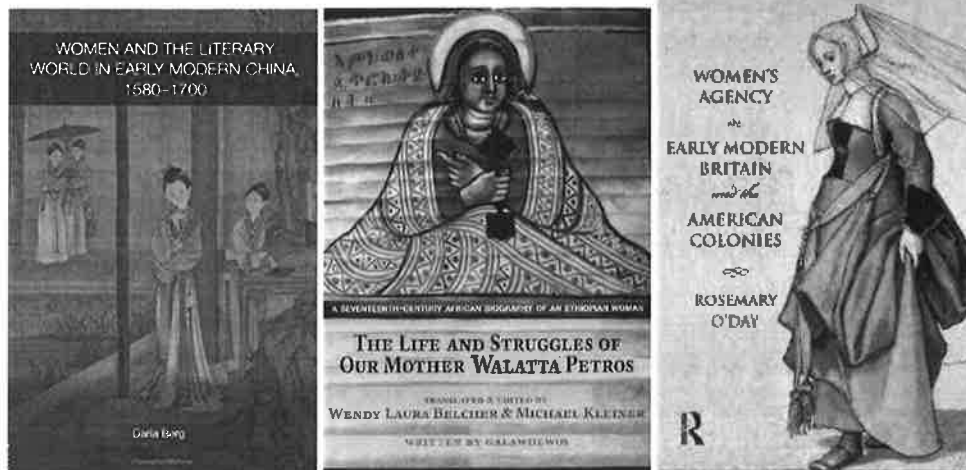
Uppgift 2

Beskriv de protestantiska och katolska reformationernas betydelse för de territorier som finns på kartan. Beskriv förändring och kontinuitet i relation till sociala strukturer (inklusive relationen kvinnor/män), politiska strukturer, kultur och ekonomi. Förklara hur förändringar som sker hänger samman med reformationerna.

När du gjort detta: lyft fram minst tre men högst fem personer som du menar hade stor betydelse för reformationerna och motivera varför dessa var viktiga. OBS! Det räcker med tre för att uppnå godkänt.

Var noga med att ange vilka platser (stater, regioner, städer etc) du talar om och i vilken tid du rör dig.

Uppgift 3.

Köns- och familjemönster kunde se olika ut i olika delar av världen. Beskriv förändringar i europeiska köns- och familjemönster 1350-1850. Exemplifiera från hushåll, arbete, lagstiftning. Förklara också orsaker till förändringar.

Utöver detta: lyft fram minst 3 men högst 5 personer som du menar varit centrala aktörer för sådana förändringar. Motivera dina val. Det räcker med 3 personer för att bli godkänd.

Obs! Bilderna är i det här fallet bara en illustration och inget du behöver knyta an till.

Hej!

LÄS DEN FÖLJANDE INFORMATIONEN NOGGRANT INNAN DU SKRIVER DIN TENTAMEN!

Nedan finner du de 3 uppgifter du har att välja bland. Du ska besvara 2. För att bli godkänd ska du ha godkänt på båda uppgifterna. För att bli väl godkänd ska du ha väl godkänt på båda uppgifterna eller ha väl godkänt på en uppgift och ligga mycket nära väl godkänt på den andra.

Du ska använda all relevant kurslitteratur när du löser uppgifterna. Du kan också, men måste inte, hänvisa till föreläsningar som getts på kursen. För att kunna bli godkänd på tentan måste du ha angett referenser till den kurslitteratur du använt. Glöm alltså inte det! Du väljer själv vilken form av referenser du använder och när du refererar till kurslitteratur behöver du inte ange sida/sidor. Du får lägga till referenser till annan litteratur än kurslitteraturen men inte istället för kurslitteraturen utan bara som komplement. Använder du litteratur utöver kurslitteraturen måste du ange fullständiga referenser med författarens namn, bokens eller artikelns rubrik samt sidhänvisning. Självfallet kan du bara hänvisa till forskningsbaserad litteratur.

1. Skicka in tentan som wordfil och via epost senast kl. 14.00 idag den 10 januari till svante.norrhem@hist.lu.se (om du har rätt till förlängd skrivtid skickar du tentan senast den överenskomna tiden).
2. Om det inte går att skicka som wordfil skickar du i annat format.
3. Tentor som inkommer efter utsatt tid rättas inte.
4. Ange "Tentamen" samt ditt namn som rubrik på ditt epostmeddelande.
5. Glöm inte att skriva ditt namn på tentan men gör det längst ned/bak i texten.
6. När du skickat din tenta, avvakta tills jag bekräftar att jag mottagit den. Eftersom många sannolikt kommer att skicka samtidigt kan det ta några minuter innan jag hunnit mejla alla med bekräftelse. Om jag inte bekräftat inom 60 minuter så kontakta mig igen.

LÄS DEN OVANSTÅENDE INFORMATIONEN MINST EN GÅNG TILL INNAN DU SKICKAR IN DIN TENTAMEN!

Vanligen kan man mer än man tror så glöm inte att skriva allt av relevans för uppgifterna du väljer att besvara. Det ska bli spännande att få läsa era svar och jag önskar alla all lycka till!

Svante

Uppgift 1

På kartan syns Mogulriket, det Ottomanska riket och det Safavidiska riket. Börja med att placera kartan ungefär i tid. Utgå sedan från den tiden och beskriv utvecklingen av de tre rikena före den tiden (från ca 1350) och fram till 1800. Beskriv och förklara rikenas framväxt och senare tillbakagång. Diskutera förändringar i politisk, social och ekonomisk struktur och peka på såväl likheter som skillnader mellan de tre rikena. Diskutera också rikenas (eventuella) inflytande (t ex politiskt, ekonomiskt och kulturellt) över Europa under perioden 1350-1800.

Uppgift 3

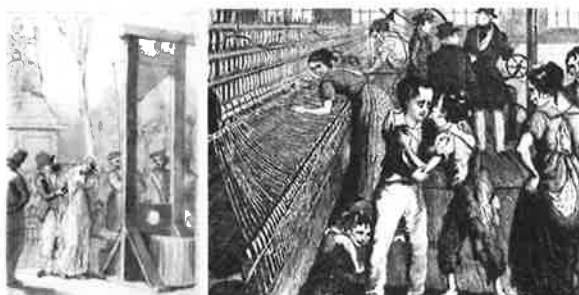
Den protestantiska reformationen, den franska revolutionen och den industriella revolutionen bar alla med sig potential för förändringar av köns- och familjeförhållanden. Vilka effekter fick dessa historiska händelser för kvinnors respektive mäns livsvillkor? Vilka effekter fick de för familjeliv? Var noga med att ange vilka geografiska områden du behandlar och när i tiden du rör dig. Ange under en särskild rubrik minst tre personer men högst fem som du anser är centrala i sammanhanget och argumentera för varför de är det (det räcker med tre för att bli godkänd).

Martin Luthers "Lilla Katekes"

Trolldomsprocesser

Olympe de Gauges 1793 (t.v) Barnarbete i tidiga industrier (t.h)

Examinationsuppgifter: Modern tid, 1850-2000-tal

Nedan finner du en bildfråga och två essäfrågor. Bildfrågan ger maximalt fem poäng. Som mest kan du erhålla tio poäng på var och en av essäfrågorna. Dina svar ska **sammanlagt** inte överstiga tio A4-sidor (1,5 i radavstånd, Times New Roman).

När du svarar på essäfrågorna **skall** du hänvisa till den litteratur som du hämtar uppgifter och resonemang från (det gäller såväl kurslitteratur som eventuell annan litteratur som du tar till din hjälp för att svara på frågorna).

Du mejlar dina svar till både klas-goran.karlsson@hist.lu.se och ulf.zander@hist.lu.se senast fredagen den 14/1 2022, kl. 17.00.

THE GAP IN THE BRIDGE.

- 1) Leonard Raven-Hills karikatyr har titeln "The Gap in the Bridge". Varför vilar Uncle Sam med en av brons stenar som huvudkudde? Vilket är det historiska sammanhanget och ungefär när publicerades bilden?

- 2) 1800-talet utmärktes i mångt och mycket av industrialisering och nationalism. I vilka avseenden bidrog de till varandras framgångar, det vill säga på vilka sätt bidrog industrialiseringen till nationalismens genomslag och vice versa? I vad mån motverkade industrialisering och nationalism varandra? Vilka nationella och regionala skillnader går att urskilja och vad kännetecknade dem? Tänk på att industrialiseringen utmärktes av flera faser under 1800-talet och notera också att nationalismen tog sig olika uttryck under seklets gång.
- 3) Jämför ungturkarnas massmord på armenierna åren 1915–1917 med nazisternas förintelse av judarna under åren 1941–1945 genom att analysera våldsprozessernas likheter och skillnader. Några ledfrågor: a) Var det i båda fallen fråga om folkmord? Varför? b) Vilka offersiffror brukar nämnas? c) Vad karakteriserade offren och förövarna? d) Vilka var orsakerna? e) Vilka blev verkningarna? f) Hur har de båda våldshistorierna hanterats av eftervärlden?

Examinationsuppgifter: Modern tid, 1850-2000-tal

Nedan finner du en bildfråga och två essäfrågor. Bildfrågan ger maximalt fem poäng. Som mest kan du erhålla tio poäng på var och en av essäfrågorna. Dina svar ska **sammanlagt** inte överstiga tio A4-sidor (1,5 i radavstånd, Times New Roman). För godkänt krävs 13 poäng, för väl godkänt 20.

När du svarar på essäfrågorna **skall** du hänvisa till den litteratur som du hämtar uppgifter och resonemang från (det gäller såväl kurslitteratur som eventuell annan litteratur som du tar till din hjälp för att svara på frågorna).

Du mejlar dina svar till både klas-goran.karlsson@hist.lu.se och ulf.zander@hist.lu.se senast fredagen den 25/2 2022, kl. 17.00.

“It’s The Same Thing Without Mechanical Problems”

- 1) Herb Blocks teckning publicerades i *Washington Post* 26/1 1949 som en kommentar till ett aktuellt fenomen. Vilket fenomen syftar bilden på? Varför har vissa på bilden utvecklat ett mekaniserat jordbruk men inte andra? Du kan få hjälp av en välkänd symbol i bilden.
- 2) Demokratien hade både med- och motgångar under mellankrigstiden. År 1919 var flertalet av de europeiska nationerna demokratier men i slutet av 1930-talet hade mer än hälften av dem övergått till att bli diktaturer. Diskutera på vilka olika sätt som politiska system utvecklades under mellankrigstiden, varför demokratierna hade så svårt att klara sig i Europa under perioden 1918–39 och varför de faktiskt klarade sig på vissa håll. Ge konkreta exempel och jämförelseobjekt.
- 3) 1991 försvann den kommunistiska Sovjetunionen från historien och kartan. Din uppgift är att reflektera över orsakerna och förspelen till denna epokgörande händelse. Skilj mellan långsiktiga orsaker och sådana orsaker som hör åren kring 1990 till. Analysera sovjetstatens undergång med utgångspunkt i för det första den inre sovjetiska utvecklingen, för det andra efterkrigstidens utveckling i hela Östeuropa, och för det tredje kalla krigets internationella historia. Reflektera slutligen också kort och kärnfullt om verkningarna av att Sovjetunionen gick under.

Skrivning i historia, HISA24, delkurs 2, Forntiden, antiken och medeltiden, tiden fram till 1350

2021-03-19, 08.00 – 13.00

Examinator: Dick Harrison

Provet består av fyra essäfrågor. Samtliga frågor skall besvaras. Svaren skall maximeras till *högst* fyra A4-sidor per fråga. Observera att namnen på de personer och orter ni nämner i era svar skall vara **rättstavade**. Observera att ditt rättade tentamenssvar är att anse som en allmän handling, och kan som sådan begäras ut av allmänheten.

Essäfrågorna ger som bäst 15 poäng var. Maximalt antal poäng blir alltså 60. För att få Godkänt krävs 30 poäng, för Väl Godkänt 45 poäng.

Du skriver tentan på distans. Du skriver ditt namn på dokumentet. Senast kl. 13.00 ska du vara klar. För sent inlämnade tentamina rättas inte. Du e-postar din skrivna tenta som bifogad fil (word *eller* pdf) till läraren Dick Harrison och till nedan angiven urkundsadress. Ange "tenta Forntid" i ämnesraden.

E-postadress för tentamensinlämning: dick.harrison@hist.lu.se

Urkundsadress: mikael.ottosson.lu@analys.urkund.se.

Essäfrågor:

(1) Redogör översiktligt för Främre Orientens (dvs. Egypten samt Västasien från Turkiet till Iran) historia från uppkomsten av jordbruk under stenåldern till 500-talet f.Kr. Fokusera i lika hög grad på kulturella, ekonomiska och sociala utvecklingslinjer som på politiska. Vilka civilisationskomplex uppstod och gick under? Vilka folk var verksamma? Vilka faktorer påverkade utvecklingen? Ge exempel på hur kulturmöten förändrade historiens gång.

(2) Redogör översiktligt för det västromerska rikets fall och uppkomsten av nya politiska enheter – kungariket, hertigdömet, etc. – under perioden från 400-talet till 800-talet. Vilka sociala och ekonomiska processer ägde rum? Hur förändrades förutsättningarna för maktutövning? Observera att frågan inte bara gäller politik i strikt bemärkelse ("kungar och krig") utan också religion, ekonomi, demografi och kultur.

(3) Redogör för länderna kring Indiska oceanen fram till 1300 e.Kr., sett mot bakgrund av demografi, ekonomi, kulturmöten och krig. Jämför utvecklingen vid de olika kusterna med varandra. Vilka typer av riken skapades? Vad utmärkte dem i förhållande till varandra? Vilken roll spelade havet för kulturmöten? Redogör även översiktligt för den religiösa och allmänskulturella historien.

(4) Redogör för de europeiska städernas utveckling under medeltiden. Varför växte de fram? När grundades de? Hur många människor bodde i dem, och vad sysslade de med? Vilken roll spelade kyrkan och kungamakten för städernas utveckling? Hur viktigt var handel och hantverk? Ge konkreta exempel och jämför utvecklingen i Norden med utvecklingen i övriga Europa.

Omtentamen i historia, HISA24, delkurs 2, Forntiden, antiken och medeltiden, tiden fram till 1350

2021-04-16, 08.00 – 13.00

Examinator: Dick Harrison

Provet består av fyra essäfrågor. Samtliga frågor skall besvaras. Svaren skall maximeras till *högst* fyra A4-sidor per fråga. Observera att namnen på de personer och orter ni nämner i era svar skall vara **rättstavade**. Även om skrivningen avbryts skall frågeformuläret återlämnas med namnet ifyllt. Observera att ditt rättade tentamenssvar är att anse som en allmän handling, och kan som sådan begäras ut av allmänheten.

Essäfrågorna ger som bäst 15 poäng var. Maximalt antal poäng blir alltså 60. För att få Godkänt krävs 30 poäng, för Väl Godkänt 45 poäng.

Du skriver tentan på distans. Du skriver ditt namn på dokumentet. Senast kl. 13.00 ska du vara klar. För sent inlämnade tentamina rättas inte. Du e-postar din skrivna tenta som bifogad fil (word *eller* pdf) till läraren Dick Harrison och till nedan angiven urkundsadress. Ange "tenta Forntid" i ämnesraden.

E-postadress för tentamensinlämning: dick.harrison@hist.lu.se

Urkundsadress: mikael.ottosson.lu@analys.urkund.se.

Essäfrågor:

- (1) Redogör för framväxten av de antika grekiska stadsstaterna – storlek, politisk och geografisk struktur, samhällsklasser, yttre hot, osv. Jämför särskilt utvecklingen i Athen och Sparta och förklara skillnaderna mellan de båda staterna. Vilken typ av demokrati utvecklades i vissa stadsstater? Varför? Vad skiljer denna demokrati från vårt nuvarande system?
- (2) Jämför Tysklands och Frankrikes historia från ca 800 till ca 1350. Likheter och skillnader? Hur utvecklades kungarnas, kyrkans och de adliga skiktens maktställning? Hur påverkade de båda länderna övriga Europa politiskt, ekonomiskt och kulturellt? Lägg särskild tonvikt vid de politiska kriser som Tyskland och Frankrike drabbades av. Varför uppstod de? Hur försökte härskarna lösa konflikterna?
- (3) Redogör för Östasiens historia 600–1300 sett mot bakgrund av demografi (folkmängd, etc.), kulturmöten och krig. Jämför utvecklingen i Kina med utvecklingen i Japan och andra länder i regionen. Vilka typer av riken skapades? Vad utmärkte dem i förhållande till varandra? Hur styrdes rikena internt, och hur hanterade härskarna yttre hot? Redogör även översiktligt för den religiösa och allmänskulturella historien.
- (4) Redogör för framväxten av de tre nordiska kungarikena Sverige, Norge och Danmark från 900-talet till 1300-talet. Hur förändrades, generellt sett, grunderna för politisk makt? Hur utvecklades härskarideologi, lagstiftning och skatteväsen? Hur förhöll sig utvecklingen till framväxten av riken och stormakter i övriga Västeuropa?

Hej!

LÄS DEN FÖLJANDE INFORMATIONEN NOGGRANT INNAN DU SKRIVER DIN TENTAMEN!

Nedan finner du de 3 uppgifter du har att välja bland. Du ska besvara 2. För att bli godkänd ska du ha godkänt på båda uppgifterna. För att bli väl godkänd ska du ha väl godkänt på båda uppgifterna eller ha väl godkänt på en uppgift och ligga mycket nära väl godkänt på den andra.

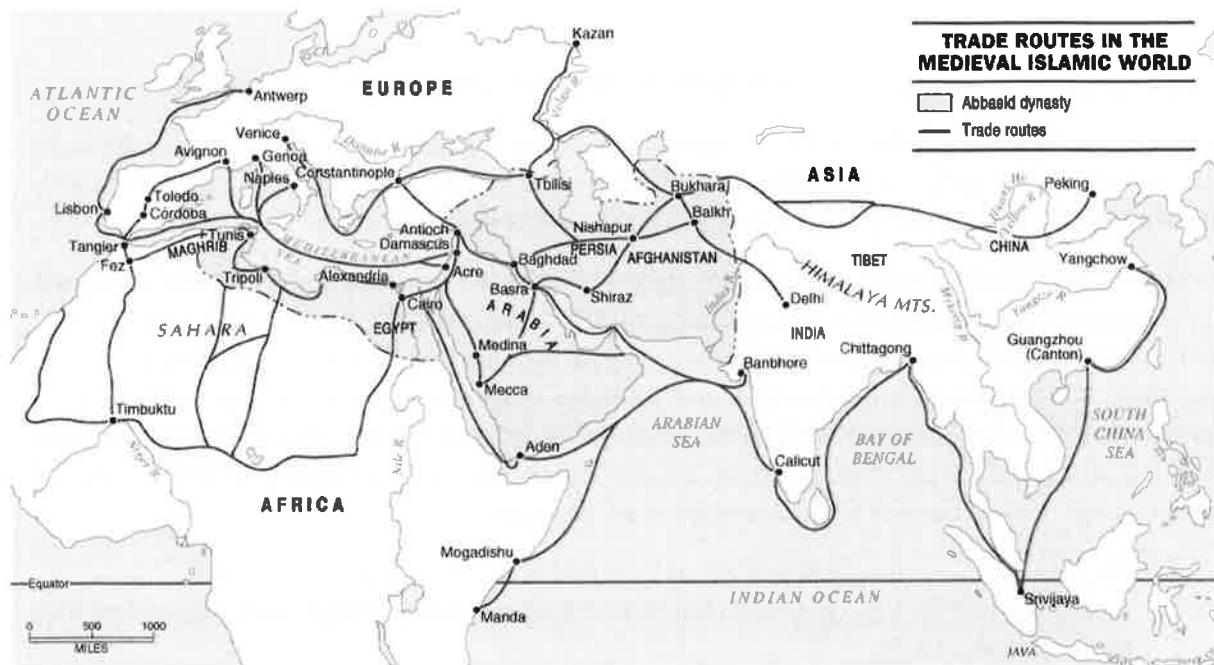
Du ska använda kurslitteraturen när du löser uppgifterna. För att kunna bli godkänd på tentan måste du ha angett referenser till den kurslitteratur du använt. Glöm alltså inte det! Du väljer själv vilken form av referenser du använder och när du refererar till kurslitteratur behöver du inte ange sida/sidor. Du får lägga till referenser till annan litteratur än kurslitteraturen men inte istället för kurslitteraturen utan bara som komplement. Använder du litteratur utöver kurslitteraturen måste du ange fullständiga referenser med författarens namn, bokens eller artikelns rubrik samt sidhänvisning. Självfallet kan du bara hänvisa till forskningsbaserad litteratur.

1. Skicka in tentan som wordfil och via epost senast kl. 13.00 idag den 28 april till svante.norrhem@hist.lu.se (om du har rätt till förlängd skrivtid skickar du tentan senast den överenskomna tiden).
2. Om det inte går att skicka som wordfil skickar du i annat format.
3. Tentor som inkommer efter utsatt tid rättas inte.
4. Ange "Tentamen" samt ditt namn som rubrik på ditt epostmeddelande.
5. Glöm inte att skriva ditt namn på tentan men gör det längst ned/bak i texten.
6. När du skickat din tenta, avvakta tills jag bekräftar att jag mottagit den. Eftersom många sannolikt kommer att skicka samtidigt kan det ta några minuter innan jag hunnit mejla alla med bekräftelse. Om jag inte bekräftat inom 60 minuter så kontakta mig igen.

LÄS DEN OVANSTÅENDE INFORMATIONEN MINST EN GÅNG TILL INNAN DU SKICKAR IN DIN TENTAMEN!

Vanligen kan man mer än man tror så glöm inte att skriva allt av relevans för uppgifterna du väljer att besvara. Det ska bli spännande att få läsa era svar och jag önskar alla all lycka till!

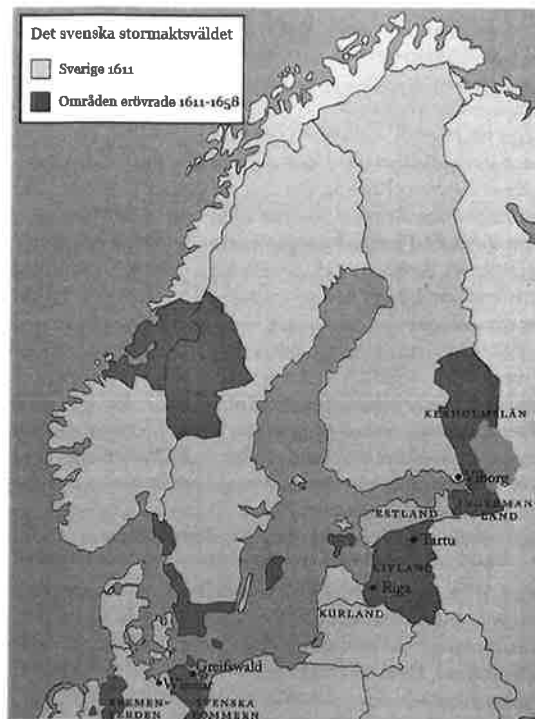
Svante

Uppgift 1

Beskriv med utgångspunkt i kartan ovan hur den senmedeltida globala handeln var sammanlänkad. Vilka handlade med vilka? Vilka varor utbyttes? Ägde det rum förändringar i handelskontakter från 1350-1500? I så fall vilka? På kartan saknas kontakter med Norden. Diskutera i vilken utsträckning Hansans handel i Norden var del av en större global handel.

Utöver detta: nämn minst tre men högst fem platser/regioner som du menar har särskilt intresse för den globala handeln under perioden 1350-1500. Motivera ditt val. OBS! Det räcker med tre platser för godkänt.

Uppgift 2

Under perioden var Sverige återkommande i konflikt med Danmark/Norge, Ryssland, Polen och det Tyskromerska riket. Beskriv med utgångspunkt i kartan Sveriges relation till dessa grannländer under perioden 1611-1721. Hur har de olika konflikterna mellan Sverige och grannländer 1611-1721 förklarats? Vilka faktorer bidrog till det svenska rikets expansion under perioden och vilka faktorer bidrog till dess tillbakagång?

Uppgift 3

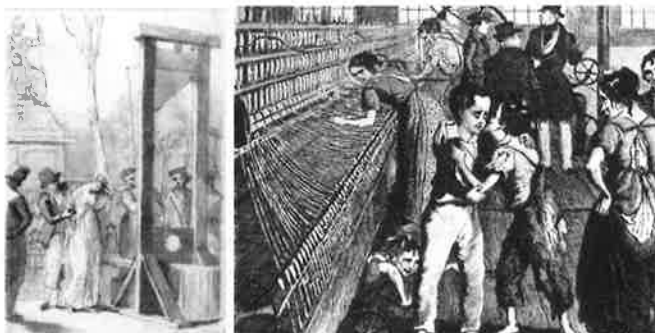
De protestantiska och katolska reformationerna, den franska revolutionen och den industriella revolutionen bar alla med sig potential för förändringar av köns- och familjeförhållanden. Vilka effekter fick dessa historiska händelser för kvinnors respektive mäns livsvillkor? Vilka effekter fick de för familjeliv? Var noga med att ange vilka geografiska områden du behandlar och när i tiden du rör dig. Ange minst tre personer som du anser är centrala i sammanhanget och argumentera för varför de är det (det räcker med tre för att bli godkänd).

Martin Luthers "Lilla Katekes"

Trolldomsprocesser

Olympe de Gauges 1793 (t.v) Barnarbete i tidiga industrier (t.h)

Hej!

LÄS DEN FÖLJANDE INFORMATIONEN NOGGRANT INNAN DU SKRIVER DIN TENTAMEN!

Nedan finner du de 3 uppgifter du har att välja bland. Du ska besvara 2. För att bli godkänd ska du ha godkänt på båda uppgifterna. För att bli väl godkänd ska du ha väl godkänt på båda uppgifterna eller ha väl godkänt på en uppgift och ligga mycket nära väl godkänt på den andra.

Du ska använda kurslitteraturen när du löser uppgifterna. För att kunna bli godkänd på tentan måste du ha angett referenser till den kurslitteratur du använt. Glöm alltså inte det! Du väljer själv vilken form av referenser du använder och när du refererar till kurslitteratur behöver du inte ange sida/sidor. Du får lägga till referenser till annan litteratur än kurslitteraturen men inte istället för kurslitteraturen utan bara som komplement. Använder du litteratur utöver kurslitteraturen måste du ange fullständiga referenser med författarens namn, bokens eller artikelns rubrik samt sidhänvisning. Självfallet kan du bara hänvisa till forskningsbaserad litteratur.

1. Skicka in tentan som wordfil och via epost senast kl. 15.00 idag den 1 juni till svante.norrhem@hist.lu.se (om du har rätt till förlängd skrivtid skickar du tentan senast den överenskomna tiden).
2. Om det inte går att skicka som wordfil skickar du i annat format.
3. Tentor som inkommer efter utsatt tid rättas inte.
4. Ange "Tentamen" samt ditt namn som rubrik på ditt epostmeddelande.
5. Glöm inte att skriva ditt namn på tentan men gör det längst ned/bak i texten.
6. När du skickat din tenta, avvakta tills jag bekräftar att jag mottagit den. Eftersom många sannolikt kommer att skicka samtidigt kan det ta några minuter innan jag hunnit mejla alla med bekräftelse. Om jag inte bekräftat inom 60 minuter så kontakta mig igen.

LÄS DEN OVANSTÅENDE INFORMATIONEN MINST EN GÅNG TILL INNAN DU SKICKAR IN DIN TENTAMEN!

Vanligen kan man mer än man tror så glöm inte att skriva allt av relevans för uppgifterna du väljer att besvara. Det ska bli spännande att få läsa era svar och jag önskar alla all lycka till!

Svante

Uppgift 1

Senmedeltiden i Europa karakteriseras av en stor nedgångs- och krisperiod som inleddes med digerdöden i mitten av 1300-talet. Vilka fler faktorer bidrog till att vi i efterhand definierar perioden som en krisperiod? Hur påverkades olika europeiska länder politiskt, ekonomiskt, socialt och kulturellt kortsiktigt respektive långsiktigt?

The Hundred Years' War

Uppgift 2

Beskriv de protestantiska och katolska reformationernas betydelse för de territorier som finns på kartan. Beskriv förändring och kontinuitet i relation till sociala strukturer (inklusive relationen kvinnor/män), politiska strukturer, kultur och ekonomi. Förklara hur förändringar som sker hänger samman med reformationerna.

Utöver detta: nämn minst tre men högst fem personer som du menar hade stor betydelse för reformationerna och motivera varför dessa var viktiga. OBS! Det räcker med tre för att uppnå godkänt.

Var noga med att ange vilka platser (stater, regioner, städer etc) du talar om och i vilken tid du rör dig.

Uppgift 3

På kartan syns Mogulriket, det Ottomanska riket och det Safavidiska riket. Börja med att placera kartan ungefär i tid. Utgå sedan från den tiden och beskriv utvecklingen av de tre rikena före den tiden (från ca 1350) och fram till 1800. Förklara rikenas framväxt och senare tillbakagång. Diskutera förändringar i politisk, social och ekonomisk struktur och peka på såväl likheter som skillnader mellan de tre rikena. Diskutera också rikenas (eventuella) inflytande (t ex politiskt, ekonomiskt och kulturellt) över Europa under perioden 1350-1800.

Examinationsuppgifter: Modern tid, 1850-2000-tal

Nedan finner du en bildfråga och två essäfrågor. Bildfrågan ger maximalt fem poäng. Som mest kan du erhålla tio poäng på var och en av essäfrågorna. Dina svar ska **sammanlagt** inte överstiga tio A4-sidor (1,5 i radavstånd, Times New Roman).

När du svarar på essäfrågorna **skall** du hänvisa till den litteratur som du hämtar uppgifter och resonemang från (det gäller såväl kurslitteratur som eventuell annan litteratur som du tar till din hjälp för att svara på frågorna).

Du mejlar dina svar till både klas-goran.karlsson@hist.lu.se och ulf.zander@hist.lu.se senast fredagen den 4/6 kl. 18.00.

- 1) Den politiska karikatyren ovan tecknades av Louis Dalrymple 1906 och är en kommentar till den dåvarande situationen i Dominikanska republiken. Vad ville tecknaren förmedla genom de tre personerna på bilden? Vad representerar de och vad förmedlar sättet att gestalta "Europa" och "USA" på? Och vilket är det större politiska sammanhanget som bilden kommenterar (en ledtråd är att följa eldröret)?

- 2) Nationalism och kolonialism/imperialism är begrepp som är förknippade med den moderna eran. Diskutera på vilka sätt som nationalism och kolonialism/imperialism å ena sidan samverkade med varandra, å andra sidan utgjorde konkurrerande företeelser från mitten av 1800-talet och framåt. Om du så önskar kan din slutpunkt vara fredagen den 4:e juni, deadline för inlämningen. Frågor som kan vara till hjälp för dig är: Vad i nationalismen sporrade västerländska nationer till att lägga under sig kolonier, framför allt under 1800-talets andra hälft? Vilka drag går igen i nationalism och imperialism? Hur förhöll sig kolonialmakterna till varandra och till de folk som de lade under sig? På vilka sätt fick nationalismen betydelse i de länder som koloniserades? Anknýt gärna till konkreta historiska exempel i ditt svar.
- 3) Ett framträdande tema i kursen har varit första världskriget som en brytpunkt i den moderna historien. Men sak samma kan sägas om Parisfrederna efter första världskriget. Vilka var frederna och fredsavtalen? Vilka var de olika intressen, förhoppningar och målsättningar som gjorde att segrarmakternas representanter formulerade dem som de gjorde? Vilka var de viktigaste kort- och långsiktiga problemen och konflikterna som frederna gav upphov till?

Omtentamen i historia, HISA24, delkurs 2, Forntiden, antiken och medeltiden, tiden fram till 1350

2021-08-17, 09.00 – 15.00

Examinator: Dick Harrison

Provet består av fyra essäfrågor. Samtliga frågor skall besvaras. Svaren skall maximeras till *högst* fyra A4-sidor per fråga. Observera att namnen på de personer och orter ni nämner i era svar skall vara **rättstavade**. Även om skrivningen avbryts skall frågeformuläret återlämnas med namnet ifyllt. Observera att ditt rättade tentamenssvar är att anse som en allmän handling, och kan som sådan begäras ut av allmänheten.

Essäfrågorna ger som bäst 15 poäng var. Maximalt antal poäng blir alltså 60. För att få Godkänt krävs 30 poäng, för Väl Godkänt 45 poäng.

Du skriver tentan på distans. Du skriver ditt namn på dokumentet. Senast kl. 15.00 ska du vara klar. För sent inlämnade tentamina rättas inte. Du e-postar din skrivna tenta som bifogad fil (word *eller* pdf) till läraren Dick Harrison och till nedan angiven urkundsadress. Ange "tenta Forntid" i ämnesraden.

E-postadress för tentamensinlämning: dick.harrison@hist.lu.se

Urkundsadress: mikael.ottosson.lu@analys.arkund.se.

Essäfrågor:

(1) Redogör översiktligt för Främre Orientens (dvs. Egypten samt Västasien från Turkiet till Iran) historia från uppkomsten av jordbruk under stenåldern till 500-talet f.Kr. Fokusera i lika hög grad på kulturella, ekonomiska och sociala utvecklingslinjer som på politiska. Vilka civilisationskomplex uppstod och gick under? Vilka folk var verksamma? Vilka faktorer påverkade utvecklingen? Ge exempel på hur kulturmöten förändrade historiens gång.

(2) Redogör för det romerska rikets framväxt från 700-talet f.Kr. till 300-talet e.Kr. Fokusera särskilt på hur riket styrdes, hur transformationen från en liten statsstat till ett geografiskt omfattande imperium genomfördes. Vilka svårigheter uppstod, och hur hanterades de? Ge exempel på kriser, misslyckanden och politiska vägval. Var också uppmärksam på hur det växandet väldigt förändrades kulturellt och religiöst.

(3) Redogör för hela den islamiska världens historia 600–1300 sett mot bakgrund av demografi (folkmängd, etc.), religiös utveckling, politik, kulturmöten och krig. Jämför utvecklingen mellan olika länder i regionen och berätta om hur den islamiska religionen och kulturen successivt spreds åt olika väderstreck.

(4) Redogör för framväxten av ett typiskt medeltida rike i Europa mellan ca 600 och ca 1100. Hur förändrades, generellt sett, grunderna för politisk makt? Hur utvecklades härskarideologi, lagstiftning och skatteväsen? Hur förhöll sig utvecklingen i Sverige, Danmark och Norge till utvecklingen i övriga Västeuropa?

Hej!

LÄS DEN FÖLJANDE INFORMATIONEN NOGGRANT INNAN DU SKRIVER DIN TENTAMEN!

Nedan finner du de 3 uppgifter du har att välja bland. Du ska besvara 2. För att bli godkänd ska du ha godkänt på båda uppgifterna. För att bli väl godkänd ska du ha väl godkänt på båda uppgifterna eller ha väl godkänt på en uppgift och ligga mycket nära väl godkänt på den andra.

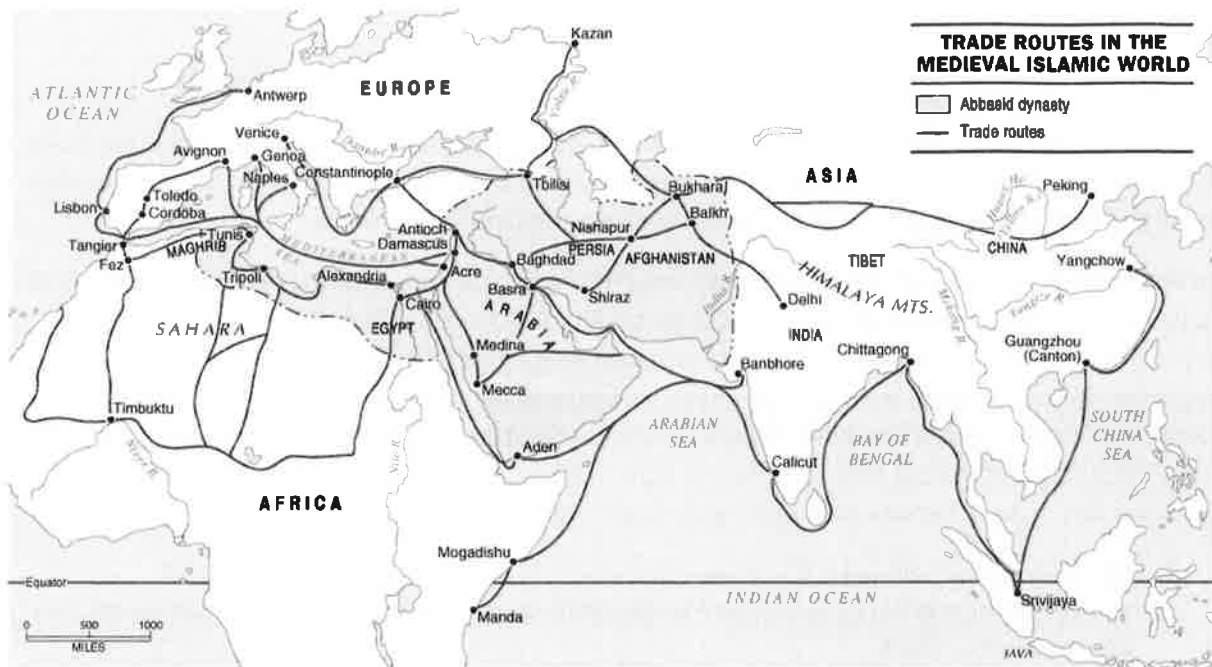
Du ska använda kurslitteraturen när du löser uppgifterna. För att kunna bli godkänd på tentan måste du ha angett referenser till den kurslitteratur du använt. Glöm alltså inte det! Du väljer själv vilken form av referenser du använder och när du refererar till kurslitteratur behöver du inte ange sida/sidor. Du får lägga till referenser till annan litteratur än kurslitteraturen men inte istället för kurslitteraturen utan bara som komplement. Använder du litteratur utöver kurslitteraturen måste du ange fullständiga referenser med författarens namn, bokens eller artikelns rubrik samt sidhänvisning. Självfallet kan du bara hänvisa till forskningsbaserad litteratur.

1. Skicka in tentan som wordfil och via epost senast kl. 15.00 idag den 18 augusti till svante.norrhem@hist.lu.se (om du har rätt till förlängd skrivtid skickar du tentan senast den överenskomna tiden).
2. Om det inte går att skicka som wordfil skickar du i annat format.
3. Tentor som inkommer efter utsatt tid rättas inte.
4. Ange "Tentamen" samt ditt namn som rubrik på ditt epostmeddelande.
5. Glöm inte att skriva ditt namn på tentan men gör det längst ned/bak i texten.
6. När du skickat din tenta, avvakta tills jag bekräftar att jag mottagit den. Eftersom många sannolikt kommer att skicka samtidigt kan det ta några minuter innan jag hunnit mejla alla med bekräftelse. Om jag inte bekräftat inom 45 minuter så kontakta mig igen.

LÄS DEN OVANSTÅENDE INFORMATIONEN MINST EN GÅNG TILL INNAN DU SKICKAR IN DIN TENTAMEN!

Vanligen kan man mer än man tror så glöm inte att skriva allt av relevans för uppgifterna du väljer att besvara. Det ska bli spännande att få läsa era svar och jag önskar alla all lycka till!

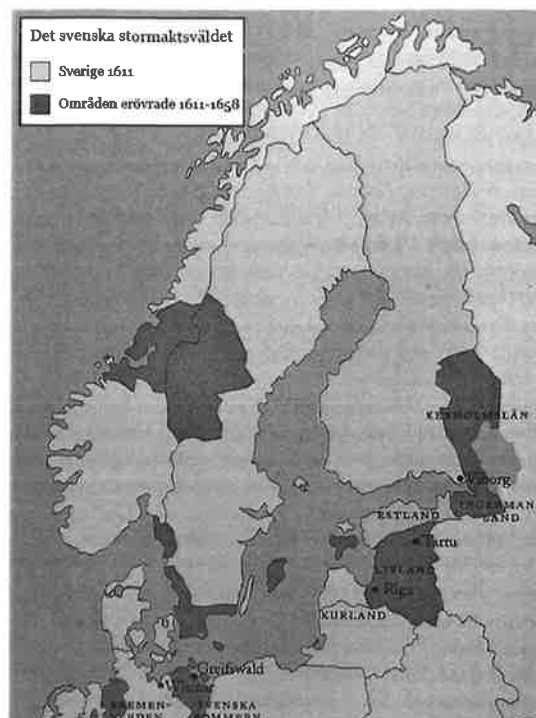
Svante

Uppgift 1

Beskriv med utgångspunkt i kartan ovan hur den senmedeltida globala handeln var sammanlänkad. Vilka handlade med vilka? Vilka varor utbyttes? Ägde det rum förändringar i handelskontakter från 1350-1500? I så fall vilka? På kartan saknas kontakter med Norden. Diskutera i vilken utsträckning Hansans handel i Norden var del av en större global handel.

Utöver detta: nämn minst tre men högst fem platser/regioner som du menar har särskilt intresse för den globala handeln under perioden 1350-1500. Motivera ditt val. OBS! Det räcker med tre platser för godkänt.

Uppgift 2

Under perioden var Sverige återkommande i konflikt med Danmark/Norge, Ryssland, Polen och det Tyskromerska riket. Beskriv med utgångspunkt i kartan Sveriges relation till dessa grannländer under perioden 1611-1721. Hur har de olika konflikterna mellan Sverige och grannländer 1611-1721 förklarats? Vilka faktorer bidrog till det svenska rikets expansion under perioden och vilka faktorer bidrog till dess tillbakagång?

Uppgift 3

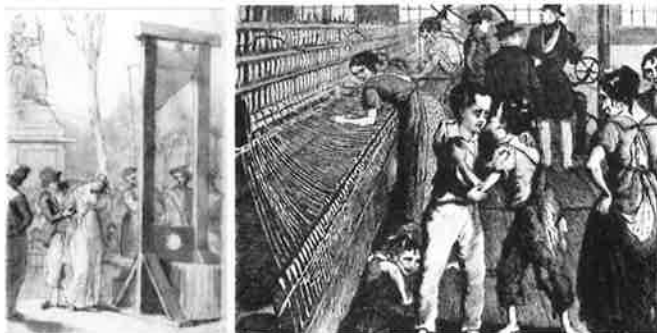
De protestantiska och katolska reformationerna, den franska revolutionen och den industriella revolutionen bar alla med sig potential för förändringar av köns- och familjeförhållanden. Vilka effekter fick dessa historiska händelser för kvinnors respektive mäns livsvillkor? Vilka effekter fick de för familjeliv? Var noga med att ange vilka geografiska områden du behandlar och när i tiden du rör dig. Utöver detta: ange minst tre personer som du anser är centrala i sammanhanget och argumentera för varför de är det (det räcker med tre för att bli godkänd).

Martin Luthers "Lilla Katekes"

Trolldomsprocesser

Olympe de Gauges 1793 (t.v) Barnarbete i tidiga industrier (t.h)

Examinationsuppgifter: Modern tid, 1850-2000-tal

Nedan finner du en bildfråga och två essäfrågor. Bildfrågan ger maximalt fem poäng. Som mest kan du erhålla tio poäng på var och en av essäfrågorna. Dina svar ska **sammanlagt** inte överstiga tio A4-sidor (1,5 i radavstånd, Times New Roman).

När du svarar på essäfrågorna **skall** du hänvisa till den litteratur som du hämtar uppgifter och resonemang från (det gäller såväl kurslitteratur som eventuell annan litteratur som du tar till din hjälp för att svara på frågorna).

Du mejlar dina svar till både klas-goran.karlsson@hist.lu.se och ulf.zander@hist.lu.se senast onsdagen den 25/8 kl. 16.00.

- 1) Den politiska karikatyren ovan tecknades av David Low och publicerades 1938 med titeln "What, no chair for me?". Vad ville tecknaren förmedla genom de fem personerna på bilden? Vilka är de och varför har de träffats? Och vem saknar en stol och varför? Dra nytta av ledtrådarna i bilden, inte minst kartan i bakgrunden.

- 2) Migrationer har varit vanligt förekommande under den period som kursen omfattar. I några fall har det varit fråga om människor som har emigrerat från bland annat Sverige till USA i strävan efter att finna en bättre tillvaro. I andra fall har folkförflyttningar sin orsak i att människor flyr undan krig eller andra katastrofer utan att kunna välja platsen dit de tar sin tillflykt till. Resonera med utgångspunkt i de i migrationsforskningen centrala begreppen "push" och "pull" vad som förenar och skiljer olika typer av migration. Anknyt till konkreta historiska exempel i ditt svar.

- 3) Ett tema i kursen rörde relationen mellan stora krig, revolutioner och folkmord. För att analysera denna relation, ta din utgångspunkt i 1900-talets båda världskrig. Hur förhöll sig dessa krig till de revolutioner och folkmord som ägde rum samtidigt, som orsak till eller som resultat av dem? Vilka var de historiska aktörer som utnyttjade världskrigen för sina revolutionära eller folkmördande syften? Vilka var offren? Hur påverkades krigsutvecklingen av revolutionerna och folkmorden?

Skrivning i historia, HISA24/HISA34/ÄHID01 delkurs 2

Skrivningstid: 2020-10-30 kl 14:00 – 19:00

Examinator: Dick Harrison

Provet består av fyra essäfrågor. Samtliga skall besvaras. Svaren skall maximeras till *högst* fyra A4-sidor per fråga. Observera att namnen på de personer och orter ni nämner i era svar skall vara **rättstavade**.

Essäfrågorna ger som bäst 15 poäng var. Maximalt antal poäng blir alltså 60. För att få Godkänt krävs 30 poäng, för Väl Godkänt 45 poäng.

Du skriver tentan på distans. Du skriver ditt namn på dokumentet. Senast kl. 19.00 ska du vara klar. För sent inlämnade tentamina rättas inte." Du e-postar din skrivna tenta som bifogad fil (word *eller* pdf) till läraren Dick Harrison och till vår Urkundsadress.

E-postadress för tentamensinlämning: dick.harrison@hist.lu.se

Urkundsadress: mikael.ottosson.lu@analys.urkund.se.

Ange "tenta Forntid" i ämnesraden.

Observera att ditt rättade tentamenssvar är att anse som en allmän handling, och kan som sådan begäras ut av allmänheten.

Essäfrågor:

- (1) Redogör översiktligt för det romerska rikets historia från begynnelsen på 700-talet och 600-talet f.Kr. till 400-talet e.Kr. Fokusera i lika hög grad på kulturella, ekonomiska och sociala utvecklingslinjer som på politiska. Lägg särskild tonvikt vid följande frågor: Hur stort blev riket? Vilka element bidrog till rikets uppbyggnad och blomstring? Hur, och varför, genomgick imperiet en omfattande förändring på 200- och 300-talen e.Kr.?
- (2) Det karolingiska imperiet uppstod på 700-talet, det tysk-romerska på 900-talet. Båda kom att fungera som västeuropeiska stormakter, vilka utövade ett omfattande inflytande över såväl de egna länderna som grannländerna. Redogör för de båda imperiernas historia och jämför dem med varandra. Observera att frågan inte bara gäller politik i strikt bemärkelse ("kungar och krig") utan också religion, ekonomi, demografi och kultur.
- (3) Redogör för Afrikas historia fram till 1300 e.Kr., sett mot bakgrund av demografi, ekonomi, kulturmöten och krig. Jämför utvecklingen norr och söder om Sahara. Vilka typer av riken skapades? Vad utmärkte dem i förhållande till varandra? Redogör även översiktligt för den religiösa och allmänskulturella historien.
- (4) Redogör för den sociala, ekonomiska och demografiska utvecklingen i Europa mellan 1100-talet och 1300-talets andra hälft. När ökade, respektive minskade, folkmängden? Varför skedde förändringarna? Vilken roll spelade jordbruket och godsekonomin? Vilka kriser uppstod, och hur försökte man lösa dem? Hur förhöll sig utvecklingen i Sverige, Danmark och Norge till utvecklingen i övriga Västeuropa?

Omtentamen i historia, HISA24/HISA34/ÄHID01 delkurs 2

Skrivningstid: 2020-12-04 kl 08:00 – 13:00

Examinator: Dick Harrison

Provet består av fyra essäfrågor. Samtliga skall besvaras. Svaren skall maximeras till *högst* fyra A4-sidor per fråga. Observera att namnen på de personer och orter ni nämner i era svar skall vara **rättstavade**.

Essäfrågorna ger som bäst 15 poäng var. Maximalt antal poäng blir alltså 60. För att få Godkänt krävs 30 poäng, för Väl Godkänt 45 poäng.

Du skriver tentan på distans. Du skriver ditt namn på dokumentet. Senast kl. 13.00 ska du vara klar. För sent inlämnade tentamina rättas inte. Du e-postar din skrivna tenta som bifogad fil (word *eller* pdf) till läraren Dick Harrison och till vår Urkundsadress. Ange "tenta Forntid" i ämnesraden.

E-postadress för tentamensinlämning: dick.harrison@hist.lu.se

Urkundsadress: mikael.ottosson.lu@analys.arkund.se.

Observera att ditt rättade tentamenssvar är att anse som en allmän handling, och kan som sådan begäras ut av allmänheten.

Essäfrågor:

- (1) Redogör för framväxten av de antika grekiska stadsstaterna – storlek, politisk och geografisk struktur, samhällsklasser, yttre hot, osv. Jämför särskilt utvecklingen i Athen och Sparta och förklara skillnaderna mellan de båda staterna. Vilken typ av demokrati utvecklades i vissa stadsstater? Varför? Vad skiljer denna demokrati från vårt nuvarande system?
- (2) Redogör för det romerska rikets framväxt från 700-talet f.Kr. till 300-talet e.Kr. Fokusera särskilt på hur riket styrdes, hur transformationen från en liten stadsstat till ett geografiskt omfattande imperium genomfördes. Vilka svårigheter uppstod, och hur hanterades de? Ge exempel på kriser, misslyckanden och politiska vägval. Var också uppmärksam på hur det växandet väldigt förändrades kulturellt och religiöst.
- (3) Redogör för Östasiens historia 600–1300 sett mot bakgrund av demografi (folkmängd, etc.), kulturmöten och krig. Jämför utvecklingen i Kina med utvecklingen i Japan och andra länder i regionen. Vilka typer av riken skapades? Vad utmärkte dem i förhållande till varandra? Hur styrdes rikena internt, och hur hanterade härskarna yttre hot? Redogör även översiktligt för den religiösa och allmänskulturella historien.
- (4) Redogör för framväxten av ett typiskt medeltida rike i Europa mellan ca 600 och ca 1100. Hur förändrades, generellt sett, grunderna för politisk makt? Hur utvecklades härskarideologi, lagstiftning och skatteväsen? Hur förhöll sig utvecklingen i Sverige, Danmark och Norge till utvecklingen i övriga Västeuropa?

Hej!

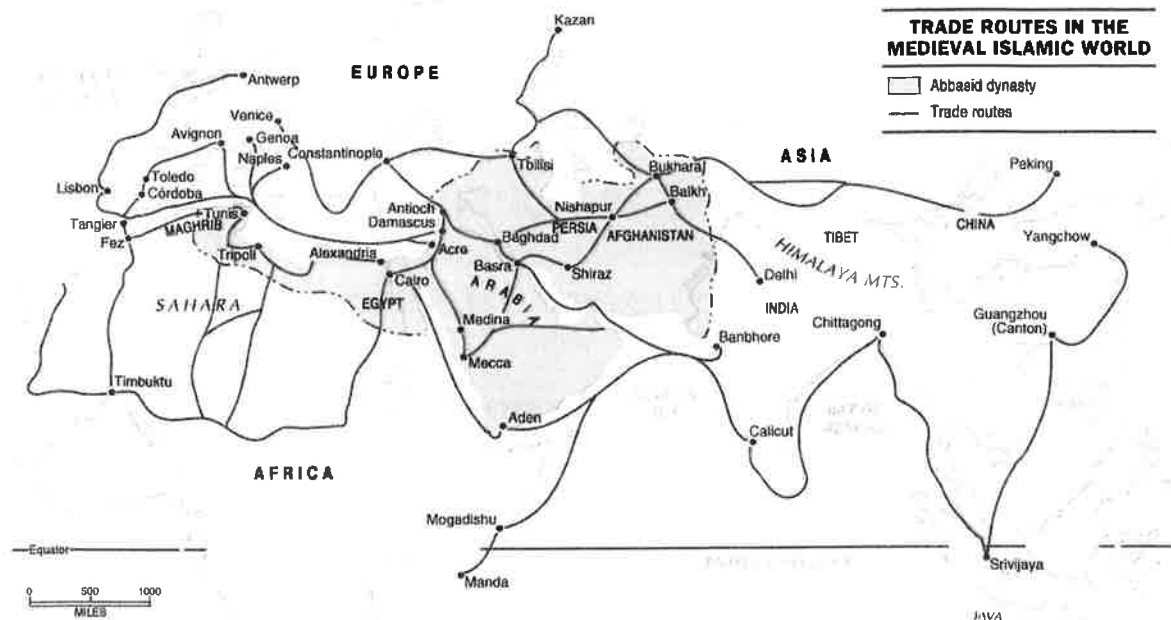
Nedan finner du de 3 uppgifter du har att välja bland. Du ska besvara 2. För att bli godkänd ska du ha godkänt på båda uppgifterna. För att bli väl godkänd ska du ha väl godkänt på båda uppgifterna eller ha väl godkänt på en uppgift och ligga mycket nära väl godkänt på den andra.

Glöm inte att ange referenser till den litteratur du hänvisar till. Du behöver bara ange sidhänvisning om du använder litteratur utöver kurslitteraturen.

1. Skicka in tentan som wordfil och via epost senast kl. 13.00 idag den 1 december till svante.norrhem@hist.lu.se (om du har rätt till förlängd skrivtid skickar du tentan senast den överenskomna tiden).
2. Om det inte går att skicka epost skickar du på annat sätt.
3. Tentor som inkommer efter utsatt tid rättas inte.
4. Ange i "Tentamen" samt ditt namn som rubrik på ditt epostmeddelande.
5. Glöm inte att skriva ditt namn på tentan men gör det längst ned/bak i texten.
6. När du skickat din tenta, avvakta tills jag bekräftar att jag mottagit den. Eftersom många sannolikt kommer att skicka samtidigt kan det ta några minuter innan jag hunnit mejla alla med bekräftelse. Om jag inte bekräftat inom 30 minuter så kontakta mig igen.

Vanligen kan man mer än man tror så glöm inte att skriva allt av relevans för uppgifterna du väljer att besvara. Det ska bli spännande att få läsa era svar och jag önskar alla all lycka till!

Svante

Uppgift 1

Beskriv med utgångspunkt i kartan ovan hur den senmedeltida globala handeln var sammanlänkad. Vilka handlade med vilka? Vilka varor utbyttes? Ägde det rum förändringar i handelskontakter från 1350-1500? I så fall vilka? På kartan saknas kontakter med Norden. Diskutera i vilken utsträckning Hansans handel i Norden var del av en större global handel.

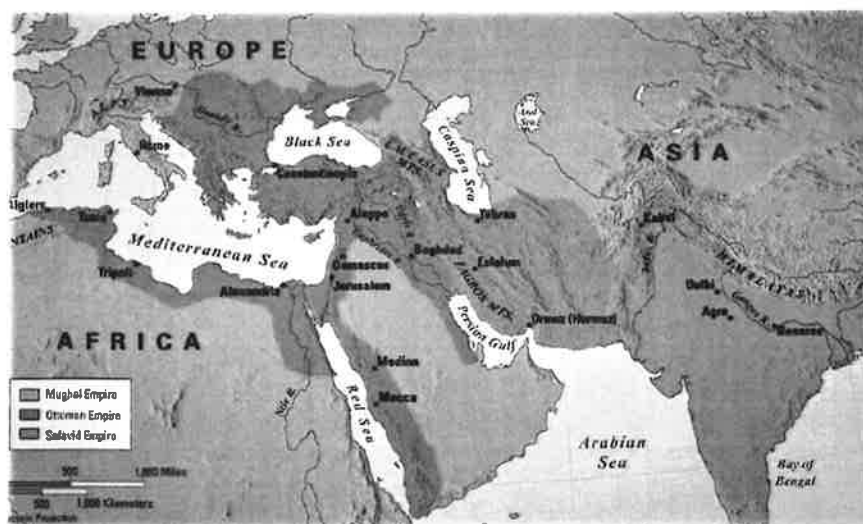
Nämn minst tre men högst fem platser/regioner som du menar har särskilt intresse för den globala handeln under perioden 1350-1500. Motivera ditt val. OBS! Det räcker med tre platser för godkänt.

Uppgift 2

Beskriv de protestantiska och katolska reformationernas betydelse för de territorier som finns på kartan. Beskriv förändring och kontinuitet i relation till sociala strukturer (inklusive relationen kvinnor/män), politiska strukturer, kultur och ekonomi. Förklara hur förändringar som sker hänger samman med reformationerna. Nämn minst tre men högst fem personer som du menar hade stor betydelse för reformationerna och motivera varför dessa var viktiga. OBS! Det räcker med tre för att uppnå godkänt.

Var noga med att ange vilka platser (stater, regioner, städer etc) du talar om och i vilken tid du rör dig.

Uppgift 3

På kartan syns Mogulriket, det Ottomanska riket och det Safavidiska riket. Börja med att placera kartan ungefär i tid. Utgå sedan från den tiden och beskriv utvecklingen av de tre rikena före den tiden (från ca 1350) och fram till 1800. Förklara rikenas framväxt och senare tillbakagång. Diskutera förändringar i politisk, social och ekonomisk struktur och peka på såväl likheter som skillnader mellan de tre rikena. Diskutera också rikenas (eventuella) inflytande (t ex politiskt, ekonomiskt och kulturellt) över Europa under perioden 1350-1800.

Hej!

Nedan finner du de 3 uppgifter du har att välja bland. Du ska besvara 2. För att bli godkänd ska du ha godkänt på båda uppgifterna. För att bli väl godkänd ska du ha väl godkänt på båda uppgifterna eller ha väl godkänt på en uppgift och ligga mycket nära väl godkänt på den andra.

Utgå i dina svar från kurslitteraturen som tillhör denna delkurs. Glöm inte att ange vilken litteratur du använt. Om det är kurslitteratur som tillhör den här kursen räcker det med att du anger författare eller texttitel. Om du hänvisar till litteratur som inte är en del av kurslitteraturen måste du ange författare, titel på publikationen samt sida/sidor. Kom ihåg att du endast kan använda litteratur utanför kurslitteraturen som komplement till kurslitteraturen – aldrig som ersättning för kurslitteraturen.

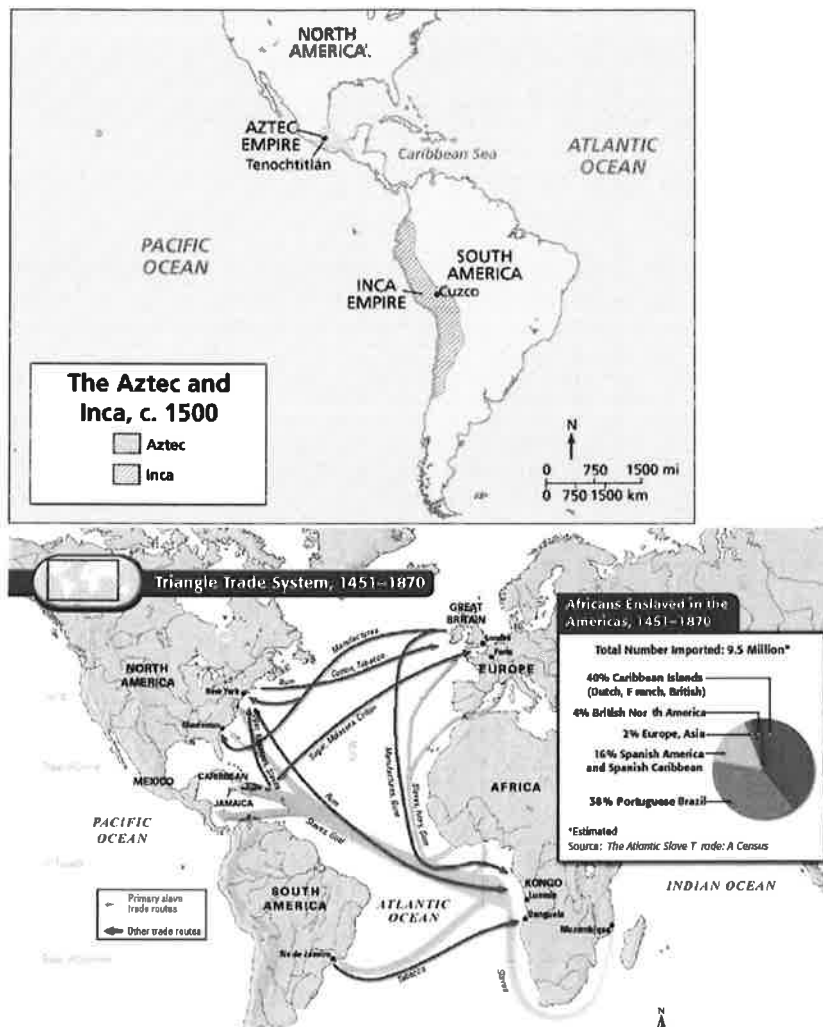
Skicka in tentan som wordfil och via epost senast kl. 13.00 idag den 13 januari till svante.norrhem@hist.lu.se (om du har rätt till förlängd skrivtid skickar du tentan senast den överenskomna tiden).

1. Om det inte går att skicka epost skickar du på annat sätt.
2. Tentor som inkommer efter utsatt tid rättas inte.
3. Ange "Tentamen" samt ditt namn som rubrik på ditt epostmeddelande.
4. Glöm inte att skriva ditt namn på tentan men gör det längst ned/bak i texten.
5. När du skickat din tenta, avvakta tills jag bekräftar att jag mottagit den. Eftersom många sannolikt kommer att skicka samtidigt kan det ta några minuter innan jag hunnit mejla alla med bekräftelse. Om jag inte bekräftat inom en timme så kontakta mig igen.

Vanligen kan man mer än man tror så glöm inte att skriva allt av relevans för uppgifterna du väljer att besvara. Det ska bli spännande att få läsa era svar och jag önskar alla all lycka till!

Svante

Uppgift 1

Beskriv utvecklingen i Syd- och Mellanamerika under 1500-talet: hur förändrades politiska, ekonomiska och sociala strukturer? Diskutera hur utvecklingen där hänger samman med uppkomsten av den så kallade triangelhandeln. Beskriv triangelhandelns förutsättningar och hur den påverkade den afrikanska kontinenten, Nord- och Sydamerika samt Europa.

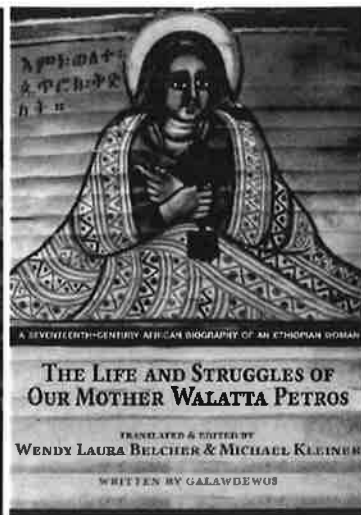
Var noga med att ange vilket geografiskt område du talar om och ange tidsangivelser då och då i din text.

Uppgift 2.

Den övre kartan föreställer Europa 1750 och den nedre Europa 1815. Ange orsaker till förskjutningar av gränser som berör Norden, Ryssland och Polen. Beskriv också förändringar i politisk struktur i Norden under perioden 1750-1815.

Uppgift 3.

Köns- och familjemönster kunde se olika ut i olika delar av världen. Beskriv förändringar i europeiska köns- och familjemönster 1350-1850. Exemplifiera från hushåll, arbetsliv, lagstiftning. Förklara också orsaker till förändringar. Ange minst 3 men högst 5 personer som du menar varit centrala aktörer för sådana förändringar. Motivera dina val.

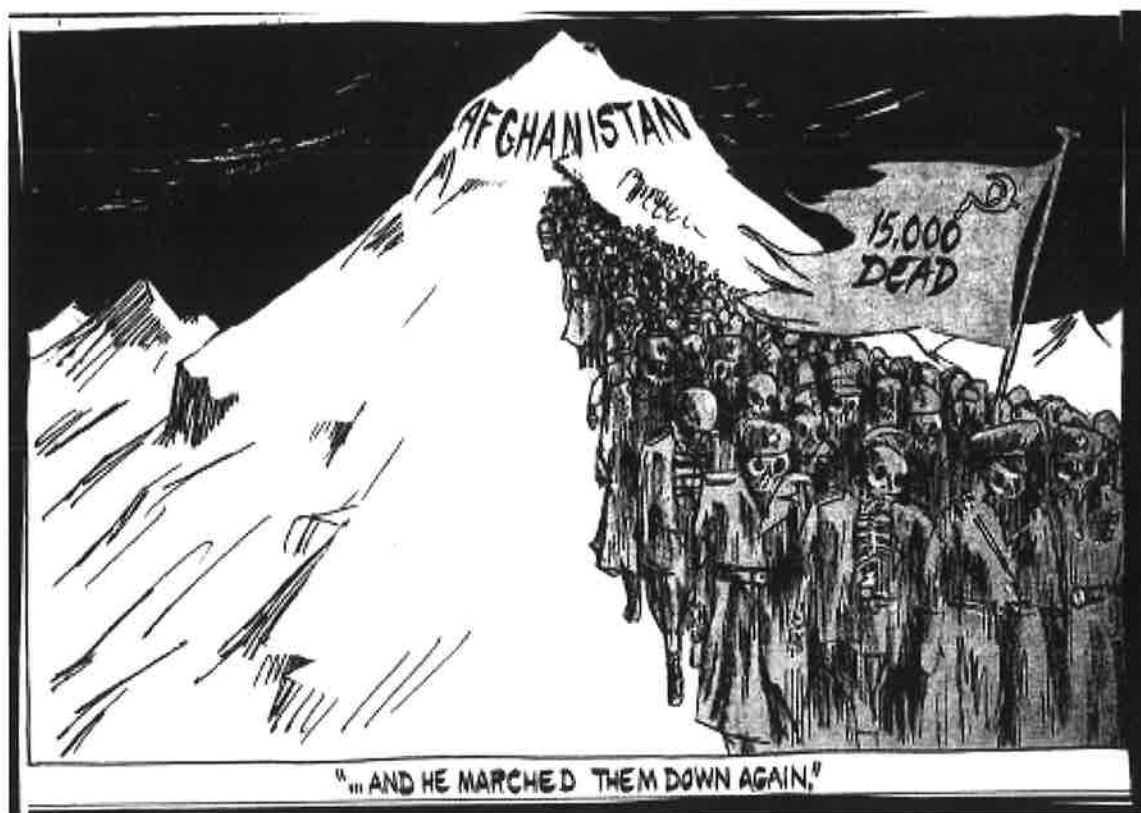
Obs! Bilderna är i det här fallet bara en illustration och inget du behöver knyta an till.

Examinationsuppgifter: Modern tid, 1850-2000-tal

Nedan finner du en bildfråga och två essäfrågor. Bildfrågan ger maximalt 5 poäng. Som mest kan du erhålla tio poäng på var och en av essäfrågorna. Dina svar ska sammanlagt **inte överstiga tio A4-sidor** (1,5 i radavstånd, Times New Roman).

När du svarar på essäfrågorna **skall** du hänvisa till den litteratur som du hämtar uppgifter och resonemang från (det gäller såväl kurslitteratur som eventuell annan litteratur som du tar till din hjälp för att svara på frågorna).

Du mejlar dina svar till både klas-goran.karlsson@hist.lu.se och ulf.zander@hist.lu.se senast fredagen 15/1 kl. 16.00.

- 1) Nicholas Garlands teckning "...and he marched them down again" publicerades i den brittiska dagstidningen *The Independent*. Ungefär när kan den tänkas ha gått i tryck och vad syftar Garland på för pågående konflikt och för tidigare krig (döden marscherar ju ner med soldaterna "igen", "again")?

- 2) I kurslitteraturen ges rikhaltiga beskrivningar av sovjetisk kommunism, italiensk fascism och tysk nazism. Diskutera likheter och skillnader mellan dem såväl vad gäller ideologiska huvuddrag som ideologiernas praktiska konsekvenser för medborgarna i respektive land.

- 3) Din uppgift är att med den moderna historien som hjälp belysa och analysera ett problem, en konflikt eller en annan företeelse i det land, den världsdel eller den värld som vi nu lever i. Det gäller alltså att identifiera något som är eller som vi uppfattar som problematiskt eller konfliktfyllt i vår tid och att belysa detta historiskt, genom historiska utvecklingslinjer, paralleller, jämförelser eller något annat av historikerns analysredskap. Ett exempel: Vi lever idag i en värld som är starkt präglad av en pandemi. För en historiker framträder genast en parallell i den svåra influensan spanska sjukan, som tog livet av åtminstone fem gånger så många människor än första världskriget under åren efter detta krig, från våren 1918 till sommaren 1920. Sannolikt kan den stora smittspridningen då i hög grad förklaras just av kriget, som överallt försvagat människor, samhällen och stater. Men vilka är likheterna och skillnaderna? Är orsakerna och verkningarna likartade eller olikartade? Hur har utvecklingen sett ut från ”då” till ”nu”? Vi vill alltså att du på detta sätt reflekterar över historiens betydelse för en nutida problem- eller konfliktsituation.

- 1) David Lows teckning har titeln "What's Czechoslovakia to me, anyway?". Vilken nation kan man tänka sig att den tidningsläsande mannen representerar? Vad vill Low ha sagt med sin teckning och ungefär när publicerades den?
- 2) En av historiens lärdomar är att deltagande i krig följs av krav från krigsdeltagarna på politiska och sociala reformer. Det skall löna sig att ha satt sitt liv på spel för sitt fosterland. Ett gevärf, en röst, hette det i Sverige efter första världskriget. Men hur gick det för demokratiutvecklingen i Europa efter detta krig? Analysera mellankrigstidens politiska utveckling med demokratin som utgångspunkt. Var slog demokratin igenom? Var utvecklades andra styrelseformer? Vilka då? Vad låg bakom dessa utvecklingar?
- 3) Efter andra världskriget utvecklades Europa i två riktningar. Medan Västeuropa gick mot integration mellan stater, gick Östeuropa mot konflikt och uppsplittning. Varför splittrades Östeuropa, och på vilket sätt kan utvecklingen i Västeuropa ha påverkat den östeuropeiska desintegrationen?

Svarstexten ska vara fem-sju sidor lång, skriven med 1,5 i radavstånd i Times New Roman.

Goda svar är väl disponerade, sakligt korrekta och analytiskt väl genomförda, och därtill skrivna på god svenska. Deadline för din text är den 18 februari 2021. Du skickar den till

klas-goran.karlsson@hist.lu.se och till ulf.zander@hist.lu.se.

Lycka till! /Klas-Göran & Ulf

Skrivning i historia, delkurs 2 HISA24 Forntiden, antiken och medeltiden

2020-04-17

Examinator: Dick Harrison

Provet består av fyra essäfrågor. Samtliga skall besvaras. Svaren skall maximeras till *högst* fyra A4-sidor per fråga.

Observera att namnen på de personer och orter ni nämner i era svar skall vara ***rättstavade***.

Essäfrågorna ger som bäst 15 poäng var. Maximalt antal poäng blir alltså 60. För att få Godkänt krävs 30 poäng, för Väl Godkänt 45 poäng.

Skriv ditt namn på din tenta.

Senast kl. 13.00 e-posta din skrivna tenta som bifogad fil till: dick.harrison@hist.lu.se; anna.wallette.lu@analys.urkund.se.

Ange tenta Forntid i ämnesraden.

Essäfrågor:

(1) Redogör översiktligt för Främre Orientens (dvs. Egypten samt Västasien från Turkiet till Iran) historia från uppkomsten av jordbruk under stenåldern till 500-talet f.Kr. Fokusera i lika hög grad på kulturella, ekonomiska och sociala utvecklingslinjer som på politiska. Vilka civilisationskomplex uppstod och gick under? Vilka folk var verksamma? Vilka faktorer påverkade utvecklingen? Ge exempel på hur kulturmöten förändrade historiens gång.

(2) Det karolingiska imperiet uppstod på 700-talet, det tysk-romerska på 900-talet. Båda kom att fungera som västeuropeiska stormakter, vilka utövade ett omfattande inflytande över såväl de egna länderna som grannländerna. Redogör för de båda imperiernas historia och jämför dem med varandra. Observera att frågan inte bara gäller politik i strikt bemärkelse ("kungar och krig") utan också religion, ekonomi, demografi och kultur.

(3) Redogör för Östasiens historia 600–1300 sett mot bakgrund av demografi (folkmängd, etc.), kulturmöten och krig. Jämför utvecklingen i Kina med utvecklingen i Japan och andra länder i regionen. Vilka typer av riken skapades? Vad utmärkte dem i förhållande till varandra? Hur styrdes rikena internt, och hur hanterade härskarna yttre hot? Redogör även översiktligt för den religiösa och allmänskulturella historien.

(4) Redogör för framväxten av de svenska, danska och norska rikena mellan ca 600 och ca 1100. Hur förändrades, generellt sett, grunderna för politisk makt? Hur utvecklades härskarideologi, lagstiftning och skatteväsen? Hur förhöll sig utvecklingen i Sverige, Danmark och Norge till utvecklingen i övriga Västeuropa?

2020-04-29

TENTAMEN, delkurs 3: 1350-1850

Om tentan:

1. Tentamen ska skickas till svante.norrhem@hist.lu.se senast 16.00 idag den 29 april 2020. Om den skickas senare än så räknas den som ogiltig. Undantaget från detta är de studenter som har rätt till förlängd skrivtid och då gäller inlämning senast klockan 17.00.
2. Skriv ditt namn längst ned på tentan. På så sätt möjliggör du för mig att läsa din tentamen utan att veta vem som skrivit den och jag föredrar att det är så.
3. Skicka helst din tentamen som en vanlig wordfil. Då blir det enkelt för mig att lägga in kommentarer så att du får feedback på dina svar. Detta kan också göras i pdf-filer men är mer komplicerat.
4. För att bli godkänd på tentamen ska du ha lämnat godkända svar på samtliga 4 nedanstående frågor. Det räcker alltså inte att skriva alldeles utmärkt på 3 men sedan inget, eller nästan inget, på den kvarvarande.
5. För att bli väl godkänd ska du vara väl godkänd på minst 3 av de 4 frågorna.

Tänk på följande

1. Skriv allt du kan som är relevant för en viss uppgift. Om du är osäker på om en viss sak är relevant, argumentera då för varför du anser att den är relevant (om du inte kan det, ta då inte med den). Det centrala är alltså inte hur många sidor du skriver utan att du gett ett så fullständigt svar som möjligt med utgångspunkt i kurslitteraturen (och anteckningar från föreläsningar).
2. Du ska i dina svar utgå från hela kurslitteraturen. Om det finns relevant information om en fråga i två eller fler av kurslistans texter måste du ta med den för att bli godkänd. Notera också att du självfallet kan använda forskningsbaserad litteratur utöver kurslitteraturen men aldrig istället för kurslitteraturen. Kurslitteraturens innehåll räcker mer än väl för att få både G och VG så användning av litteratur utöver kurslistan är inte nödvändig i den meningen.
3. Anteckningar från föreläsningarna kan du använda för att fördjupa eller komplettera kunskap du hittar i kurslitteraturen.
4. Var noga med att ange var och när du rör dig i det förflutna. Detta gör du enklast genom att vara noga med att ange geografiska områden eller platser, och årtal. Ange också i vilken ordning händelser du behandlar ägde rum.
5. Som bedömare kan jag bara se vad som finns nedtecknat i ditt svar. Jag kan inte läsa dina tankar. Var därför tydlig med vad det är du menar i dina svar. Använd aldrig endast punktform.
6. Detta är en individuell uppgift och svaren måste därför vara individuella. Alla svar kommer att köras via Urkund.

TENTAMENSUPPGIFTER

1. Beskriv sammanlänknings av senmedeltidens globala handelssystem. Vilka regioner handlade med vilka och vilka varor var centrala i detta handelsutbyte?
2. Den protestantiska reformationen innebar sociala, ekonomiska, politiska och kulturella förändringar i de länder den genomfördes. Beskriv sådana förändringar i Sverige och peka på likheter respektive olikheter i jämförelse med övriga protestantiska länder i Europa.
3. Beskriv förutsättningar för, och effekter av, europeiska kolonistörers och handelsresandes kontakter med länder utanför Europa under 1500- och 1600-talen. Vad gäller effekter, ge exempel från Syd- och Mellanamerika, Afrika, Indien och Kina.
4. Perioden 1350-1850 innebar bland annat ökad kunskap inom olika områden. Vilka var de viktiga komponenterna i denna ökande kunskapsmängd? Vilka betydelser kan den ökande kunskapen ha haft för den ekonomiska och sociala utvecklingen?

Omskrivning i historia, delkurs 2 HISA24 Forntiden, antiken och medeltiden

2018-05-22

Examinator: Dick Harrison

Provet består av fyra essäfrågor. Samtliga skall besvaras. Svaren skall maximeras till *högst* fyra A4-sidor per fråga.

Observera att namnen på de personer och orter ni nämner i era svar skall vara *rättstavade*.

Essäfrågorna ger som bäst 15 poäng var. Maximalt antal poäng blir alltså 60. För att få Godkänt krävs 30 poäng, för Väl Godkänt 45 poäng.

Skriv ditt namn på din tenta.

Senast kl. 13.00 e-posta din skrivna tenta som bifogad fil till: dick.harrison@hist.lu.se;

anna.wallete.lu@analys.arkund.se.

Ange "tenta Forntid" i ämnesraden.

Essäfrågor:

- (1) Redogör för framväxten av de antika grekiska stadsstaterna – storlek, politisk och geografisk struktur, samhällsklasser, yttre hot, osv. Jämför särskilt utvecklingen i Athen och Sparta och förklara skillnaderna mellan de båda staterna. Vilken typ av demokrati utvecklades i vissa stadsstater? Varför? Vad skiljer denna demokrati från vårt nuvarande system?
- (2) Redogör för det romerska rikets framväxt från 700-talet f.Kr. till 300-talet e.Kr. Fokusera särskilt på hur riket styrdes, hur transformationen från en liten stadsstat till ett geografiskt omfattande imperium genomfördes. Vilka svårigheter uppstod, och hur hanterades de? Ge exempel på kriser, misslyckanden och politiska vägval. Var också uppmärksam på hur det växandet väldigt förändrades kulturellt och religiöst.
- (3) Redogör för Afrikas historia fram till 1300 e.Kr., sett mot bakgrund av demografi, ekonomi, kulturmöten och krig. Jämför utvecklingen norr och söder om Sahara. Vilka typer av riken skapades? Vad utmärkte dem i förhållande till varandra? Redogör även översiktligt för den religiösa och allmänskulturella historien.
- (4) Redogör för framväxten av ett typiskt medeltida rike i Europa mellan ca 600 och ca 1100. Hur förändrades, generellt sett, grunderna för politisk makt? Hur utvecklades härskarideologi, lagstiftning och skatteväsen? Hur förhöll sig utvecklingen i Sverige, Danmark och Norge till utvecklingen i övriga Västeuropa?

2020-06-01

TENTAMEN, delkurs 3: 1350-1850

Om tentan:

1. Tentamen ska skickas till svante.norrhem@hist.lu.se senast 16.00 idag den 1 juni 2020. Om den skickas senare än så räknas den som ogiltig. Undantaget från detta är de studenter som har rätt till förlängd skrivtid och då gäller inlämning senast klockan 17.00.
2. Skriv ditt namn längst ned på tentan. På så sätt möjliggör du för mig att läsa din tentamen utan att veta vem som skrivit den och jag föredrar att det är så.
3. Skicka helst din tentamen som en vanlig wordfil. Då blir det enkelt för mig att lägga in kommentarer så att du får feedback på dina svar. Detta kan också göras i pdf-filer men är mer komplicerat.
4. För att bli godkänd på tentamen ska du ha lämnat godkända svar på samtliga 4 nedanstående frågor. Det räcker alltså inte att skriva alldeles utmärkt på 3 men sedan inget, eller nästan inget, på den kvarvarande.
5. För att bli väl godkänd ska du vara väl godkänd på minst 3 av de 4 frågorna.

Tänk på följande

1. Skriv allt du kan som är relevant för en viss uppgift. Om du är osäker på om en viss sak är relevant, argumentera då för varför du anser att den är relevant (om du inte kan det, ta då inte med den). Det centrala är alltså inte hur många sidor du skriver utan att du gett ett så fullständigt svar som möjligt med utgångspunkt i kurslitteraturen (och anteckningar från föreläsningar).
2. Du ska i dina svar utgå från hela kurslitteraturen. Om det finns relevant information om en fråga i två eller fler av kurslistans texter måste du ta med den för att bli godkänd. Notera också att du självfallet kan använda forskningsbaserad litteratur utöver kurslitteraturen men aldrig istället för kurslitteraturen. Kurslitteraturens innehåll räcker mer än väl för att få både G och VG så användning av litteratur utöver kurslistan är inte nödvändig i den meningen.
3. Anteckningar från föreläsningarna kan du använda för att fördjupa eller komplettera kunskap du hittar i kurslitteraturen.
4. Var noga med att ange var och när du rör dig i det förflutna. Detta gör du enklast genom att vara noga med att ange geografiska områden eller platser, och årtal. Ange också i vilken ordning händelser du behandlar ägde rum.
5. Som bedömare kan jag bara se vad som finns nedtecknat i ditt svar. Jag kan inte läsa dina tankar. Var därför tydlig med vad det är du menar i dina svar. Använd aldrig endast punktform.
6. Detta är en individuell uppgift och svaren måste därför vara individuella. Alla svar kommer att köras via Urkund.

TENTAMENSUPPGIFTER

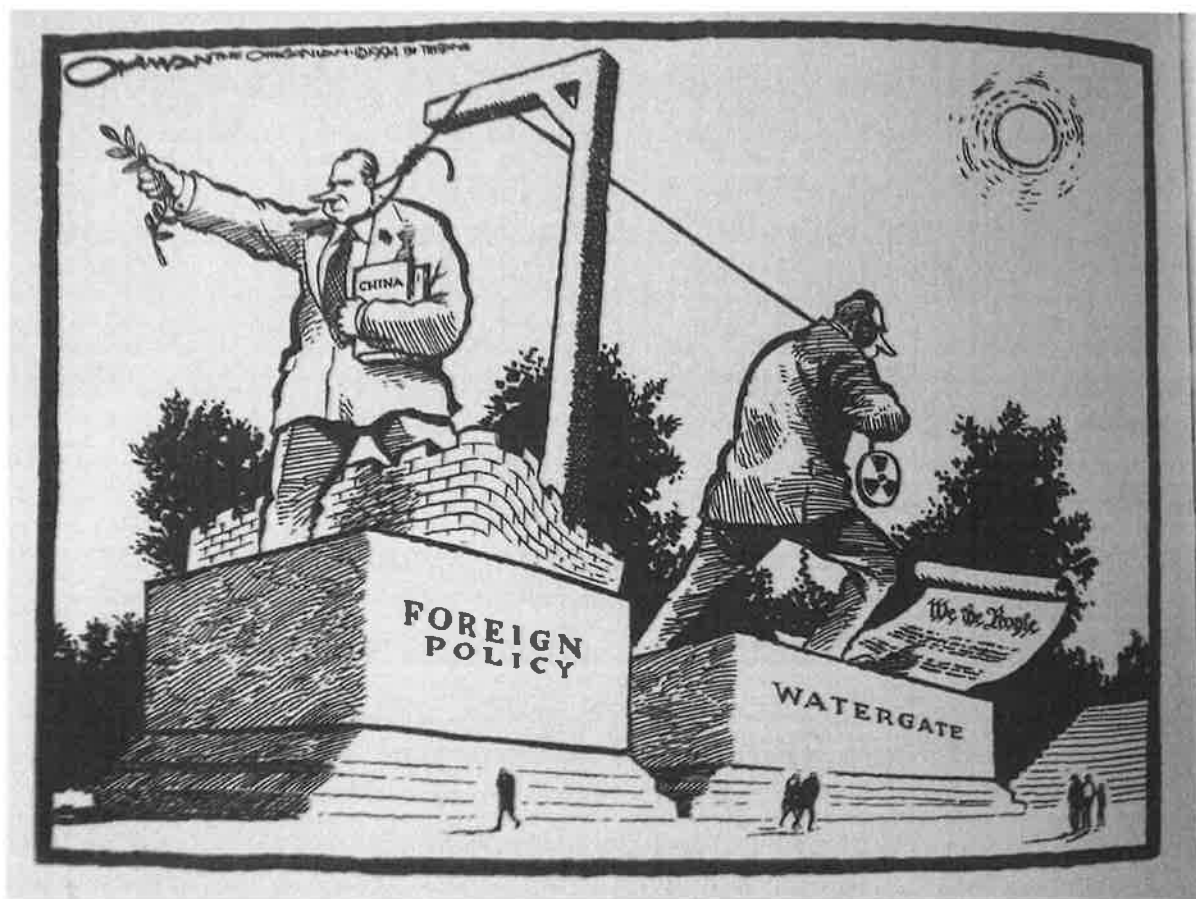
1. Beskriv vad den senmedeltida krisen var och när den inföll i tid. Vilka ekonomiska, sociala, politiska och kulturella följder fick den för Europa?
2. Den protestantiska reformationen innebar sociala, ekonomiska, politiska och kulturella förändringar i de länder den genomfördes. Beskriv sådana förändringar i Sverige och peka på likheter respektive olikheter i jämförelse med övriga protestantiska länder i Europa.
3. Under tidigmodern tid växte tre muslimska riken fram: det osmanska, det safavidiska och Mogulimperiet. Förklara dessa rikens uppgång, beskriv dess politiska och sociala struktur samt ange orsaker till rikenas försvagning.
4. Beskriv bakgrunden till och utvecklingen av den tidiga industriella revolutionen i England. Hur kom det sig att just England var först med att bli industrialiserat? Jämför med förhållanden i Frankrike och Tyskland.

Examinationsuppgifter: Modern tid, 1850-2000-tal

Nedan finner du en bildfråga och tre essäfrågor. Bildfrågan är obligatorisk. Du väljer att svara på **två av de tre** essäfrågorna. Bildfrågan ger maximalt 5 poäng. Som mest kan du erhålla tio poäng på var och en av essäfrågorna. Dina svar ska sammanlagt inte överstiga tio A4-sidor (1,5 i radavstånd, Times New Roman).

När du svarar på essäfrågorna **skall** du hänvisa till den litteratur som du hämtar uppgifter och resonemang från (det gäller såväl kurslitteratur som eventuell annan litteratur som du tar till din hjälp för att svara på frågorna).

Du mejlar dina svar till både klas-goran.karlsson@hist.lu.se och ulf.zander@hist.lu.se senast fredagen den 5/6 kl. 13.00.

- 1) I denna karikatyr från mitten av 1970-talet figurerar en amerikansk president i två roller. Vilka är de två rollerna och hur hänger de samman? Studera teckningen noggrant och lägg märke – och anknyt – till de många symbolerna.

- 2) 1800-talet utmärktes i mångt och mycket av industrialisering och nationalism. I vilka avseenden bidrog de till varandras framgångar, det vill säga på vilka sätt bidrog industrialiseringen till nationalismens genomslag och vice versa? I vad mån motverkade industrialisering och nationalism varandra? Går det att identifiera nationella och regionala skillnader? I så fall – vilka var de och vad kännetecknade dem? Tänk på att industrialiseringen utmärktes av flera faser under 1800-talet och notera också att nationalismen tog sig olika uttryck under seklets gång.
- 3) Första hälften av 1900-talet präglades starkt av två världskrig, det första och det andra. Din uppgift är att analysera hur dessa två världskrig förhåller sig till varandra. Följande frågor bör besvaras: Vad talar för att de båda krigen hängde samman och bör analyseras i ett historiskt sammanhang, som ett 1900-talets trettioåriga krig? Vad talar tvärtom för att de båda kriget var olikartade och inte stod i någon tydlig analytisk förbindelse med varandra? I vilka avseenden var de lika och olika? Kan man säga att det första världskriget gav förutsättningarna för och drev fram det andra? Hur och varför? Fanns händelser och utvecklingar under mellankrigstiden som skulle kunna ha gett ett annat resultat än ett nytt krig? Varför blev det inte så? Kan minnet av första världskriget ha påverkat utvecklingen mot ett andra världskrig? Hur då?
- 4) Tyskland blev en sammanhållen och enhetlig stat genom ett segerrikt tysk-franskt krig 1870–1871, och har sedan dess varit en stormakt på den europeiska kontinenten, under imperietiden även i Afrika och Asien, och på senare tid som ledande stat i Europeiska unionen. Din uppgift är att dra en lång kronologisk och analytisk linje från 1871 till vår egen tid och dela upp den i kortare perioder utifrån goda historiska argument. Alltså: Hur bör den 150-åriga Tysklandslinjen periodiseras? Vilka olika delperioder kan man urskilja? Vad kännetecknar dem? Vilka är brytpunkterna och konfliktytorna som gör det berättigat att dra gränser och urskilja etapper?

Uppsamlingsskrivning i historia, delkurs 2 HISA24 Forntiden, antiken och medeltiden

2018-08-17

Examinator: Dick Harrison

Provet består av fyra essäfrågor. Samtliga skall besvaras. Svaren skall maximeras till *högst* fyra A4-sidor per fråga.

Observera att namnen på de personer och orter ni nämner i era svar skall vara ***rättstavade***.

Essäfrågorna ger som bäst 15 poäng var. Maximalt antal poäng blir alltså 60. För att få Godkänt krävs 30 poäng, för Väl Godkänt 45 poäng.

Även om skrivningen avbryts skall frågeformuläret återlämnas med namnet ifyllt.

Skriv ditt namn på din tenta.

Senast kl. 14.00 e-postar din skrivna tenta som bifogad fil till: dick.harrison@hist.lu.se; anna.wallete.lu@analys.urkund.se.

Ange tenta Forntid i ämnesraden.

Essäfrågor:

(1) Redogör översiktligt för Främre Orientens (dvs. Egypten samt Västasien från Turkiet till Iran) historia från uppkomsten av jordbruk under stenåldern till 500-talet f.Kr. Fokusera i lika hög grad på kulturella, ekonomiska och sociala utvecklingslinjer som på politiska. Vilka civilisationskomplex uppstod och gick under? Vilka folk var verksamma? Vilka faktorer påverkade utvecklingen? Ge exempel på hur kulturmöten förändrade historiens gång.

(2) Redogör för det romerska rikets framväxt från 700-talet f.Kr. till 300-talet e.Kr. Fokusera särskilt på hur riket styrdes, hur transformationen från en liten statsstat till ett geografiskt omfattande imperium genomfördes. Vilka svårigheter uppstod, och hur hanterades de? Ge exempel på kriser, misslyckanden och politiska vägval. Var också uppmärksam på hur det växandet väldigt förändrades kulturellt och religiöst.

(3) Redogör för hela den islamiska världens historia 600–1300 sett mot bakgrund av demografi (folkmängd, etc.), religiös utveckling, politik, kulturmöten och krig. Jämför utvecklingen mellan olika länder i regionen och berätta om hur den islamiska religionen och kulturen successivt spreds åt olika väderstreck.

(4) Redogör för framväxten av ett typiskt medeltida rike i Europa mellan ca 600 och ca 1100. Hur förändrades, generellt sett, grunderna för politisk makt? Hur utvecklades härskarideologi, lagstiftning och skatteväsen? Hur förhöll sig utvecklingen i Sverige, Danmark och Norge till utvecklingen i övriga Västeuropa?

2020-08-18

TENTAMEN, delkurs 3: 1350-1850

Om tentan:

1. Tentamen ska skickas till svante.norrhem@hist.lu.se senast 15.00 idag den 18 augusti 2020. Om den skickas senare än så räknas den som ogiltig. Undantaget från detta är de studenter som har rätt till förlängd skrivtid och då gäller inlämning senast klockan 16.00.
2. Skriv ditt namn längst ned på tentan. På så sätt möjliggör du för mig att läsa din tentamen utan att veta vem som skrivit den och jag föredrar att det är så.
3. Skicka helst din tentamen som en vanlig wordfil. Då blir det enkelt för mig att lägga in kommentarer så att du får feedback på dina svar. Detta kan också göras i pdf-filer men är mer komplicerat.
4. För att bli godkänd på tentamen ska du ha lämnat godkända svar på samtliga 4 nedanstående frågor. Det räcker alltså inte att skriva alldeles utmärkt på 3 men sedan inget, eller nästan inget, på den kvarvarande.
5. För att bli väl godkänd ska du vara väl godkänd på minst 3 av de 4 frågorna.

Tänk på följande

1. Skriv allt du kan som är relevant för en viss uppgift. Om du är osäker på om en viss sak är relevant, argumentera då för varför du anser att den är relevant (om du inte kan det, ta då inte med den). Det centrala är alltså inte hur många sidor du skriver utan att du gett ett så fullständigt svar som möjligt med utgångspunkt i kurslitteraturen (och anteckningar från föreläsningar).
2. Du ska i dina svar utgå från hela kurslitteraturen. Om det finns relevant information om en fråga i två eller fler av kurslistans texter måste du ta med den för att bli godkänd. Notera också att du självfallet kan använda forskningsbaserad litteratur utöver kurslitteraturen men aldrig istället för kurslitteraturen. Kurslitteraturens innehåll räcker mer än väl för att få både G och VG så användning av litteratur utöver kurslistan är inte nödvändig i den meningen.
3. Anteckningar från föreläsningarna kan du använda för att fördjupa eller komplettera kunskap du hittar i kurslitteraturen.
4. Var noga med att ange var och när du rör dig i det förflutna. Detta gör du enklast genom att vara noga med att ange geografiska områden eller platser, och årtal. Ange också i vilken ordning händelser du behandlar ägde rum.
5. Som bedömare kan jag bara se vad som finns nedtecknat i ditt svar. Jag kan inte läsa dina tankar. Var därför tydlig med vad det är du menar i dina svar. Använd aldrig endast punktform.
6. Detta är en individuell uppgift och svaren måste därför vara individuella. Alla svar kommer att köras via Urkund.

TENTAMENSUPPGIFTER

1. Beskriv vad den senmedeltida krisen var och när den inföll i tid. Vilka ekonomiska, sociala, politiska och kulturella följder fick den för Europa?
2. Den protestantiska reformationen innebar sociala, ekonomiska, politiska och kulturella förändringar i de länder den genomfördes. Beskriv sådana förändringar i Sverige och peka på likheter respektive olikheter i jämförelse med övriga protestantiska länder i Europa.
3. Under tidigmodern tid växte tre muslimska riken fram: det osmanska, det safavidiska och Mogulimperiet. Förklara dessa rikens uppgång, beskriv dess politiska och sociala struktur samt ange orsaker till rikenas försvagning.
4. Beskriv bakgrunden till och utvecklingen av den tidiga industriella revolutionen i England. Hur kom det sig att just England var först med att bli industrialiserat? Jämför med förhållanden i Frankrike och Tyskland.

Examinationsuppgifter: Modern tid, 1850-2000-tal

Nedan finner du en bildfråga och tre essäfrågor. Bildfrågan är obligatorisk. Du väljer att svara på **två av de tre** essäfrågorna. Bildfrågan ger maximalt 5 poäng. Som mest kan du erhålla tio poäng på var och en av essäfrågorna. Dina svar ska sammanlagt inte överstiga tio A4-sidor (1,5 i radavstånd, Times New Roman).

När du svarar på essäfrågorna **skall** du hänvisa till den litteratur som du hämtar uppgifter och resonemang från (det gäller såväl kurslitteratur som eventuell annan litteratur som du tar till din hjälp för att svara på frågorna).

Du mejlar dina svar till både klas-goran.karlsson@hist.lu.se och ulf.zander@hist.lu.se senast onsdagen 19/8 kl. 12.00.

- 1) David Lows teckning har titeln "What's Czechoslovakia to me, anyway?". Vad vill Low ha sagt med sin teckning och ungefär när publicerades den? Vem kan man tänka sig att den tidningsläsande mannen representerar?

- 2) Jordbruksomvandling, industrialisering, urbanisering, utbildning, förbättrade kommunikationer och fler medier som allt fler kunde ta del av samt emigration är några 1800-talsfenomen som är relaterade till varandra. Resonera i termer av orsak och verkan hur de förhåller sig till varandra, vilka av faktorerna som är nära knutna till varandra och vilka som har mindre starka samband.
- 3) Molotov-Ribbentrop-pakten är en avgörande händelse i den moderna historien. Din uppgift är att sätta in den i ett historiskt sammanhang som just visar dess avgörande betydelse för den fortsatta utvecklingen. Varför blev det just Tyskland och Sovjetunionen som slöt ett sådant avtal, och varför just i augusti 1939? Vilka var de inblandades drivkrafter och intressen? Hur såg resten av världen på avtalet? Vilka blev de kort- och långsiktiga verkningarna? Varför är det än idag en omtvistad och levande historisk händelse?
- 4) Sovjetunionen, en av 1900-talets mest framträdande statsbildningar, försvann ur historien i slutet av 1991. Vad hände? Varför hände det? Berodde det på handlingarna hos specifika aktörer, som dess siste ledare Michail Gorbatsjov, på inre problem i sovjetsamhället, på utvecklingar i och konflikter med det övriga kommunistiska Östeuropa, eller på globala processer, knutna till kalla kriget? När i historien började de utvecklingar som till sist ledde till att Sovjetunionen försvann? Vilka var de viktigaste stationerna på vägen mot 1991?

HISTORISKA INSTITUTIONEN, LUNDS UNIVERSITET

TENTAMEN: MODERN TID: 1850-2000-TAL

Tentamen f8:e februari 2020

Tentamen består av tre delar. Den första är en bildfråga som maximalt ger 5 poäng. Den andra består av fyra kortare frågor. Varje fråga betygsätts från 0 till 5. Den tredje delen utgörs av en essäfråga där du väljer *en* av de två frågorna. Den betygsätts från 0 till 15 poäng. Maximalt poängantal är följaktligen 40. Betygsgränser: för godkänt krävs 20 poäng, för väl godkänt 30.

Svaren skall utformas som en sammanhängande text. Svar som endast består av uppställda punkter och eller uppräddade nyckelord godkänns inte. Svaren på frågorna 1–5 bör inte överstiga en A4-sida. Svaret på essäfrågan bör inte överstiga fyra A4-sidor.

Skriv väl! Språkbehandlingen är en del i bedömningen av tentamen. Klas-Göran Karlsson & Ulf Zander

- 1) I anslutning till 25-årsminnet av Berlinmurens fall publicerade signaturen Adams ovanstående skämtteckning i den brittiska dagstidningen *Daily Telegraph*. I sitt tal nämnde den tyska förbundskanslern Angela Merkel att murens fall visar att drömmar kan gå i uppfyllelse. Personerna i bakgrunden tycks inte hålla med henne. Vem ska de föreställa och hur ska deras arbete tolkas utifrån 2014 års kontext?

- 2) Vad utmärker begreppen darwinism och socialdarwinism och på vilka punkter skiljer de sig åt?
- 3) Analysera betydelsen av Münchenöverenskommelsen i september 1938 för andra världskrigets utbrott.
- 4) Analysera betydelsen av händelseutvecklingen i Polen på 1980-talet för kommunismens och Sovjetunionens sammanbrott.
- 5) Folkhemmet är ett centralt begrepp i svensk 1900-talshistoria. Hur ska det förstås med utgångspunkt i Per Albin Hanssons användning av ordet och vilka praktiska tillämpningar fick det under 1930-talet?

Essäfrågor: välj en av två. Svaren bör, som sagt, inte överstiga fyra sidor.

- A) Nationalismen var en av 1800-talets mest inflytelserika rörelser. Vilka olika typer av nationalism går att urskilja och vilka följder fick nationalismen i Europa under århundradets sista årtionden? Diskutera några konkreta nationers/staters förhållningssätt till nation och nationalism. Analysera även några av de konkreta ideologiska, politiska och kulturella uttryck som nationalismen tog sig.
- B) Ett flera gånger förekommande föreläsningstema har varit den nära relationen mellan krig, revolution och folkmord, det senare ibland kallat brott mot mänskligheten eller statsorganiserad terror. Analysera denna ofta förekommande förbindelse genom att reflektera över orsakerna till den nära relationen och mekanismerna som håller de tre företeelserna samman och ömsesidigt påverkar varandra. Ge också tre välvalda historiska exempel på hur denna relation har gestaltats i den moderna historien.

HISTORISKA INSTITUTIONEN, LUNDS UNIVERSITET

TENTAMEN: MODERN TID: 1850-2000-TAL

Tentamen fredagen den 17:e januari 2020

Tentamen består av tre delar. Den första är en bildfråga som maximalt ger 5 poäng. Den andra består av fyra kortare frågor. Varje fråga betygsätts från 0 till 5. Den tredje delen utgörs av en essäfråga där du väljer *en* av de två frågorna. Den betygsätts från 0 till 15 poäng. Maximalt poängantal är följaktligen 40. Betygsgränser: för godkänt krävs 20 poäng, för väl godkänt 30.

Svaren skall utformas som en sammanhängande text. Svar som endast består av uppställda punkter och eller uppräddade nyckelord godkänns inte. Svaren på frågorna 1–5 bör inte överstiga en A4-sida. Svaret på essäfrågan bör inte överstiga fyra A4-sidor.

Skriv väl! Språkbehandlingen är en del i bedömningen av tentamen. Klas-Göran Karlsson & Ulf Zander

“It’s The Same Thing Without Mechanical Problems”

- 1) Herb Blocks teckning publicerades i *Washington Post* 26/1 1949 som en kommentar till ett aktuellt fenomen. Vilket fenomen syftar bilden på? Varför har vissa på bilden utvecklat ett mekaniserat jordbruk men inte andra? Du kan få hjälp av en välkänd symbol i bilden.
- 2) Vilka var de främsta anledningarna till att många svenskar valde att emigrera under 1800-talets andra hälft?
- 3) Vilka följder fick det fransk-tyska kriget 1870–71?
- 4) Det brukar sägas att Mellanösternkonflikterna leder sina rötter tillbaka till första världskrigets tid. Vilka var de händelser under kriget som kan sägas ha grundlagt konflikterna i Mellanöstern?
- 5) Sovjetunionen gick under 1991. En analys av orsakerna måste rimligen inkludera Michail Gorbatsjov. Analysera kortfattat hans betydelse för Sovjetunionens undergång.

Essäfrågor (svaret bör inte överstiga fyra A4-sidor):

1. Jämför ungturkarnas massmord på armenierna åren 1915–1917 med nazisternas förintelse av judarna under åren 1941–1945 genom att analysera våldsprocessernas likheter och skillnader. Några ledfrågor: a) Var det i båda fallen fråga om folkmord? b) Vilka offersiffror brukar nämnas? c) Vad karakteriserade offren och förövarna? d) Vilka var orsakerna? e) Vilka blev verkningarna? f) Hur har de båda våldshistorierna hanterats av eftervärlden?
2. Demokratien hade både med- och motgångar under mellankrigstiden. År 1919 var flertalet av de europeiska nationerna demokratier men i slutet av 1930-talet hade mer än hälften av dem övergått till att bli diktaturer. Diskutera varför demokratierna hade så svårt att klara sig i Europa under perioden 1918–39.

Tentamen i historia, delkurs 3, Senmedeltid och tidigmodern tid

HISA24, HISA34, ÄHID01

2020-01-10

Examinator: Svante Norrhem

Tentamen består av fyra essäfrågor. Samtliga fyra essäfrågor ska besvaras. För att bli godkänd på tentamen måste samtliga fyra essäuppgifter vara godkända.

Observera att ditt rättade tentamenssvar är att anse som en allmän handling, och kan som sådan begäras ut av allmänheten.

Lycka till!

1. Napoleontiden 1799-1815 ledde till stora omvälvningar i Europa (och därmed också i Sverige). Ge exempel på sådana omvälvningar utifrån ett politiskt och socialt perspektiv.
2. Ange och diskutera såväl inre som yttre faktorer som bidrog till det svenska stormaktsväldets uppgång och fall.
3. Beskriv vad den senmedeltida krisen var. Vilka ekonomiska, sociala, politiska och kulturella följder fick den för Europa?
4. Beskriv händelseförloppet under den franska revolutionen åren 1789-94 och ange politiska, ekonomiska och sociala orsaker till att den uppstod.

Omskrivning i historia, tentamen, HISA24, HISA34, ÄHID01, delkurs 2: Forntiden, antiken och medeltid: tiden fram till 1350

2019-12-09

Examinator: Sara Ellis Nilsson

Provet består av **två** essäfrågor och **sju** korta frågor. **Samtliga korta frågor** ska besvaras, men bara **EN** essäfråga. Svaret på essäfrågan skall maximeras till *högst* fem A4-sidor per fråga. Svaren på kortfrågorna till *högst* en halv A4-sida per fråga.

Skriv läsligt! Försök besvara samtliga frågor!

Essäfrågan ger som bäst 15 poäng. De korta frågorna ger som bäst 3 poäng var (tillsammans max 21). Maximalt antal poäng blir alltså 36. Gränsen för Godkänt ligger på 18, gränsen för Väl Godkänt på 27 poäng.

Även om skrivningen avbryts skall frågeformuläret återlämnas med namnet ifyllt.

NB. Ditt rättade tentamenssvar är att anse som en allmän handling, och kan som sådan begäras ut av allmänheten.

Essäfrågor:

1. Beskriv och problematisera den muslimska expansionen och dess samhällspåverkan från 700-talet och framåt. Visa en tydlig kronologi. Ta med minst 2 geografiska områden i ditt svar. Använd konkreta (historiska) exempel för att belysa samhällspåverkan.
2. Vad brukar forskare lyfta fram som de främsta orsakerna till de historiska förändringar eller den "utveckling" som skedde från ca 900 till ca 1300 i Norden? Diskutera, problematisera och ge konkreta (historiska) exempel.

Korta frågor:

1. Vilka nya samhällsgrupper skapades under uppkomsten av "civilisationer" under forntiden?
2. Vad var "tetrarkin"? Beskriv dess beståndsdelar och förklara hur den påverkade romarrikets framtid?

3. Vilka viktiga livsfilosofier och vetenskapliga upptäckter uppkom på den indiska subkontinenten? Beskriv minst tre av dessa upptäckter.
4. Vilka viktiga förändringar skedde under Handynastin (inklusive tiden under Wang Mang)? Nämn och diskutera minst tre.
5. Vad är "Folkvandringstiden"? Beskriv epoken och problematisera begreppet.
6. Vilka var de olika samhällsklasserna i Norden under vikingatiden? Vilken källa har vi för denna samhällsuppdelning och är den pålitlig?
7. Vad hette den köpmannaorganisation som växte fram i norra Europa under medeltiden? När började organisationens framväxt och vilken betydelse hade den för östersjöregionen?

BONUS kortfråga (1 poäng)

Argumentera för en samhällsföreteelse som förtjänar att tydligare lyftas fram i historieskrivningar inom perioden 5 000 f.v.t. – 1350 e.v.t.

Tentamen i historia, delkurs 3, Senmedeltid och tidigmodern tid

HISA24, HISA34, ÄHID01

2019-12-03

Examinator: Svante Norrhem

Tentamen består av fyra essäfrågor. Samtliga fyra essäfrågor ska besvaras. För att bli godkänd på tentamen måste samtliga fyra essäuppgifter vara godkända.

Observera att ditt rättade tentamenssvar är att anse som en allmän handling, och kan som sådan begäras ut av allmänheten.

Lycka till!

1. Beskriv sammanlänknings av senmedeltidens globala handelssystem. Vilka regioner handlade med vilka och vilka varor var centrala i detta handelsutbyte?
2. Beskriv det frihetstida statsskicket och försök förklara bakgrunden till dess utformning. Diskutera också begreppet Frihetstiden: argumentera för respektive emot begreppets relevans.
3. Beskriv vad den senmedeltida krisen var. Vilka ekonomiska, sociala, politiska och kulturella följder fick den för Europa?
4. Diskutera den europeiska, och därmed också den svenska, kvinnans ställning under perioden 1350-1850. Exemplifiera från hushåll, arbetsliv, lagstiftning. Peka på eventuella förändringar i kvinnans ställning under perioden.

Skrivning i historia, tentamen, HISA24, HISA34, ÄHID01, delkurs 2: Forntiden, antiken och medeltid: tiden fram till 1350

2019-11-01

Examinator: Sara Ellis Nilsson

Provet består av två essäfrågor och sju korta frågor. **Samtliga korta frågor** ska besvaras, men bara **EN** essäfråga. Svaret på essäfrågan skall maximeras till *högst* fem A4-sidor. Svaren på kortfrågorna till *högst* en halv A4-sida per fråga.

Skriv läsligt! Försök besvara samtliga frågor!

Essäfrågan ger som bäst 15 poäng. De korta frågorna ger som bäst 3 poäng var (tillsammans max 21). Maximalt antal poäng blir alltså 36. Gränsen för Godkänt ligger på 18, gränsen för Väl Godkänt på 27 poäng.

Även om skrivningen avbryts skall frågeformuläret återlämnas med namnet ifyllt.

Ditt rättade tentamenssvar är att anse som en allmän handling, och kan som sådan begäras ut av allmänheten.

Essäfrågor:

1. Beskriv, jämför och diskutera kontinuitet och förändring i kvinnors och mäns livsvillkor under forntiden, antiken och medeltiden i *minst två* geografiska områden (valfria). Tillämpa olika perspektiv och ge konkreta exempel.
2. Hur växte den medeltida (europeiska) statsmakten fram? Lyft fram och beskriv de olika ekonomier som låg bakom. Ge konkreta exempel på dessa.

Korta frågor:

1. Vad kännetecknade de första civilisationerna?
2. Vad betyder begreppet "urbanisering"? Hur påverkade urbanisering livsvillkoren för (en del) kvinnor och män på forntiden men också på t.ex. medeltiden?
3. Vad var det första triumviratet? När bildades detta? Redogör kort för de inblandade.
4. Beskriv (kortfattat) Zhou- och Qindynastins betydelse för det kinesiska samhällets fortsatta utveckling.
5. Vilka "civilisationer" fanns söder om Sahara? Nämn minst 2 av dessa och beskriv hur deras samhällen var uppbyggda före 1350.

6. När var Aztekernas storhetstid? Vilken geografisk spridning hade detta rike och vilka samhällsgrupper fanns? Diskutera också (kort) vilken roll religion, utbildning och skrift spelade.

7. Vad är det medeltida "klosterväsendet"? Vilken roll spelade det i det europeiska medeltida samhället?

BONUS kortfråga (1 poäng)

Argumentera för varför just din favorit historiska personlighet förtjänar en plats i Historien (perioden 5 000 f.v.t. – 1350 e.v.t.).

Tentamen onsdagen den 21 augusti 2019

Tentamen består av tre delar. Den första är en bildfråga som maximalt ger 5 poäng. Den andra består av fyra kortare frågor. Varje fråga betygsätts från 0 till 5. Den tredje delen utgörs av en essäfråga där du väljer *en* av de två frågorna. Den betygsätts från 0 till 15 poäng. Maximalt poängantal är följaktligen 40. Betygsgränser: för godkänt krävs 20 poäng, för väl godkänt 30.

Svaren skall utformas som en sammanhängande text. Svar som endast består av uppställda punkter och eller uppräddade nyckelord godkänns inte. Svaren på frågorna 1–5 bör inte överstiga en A4-sida. Svaret på essäfrågan bör inte överstiga fyra A4-sidor.

Skriv väl! Språkbehandlingen är en del i bedömningen av tentamen. Klas-Göran Karlsson & Ulf Zander

"You Peaceniks Burn Me Up!"

1. "You peaceniks burn me up!" ryter mannen i fåtöljen till en fredsaktivist. Vem är mannen i fåtöljen? Vilken nation representerar han? Vilket krig är det som demonstranten protesterar mot? Ungefär när publicerades bilden?

2. En av de historiska lärdomarna av första världskriget är att demokratin gynnas av ett stort modernt krig, men att demokratin paradoxalt nog också är det moderna krigets och den instabila fredens första offer. Reflektera över relevansen av denna lärdom för mellankrigstidens samhällsutveckling.
3. Vad utmärker begreppen darwinism och socialdarwinism och på vilka punkter skiljer de sig åt?
4. Vilka var de främsta anledningarna till att många svenskar valde att emigrera under 1800-talets andra hälft?
5. Under efterkrigstiden förövades folkmord i asiatiska Kambodja och afrikanska Rwanda. Välj **ett** av dessa folkmord och analysera kortfattat dess orsaker, aktörer, genomförande och verkningar.

Essäfrågor (svaret bör inte överstiga fyra A4-sidor):

- A) Nationalismen var en av 1800-talets mest inflytelserika rörelser. Vilka olika typer av nationalism går att urskilja och vilka följder fick nationalismen i Europa under århundradets sista årtionden? Diskutera några konkreta nationer/staters förhållningssätt till nation och nationalism. Analysera även några av de konkreta ideologiska, politiska och kulturella uttryck som nationalismen tog sig.
- B) 1991 försvann det kommunistiska Sovjetunionen från historien och kartan. Din uppgift är att reflektera över orsakerna och förspelen till denna epokgörande händelse. Skilj mellan långsiktiga orsaker och sådana orsaker som hör åren kring 1990 till. Analysera sovjetstatens undergång med utgångspunkt i för det första den inre sovjetiska utvecklingen, för det andra efterkrigstidens utveckling i hela Östeuropa, och för det tredje kalla krigets internationella historia.

Skrivning i historia. Senmedeltid och tidigmodern tid, 1350-1850

20 augusti 2019. Examinator: Eva Helen Ulvros

Provet består av en essäfråga och fem kortfrågor. Välj ett alternativ, antingen alternativ 1A eller alternativ 1B på essäfrågan. Svaret på essäfrågan bör maximeras till högst tre A4-sidor, svaren på kortfrågorna till högst en A4-sida per fråga. Läs igenom alla frågorna! Försök beräkna den tid Du behöver för att kunna besvara varje fråga så att Du inte kommer i tidsnöd på de sista. Svara på den fråga som verkligen ställts! Skriv läsligt! Försök besvara samtliga frågor!

Fråga 1 (essäfrågan) ger som bäst 15 poäng

Kortfrågorna ger som bäst 5 poäng vardera, tillsammans 25 poäng

SUMMA (i bästa fall) 40 poäng

Gränsen för Godkänt ligger vid 20 poäng, gränsen för Väl Godkänt vid 30 poäng.

Resultatet på skrivningen kommer att meddelas mellan en och två veckor efter skrivningstillfället.

Fråga 1 (välj ett alternativ.)

A. Redogör för stormaktspolitiken i Europa ca 1550-1720 (väst och öst, även Norden). Du bör diskutera både politiska, sociala, ekonomiska och religiösa förhållanden. Du bör nämna någonting om vilka länder som sågs som stormakter, både de som var stora och de som var på väg att bli det. Förklara vad det var som avgjorde detta!

B. Jämför de europeiska kolonialmakternas utveckling från början av 1500-talet till början av 1800-talet. Vilka var starka i vilket skede? Varför? Vilka var orsakerna till att vissa expanderade, och andra gick tillbaka? Vilka länder handlade man med? Varför? Vilka områden koloniserades? Vilka blev följderna för de koloniserade områdena?

2. Redogör kortfattat för den senmedeltida krisen (ca.1350-1500) , dess orsaker och följder i Europa (även Norden). Vad kan tolkas som krissymptom i denna period? Socialt, ekonomiskt, politiskt?

3. Ange några gemensamma utmärkande drag för den s.k. tidigmoderna staten, dvs. den starka furstemakt som etablerades på flera håll i Europa från ca 1450 till ca 1550. Presentera kortfattat några tidstypiska tidigmoderna stater, och jämför också med utvecklingen i Norden under samma tid.

4. Vilken roll spelade Indiska oceanen för handeln under perioden ca 1400-1800? Vilka länder/kulturer behärskade handeln under olika skeden? Varför just dessa?

5. Jämför England och Frankrike under 1600-talet. Hos vem/vilka grupper låg den politiska makten? Vilka likheter och skillnader fanns mellan länderna? Politiskt, religiöst, socialt, ekonomiskt?

6. Ge exempel på upplysningsidéernas genomslag. Tänk både på politiska och kulturella sammanhang, i tidsperioden från tidigt 1700-tal till tidigt 1800-tal. Ge exempel från olika länder.

Uppsamlingstentamen i historia, HISA24, delkurs 2: Forntiden, antiken och medeltid: tiden fram till 1350

2019-08-19

Examinator: Sara Ellis Nilsson

Provet består av två essäfrågor och tio korta frågor. **Samtliga korta frågor** ska besvaras, men bara **EN** essäfråga. Svaret på essäfrågan skall maximeras till *högst* fem A4-sidor per fråga. Svaren på kortfrågorna till *högst* en halv A4-sida per fråga.

Skriv läsligt! Försök besvara samtliga frågor!

Essäfrågan ger som bäst 15 poäng. De korta frågorna ger som bäst 3 poäng var (tillsammans max 21). Maximalt antal poäng blir alltså 36. Gränsen för Godkänt ligger på 18, gränsen för Väl Godkänt på 27 poäng.

Även om skrivningen avbryts skall frågeformuläret återlämnas med namnet ifyllt.

Essäfrågor:

- 1) Beskriv och diskutera framväxten av den atenska demokratin samt jämför denna med Spartas statsskick. Vilka avgörande skillnader och likheter fanns? Hos vilka grupper låg makten och hur fördelades den inom det politiska systemet?
- 2) Redogör för och diskutera de övergripande samhällsförändringar som skedde under övergången från vikingatiden till medeltiden i norra Europa. Diskutera hur dessa påverkade nordbornas livsvillkor genom att ange konkreta exempel (minst 3) från olika samhällsaspekter som t.ex. kungamakt, urbanisering, teknik, religion osv.

Korta frågor:

- 1) Beskriv beståndsdelarna av den atenska stadsstatens socialstruktur?
- 2) Vad var "tetrarkin"? Hur påverkade den romarrikets framtid?
- 3) Vilka livsfilosofier uppstod i Kina? Vilken av dessa fick störst genomslag och när?

- 4) Vem var Ban Zhao och när levde hon? Vilken plats hade hon i det kinesiska samhället? Jämför hennes liv med den rådande kvinnoynen i Kina vid den tiden.
- 5) Vilka "civilisationer" Söder om Sahara hade t.ex. dynastier eller andra likheter med de samtida europeiska samhällena under medeltid? Vad var dessa likheter?
- 6) Hur växte den medeltida statsmakten fram? Lyft fram de olika ekonomier som låg bakom.
- 7) Vad brukar forskare lyfta fram som de främsta orsakerna till de förändringar eller utveckling som skedde från ca 900 till ca 1300 i Norden? Varför?

BONUS (1 poäng)

Varför är det viktigt att studera epidemier som Digerdöden?

HISTORISKA INSTITUTIONEN, LUNDS UNIVERSITET

TENTAMEN: MODERN TID: 1850-2000-TAL

Tentamen onsdagen den 5 juni 2019

Tentamen består av tre delar. Den första är en bildfråga som maximalt ger 5 poäng. Den andra består av fyra kortare frågor. Varje fråga betygsätts från 0 till 5. Den tredje delen utgörs av en essäfråga där du väljer *en* av de två frågorna. Den betygsätts från 0 till 15 poäng. Maximalt poängantal är följaktligen 40. Betygsgränser: för godkänt krävs 20 poäng, för väl godkänt 30.

Svaren skall utformas som en sammanhängande text. Svar som endast består av uppställda punkter och eller uppräpnade nyckelord godkänns inte. Svaren på frågorna 1–5 bör inte överstiga en A4-sida. Svaret på essäfrågan bör inte överstiga fyra A4-sidor.

Skriv väl! Språkbehandlingen är en del i bedömningen av tentamen. Klas-Göran Karlsson & Ulf Zander

Applying the Armistice Terms

—From *The Posing Show, London*

FOCUS: "I'd rather have wrung his neck."

- 1) I skämtteckningen "Applying the Armistice Terms" har den franske generalen Ferdinand Foch en viktig roll. Vilka villkor (terms) är det som han tillämpa? Hur ska vi förstå bild och text? Vilken nation ska fågeln symbolisera och varför vill Foch göra någonting annat med den? Ungefär när publicerades teckningen?
- 2) Harald Gustafsson diskuterar i *Nordens historia* några av de kännetecken som industrialiseringen fick i Finland, Norge och Sverige. Vilka (rå)varor utgjorde grunden för den nordliga industrialiseringen och vilka konsekvenser fick denna industrialiseringsprocess?
- 3) I kurslitteraturen betonas betydelsen av den så kallade kohandeln. Vad innebar den och vilka konsekvenser fick den för svensk politik?
- 4) Vad är Molotov–Ribbentrop-pakten, och när undertecknades den? Analysera kortfattat dess viktigaste kort- och långsiktiga verkningar.
- 5) Sovjetunionens fall i slutet av 1991 var en oavsiktlig konsekvens av den siste Sovjetledaren Michail Gorbatsjovs politik. Argumentera sakligt och analytiskt för eller emot denna tes.

Essäfrågor (svaret bör inte överstiga fyra A4-sidor):

- A) Den moderna europeiska historien har i hög grad präglats av förhållandet mellan Frankrike och Tyskland. Analysera kontinuiteter och förändringar i denna relation från 1870 till vår egen tid.
- B) Jämför tillblivelsen av Nationernas förbund och Förenta nationerna. Hur motiverades skapandet av dessa två organisationer? Vilka likheter och skillnader utmärker grundandet av dem?

Skrivning i historia. Senmedeltid och tidigmodern tid, 1350-1850. 29 maj 2019

Examinator: Eva Helen Ulvros

Provet består av en essäfråga och fem kortfrågor. Välj ett alternativ, antingen alternativ 1A eller alternativ 1B på essäfrågan. Svaret på essäfrågan bör maximeras till högst tre A4-sidor, svaren på kortfrågorna till högst en A4-sida per fråga. Läs först igenom alla frågorna! Försök beräkna den tid Du behöver för att kunna besvara varje fråga så att Du inte kommer i tidsnöd på de sista. Svara på den fråga som verkligen ställts! Skriv läsligt! Försök besvara samtliga frågor!

Fråga 1 (essäfrågan) ger som bäst 15 poäng

Kortfrågorna ger som bäst 5 poäng vardera, tillsammans 25 poäng
SUMMA. (i bästa fall)

40 poäng

Gränsen för Godkänt ligger vid 20 poäng, gränsen för Väl Godkänt vid 30 poäng.

Resultatet på skrivningen meddelas mellan en och två veckor efter skrivningstillfället.

Fråga 1 (välj ett alternativ, A eller B.)

- A. Försök ge en bild av Europa (väst och öst), även Norden under 1600-talet. Du bör ha med något om både politiska, sociala, ekonomiska, kulturella och religiösa förhållanden. Du bör också nämna någonting om vilka länder som sågs som stormakter, och vilka som var på väg att bli det. Förklara vad det var som avgjorde detta!
- B. Redogör för förhållandet mellan Europa och Orienten (Osmanska riket, Kina, Indien och Fjärran Östern) från ca 1350 till och med tidigt 1800-tal. Vilka typer av relationer (politiska, ekonomiska och religiösa) fanns mellan områdena? Vilka av de europeiska länderna var mest engagerade, och på vilket sätt? Vilka länder dominerade i vilket skede? Varför? Lyft fram förändringar, dess orsaker och konsekvenser.
2. Redogör för bakgrunden till bildandet av Kalmarunionen. Varför bildades unionen? Diskutera unionens karaktär och utveckling. Varför upplöstes unionen?
3. Redogör kortfattat för det osmanska rikets utveckling från ca 1350 till och med 1700-talet. Varför utvecklades riket på detta sätt? Ange några typiska drag för det osmanska statsskicket.
4. Redogör för förhållandena i Spanien och dess relationer med andra länder under 1500-talet. Tänk både på politiska, ekonomiska och religiösa förhållanden!
5. Redogör övergripande för utvecklingen i Ryssland från ca 1700 och fram till början av 1800-talet, ca 1815, och för landets relationer med Sverige under perioden.
6. Redogör översiktligt för den amerikanska revolutionen och dess bakgrund. Vad drev fram utvecklingen?

Skrivning i historia, Senmedeltid och tidigmodern tid, 1350-1850. 29 april 2019.

Examinator: Eva Helen Ulvros

Provet består av en essäfråga och fem kortfrågor. Välj ett alternativ, antingen alternativ 1A eller alternativ 1B på essäfrågan. Svaret på essäfrågan bör maximeras till högst tre A4-sidor, svaren på kortfrågorna till högst en A4-sida per fråga. Läs först igenom alla frågorna! Försök beräkna den tid du behöver för att kunna besvara varje fråga så att du inte kommer i tidsnöd på de sista. Svara på den fråga som verkligen ställts! Skriv läsligt! Försök besvara samtliga frågor!

Fråga 1 (essäfrågan) ger som bäst 15 poäng

Kortfrågorna ger som bäst 5 poäng vardera, tillsammans 25 poäng

SUMMA (i bästa fall) 40 poäng

Gränsen för Godkänt ligger vid 20 poäng, gränsen för Väl Godkänt vid 30 poäng.

Resultatet på skrivningen kommer att vara klart mellan en och två veckor efter skrivningstillfället.

Fråga 1 (välj ett alternativ.)

- A. Redogör övergripande för situationen i Europa (öst och väst), även Norden under slutet av högmedeltiden och senmedeltiden (från ca 1350 till ca 1500). Du bör ta med både politiska, sociala, ekonomiska, kulturella och religiösa förhållanden. Vilka förändringar ser vi? Varför?
- B. Jämför de europeiska kolonialmakternas utveckling från början av 1500-talet till början av 1800-talet. Vilka var starka i vilket skede? Varför? Vilka var orsakerna till att vissa av kolonialmakterna expanderade, och andra gick tillbaka? Vilka länder handlade man med? Varför? Vilka områden koloniserades? Vilka blev följderna för de koloniserade områdena?
2. Ange några gemensamma utmärkande drag för den s.k. tidigmoderna staten, dvs. den starka furstемakt som etablerades på flera håll i Europa från ca 1450 till ca 1550. Presentera kortfattat några tidstypiska tidigmoderna stater, och jämför med utvecklingen i Norden under samma tid.
3. Diskutera den förändring reformationen innebar. Vilka olika reformationsrörelser utvecklades? Vilka politiska, sociala och kulturella följder fick reformationen? Ge exempel från utvecklingen i några olika länder, och jämför också med Sverige.
4. Redogör övergripande för den svenska Östersjöpolitiken från 1500-talet till 1700-talet. Mot vilka områden/makter riktade den sig? Vad låg bakom den förda politiken? Varför lyckades respektive misslyckades man?
5. Redogör i stora drag för bakgrunden till den franska revolutionen. Vilka faktorer låg bakom revolutionen?
6. Redogör i stora drag för bakgrunden till den industriella revolutionen. Vilka förklaringar finns till att den först uppstod i Storbritannien? Finns det skilda förklaringar i kurslitteraturen?

Omskrivning i historia, tentamen, HISA24, delkurs 2: Forntiden, antiken och medeltid: tiden fram till 1350

2019-04-23

Examinator: Sara Ellis Nilsson

Provet består av två essäfrågor och tio korta frågor. **Samtliga korta frågor** ska besvaras, men bara **EN** essäfråga. Svaret på essäfrågan skall maximeras till *högst* fem A4-sidor per fråga. Svaren på kortfrågorna till *högst* en halv A4-sida per fråga.

Skriv läsligt! Försök besvara samtliga frågor!

Essäfrågan ger som bäst 15 poäng. De korta frågorna ger som bäst 2 poäng var. Maximalt antal poäng blir alltså 35. Gränsen för Godkänt ligger på 17, gränsen för Väl Godkänt på 26 poäng.

Även om skrivningen avbryts skall frågeformuläret återlämnas med namnet ifyllt.

Essäfrågor:

- 1) Beskriv och diskutera orsakerna till urbanisering under perioden ca 3000 f.v.t – 500 e.v.t. Ge konkreta (historiska) exempel från minst 2 geografiska områden. Visa en tydlig kronologi.
- 2) Beskriv (övergripande) den muslimska expansionen och dess samhällspåverkan från 700-talet och framåt. Visa en tydlig kronologi. Ta med minst 2 geografiska områden i ditt svar. Använd konkreta (historiska) exempel för att belysa samhällspåverkan.

Korta frågor:

- 1) Vad var en "flodkultur" och var fanns dessa?
- 2) Nämn ett par-tre aktörer som var avgörande för framväxten av den atenska demokratin. Beskriv också kort varför.
- 3) Vad och när var 'Pax Romana'? Till vilken del stämmer denna etikett?
- 4) Vilka viktiga livsfilosofier och vetenskapliga upptäckter uppkom på den indiska subkontinenten? Beskriv dessa kort.
- 5) Hur räknade man tiden i Kina? När börjar historieräkningen där?

- 6) Vad var Abbasidkalifatet? I vilka geografiska områden fanns det? När hade det sin storhetstid?
- 7) Beskriv ett par exempel på handels- och kommunikationsförbindelser med Afrika (söder om Sahara). Vem och hur?
- 8) När var Aztekernas storhetstid? Vilken geografisk spridning hade detta rike och vilka samhällsgrupper fanns?
- 9) Hur skiljde sig Island från de övriga nordiska samhällena fram tills 1262? Vad hände då?
- 10) När och i vilken stad inrättades det första nordiska ärkebiskopsdömet? Vilka följder fick detta för Norden?

BONUS (1 poäng)

Problematisera begreppet "medeltiden". Vad innebär detta begrepp i Norden kontra kontinenten?

Skrivning i historia, tentamen, HISA24, delkurs 2: Forntiden, antiken och medeltid: tiden fram till 1350

2019-03-22

Examinator: Sara Ellis Nilsson

Provet består av två essäfrågor och tio korta frågor. **Samtliga korta frågor** ska besvaras, men bara **EN** essäfråga. Svaret på essäfrågan skall maximeras till *högst* fem A4-sidor per fråga. Svaren på kortfrågorna till *högst* en halv A4-sida per fråga.

Skriv läsligt! Försök besvara samtliga frågor!

Essäfrågan ger som bäst 15 poäng. De korta frågorna ger som bäst 2 poäng var. Maximalt antal poäng blir alltså 35. Gränsen för Godkänt ligger på 17, gränsen för Väl Godkänt på 26 poäng.

Även om skrivningen avbryts skall frågeformuläret återlämnas med namnet ifyllt.

Essäfrågor:

1. Beskriv övergripande (*men med belysande och konkreta exempel*) två eller tre rikens expansion (inklusive kolonisation) som skedde vid olika tidpunkter inom perioden **3 000 f.v.t. till 500 e.v.t.** Tillämpa olika perspektiv samt diskutera samhällspåverkan. Visa en tydlig kronologi. Grunda ditt svar i minst 2 olika geografiska områden.

2. Redogör för huvuddragen i den västeuropeiska utveckling som skedde mellan **900-talet och 1100-talet**. Lyft fram minst 3 områden som påverkades och förändrades under dessa århundraden. Varifrån kom impulserna? Vilka var de dominerande stormakterna? När och hur kom denna utveckling till Norden? Ange konkreta exempel från olika samhällsaspekter som t.ex. kungamakt, urbanisering, teknik, religion osv.

Korta frågor:

1. Vilka kännetecken hade de första civilisationerna?
2. Vilken sorts styrelseskick utvecklades i Egypten? Varför?
3. Vad är en "stadsstat"? I vilka områden och under vilka perioder fanns dessa? (Minst 2 exempel)

4. Hur utmärkte sig "de fem goda kejsarna" i det romerska imperiet? Redogör för minst två exempel av något de åstadkommit.

5. Vad är "Sidenvägen"?

6. Vad var och var befann sig Abbasidkalifatet? När hade det sin storhetstid?

7. Nämn och beskriv (kortfattat) två "civilisationer" söder om Sahara under medeltiden.

8. Vilka var de olika samhällsklasserna i Europa under medeltiden? När formaliserades denna samhällssyn?

9. Vad var Hansan och vilken betydelse hade den?

10. När och var inrättades det första nordiska ärkebiskopsdömet? Vilka följder fick detta?

BONUS (1 poäng)

Argumentera (kort) för varför din favorithärskare (perioden 5 000 f.v.t. – 1350 e.v.t.) förtjänar en plats i Historien. Om du inte har en favorit – argumentera för varför!

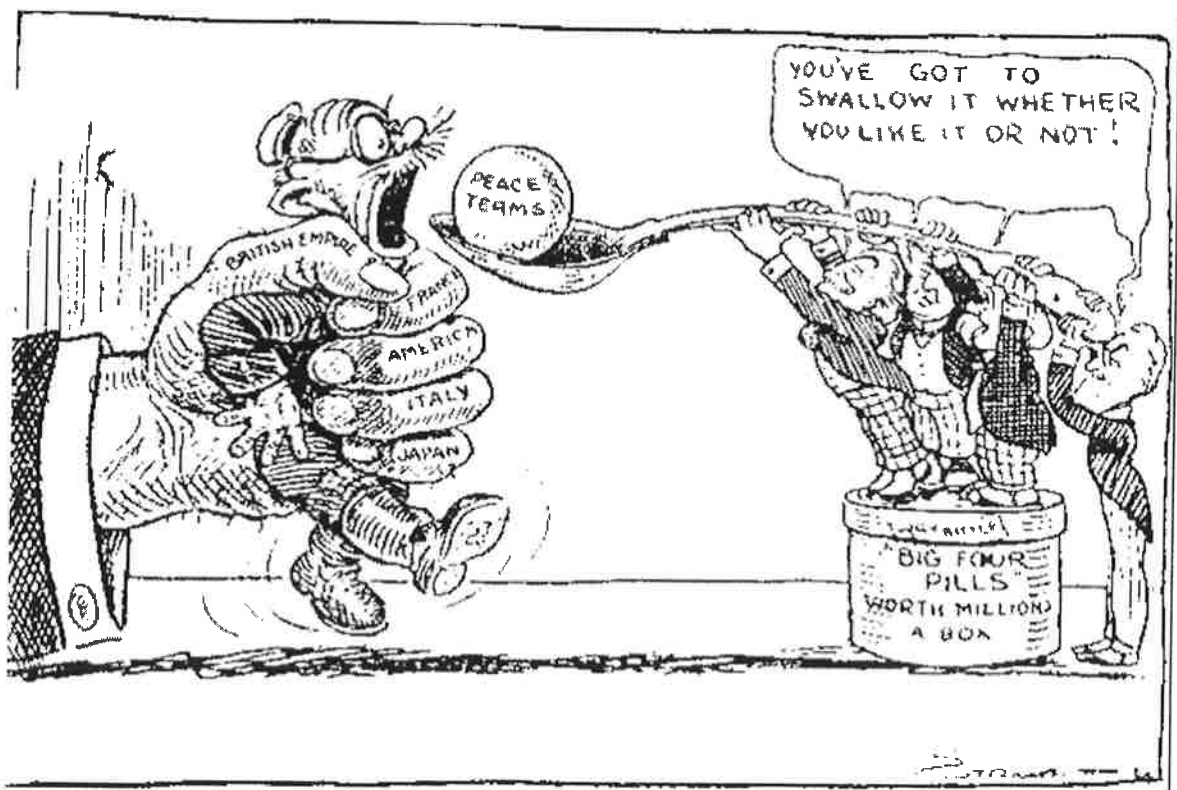
HISTORISKA INSTITUTIONEN, LUNDS UNIVERSITET

OMTENTAMEN: HISTORIA – MODERN TID: 1850–2000-TAL, MÅNDAGEN 18 FEBRUARI

Tentamen består av tre delar. Den första är en bildfråga som maximalt ger 5 poäng. Den andra består av fyra kortare frågor. Varje fråga betygsätts från 0 till 5. Den tredje delen utgörs av en essäfråga där du väljer *en* av de två frågorna. Den betygsätts från 0 till 15 poäng. Maximalt poängantal är följaktligen 40. Betygsgränser: för godkänt krävs 20 poäng, för väl godkänt 30.

Svaren skall utformas som en sammanhängande text. Svar som endast består av uppställda punkter och eller uppräddade nyckelord godkänns inte. Svaren på frågorna 1-5 bör inte överstiga en A4-sida. Svaret på essäfrågan bör inte överstiga fyra A4-sidor.

Skriv väl! Språkbehandlingen är en del i bedömningen av tentamen. Klas-Göran Karlsson & Ulf Zander

- 1) I skämtteckningen ovan är en man på väg att tvingas svälja medicin. Vilken händelse syftar tecknaren på (var noga med att identifiera ledtrådarna i bilden)? Ungefär när i tiden publicerades den?

Kortfrågor – svaren bör inte överstiga en sida per fråga.

- 2) Vad utmärker begreppen darwinism och socialdarwinism och på vilka punkter skiljer de sig åt?
- 3) Analysera översiktligt den ryska oktoberrevolutionen. När inträffade den? Vilka var revolutionärerna och deras motståndare? Vad ville de revolutionära? Varför inträffade revolutionen?
- 4) Vilka var orsakerna bakom The Wall Street Crash i oktober 1929? Diskutera de viktigaste följderna av den därpå följande globala ekonomiska krisen.
- 5) Efter andra världskriget utvecklades Europa i två riktningar. Medan Västeuropa gick mot integration mellan stater, gick Östeuropa mot konflikt och uppsplittring. Varför splittrades Östeuropa, och på vilket sätt kan utvecklingen i Västeuropa ha påverkat den östeuropeiska desintegrationen?

Essäfrågor: välj en av två. Svaren bör, som sagt, inte överstiga fyra sidor.

- A) Imperialismen är en av 1800-talets mest inflytelserika ismer. Diskutera hur europeiska länder i praktiken bedrev en imperialistisk politik i Afrika respektive Asien. Vilka var likheterna och skillnaderna mellan imperialismen i Afrika respektive Asien och vilka konsekvenser fick den i respektive världsdel?
- B) En av historiens lärdomar är att deltagande i krig följs av krav från krigsdeltagarna på politiska och sociala reformer. Det skall löna sig att ha satt sitt liv på spel för sitt fosterland. Ett gevär, en röst, hette det i Sverige efter första världskriget. Men hur gick det för demokratin i Europa efter detta krig? Analysera mellankrigstidens politiska utveckling med demokratin som utgångspunkt. Var slog demokratin igenom? Var utvecklades andra styrelseformer? Vilka då? Vad låg bakom dessa utvecklingar?

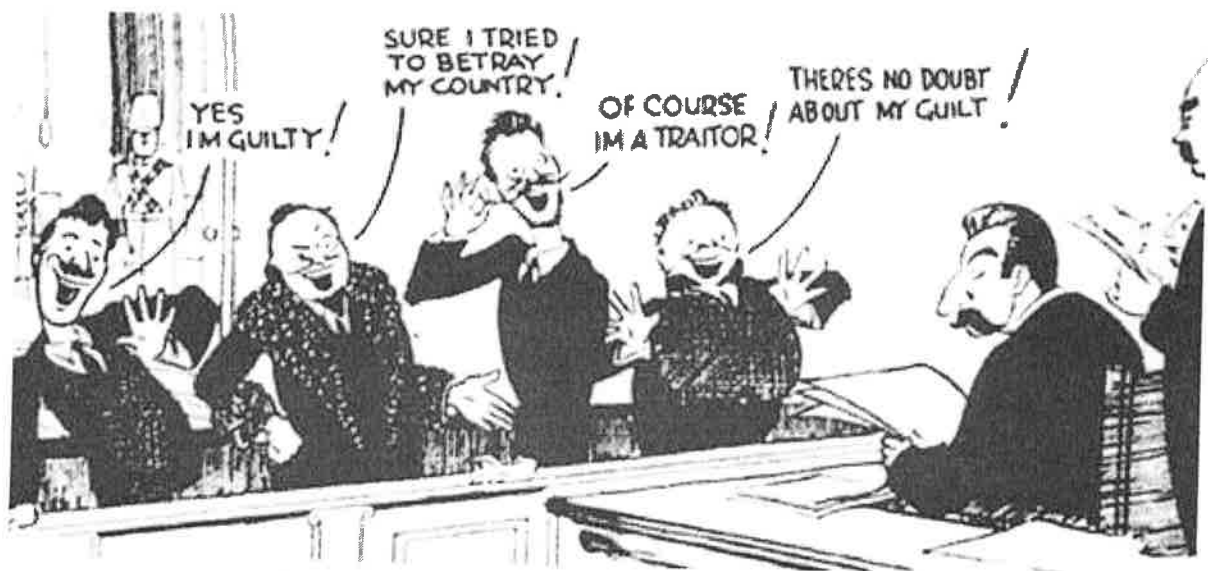
HISTORISKA INSTITUTIONEN, LUNDS UNIVERSITET

HISA05, HISA24 OCH HISA34. TENTAMEN: HISTORIA – MODERN TID: 1850–2000-TAL, TORSDAGEN DEN 17 JANUARI 2019

Tentamen består av tre delar. Den första är en bildfråga som maximalt ger 5 poäng. Den andra består av fyra kortare frågor. Varje fråga betygsätts från 0 till 5. Den tredje delen utgörs av en essäfråga där du väljer *en* av de två frågorna. Den betygsätts från 0 till 15 poäng. Maximalt poängantal är följaktligen 40. Betygsgränser: för godkänt krävs 20 poäng, för väl godkänt 30.

Svaren skall utformas som en sammanhängande text. Svar som endast består av uppställda punkter och eller uppräddade nyckelord godkänns inte. Svaren på frågorna 1-5 bör inte överstiga en A4-sida. Svaret på essäfrågan bör inte överstiga fyra A4-sidor.

Skriv väl! Språkbehandlingen är en del i bedömningen av tentamen. Klas-Göran Karlsson & Ulf Zander

- 1) Denna brittiska skämtteckning är en kommentar till en vid tiden mycket uppmärksammas serie av händelser. En viktig ledtråd är personen som sitter med papper i sina händer. Vilken händelse, som är intimt förknippad med landets huvudstad, är det som tecknaren syftar på? Ungefär när i tiden ägde dessa händelser rum och vad var de återkommande kännetecknen för dessa händelser?

Kortfrågor – svaren bör inte överstiga en sida per fråga.

- 2) Varför utbröt sepoyupproret? Var och när i tiden utkämpades det?
- 3) Antingen frihandel eller protektionism har dominerat den ekonomiska politiken under stora delar av den period som kursen omfattar. Vilka argument byggde frihandel respektive protektionism på och vilka konsekvenser har frihandel respektive protektionism fått? Illustrera gärna med konkreta exempel.
- 4) Åren 1915–1917 förövades i det döende osmanska rikets ett folkmord på osmanska armenier och andra kristna. En miljon människor mördades i omfattande massakrer och tvångsfördrivningar. Vad är ett folkmord? Vilka var förövarna i Osmanska riket? Vilka var de viktigaste orsakerna till folkmordet?
- 5) Det finns i grunden två sätt att analysera Sovjetunionens undergång och fall 1991. Det ena perspektivet betonar att det rörde sig om en oundviklig och förutbestämd utveckling. Det andra betonar betydelsen av den siste sovjetpresidenten Michail Gorbatsjov och hans reformpolitik. Välj ett av dess perspektiv och argumentera kortfattat men väl för din sak.

Essäfrågor: välj en av två. Svaren bör, som sagt, inte överstiga fyra sidor.

- A) Nationalismen var en av 1800-talets mest inflytelserika rörelser. Vilka olika typer av nationalism går att urskilja och vilka följder fick nationalismen i Europa under århundradets sista årtionden? Diskutera några konkreta nationers/staters förhållningssätt till nation och nationalism. Analysera även några av de konkreta ideologiska, politiska och kulturella uttryck som nationalismen tog sig.
- B) Första hälften av 1900-talet präglades starkt av två världskrig, det första och det andra. En viktig uppgift är att analysera hur dessa två världskrig förhåller sig till varandra. Följande frågor bör besvaras: Vad talar för att de båda krigen hängde samman, som ett 1900-talets trettioåriga krig? Vad talar för att de båda kriget tvärtom var olikartade och inte stod i förbindelse med varandra? I vilka avseenden var de lika och olika? Kan man säga att det första världskriget gav förutsättningarna för och drev fram det andra? Kan minnet av första världskriget ha påverkat utvecklingen mot ett andra världskrig? Hur då?

Skrivning i historia, Senmedeltid och tidigmodern tid, 1350-1850.

7 januari 2019

Examinator: Eva Helen Ulvros

Provet består av en essäfråga och fem kortfrågor. Välj ett alternativ, antingen alternativ 1A eller alternativ 1B på essäfrågan. Svaret på essäfrågan bör maximeras till högst tre A4-sidor, svaren på kortfrågorna till högst en A4-sida per fråga. Läs först igenom alla frågorna! Försök beräkna den tid Du behöver för att kunna besvara varje fråga så att Du inte kommer i tidsnöd på de sista. Svara på den fråga som verkligen ställts! Skriv läsligt! Försök besvara samtliga frågor!

Fråga 1 (essäfrågan) ger som bäst 15 poäng

Kortfrågorna ger som bäst 5 poäng vardera, tillsammans 25 poäng

SUMMA. (i bästa fall)

40 poäng

Gränsen för Godkänt ligger vid 20 poäng, gränsen för Väl Godkänt vid 30 poäng.

Resultatet på skrivningen kommer att anslås på institutionens anslagstavla mellan en och två veckor efter skrivningstillfället.

Fråga 1 (välj ett alternativ, A eller B.)

- A. Försök ge en bild av Europa (väst och öst), även Norden under 1600-talet. Du bör ha med något om både politiska, sociala, ekonomiska, kulturella och religiösa förhållanden. Du bör också nämna någonting om vilka länder som sågs som stormakter, både de som var stora och de som var på väg att bli det. Kommentera vad det var som avgjorde detta!
- B. Redogör för förhållandet mellan Europa och Orienten (Osmanska riket, Kina, Indien och Fjärran Östern) från ca 1350 fram till cirka 1850. Vilka typer av relationer (politiska, ekonomiska och religiösa) fanns mellan områdena? Vilka av de europeiska länderna var mest engagerade, och på vilket sätt? Vilka länder dominerade i vilket skede? Varför? Lyft fram förändringar, dess orsaker och konsekvenser.
2. Redogör för bakgrunden till bildandet av Kalmarunionen. Varför bildades unionen? Diskutera unionens karaktär och utveckling. Varför upplöstes unionen?
3. Redogör kortfattat för det osmanska rikets utveckling från ca 1350 till och med 1700-talet. Varför utvecklades riket på detta sätt? Ange några typiska drag för det osmanska statsskicket.
4. Redogör för förhållandena i Spanien och dess relationer med andra länder under 1500-talet. Tänk både på politiska, ekonomiska och religiösa förhållanden!
5. Redogör övergripande för utvecklingen i Ryssland från ca 1700 och fram till början av 1800-talet, ca 1815, och för landets relationer med Sverige under perioden.
6. Redogör översiktligt för den amerikanska revolutionen och dess bakgrund. Vad drev fram utvecklingen?

Omskrivning i historia, HIS A24, HIS A34, ÄHID 01 delkurs 2, HIS A03

2018-12-14

Examinator: Dick Harrison

Provet består av två essäfrågor, två kortare frågor och fem mycket korta frågor. Samtliga frågor, alltså även **båda** essäfrågorna, skall besvaras. Svaren på essäfrågorna skall maximeras till *högst* fyra A4-sidor per fråga, svaren på kortfrågorna till *högst* en A4-sida per fråga, svaren på de mycket korta frågorna till en enkel markering av alternativ.

Skriv läsligt! Otydlig handstil OMÖJLIGGÖR rättningen! Observera att namnen på de personer och orter ni nämner i era svar skall vara **rättstavade**. Försök besvara samtliga frågor.

Essäfrågorna ger som bäst 15 poäng var. Kortfrågorna ger som bäst 5 poäng var, de mycket korta frågorna som bäst 1 poäng var. Maximalt antal poäng blir alltså 45. För att få Godkänt krävs 22 poäng, för Väl Godkänt 34 poäng.

Även om skrivningen avbryts skall frågeformuläret återlämnas med namnet ifyllt.

Essäfrågor:

(1) Redogör för det romerska rikets framväxt från 700-talet f.Kr. till 300-talet e.Kr. Fokusera särskilt på hur riket styrdes, hur transformationen från en liten stadsstat till ett geografiskt omfattande imperium genomfördes. Vilka svårigheter uppstod, och hur hanterades de? Ge exempel på kriser, misslyckanden och politiska vägval. Var också uppmärksam på hur det växandet väldigt förändrades kulturellt och religiöst.

(2) Redogör för framväxten av ett typiskt medeltida rike i Europa mellan ca 600 och ca 1050. Hur förändrades, generellt sett, grunderna för politisk makt? Hur utvecklades härskarideologi, lagstiftning och skatteväsen? Hur förhöll sig utvecklingen i Sverige, Danmark och Norge till utvecklingen i övriga Västeuropa?

Korta frågor:

(3) Redogör översiktligt för framväxten av civilisationer i Afrika fram till 1300-talet.

(4) Redogör översiktligt för Englands historia från 1066 till ca 1350.

VAR GOD VÄND!

Mycket korta frågor:

(5) Deras kultur blomstrade på Kreta under bronsåldern, och de har efterlämnat imponerande palatsruiner – men deras språk är okänt. Vad kallar vi dem? Välj mellan följande alternativ:

- 1. hettiter
- X. akkader
- 2. minoer

(6) Under denna konflikt kämpade Athen och Sparta om herraväldet över stora delar av den grekiska världen. Sparta segrade men lyckades inte behålla hegemonin särskilt länge. Vad kallar vi konflikten? Välj mellan följande alternativ:

- 1. Peloponnesiska kriget
- X. Attiska kriget
- 2. Lakoniska kriget

(7) Vad kallar vi de slavsoldater som satte en stark prägel på det militära livet i islamiska riken på medeltiden? Välj mellan följande alternativ:

- 1. osmaner
- X. samanider
- 2. mamluker

(8) Vilket folk dominerade nuvarande Spanien och Portugal på 500- och 600-talen e.Kr.? Välj mellan följande alternativ:

- 1. alamanner
- X. visigoter
- 2. langobarder

(9) Staden tycks ha grundats i början av 1250-talet av Birger jarl, och den blev snabbt Sveriges folkrikaste ort. Vilken stad? Välj mellan följande alternativ:

- 1. Uppsala
- X. Linköping
- 2. Stockholm

Skrivning i historia. Senmedeltid och tidigmodern tid, 1350-1850. 4 december 2018.*Examinator: Eva Helen Ulvros*

Provet består av en essäfråga och fem kortfrågor. Välj ett alternativ, antingen alternativ 1A eller alternativ 1B på essäfrågan. Svaret på essäfrågan bör maximeras till högst tre A4-sidor, svaren på kortfrågorna till högst en A4-sida per fråga. Läs först igenom alla frågorna! Försök beräkna den tid Du behöver för att kunna besvara varje fråga så att Du inte kommer i tidsnöd på de sista. Svara på den fråga som ställts! Skriv läsligt! Försök besvara samtliga frågor!

Fråga 1 (essäfrågan) ger som bäst 15 poäng

Kortfrågorna ger som bäst 5 poäng vardera, tillsammans 25 poäng

SUMMA (i bästa fall) 40 poäng

Gränsen för Godkänt ligger vid 20 poäng, gränsen för Väl Godkänt vid 30 poäng.

Resultatet på skrivningen kommer att anslås på institutionens anslagstavla cirka två veckor efter skrivningstillfället.

Fråga 1 (välj ett alternativ.)

- A. Redogör övergripande för situationen i Europa (öst och väst), även Norden under slutet av högmedeltiden och senmedeltiden (c:a 1350-1500). Du bör ta med både politiska, sociala, ekonomiska, kulturella och religiösa förhållanden. Vilka förändringar ser vi? Varför?
 - B. Jämför de europeiska kolonialmakternas utveckling från början av 1500-talet till början av 1800-talet. Vilka var starka i vilket skede? Varför? Vilka var orsakerna till att vissa expanderade, och andra gick tillbaka? Vilka länder handlade man med? Varför? Vilka områden koloniserades? Vilka blev följderna för de koloniserade områdena?
2. Ange några gemensamma utmärkande drag för den s.k. tidigmoderna staten, dvs. den starka furstемakt som etablerades på flera håll i Europa från ca 1450 till ca 1550. Presentera kortfattat några tidstypiska tidigmoderna stater där vi ser dessa drag, och jämför också med utvecklingen i Norden under samma tid.
 3. Diskutera den förändring reformationen innebar. Vilka olika reformationsrörelser utvecklades? Vilka politiska, sociala och kulturella följder fick reformationen? Ge exempel från utvecklingen i några olika länder, och jämför också med Sverige.
 4. Vilken roll spelade Indiska oceanen för handeln under perioden ca 1400-1800? Vilka länder/kulturer behärskade handeln under olika skeden? Varför just dessa?
 5. Redogör i stora drag för bakgrunden till franska revolutionen. Vilka faktorer låg bakom revolutionen?
 6. Redogör i stora drag för bakgrunden till den industriella revolutionen. Vilka förklaringar finns till att den först uppstod i Storbritannien?

Skrivning i historia, HIS A24, HIS A34, ÄHID 01 delkurs 2, HIS A03

2018-11-02

Examinator: Dick Harrison

Provet består av två essäfrågor, två kortare frågor och fem mycket korta frågor. Samtliga frågor, alltså även **båda** essäfrågorna, skall besvaras. Svaren på essäfrågorna skall maximeras till *högst* fyra A4-sidor per fråga, svaren på kortfrågorna till *högst* en A4-sida per fråga, svaren på de mycket korta frågorna till en enkel markering av alternativ.

Skriv läsligt! Otydlig handstil OMÖJLIGGÖR rättningen! Observera att namnen på de personer och orter ni nämner i era svar skall vara **rättstavade**. Försök besvara samtliga frågor.

Essäfrågorna ger som bäst 15 poäng var. Kortfrågorna ger som bäst 5 poäng var, de mycket korta frågorna som bäst 1 poäng var. Maximalt antal poäng blir alltså 45. För att få Godkänt krävs 22 poäng, för Väl Godkänt 34 poäng.

Även om skrivningen avbryts skall frågeformuläret återlämnas med namnet ifyllt.

Essäfrågor:

(1) Redogör översiktligt för utvecklingen av de öst- och sydasiatiska kulturkretsarna under perioden från 200-talet f.Kr. till 1200-talet e.Kr. Fokusera i lika hög grad på kulturella, ekonomiska och sociala utvecklingslinjer som på politiska. Vilka politiska och kulturella komplex och civilisationer uppstod och gick under? Vilka faktorer påverkade utvecklingen? Observera särskilt skillnaderna mellan de båda kulturkretsarna. Den östasiatiska politiska kulturen utvecklades i en helt annan riktning än den sydasiatiska. Varför?

(2) Mellan 900-talet och 1100-talet upplevde Västeuropa en genomgripande utveckling, som påverkade allt från jordbruk, stadsliv och demografi till andlighet och storspolitik. Redogör för huvuddragen i denna inledande fas av högmedeltida expansion. Varifrån kom impulserna? Vilka politiska och kulturella stormakter dominerade epoken? När nåddes Norden av utvecklingen? Ta gärna exempel från flera olika samhällsaspekter, t.ex. urbanisering, teknik, arkitektur, kungamakt, helgonkult, etc.

Korta frågor:

(3) Redogör översiktligt för utvecklingen av riken och imperier i Mesopotamien och Iran från ca 3000 f.Kr. till 500 f.Kr. Lägg tonvikten vid folk och politiska system, inte ekonomi och kultur.

(4) Redogör översiktligt för Sveriges politiska historia från ca 1000 till ca 1300.

VAR GOD VÄND!

Mycket korta frågor:

(5) Sumerer, akkader, babylonier, israeliter och många andra främreorientalska kulturfolk berättade alla historier om en stor katastrof i det förflutna. Vilken typ av katastrof? Välj mellan följande alternativ:

- 1. en jordbävning
- X. en översvämning
- 2. en pestepidemi

(6) De var ofta arbetslösa, levde i romersk slum, njöt av gratis brödutdelning och såg gärna våldsamma skådespel på arenorna. Vad brukar vi kalla denna antika samhällsklass? Välj mellan följande alternativ:

- 1. nuragher
- X. hopliter
- 2. proletärer

(7) Deras huvudstad hette Angkor, och de dominerade Sydöstasiens fastland på 1000-, 1100- och 1200-talen. Vilket folk avses? Välj mellan följande alternativ:

- 1. khmerer
- X. chamer
- 2. moner

(8) Från 1066 till 1400-talet hade de engelska kungarna inte engelska som förstaspråk utan ett annat. Vilket? Välj mellan följande alternativ:

- 1. tyska
- X. franska
- 2. spanska

(9) De grep makten över det islamiska kalifatet i mitten av 600-talet och var kalifer i omkring ett sekel. Vad kallar vi dem? Välj mellan följande alternativ:

- 1. umayyader
- X. abbasider
- 2. seljuquer

Omtentamen torsdagen den 23:e augusti 2018

Tentamen består av tre delar. Den första är en bildfråga som maximalt ger 5 poäng. Den andra består av fyra kortare frågor. Varje fråga betygsätts från 0 till 5. Den tredje delen utgörs av en essäfråga där du väljer *en* av de två frågorna. Den betygsätts från 0 till 15 poäng. Maximalt poängantal är följaktligen 40. Betygsgränser: för godkänt krävs 20 poäng, för väl godkänt 30.

Svaren på frågorna 1-5 skall utformas som en sammanhängande text om cirka en sida var.

Svar som består av uppställda punkter eller uppräddade nyckelord godkänns inte. Skriv väl!

Språkbehandlingen är en del i bedömningen av tentamen. Klas-Göran Karlsson & Ulf Zander

- 1) Uppenbarligen har värden och gästerna olika uppfattningar om vad som ska erbjudas på kalaset. Vilken politisk händelse anspelar tecknaren Robert Ariail på, ungefär när utspelades och vilka blev konsekvenserna?

- 2) Vilka var de främsta anledningarna till att många svenskar valde att emigrera under 1800-talets andra hälft?
- 3) Vad utmärker begreppen darwinism och socialdarwinism och på vilka punkter skiljer de sig åt?
- 4) Molotov–Ribbentrop-pakten tog stora delar av världen med överraskning. När undertecknades den, vad innebar den, och hur länge varade den? Varför var den överraskande för många? Vilka kort- och långsiktiga konsekvenser fick den?
- 5) Marshallplanen och Trumandoktrinen hör till det tidiga kalla krigets centrala begrepp. Vilken funktion fyllde respektive begrepp och i vilka sammanhang övergick dessa ord till handling?

Essäfrågor: välj en av två. Svaren bör inte överstiga fyra sidor.

- A) Nationalismen var en av 1800-talets mest inflytelserika rörelser. Vilka olika typer av nationalism går att urskilja och vilka följder fick nationalismen i Europa under århundradets sista årtionden? Diskutera några konkreta nationers/staters förhållningssätt till nation och nationalism. Analysera även några av de konkreta ideologiska, politiska och kulturella uttryck som nationalismen tog sig.
- B) Du arbetar på en dagstidning. Redaktören vill ta fasta på de senaste årens händelseutveckling på Krim och i östra Ukraina och ber dig skriva en bakgrundsartikel om relationen Ryssland-Ukraina under den sovjetiska perioden. Vad förenade ryssar och ukrainare under denna tid och vilka konflikter uppstod som har effekter än idag? Han tipsar dig om Johan Dietschs artikel i *Katastrofernas århundrade* och de mer allmänna resonemangen om sovjetisk historia i *En samtidig världshistoria*.

HISTORISKA INSTITUTIONEN, LUNDS UNIVERSITET

HISA02. TENTAMEN: DELKURS 1. KATASTROFERNAS ÅRHUNDRADE

Omtentamen torsdagen den 23 augusti 2018

Tentamen består av tre delar. Den första är en bildfråga som maximalt ger 5 poäng. Den andra består av fyra kortare frågor. Varje fråga betygsätts från 0 till 5. Den tredje delen utgörs av en essäfråga där du väljer *en* av de två frågorna. Den betygsätts från 0 till 15 poäng. Maximalt poängantal är följaktligen 45. Betygsgränser: för godkänt krävs 23 poäng, för väl godkänt 34.

Svaren skall utformas som en sammanhängande text. Svar som endast består av uppställda punkter och eller uppräddade nyckelord godkänns inte. Svaren på frågorna 1-6 bör inte överstiga en A4-sida. Svaret på essäfrågan bör inte överstiga fyra A4-sidor.

Skriv väl! Språkbehandlingen är en del i bedömningen av tentamen. Ulf Zander

- 1) Nicholas Garlands teckning "...and he marched them down again" publicerades i den brittiska dagstidningen *The Independent*. Ungefär när kan den tänkas ha gått i tryck och vilka krig dåtida ("again") och aktuella krig syftade Garland på?
- 2) På vilka sätt försökte Michail Gorbatsjov förnya det sovjetiska samhället och vilka konsekvenser fick hans reformer?

- 3) Vilka var de viktigaste likheterna respektive skillnaderna mellan antisemitismen i Sverige respektive Tyskland under mellankrigstiden?
- 4) Vilka var orsakerna bakom The Wall Street Crash i oktober 1929? Diskutera de viktigaste följderna av den därpå följande globala ekonomiska krisen.
- 5) Atombomberna över Hiroshima och Nagasaki i augusti 1945 har fått många följdverkningar under efterkrigstiden. Utgå från Monica Braws text i *Katastrofernas århundrade* och resonera om hur atombombsfällningarna har påverkat den japanska politiken i anslutning till kärnkraft och kärnvapenprov?
- 6) Det brukar sägas att den konfliktfyllda 1900-talshistorien började och slutade på Balkan. Analysera uttalandet. Vilka händelser och processer kan man åberopa för att styrka detta påstående?

Essäfrågor: välj en av två. Svaren bör, som sagt, inte överstiga fyra sidor.

- A) Vad drev miljoner unga män att tillbringa sina bästa år i första världskrigets skyttegravar? I ditt svar bör du reflektera kring olika nivåer, från övergripande, strukturella orsaker till förklaringar till den enskilde soldatens agerande i relation till kamraterna i skyttegraven.
- B) Avkolonialiseringen var en utdragen process under efterkrigstiden. Diskutera utifrån kurslitteraturen två konkreta exempel (det vill säga två länder som blev självständiga) de grundläggande orsakerna till denna process.

HISTORISKA INSTITUTIONEN, LUNDS UNIVERSITET

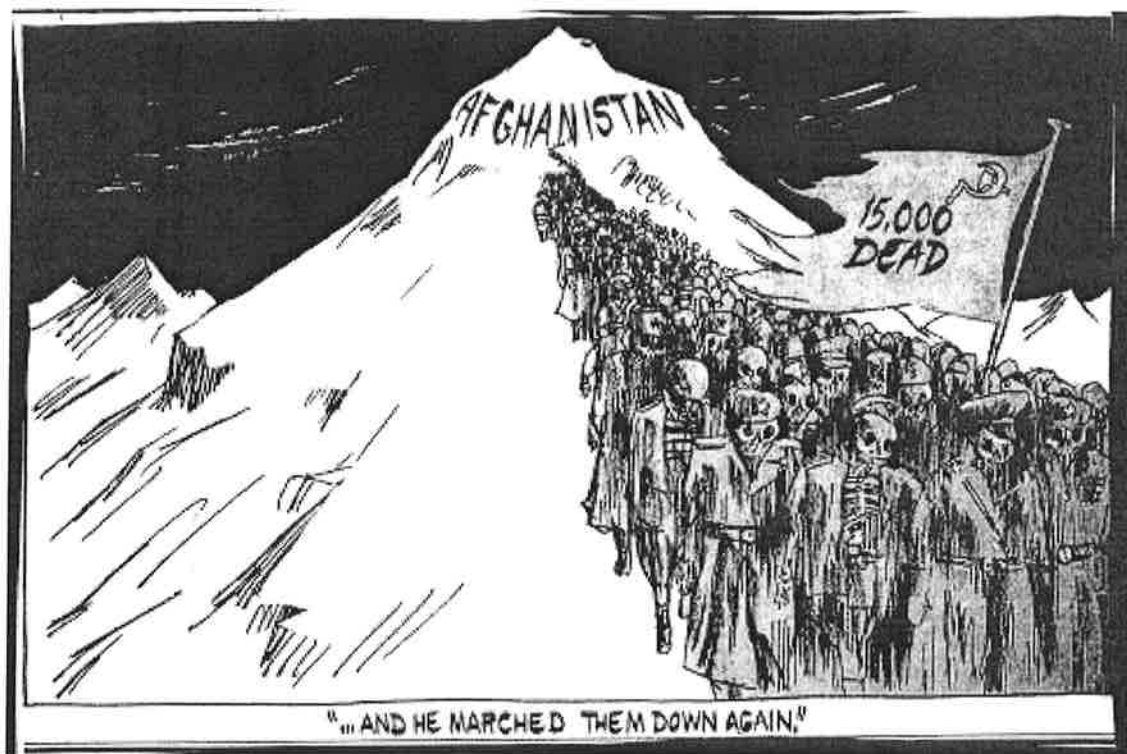
HISA13 och HISA17. TENTAMEN: DELKURS 1. KATASTROFERNAS ÅRHUNDRADE

Omtentamen torsdagen den 23 augusti 2018

Tentamen består av tre delar. Den första är en bildfråga som maximalt ger 5 poäng. Den andra består av fyra kortare frågor. Varje fråga betygsätts från 0 till 5. Den tredje delen utgörs av en essäfråga där du väljer *en* av de två frågorna. Den betygsätts från 0 till 15 poäng. Maximalt poängantal är följaktligen 40. Betygsgränser: för godkänt krävs 20 poäng, för väl godkänt 30.

Svaren skall utformas som en sammanhängande text. Svar som endast består av uppställda punkter och eller uppräddade nyckelord godkänns inte. Svaren på frågorna 1-6 bör inte överstiga en A4-sida. Svaret på essäfrågan bör inte överstiga fyra A4-sidor.

Skriv väl! Språkbehandlingen är en del i bedömningen av tentamen. Ulf Zander

- 1) Nicholas Garlands teckning "...and he marched them down again" publicerades i den brittiska dagstidningen *The Independent*. Ungefär när kan den tänkas ha gått i tryck och vilka krig dåtida ("again") och aktuella krig syftade Garland på?

- 2) På vilka sätt försökte Michail Gorbatsjov förnya det sovjetiska samhället och vilka konsekvenser fick hans reformer?
- 3) Vilka var de viktigaste likheterna respektive skillnaderna mellan antisemitismen i Sverige respektive Tyskland under mellankrigstiden?
- 4) Vilka var orsakerna bakom The Wall Street Crash i oktober 1929? Diskutera de viktigaste följderna av den därpå följande globala ekonomiska krisen.
- 5) Atombomberna över Hiroshima och Nagasaki i augusti 1945 har fått många följdverkningar under efterkrigstiden. Utgå från Monica Braws text i *Katastrofernas århundrade* och resonera om hur atombombsfällningarna har påverkat den japanska politiken i anslutning till kärnkraft och kärnvapenprov?

Essäfrågor: välj en av två. Svaren bör, som sagt, inte överstiga fyra sidor.

- A) Vad drev miljoner unga män att tillbringa sina bästa år i första världskrigets skyttegravar? I ditt svar bör du reflektera kring olika nivåer, från övergripande, strukturella orsaker till förklaringar till den enskilde soldatens agerande i relation till kamraterna i skyttegraven.
- B) Avkolonialiseringen var en utdragen process under efterkrigstiden. Diskutera utifrån kurslitteraturen två konkreta exempel (det vill säga två länder som blev självständiga) de grundläggande orsakerna till denna process.

HISTORISKA INSTITUTIONEN, LUNDS UNIVERSITET

HISA02, HISA13. TENTAMEN: DELKURS 4. INDUSTRI OCH IMPERIER

Omtentamen torsdagen den 23 augusti 2018

Tentamen består av tre delar. Den första är en bildfråga som maximalt ger 5 poäng. Den andra består av fyra kortare frågor. Varje fråga betygsätts från 0 till 5. Den tredje delen utgörs av en essäfråga där du väljer *en* av de två frågorna. Den betygsätts från 0 till 15 poäng. Maximalt poängantal är följaktligen 40. Betygsgränser: för godkänt krävs 20 poäng, för väl godkänt 30.

Svaren skall utformas som en sammanhängande text. Svar som endast består av uppställda punkter och eller uppräddade nyckelord godkänns inte.

Skriv väl! Språkbehandlingen är en del i bedömningen av tentamen. Ulf Zander

- 1) Den politiska karikatyren anspelar på det antika underverket "Kolossen på Rhodos" men också på aktuella händelser under 1800-talet. Studera bilden noggrant och diskutera vad den föreställer med hjälp av följande frågor: När ungefärligen publicerades teckningen och vem är personen som sträcker sig över en hel kontinent? Vad vill tecknaren ha sagt med sin karikatyr?

Kortfrågor – svaren bör inte överstiga en sida per fråga

- 2) Vilka var de centrala frågorna som avhandlades på Wienkongressen 1815 respektive Berlinkongressen 1878? Vilka följder fick respektive kongress?
- 3) I det sena 1800-talet dominerade protektionismen den ekonomiska politiken. Vilka argument byggde protektionismen på och vilka konsekvenser fick den?
- 4) När utkämpades de så kallade opiumkrigen, varför utbröt de och vilka följder fick de?
- 5) Varför utbröt sepoyupproret? Var och när i tiden utkämpades det?

Essäfrågor: välj en av två. Svaren bör inte överstiga fyra sidor.

- A) Nationalismen var en av 1800-talets mest inflytelserika rörelser. Vilka olika typer av nationalism går att urskilja och vilka följder fick nationalismen i Europa under århundradets sista årtionden? Diskutera några konkreta nationers/staters förhållningssätt till nation och nationalism. Analysera även några av de konkreta ideologiska, politiska och kulturella uttryck som nationalismen tog sig.
- B) En återkommande diskussion i kurslitteraturen är dels förändringen av familjen och dess roll under 1800-talet, dels en samtidig genuskodning av arbetsuppgifter som i hög grad kom att betraktas som "manliga" eller "kvinnliga". Diskutera vad som utmärkte dessa båda utvecklingslinjer och på vilka sätt de stod i relation till varandra.

Skrivning i historia, delkurs 3, Världsekonomi, statsbildningar och revolutioner
22 augusti 2018 **HIS A13, HIS A02, HIS A 15** *Examinator: Eva Helen Ulvros*

Provet består av en essäfråga och fem kortfrågor. Välj ett alternativ, antingen alternativ 1A eller alternativ 1B på essäfrågan. Svaret på essäfrågan bör maximeras till högst tre A4-sidor, svaren på kortfrågorna till högst en A4-sida per fråga. Läs först igenom alla frågorna! Försök beräkna den tid Du behöver för att kunna besvara varje fråga så att Du inte kommer i tidsnöd på de sista. Svara på den fråga som verkligen ställts! Skriv läsligt! Försök besvara samtliga frågor!

Fråga 1 (essäfrågan) ger som bäst 15 poäng

Kortfrågorna ger som bäst 5 poäng vardera, tillsammans 25 poäng

SUMMA (i bästa fall) 40 poäng

Gränsen för Godkänt ligger vid 20 poäng, gränsen för Väl Godkänt vid 30 poäng.

Resultatet på skrivningen kommer att anslås på institutionens anslagstavla ungefär två veckor efter skrivningstillfället.

Fråga 1 (välj ett alternativ, A eller B.)

A. Redogör övergripande för förhållandena i Europa (öst och väst), även Norden under slutet av högmedeltiden och senmedeltiden (ca 1350- fram till ca 1500). Du bör ta med både politiska, sociala, ekonomiska, kulturella och religiösa förhållanden. Vilka förändringar ser vi? Varför?

B. Redogör för förhållandet mellan Europa och Orienten (Osmanska riket, Kina, Indien och Fjärran Östern) från ca 1350 till och med 1700-talet. Vilka typer av relationer (politiska, ekonomiska och religiösa) fanns mellan områdena? Vilka av de europeiska länderna var mest engagerade, och på vilket sätt? Vilka länder dominerade i vilket skede? Varför? Lyft fram förändringar, dess orsaker och konsekvenser.

2. Redogör för i vad mån det är befogat att tala om "1600-talets kris" i Europa (även Norden). Ge exempel på vad som kan innefattas i denna kris. Drabbades alla europeiska länder och sammanhang av krisen? Om inte, vilka undantag fanns?

3. Redogör för det osmanska rikets utveckling från ca 1350 till och med 1700-talet. Ange några typiska drag för det osmanska statsskicket.

4. Jämför England och Frankrike under 1600-talet och förra delen av 1700-talet. Hos vem/vilka grupper låg den politiska makten? Vilka likheter och skillnader fanns mellan länderna? Politiskt, religiöst, socialt, ekonomiskt?

5. Redogör övergripande för utvecklingen i Ryssland från ungefär 1700 och fram till början av 1800-talet, till ungefär 1815.

6. Redogör i stora drag för den amerikanska revolutionen och dess bakgrund. Vad drev fram utvecklingen?

Skrivning i historia, Senmedeltid och tidigmodern tid, 1350-1850. 22 augusti 2018.

Examinator: Eva Helen Ulvros

Provet består av en essäfråga och fem kortfrågor. Välj ett alternativ, antingen alternativ 1A eller alternativ 1B på essäfrågan. Svaret på essäfrågan bör maximeras till högst tre A4-sidor, svaren på kortfrågorna till högst en A4-sida per fråga.

Läs först igenom alla frågorna! Försök beräkna den tid Du behöver för att kunna besvara varje fråga så att Du inte kommer i tidsnöd på de sista. Svara på den fråga som verkligen ställts! Skriv läsligt!

Försök besvara samtliga frågor!

Fråga 1 (essäfrågan) ger som bäst 15 poäng

Kortfrågorna ger som bäst 5 poäng vardera, tillsammans 25 poäng

SUMMA (i bästa fall) 40 poäng

Gränsen för Godkänt ligger vid 20 poäng, gränsen för Väl Godkänt vid 30 poäng.

Resultatet på skrivningen kommer att anslås på institutionens anslagstavla i vestibulen ungefär en eller två veckor efter skrivningstillfället.

Fråga 1 (välj ett alternativ.)

- A. Försök ge en bild av Europa (väst och öst), även Norden under 1600-talet. Du bör ha med något om både politiska, sociala, ekonomiska, kulturella och religiösa förhållanden. Du bör också nämna någonting om vilka länder som sågs som stormakter, både de som var stora och de som var på väg att bli det. Kommentera vad det var som avgjorde detta!
- B. Jämför de europeiska kolonialmakternas utveckling från början av 1500-talet till början av 1800-talet. Vilka var starka i vilket skede? Varför? Vilka var orsakerna till att vissa av kolonialmakterna expanderade, och andra gick tillbaka? Vilka länder handlade man med? Varför? Vilka områden koloniserades? Vilka blev följderna för de koloniserade områdena?
2. Redogör för bakgrunden till bildandet av Kalmarunionen. Varför bildades unionen? Diskutera unionens karaktär och utveckling. Varför upplöstes unionen?
3. Ange några gemensamma utmärkande drag för den s.k. tidigmoderna staten, dvs. den starka furstемakt som etablerades på flera håll i Europa från ca 1450 till ca 1550. Presentera kortfattat några tidstypiska tidigmoderna stater, och jämför också med utvecklingen i Norden under samma tid.
4. Diskutera den förändring reformationen innebar. Vilka olika reformationsrörelser utvecklades? Vilka politiska, sociala och kulturella följder fick reformationen? Ge exempel från utvecklingen i några olika länder, och jämför också med Sverige.
5. Redogör i stora drag för bakgrunden till den franska revolutionen. Vilka faktorer låg bakom revolutionen?
6. Redogör i stora drag för bakgrunden till den industriella revolutionen. Vilka förklaringar finns till att den först uppstod i Storbritannien? Finns det skilda förklaringar i kurslitteraturen? I så fall, vilka?

Uppsamlingsskrivning i historia, delkurs 2

2018-08-21

Examinator: Dick Harrison

Provet består av två essäfrågor, två kortare frågor och fem mycket korta frågor. Samtliga frågor, alltså även **båda** essäfrågorna, skall besvaras. Svaren på essäfrågorna skall maximeras till *högst* fyra A4-sidor per fråga, svaren på kortfrågorna till *högst* en A4-sida per fråga, svaren på de mycket korta frågorna till en enkel markering av alternativ.

Skriv läsligt! Otydlig handstil OMÖJLIGGÖR rättningen! Observera att namnen på de personer och orter ni nämner i era svar skall vara ***rättstavade***. Försök besvara samtliga frågor!

Essäfrågorna ger som bäst 15 poäng var. Kortfrågorna ger som bäst 5 poäng var, de mycket korta frågorna som bäst 1 poäng var. Maximalt antal poäng blir alltså 45. För att få Godkänt krävs 22 poäng, för Väl Godkänt 34 poäng.

Även om skrivningen avbryts skall frågeformuläret återlämnas med namnet ifyllt.

Essäfrågor:

(1) Redogör för högkulturernas utveckling från och med jordbruksekonominns uppkomst till ca 400 f.Kr. Var uppstod högkulturer? Varför just där? Skillnader i utvecklingen mellan de olika regionerna? Observera att frågan gäller hela samhället (religion, ekonomi, kultur, etc.), inte bara den strikt politiska sfären.

(2) Redogör för framväxten av ett typiskt medeltida rike i Europa mellan ca 600 och ca 1100. Hur förändrades, generellt sett, grunderna för politisk makt? Hur utvecklades härskarideologi, lagstiftning och skatteväsen? Hur förhöll sig utvecklingen i Sverige, Danmark och Norge till utvecklingen i övriga Västeuropa?

Korta frågor:

(3) Redogör översiktligt för Sydöstasiens politiska och allmänskulturella utveckling från tiden kring Kristi födelse till 1300-talet.

(4) Redogör översiktligt för vikingatidens historia. Vilka historiska element har vi sammanfattat med beteckningen vikingatid? Vilken betydelse har epoken haft?

VAR GOD VÄND!

Mycket korta frågor:

(5) De levde i Irak under bronsåldern, byggde upp flera imperier och hade en lagstiftare vid namn Hammurabi. Vad hette folket? Välj mellan följande alternativ:

- 1. hettiter
- X. elamiter
- 2. babylonier

(6) Vad kallades den temporära landsförvisning som en antik grekisk politiker kunde drabbas av? Välj mellan följande alternativ:

- 1. ostrakisering
- X. exkommunikation
- 2. haruspicer

(7) De var muslimer, härskade från Damaskus och var en jordklotets mäktigaste familjer under decennierna kring år 700. Vad kallar vi dem? Välj mellan följande alternativ:

- 1. abbasider
- X. fatimider
- 2. umayyader

(8) Karl Martell, Pippin den lille, Karl den store och Ludvig den fromme. Vilken familj tänker vi på? Välj mellan följande alternativ:

- 1. agilolfingerna
- X. ottonerna
- 2. karolingerna

(9) I vilken stad residerade den mäktigaste ärkebiskopen i det medeltida Norden? Välj mellan följande alternativ:

- 1. Lund
- X. Uppsala
- 2. Nidaros

Uppsamlingsskrivning i historia, delkurs 2

HIS A13, HIS A14, HIS A02

2018-08-21

Examinator: Dick Harrison

Provet består av två essäfrågor, tre kortare frågor och fem mycket korta frågor. Samtliga frågor, alltså även **båda** essäfrågorna, skall besvaras. Svaren på essäfrågorna skall maximeras till *högst* fyra A4-sidor per fråga, svaren på kortfrågorna till *högst* en A4-sida per fråga, svaren på de mycket korta frågorna till en enkel markering av alternativ.

Skriv läsligt! Otydlig handstil OMÖJLIGGÖR rättningen! Observera att namnen på de personer och orter ni nämner i era svar skall vara ***rättstavade***. Försök besvara samtliga frågor!

Essäfrågorna ger som bäst 15 poäng var. Kortfrågorna ger som bäst 5 poäng var, de mycket korta frågorna som bäst 1 poäng var. Maximalt antal poäng blir alltså 50. För att få Godkänt krävs 25 poäng, för Väl Godkänt 36 poäng.

Även om skrivningen avbryts skall frågeformuläret återlämnas med namnet ifyllt.

Essäfrågor:

(1) Redogör för högkulturernas utveckling från och med jordbruksekonominns uppkomst till ca 400 f.Kr. Var uppstod högkulturer? Varför just där? Skillnader i utvecklingen mellan de olika regionerna? Observera att frågan gäller hela samhället (religion, ekonomi, kultur, etc.), inte bara den strikt politiska sfären.

(2) Redogör för framväxten av ett typiskt medeltida rike i Europa mellan ca 600 och ca 1100. Hur förändrades, generellt sett, grunderna för politisk makt? Hur utvecklades härskarideologi, lagstiftning och skatteväsen? Hur förhöll sig utvecklingen i Sverige, Danmark och Norge till utvecklingen i övriga Västeuropa?

Korta frågor:

(3) Redogör översiktligt för Sydöstasiens politiska och allmänkulturella utveckling från tiden kring Kristi födelse till 1300-talet.

(4) Redogör översiktligt för vikingatidens historia. Vilka historiska element har vi sammanfattat med beteckningen vikingatid? Vilken betydelse har epoken haft?

VAR GOD VÄND!

(5) Redogör för kvinnans ställning i det västeuropeiska samhället, inklusive Sverige, från ca 500 till 1350.

Mycket korta frågor:

(6) De levde i Irak under bronsåldern, byggde upp flera imperier och hade en lagstiftare vid namn Hammurabi. Vad hette folket? Välj mellan följande alternativ:

- 1. hettiter
- X. elamiter
- 2. babylonier

(7) Vad kallades den temporära landsförvisning som en antik grekisk politiker kunde drabbas av? Välj mellan följande alternativ:

- 1. ostrakisering
- X. exkommunikation
- 2. haruspiciering

(8) De var muslimer, härskade från Damaskus och var en jordklotets mäktigaste familjer under decennierna kring år 700. Vad kallar vi dem? Välj mellan följande alternativ:

- 1. abbasider
- X. fatimider
- 2. umayyader

(9) Karl Martell, Pippin den lille, Karl den store och Ludvig den fromme. Vilken familj tänker vi på? Välj mellan följande alternativ:

- 1. agilolfingerna
- X. ottonerna
- 2. karolingerna

(10) I vilken stad residerade den mäktigaste ärkebiskopen i det medeltida Norden? Välj mellan följande alternativ:

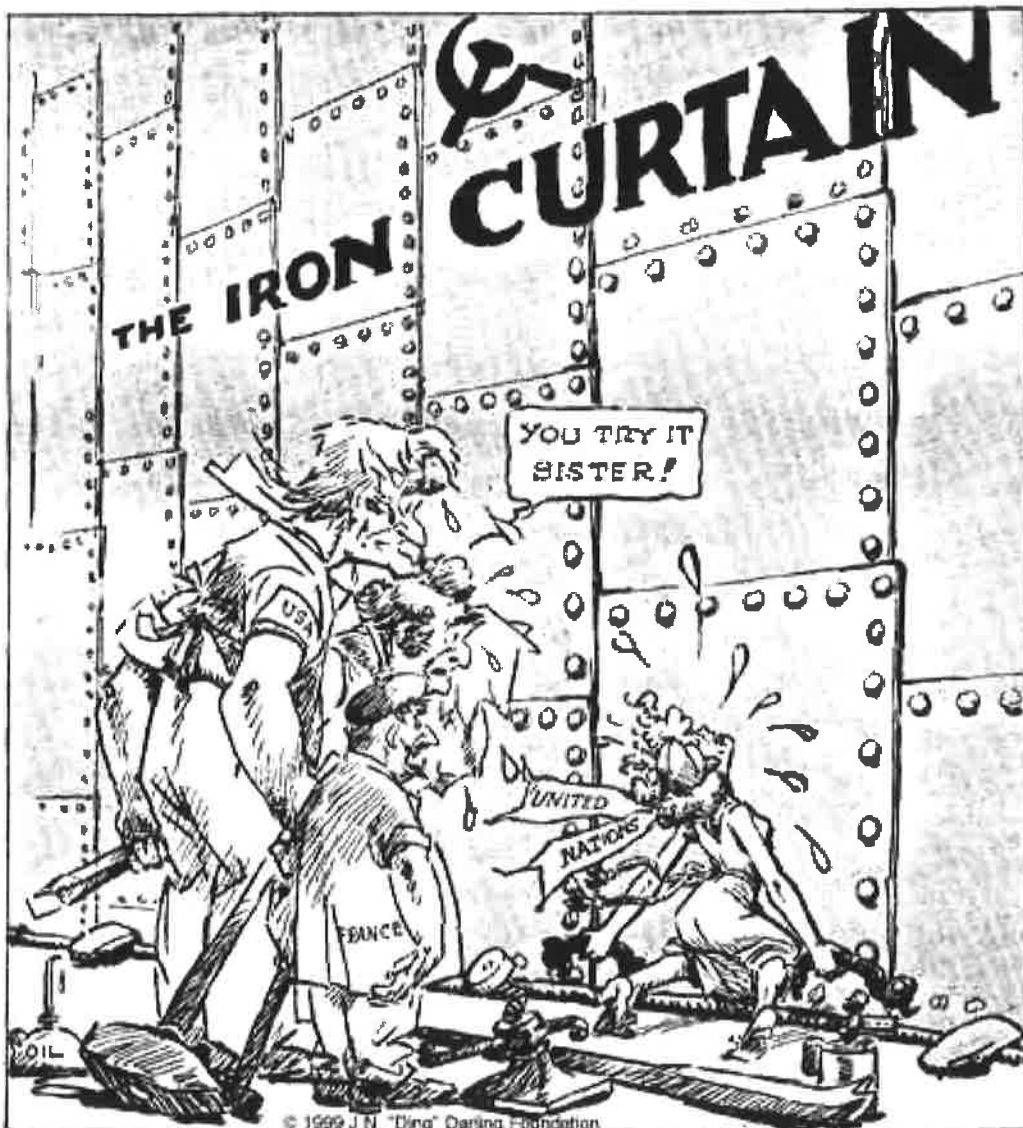
- 1. Lund
- X. Uppsala
- 2. Nidaros

Tentamen fredagen den 1 juni 2018

Tentamen består av tre delar. Den första är en bildfråga som maximalt ger 5 poäng. Den andra består av fyra kortare frågor. Varje fråga betygsätts från 0 till 5. Den tredje delen utgörs av en essäfråga där du väljer *en* av de två frågorna. Den betygsätts från 0 till 15 poäng. Maximalt poängantal är följaktligen 40. Betygsgränser: för godkänt krävs 20 poäng, för väl godkänt 30.

Svaren skall utformas som en sammanhängande text. Svar som endast består av uppställda punkter och eller uppräddade nyckelord godkänns inte. Svaren på frågorna 1–5 bör inte överstiga en A4-sida. Svaret på essäfrågan bör inte överstiga fyra A4-sidor.

Skriv väl! Språkbehandlingen är en del i bedömningen av tentamen. Ulf Zander

- 1) Skämtteckningen på föregående sida tecknades av Jay "Ding" Darling. Ungefär när i tiden publicerades den och mot vilken bakgrund, det vill säga vilka händelser syftade tecknaren på? Argumentera med hjälp av ledtrådarna i bilden.
- 2) Vilka var de främsta anledningarna till att många svenskar valde att emigrera under 1800-talets andra hälft?
- 3) Det brukar sägas att den konfliktfyllda 1900-talshistorien började och slutade på Balkan. Analysera uttalandet. Vilka händelser och processer kan man åberopa för att styrka detta påstående?
- 4) Det finns i grunden två sätt att analysera Sovjetunionens undergång och fall 1991. Det ena perspektivet betonar att det rörde sig om en oundviklig och förutbestämd utveckling. Det andra betonar betydelsen av den siste sovjetpresidenten Michail Gorbatsjov och hans reformpolitik. Välj ett av dess perspektiv och argumentera kortfattat men väl för din sak.
- 5) Historiens facit påvisar att många människor både i Nazityskland och utanför dess gränser led svårt eller gick under på grund av Adolf Hitlers styre 1933–45. Trots det hyllade många tyskar honom och hans nationalsocialistiska parti. Vad grundade de sin positiva uppfattning på?

Essäfrågor: välj en av två. Svaren bör, som sagt, inte överstiga fyra sidor.

- A. Nationalismen var en av 1800- och 1900-talets mest inflytelserika rörelser. Hur ska nationalismens genomslagskraft bäst förstås och vilka följder fick nationalismen i Europa och på andra håll i världen? Konkretisera med några av de exempel som återfinns i kurslitteraturen.
- B. Under mellankrigstiden präglades centrala och östra Europa, det vill säga Tyskland, Ryssland/Sovjetunionen och de mellanliggande staterna, av stor politisk oro och turbulens. Din uppgift är att analysera huvuddragen i denna politiska utveckling. Det fanns tre vägar: en demokratisk, en auktoritär och en totalitär. Vad innebar dessa vägar? Vilka länder valde vilka vägar? Hur påverkade länderna varandra? Vilka var förutsättningarna för oron och turbulensen? Vilka blev konsekvenserna?

Skrivning i historia, delkurs 3, Senmedeltid och tidigmodern tid, 1350-1850

28 maj 2018

Examinator: Eva Helen Ulvros

Provet består av en essäfråga och fem kortfrågor. Välj **ett** alternativ, **antingen** alternativ 1A **eller** alternativ 1B på essäfrågan. Svaret på essäfrågan bör maximeras till högst tre A4-sidor, svaren på kortfrågorna till högst en A4-sida per fråga. Läs först igenom alla frågorna! Försök beräkna den tid Du behöver för att besvara varje fråga så att Du inte kommer i tidsnöd på de sista. Svara på den fråga som verkligen ställts! Skriv läsligt! Försök besvara samtliga frågor!

Fråga 1 (essäfrågan) ger som bäst

15 poäng

Kortfrågorna ger som bäst 5 poäng vardera, tillsammans

25 poäng

SUMMA (i bästa fall)

40 poäng

Gränsen för Godkänt ligger vid 20 poäng, gränsen för Väl Godkänt vid 30 poäng.

Resultatet på skrivningen kommer att anslås på institutionens anslagstavla ungefär två veckor efter skrivningstillfället.

Fråga 1 (välj ett alternativ, A eller B.)

A. Redogör övergripande för förhållandena i Europa (öst och väst), även Norden under slutet av högmedeltiden och senmedeltiden (ca 1350- fram till ca 1500). Du bör ta med både politiska, sociala, ekonomiska, kulturella och religiösa förhållanden. Vilka förändringar ser vi? Varför?

B. Redogör för förhållandet mellan Europa och Orienten (Osmanska riket, Kina, Indien och Fjärran Östern) från ca 1350 till och med början av 1800-talet. Vilka typer av relationer (politiska, ekonomiska och religiösa) fanns mellan områdena? Vilka av de europeiska länderna var mest engagerade, och på vilket sätt? Vilka länder dominerade i vilket skede? Varför? Lyft fram förändringar, dess orsaker och konsekvenser.

2. Diskutera den förändring som reformationen innebar. Vilka reformationsrörelser utvecklades? Vilka politiska, kulturella och sociala följder fick reformationen? Exemplifiera med utvecklingen i några länder och jämför också med Sverige.

3. Redogör för i vad mån det är befogat att tala om "1600-talets kris" i Europa (även Norden). Ge exempel på vad som kan innefattas i denna kris. Drabbades alla europeiska länder och sammanhang av krisen? Om inte, vilka undantag fanns?

4. Jämför England och Frankrike under 1600-talet och förra delen av 1700-talet. Hos vem/vilka grupper låg den politiska makten? Vilka likheter och skillnader fanns mellan länderna? Politiskt, religiöst, socialt, ekonomiskt?

5. Redogör övergripande för utvecklingen i Ryssland från ungefär 1700 och fram till början av 1800-talet, till ungefär 1815.

6. Redogör i stora drag för den amerikanska revolutionen och dess bakgrund. Vad drev fram utvecklingen?

Omskrivning i historia, delkurs 2

2018-05-03

Examinator: Dick Harrison

Provet består av två essäfrågor, två kortare frågor och fem mycket korta frågor. Samtliga frågor, alltså även **båda** essäfrågorna, skall besvaras. Svaren på essäfrågorna skall maximeras till *högst* fyra A4-sidor per fråga, svaren på kortfrågorna till *högst* en A4-sida per fråga, svaren på de mycket korta frågorna till en enkel markering av alternativ.

Skriv läsligt! Otydlig handstil OMÖJLIGGÖR rättningen! Observera att namnen på de personer och orter ni nämner i era svar skall vara **rättstavade**. Försök besvara samtliga frågor!

Essäfrågorna ger som bäst 15 poäng var. Kortfrågorna ger som bäst 5 poäng var, de mycket korta frågorna som bäst 1 poäng var. Maximalt antal poäng blir alltså 45. För att få Godkänt krävs 22 poäng, för Väl Godkänt 34 poäng.

Även om skrivningen avbryts skall frågeformuläret återlämnas med namnet ifyllt.

Essäfrågor:

(1) Redogör för det romerska rikets framväxt från 700-talet f.Kr. till 300-talet e.Kr. Fokusera särskilt på hur riket styrdes, hur transformationen från en liten stadsstat till ett geografiskt omfattande imperium genomfördes. Vilka svårigheter uppstod, och hur hanterades de? Ge exempel på kriser, misslyckanden och politiska vägval. Var också uppmärksam på hur det växandet väldigt förändrades kulturellt och religiöst.

(2) Redogör för Västeuropas historia 700–1300 sett mot bakgrund av demografi (folkmängd, etc.) och basnäringar. När sker uppgångar och nedgångar? Känner vi till orsaker? Vilka blev de sociala konsekvenserna av utvecklingen? Hur skilde sig utvecklingen i Norden från utvecklingen på kontinenten? Observera: i detta svar är den strikt politiska utvecklingen (kungar, krig, etc.) *inte* av central betydelse. Koncentrera er på de stora sociala och ekonomiska linjerna.

Korta frågor:

(3) Redogör översiktligt för den östasiatiska kulturkretsens politiska och allmänskulturella utveckling från tiden kring Kristi födelse till 1300-talet.

(4) Redogör översiktligt för Frankrikes historia från ca 900 till ca 1300.

VAR GOD VÄND!

Mycket korta frågor:

(5) De levde i Mindre Asien under bronsåldern, krigade mot egyptierna, var pionjärer inom järnhanteringen och talade ett indoeuropeiskt språk. Vad hette folket? Välj mellan följande alternativ:

- 1. hettiter
- X. akkader
- 2. kumaner

(6) Under denna konflikt kämpade Athen och Sparta om herraväldet över stora delar av den grekiska världen. Sparta segrade men lyckades inte behålla hegemonin särskilt länge. Vad kallar vi konflikten? Välj mellan följande alternativ:

- 1. Peloponnesiska kriget
- X. Attiska kriget
- 2. Lakoniska kriget

(7) Vad kallades Muhammeds efterträdare som politiska och religiösa ledare? Välj mellan följande alternativ:

- 1. sultaner
- X. kalifer
- 2. emirer

(8) Vilket folk dominerade nuvarande Italien på 600- och 700-talen e.Kr.? Välj mellan följande alternativ:

- 1. alamanner
- X. visigoter
- 2. langobarder

(9) Vilken titel hade den svenske riksbyggaren Birger Magnusson (d. 1266)? Välj mellan följande alternativ:

- 1. kung
- X. jarl
- 2. lagman

Skrivning i historia. Senmedeltid och tidigmodern tid, 1350-1850. 24 april 2018.

Examinator: Eva Helen Ulvros

Provet består av en essäfråga och fem kortfrågor. Välj ett alternativ, antingen alternativ 1A eller alternativ 1B på essäfrågan. Svaret på essäfrågan bör maximeras till högst tre A4-sidor, svaren på kortfrågorna till högst en A4-sida per fråga. Läs först igenom alla frågorna! Försök beräkna den tid Du behöver för att kunna besvara varje fråga så att Du inte kommer i tidsnöd på de sista. Svara på den fråga som ställts! Skriv läsligt! Försök besvara samtliga frågor!

Fråga 1 (essäfrågan) ger som bäst 15 poäng

Kortfrågorna ger som bäst 5 poäng vardera, tillsammans 25 poäng

SUMMA (i bästa fall) 40 poäng

Gränsen för Godkänt ligger vid 20 poäng, gränsen för Väl Godkänt vid 30 poäng.

Resultatet på skrivningen kommer att anslås på institutionens anslagstavla cirka två veckor efter skrivningstillfället.

Fråga 1 (välj ett alternativ.)

- A. Redogör för förhållandena i Europa ca 1550-1720 (även Norden). Du bör diskutera både politiska, sociala, ekonomiska och religiösa förhållanden. Du bör också nämna vilka länder som sågs som stormakter, både de som var stora och de som var på väg att bli det. Förklara vad det var som avgjorde detta!
 - B. Jämför de europeiska kolonialmakternas utveckling från början av 1500-talet till början av 1800-talet. Vilka var starka i vilket skede? Varför? Vilka var orsakerna till att vissa expanderade, och andra gick tillbaka? Vilka länder handlade man med? Varför? Vilka områden koloniserades? Vilka blev följderna för de koloniserade områdena?
2. Ange några gemensamma utmärkande drag för den s.k. tidigmoderna staten, dvs. den starka furstемakt som etablerades på flera håll i Europa från ca 1450 till ca 1550. Presentera kortfattat några tidstypiska tidigmoderna stater, och jämför också med utvecklingen i Norden under samma tid.
3. Redogör i stora drag för det Osmanska rikets uppkomst och expansion från 1300-talet till senare delen av 1600-talet. Lyft fram några typiska drag i det osmanska statsskicket. När började Osmanska riket gå tillbaka? Varför?
4. Vilken roll spelade Indiska oceanen för handeln under perioden ca 1400-1800? Vilka länder/kulturer behärskade handeln under olika skeden? Varför just dessa?
5. Redogör i stora drag för bakgrunden till franska revolutionen. Vilka faktorer låg bakom revolutionen?
6. Redogör i stora drag för bakgrunden till den industriella revolutionen. Vilka förklaringar finns till att den först uppstod i Storbritannien? Finns det skilda förklaringar i kurslitteraturen? I så fall, vilka?

Skrivning i historia, delkurs 2

2018-03-19

Examinator: Dick Harrison

Provet består av två essäfrågor, två kortare frågor och fem mycket korta frågor. Samtliga frågor, alltså även **båda** essäfrågorna, skall besvaras. Svaren på essäfrågorna skall maximeras till *högst* fyra A4-sidor per fråga, svaren på kortfrågorna till *högst* en A4-sida per fråga, svaren på de mycket korta frågorna till en enkel markering av alternativ.

Skriv läsligt! Otydlig handstil OMÖJLIGGÖR rättningen! Observera att namnen på de personer och orter ni nämner i era svar skall vara ***rättstavade***. Försök besvara samtliga frågor!

Essäfrågorna ger som bäst 15 poäng var. Kortfrågorna ger som bäst 5 poäng var, de mycket korta frågorna som bäst 1 poäng var. Maximalt antal poäng blir alltså 45. För att få Godkänt krävs 22 poäng, för Väl Godkänt 34 poäng.

Även om skrivningen avbryts skall frågeformuläret återlämnas med namnet ifyllt.

Essäfrågor:

(1) Redogör översiktligt för den grekiska världens historia från minoisk tid till hellenismen. Fokusera i lika hög grad på kulturella, ekonomiska och sociala utvecklingslinjer som på politiska. Vilka kulturkomplex uppstod och gick under? Vilka faktorer påverkade utvecklingen? Vilka källor har vi till de historiska förloppen? I vilken mån har arkeologi och historia korsbefruktat varandra i forskningen?

(2) Sverige, Danmark och Norge utvecklades från 900-talet till 1200-talet som tre riken med en kultur som starkt influerades av västeuropeiska politiska strukturer och idétraditioner. Redogör översiktligt för hur de tre rikena växte fram – när det skedde, varifrån inspirationen kom och varför gränserna för de politiska systemen kom att gå där de gick. Observera att frågan inte bara gäller politik i strikt bemärkelse ("kungar och krig") utan också religion, ekonomi, demografi och kultur vid bemärkelse.

Korta frågor:

(3) Redogör översiktligt för den sydasiatiska kulturkretsens politiska och allmänskulturella utveckling från tiden kring Kristi födelse till 1300-talet. Lägg särskild tonvikt vid Indiska oceanens roll som förbindande länk.

(4) Redogör översiktligt för Tysklands historia från ca 900 till ca 1300.

VAR GOD VÄND!

Mycket korta frågor:

(5) De uppfann kilskriften, levde i stadsstater, uppförde tempelpyramider som kallas ziqqurat och berättade historier om en stor översvämning. Vad hette folket? Välj mellan följande alternativ:

- 1. hettiter
- X. sumerer
- 2. fenicier

(6) Den romerska kejsarna Diocletianus och Konstantin byggde upp ett politiskt system, som vi känner under en speciell term. Vilken? Välj mellan följande alternativ:

- 1. dominatet
- X. principatet
- 2. duumviratet

(7) Ett av Afrikas största kulturkomplex växte fram längs östkusten, med kiswahili som dominerande språk. Vilken religion präglade kulturen? Välj mellan följande alternativ:

- 1. hinduism
- X. kristendom
- 2. islam

(8) Ett av få årtal som brukar räknas som obligatoriskt i listor över vad som är att betrakta som allmänbildning är 1066, då Vilhelm Erövraren segrade vid Hastings och erövrade England. Varifrån kom Vilhelm? Välj mellan följande alternativ:

- 1. Normandie
- X. Anjou
- 2. Bretagne

(9) Yap, Nan Madol, Pohnpei, Lelu, Kosrae och Sau Deleurdynastin. Vilken kulturkrets? Välj mellan följande alternativ:

- 1. Andinska kulturkretsen
- X. Mikronesien
- 2. Östasien

HISTORISKA INSTITUTIONEN, LUNDS UNIVERSITET

Delkurs 4. Modern tid, 1850–2000-tal

Tentamen fredagen den 12 januari 2018

Denna tentamen består av tre delar. Den första delen har en faktisk inriktning mot fem i kursen ingående historiska begrepp och företeelser. Korrekta, kortfattade svar kan ge sammanlagt 5 poäng. Den andra delen består av fyra kortare frågor med tonvikt på historisk analys. Det ideala svarutrymmet för var och en av frågorna är en normalsida. Varje fråga betygsätts från 0 till 5. Den tredje delen utgörs av en essäfråga där du väljer *en* av de två frågorna. Idealt svarsomfång är tre normalsidor. Den betygsätts från 0 till 15 poäng. Maximalt poängantal är följaktligen 40. För godkänt betyg krävs 20 poäng, för väl godkänt 30.

Svaren på frågorna bör vara sammanhängande och författade på god och läsbar svenska. Språkbehandlingen är således en del i bedömningen. Svar som endast består av uppställda punkter och eller uppräddade nyckelord godkänns inte. Lycka till!

Klas-Göran

Del 1

Vad innebär följande historiska begrepp och företeelser, och när i tiden hör de hemma?

- a) Pragvåren
- b) Gandhi
- c) Trumandoktrinen
- d) Molotov–Ribbentrop-pakten
- e) kohandeln

Del 2

1. Frågan om imperialismens betydelse för första världskrigets utbrott är omdiskuterad. Redovisa din uppfattning i frågan med hjälp av ett antal goda argument för eller emot.
2. Analysera den ryska revolutionens betydelse för det kommunistiska Rysslands och Sovjetunionens utveckling. Svaret bör bland annat innehålla en kort redogörelse för det revolutionära händelseförloppet och en diskussion av relationen mellan denna revolution och Stalins tid.
3. Finlands mellankrigstid skilde sig i väsentliga avseenden från de övriga nordiska ländernas. Redogör för de viktigaste skillnaderna, och resonera klokt om orsakerna till dessa skillnader.
4. De stora och mest välkända brotten mot mänskligheten, det armeniska folkmordet, förintelsen och den sovjetkommunistiska terrorn, inträffade alla under 1900-talets första hälft. Även under efterkrigstiden förövades emellertid folkmord. Nämn och tidfäst två av dem, och analysera kortfattat deras orsaker och historiska sammanhang.
5. Var kalla kriget en period av krig eller en period av fred? Ge goda, sakliga argument för den ena av ståndpunkterna.

Del 3

1. Första hälften av 1900-talet präglades starkt av två världskrig, det första och det andra. Din uppgift är att analysera hur dessa två världskrig förhåller sig till varandra. Följande frågor bör besvaras: Vad talar för att de båda krigen hängde samman, som ett 1900-talets trettioåriga krig? Vad talar för att de båda kriget tvärtom var olikartade och inte stod i förbindelse med varandra? I vilka avseenden var de lika och olika? Kan man säga att det första världskriget gav förutsättningarna för och drev fram det andra? Kan minnet av första världskriget ha påverkat utvecklingen mot ett andra världskrig? Hur då?
2. Analysera utförligt och mångfasetterat det händelseförlopp som ledde till att de kommunistiska regimerna i Östeuropa föll efter 1989, med Sovjetunionens fall i slutet av 1991 som kulmen. Ett antal ledfrågor: Med vilka begrepp bör omvälvningarna analyseras? När kan den process som ledde till kommuniststaternas fall sägas ha börjat? Vilka var de viktigaste händelserna, utvecklingarna och aktörerna på vägen? I de inblandade staterna, var utvecklingarna likartade, eller skilde de sig åt? Vilka olika förklaringsmodeller kan användas och har använts? Vilka blev de viktigaste verkningarna av 1989–1991 års händelser?

Provet består av en essäfråga och fem kortfrågor. Välj ett alternativ, antingen alternativ 1A eller alternativ 1B på essäfrågan. Svaret på essäfrågan bör maximeras till högst tre A4-sidor, svaren på kortfrågorna till högst en A4-sida per fråga. Läs först igenom alla frågorna! Försök beräkna den tid Du behöver för att kunna besvara varje fråga så att Du inte kommer i tidsnöd på de sista. Svara på den fråga som verkligen ställts! Skriv läsligt! Försök besvara samtliga frågor!

Fråga 1 (essäfrågan) ger som bäst 15 poäng

Kortfrågorna ger som bäst 5 poäng vardera, tillsammans 25 poäng

SUMMA. (i bästa fall)

40 poäng

Gränsen för Godkänt ligger vid 20 poäng, gränsen för Väl Godkänt vid 30 poäng.

Resultatet på skrivningen kommer att anslås på institutionens anslagstavla mellan en och två veckor efter skrivningstillfället.

Fråga 1 (välj ett alternativ, A eller B.)

A. Resonera kring världshandeln ca 1500-1800. Vilka länder var ledande i vilket skede? Varför just dessa? Varför förändrades förhållandena? Vilka blev följderna för olika länder och områden i Amerika, Asien och Afrika?

B. Redogör övergripande för förhållandena i Norden från tidigt 1600-tal till tidigt 1700-tal. Du bör ta upp politiska, sociala, ekonomiska och religiösa förhållanden samt relationen mellan Danmark och Sverige, och deras relationer till Europas stormakter. Hur förändrades dessa under perioden? Varför?

2. Redogör i stora drag för det Osmanska rikets uppkomst och expansion från 1300-talet till senare delen av 1600-talet. Lyft fram några typiska drag i det osmanska statsskicket. När började Osmanska riket gå tillbaka? Varför?

3. Redogör för förhållandena i England och dess relationer med andra länder under 1500-talet. Tänk både på politiska, ekonomiska, kulturella och religiösa förhållanden!

4. Redogör övergripande för utvecklingen i Ryssland från ca 1700 och fram till början av 1800-talet, ca 1815, och för landets relationer med Sverige under perioden.

5. Ge exempel på upplysningsidéernas genomslag. Tänk både på politiska och kulturella sammanhang, i tidsperioden från tidigt 1700-tal till förra delen av 1800-talet. Ge exempel från olika länder.

6. Redogör i stora drag för bakgrunden till den franska revolutionen. Vilka faktorer låg bakom revolutionen? Ge också exempel på följder av revolutionen i ett större sammanhang.

Skrivning i historia, Senmedeltid och tidigmodern tid, 1350-1850. 29 november 2017.

Examinator: Eva Helen Ulvros

Provet består av en essäfråga och fem kortfrågor. Välj ett alternativ, antingen alternativ 1A eller alternativ 1B på essäfrågan. Svaret på essäfrågan bör maximeras till högst tre A4-sidor, svaren på kortfrågorna till högst en A4-sida per fråga.

Läs först igenom alla frågorna! Försök beräkna den tid Du behöver för att kunna besvara varje fråga så att Du inte kommer i tidsnöd på de sista. Svara på den fråga som verkligen ställts! Skriv läsligt!

Försök besvara samtliga frågor!

Fråga 1 (essäfrågan) ger som bäst 15 poäng

Kortfrågorna ger som bäst 5 poäng vardera, tillsammans 25 poäng

SUMMA (i bästa fall) 40 poäng

Gränsen för Godkänt ligger vid 20 poäng, gränsen för Väl Godkänt vid 30 poäng.

Resultatet på skrivningen kommer att anslås på institutionens anslagstavla i vestibulen ungefär två veckor efter skrivningstillfället.

Fråga 1 (välj ett alternativ.)

A. Redogör övergripande för situationen i Europa (öst och väst), även Norden under slutet av högmedeltiden och senmedeltiden (från c:a 1350- till ca 1500). Du bör ta med både politiska, sociala, ekonomiska, kulturella och religiösa förhållanden. Vilka förändringar ser vi? Varför?

B. Jämför de europeiska kolonialmakternas utveckling från början av 1500-talet till början av 1800-talet. Vilka var starka i vilket skede? Varför? Vilka var orsakerna till att vissa av kolonialmakterna expanderade, och andra gick tillbaka? Vilka länder handlade man med? Varför? Vilka områden koloniserades? Vilka blev följderna för de koloniserade områdena?

2. Ange några gemensamma utmärkande drag för den s.k. tidigmoderna staten, dvs. den starka fursternakt som etablerades på flera håll i Europa från ca 1450 till ca 1550. Presentera kortfattat några tidstypiska tidigmoderna stater, och jämför också med utvecklingen i Norden under samma tid.

3. Diskutera den förändring reformationen innebar. Vilka olika reformationsrörelser utvecklades? Vilka politiska, sociala och kulturella följder fick reformationen? Ge exempel från utvecklingen i några olika länder, och jämför också med Sverige.

4. Vilken roll spelade Indiska oceanen för handeln under perioden ca 1400-1800? Vilka länder/kulturer behärskade handeln under olika skeden? Varför just dessa?

5. Jämför England och Frankrike under 1600-talet. Hos vem/vilka grupper låg den politiska makten? Vilka likheter och skillnader fanns mellan länderna? Politiskt, religiöst, socialt, ekonomiskt?

6. Redogör i stora drag för bakgrunden till den industriella revolutionen. Vilka förklaringar finns till att den först uppstod i Storbritannien? Finns det skilda förklaringar i kurslitteraturen? I så fall, vilka? Ge exempel på den industriella revolutionens effekter under första halvan av 1800-talet.

Omskrivning i historia, delkurs 2
HIS A24, HIS A26, HIS A34, ÄHI D01, HIS A03

2017-11-23

Examinator: Dick Harrison

Provet består av två essäfrågor, två kortare frågor och fem mycket korta frågor. Samtliga frågor, alltså även **båda** essäfrågorna, skall besvaras. Svaren på essäfrågorna skall maximeras till *högst* fyra A4-sidor per fråga, svaren på kortfrågorna till *högst* en A4-sida per fråga, svaren på de mycket korta frågorna till en enkel markering av alternativ.

Skriv läsligt! Otydlig handstil OMÖJLIGGÖR rättningen! Observera att namnen på de personer och orter ni nämner i era svar skall vara ***rättstavade***. Försök besvara samtliga frågor!

Essäfrågorna ger som bäst 15 poäng var. Kortfrågorna ger som bäst 5 poäng var, de mycket korta frågorna som bäst 1 poäng var. Maximalt antal poäng blir alltså 45. För att få Godkänt krävs 22 poäng, för Väl Godkänt 34 poäng.

Även om skrivningen avbryts skall frågeformuläret återlämnas med namnet ifyllt.

Essäfrågor:

(1) Redogör för högkulturernas utveckling i Nordafrika och Västasien från och med jordbruksekonominns uppkomst till ca 500 f.Kr. Var uppstod högkulturer? Varför just där? Skillnader i utvecklingen mellan de olika regionerna? Observera att frågan gäller hela samhället (religion, ekonomi, kultur, etc.), inte bara den strikt politiska sfären.

(2) Redogör för framväxten av de antika grekiska stadsstaterna – storlek, politisk och geografisk struktur, samhällsklasser, yttre hot, osv. Jämför särskilt utvecklingen i Athen och Sparta och förklara skillnaderna mellan de båda staterna. Vilken typ av demokrati utvecklades i vissa stadsstater? Varför? Vad skiljer denna demokrati från vårt nuvarande system?

Korta frågor:

(3) Redogör för huvuddragen i Afrikas historia från tiden kring Kristi födelse till ca 1300. Var skapades högkulturer? Vilka politiska system utvecklades?

(4) Redogör översiktligt för Frankrikes historia från 900-talet till 1300-talet.

VAR GOD VÄND!

Mycket korta frågor:

(5) Hannibal, Hasdrubal, puniska krig, sjöfart, fenicisk kultur. Vilken stad avses? Välj mellan följande alternativ:

- 1. Karthago
- X. Marseille
- 2. Alexandria

(6) Detta politiska system infördes av kejsar Augustus och präglade det romerska riket under flera sekler. Vad brukar vi kalla det? Välj mellan följande alternativ:

- 1. oligarkin
- X. dominatet
- 2. principatet

(7) Den härskade mellan 200-talet f.Kr. och 200-talet e.Kr. och räknas som en av Kinas största kejserliga dynastier. Dess namn? Välj mellan följande alternativ:

- 1. Han
- X. Tang
- 2. Song

(8) En av de viktigaste tidigmedeltida uppfinningarna var bogträet. Till vad använde man det? Välj mellan följande alternativ:

- 1. till att spänna hästen för plogen
- X. till att bygga vattenkvarnar
- 2. till att navigera

(9) När integrerades Finland i det svenska riket? Välj mellan följande alternativ:

- 1. 900-talet
- X. 1200-talet
- 2. 1300-talet

Skrivning i historia, delkurs 2
HIS A24, HIS A26, HIS A34, ÄHI D01, HIS A03

2017-10-27

Examinator: Dick Harrison

Provet består av två essäfrågor, två kortare frågor och fem mycket korta frågor. Samtliga frågor, alltså även båda essäfrågorna, skall besvaras. Svaren på essäfrågorna skall maximeras till *högst* fyra A4-sidor per fråga, svaren på kortfrågorna till *högst* en A4-sida per fråga, svaren på de mycket korta frågorna till en enkel markering av alternativ.

Skriv läsligt! Ötydlig handstil OMÖJLIGGÖR rättningen! Observera att namnen på de personer och orter ni nämner i era svar skall vara *rättstavade*. Försök besvara samtliga frågor!

Essäfrågorna ger som bäst 15 poäng var. Kortfrågorna ger som bäst 5 poäng var, de mycket korta frågorna som bäst 1 poäng var. Maximalt antal poäng blir alltså 45. För att få Godkänt krävs 22 poäng, för Väl Godkänt 34 poäng.

Även om skrivningen avbryts skall frågeformuläret återlämnas med namnet ifyllt.

Essäfrågor:

(1) Redogör för det romerska rikets framväxt från 700-talet f.Kr. till 300-talet e.Kr. Fokusera särskilt på hur riket styrdes, hur transformationen från en liten stadsstat till ett geografiskt omfattande imperium genomfördes. Vilka svårigheter uppstod, och hur hanterades de? Ge exempel på kriser, misslyckanden och politiska vägval. Var också uppmärksam på hur det växandet väldet förändrades kulturellt och religiöst.

(2) Kina och Indien framhålls idag gärna som varandras motpoler politiskt, kulturellt, ekonomiskt och religiöst. Hur var det under forntiden och medeltiden? Jämför de båda huvudländerna i de öst- och sydasiatiska kulturkretsarna och redogör för huvuddragen i respektive lands samhällsutveckling från 500-talet f.Kr. till 1200-talet e.Kr. Observera att frågan endast gäller Kina och Indien, inte övriga områden och länder i de båda regionerna.

Korta frågor:

(3) Hur blev Sverige ett rike? Redogör för utvecklingen från vikingatiden till omkring 1300, med tonvikt på de faktorer som var avgörande för att landskapen sammanfogades till en politisk enhet.

(4) Investiturstriden framhålls ofta som exempel på en typisk medeltida konflikt. Vad handlade den om? Ge fler exempel på samma konfliktscenario.

VAR GOD VÄND!

Mycket korta frågor:

(5) Det första kända imperiet i Mesopotamien skapades av en krigarkung vid namn Sargon. Under vilket namn känner vi riket? Välj mellan följande alternativ:

- 1. Elam
- X. Akkad
- 2. Mari

(6) Från och med den langobardiske kungen Agilulfs regeringstid började medeltidens västeuropeiska härskare kalla sig – vad? Välj mellan följande alternativ:

- 1. Ers Majestät
- X. Trons försvarare
- 2. Kung av Guds nåde

(7) Ett av det tropiska Afrikas största kulturkomplex växte fram vid guldfyndigheter, som exporterades till Sofala och Kilwa vid den östafrikanska kusten. Än idag minner stora ruiner om verksamheten. I vilket nutida land ligger den största ruinstaden? Välj mellan följande alternativ:

- 1. Zimbabwe
- X. Uganda
- 2. Malawi

(8) Denna släkt byggde på 700-talet upp en kortlivad stormakt som omfattade stora delar av Väst-, Central- och Sydeuropa, med centrum i Aachen. Vad kallar vi härskarfamiljen? Välj mellan följande alternativ:

- 1. merovinger
- X. ottoner
- 2. karolinger

(9) Maya, zapoteker, mixteker, azteker och tolteker. Vilken kulturkrets? Välj mellan följande alternativ:

- 1. Mesoamerika
- X. Andinska kulturkretsen
- 2. Polynesien

HISA02. TENTAMEN: DELKURS 5: KATASTROFERNAS ÅRHUNDRADE

Omtentamen tisdagen den 22 augusti 2017

Tentamen består av tre delar. Den första är en bildfråga som maximalt ger 5 poäng. Den andra består av fyra kortare frågor. Varje fråga betygsätts från 0 till 5. Den tredje delen utgörs av en essäfråga där du väljer *en* av de två frågorna. Den betygsätts från 0 till 15 poäng. Maximalt poängantal är följaktligen 40. Betygsgränser: för godkänt krävs 20 poäng, för väl godkänt 30.

Svaren skall utformas som en sammanhängande text. Svar som endast består av uppställda punkter och eller uppräddade nyckelord godkänns inte. Svaren på frågorna 1–5 bör inte överstiga en A4-sida. Svaret på essäfrågan bör inte överstiga fyra A4-sidor.

Skriv väl! Språkbehandlingen är en del i bedömningen av tentamen. Ulf Zander

- 1) I John H. McCutheons Pulitzerbelönade teckning "A Wise Economist asks a Question" ställer en ekorre frågan varför mannen inte sparade pengar. Eftersom han är hänvisad till en parkbänk hjälpte tydligen inte det. Vilken händelse syftar teckningen på och varför var mannen inte hjälpt av sitt sparkapital?

- 2) De stora och mest välkända brotten mot mänskligheten, det armeniska folkmordet, förintelsen och den sovjetkommunistiska terrorn, inträffade alla under 1900-talets första hälft. Även under efterkrigstiden förövades emellertid folkmord. Nämn och tidfäst två av dem, och analysera kortfattat deras orsaker och historiska sammanhang.
- 3) Marshallplanen och Trumandoktrinen hör till det tidiga kalla krigets centrala begrepp. Vilken funktion fyllde respektive begrepp och i vilka sammanhang övergick dessa ord till handling?
- 4) Finlands mellankrigstid skilde sig i väsentliga avseenden från de övriga nordiska ländernas. Redogör för de viktigaste skillnaderna, och resonera klokt om orsakerna till dessa skillnader.
- 5) Lynn Karlsson diskuterar i artikeln "I gruva och på kontor – genusstämpling av arbete" några viktiga förändringar i synen på kvinnlig arbetskraft under 1900-talet. Varför, menar hon, försvann kvinnor under lång tid från underjordsarbeten i gruvorna och vilka sysselsättningar ansågs istället vara lämpliga för kvinnlig arbetskraft?

Essäfrågor: välj en av två. Svaren bör, som sagt, inte överstiga fyra sidor.

A) Demokratin hade både med- och motgångar under mellankrigstiden. År 1919 var flertalet av de europeiska nationerna demokratier men i slutet av 1930-talet hade mer än hälften av dem övergått till att bli diktaturer. Diskutera varför demokratierna hade så svårt att klara sig i Europa under perioden 1918–39.

B) Analysera så utförligt, mångfasetterat och väl disponerat som möjligt det händelseförlopp som ledde till att de kommunistiska regimerna i Östeuropa föll efter 1989, med Sovjetunionens fall i slutet av 1991 som kulmen. Ett antal ledfrågor: Med vilka begrepp bör omvälvningarna analyseras? När kan den process som ledde till kommuniststaternas fall sägas ha börjat? Vilka var de viktigaste händelserna, utvecklingarna och aktörerna på vägen? I de inblandade staterna, var utvecklingarna likartade, eller skilde de sig åt? Vilka olika förklaringsmodeller kan användas och har använts? Vilka blev de viktigaste verkningarna av 1989–1991 års händelser?

HISTORISKA INSTITUTIONEN, LUNDS UNIVERSITET

HISA13 och HISA17. TENTAMEN: DELKURS 1. KATASTROFERNAS ÅRHUNDRADE

Tentamen tisdagen den 22 augusti 2017

Tentamen består av tre delar. Den första är en bildfråga som maximalt ger 5 poäng. Den andra består av fyra kortare frågor. Varje fråga betygsätts från 0 till 5. Den tredje delen utgörs av en essäfråga där du väljer *en* av de två frågorna. Den betygsätts från 0 till 15 poäng. Maximalt poängantal är följaktligen 40. Betygsgränser: för godkänt krävs 20 poäng, för väl godkänt 30.

Svaren skall utformas som en sammanhängande text. Svar som endast består av uppställda punkter och eller uppräddade nyckelord godkänns inte. Svaren på frågorna 1–5 bör inte överstiga en A4-sida. Svaret på essäfrågan bör inte överstiga fyra A4-sidor.

Skriv väl! Språkbehandlingen är en del i bedömningen av tentamen. Ulf Zander

- 1) I anslutning till 25-årsminnet av Berlinmurens fall publicerade signaturen Adams ovanstående skämtteckning i den brittiska dagstidningen *Daily Telegraph*. I sitt tal nämnde den tyska förbundskanslern Angela Merkel att murens fall visar att drömmar kan gå i uppfyllelse. Personerna i bakgrunden tycks inte hålla med henne. Vem ska de föreställa och hur ska deras arbete tolkas utifrån 2014 års kontext?

- 2) I *Katastrofernas århundrade* skriver Johan Dietsch om den svältkatastrof som drabbade framför allt Ukraina 1932–33. Han tar även upp förintelsen på ukrainskt territorium under andra världskriget. Hur har, enligt Dietsch, relationen mellan dessa båda katastrofer förklarats före och efter Ukrainas självständighet?
- 3) Marshallplanen och Trumandoktrinen hör till det tidiga kalla krigets centrala begrepp. Vilken funktion fyllde respektive begrepp och i vilka sammanhang övergick dessa ord till handling?
- 4) McKay med flera resonerar i *A History of World Societies* kring tsardömetts fall och de ryska revolutionerna 1917. Vilka problem präglade den gamla tsarregimen och vilka argument använde Lenin och andra bolsjevikledare för att få stöd för en revolution?
- 5) Lynn Karlsson diskuterar i artikeln ”I gruva och på kontor – genusstämpling av arbete” några viktiga förändringar i synen på kvinnlig arbetskraft under 1900-talet. Varför, menar hon, försvann kvinnor under lång tid från underjordsarbeten i gruvorna och vilka sysselsättningar ansågs istället vara lämpliga för kvinnlig arbetskraft?

Essäfrågor: välj en av två. Svaren bör, som sagt, inte överstiga fyra sidor.

A) I McKay med flera talas det om att världen av idag kännetecknas av ”global interdependens”. Ge, med utgångspunkt i kurslitteraturen, några exempel på hur denna interdependens har präglat – och präglar – världen efter 1945.

B) Terrordåden den 11 september 2001 väckte stor uppmärksamhet och ansågs redan i samtidsdiskussionen var en historisk vändpunkt. För att förstå händelserna användes redan från början historiska referenser. Diskutera med utgångspunkt i kurslitteraturen (och framför allt Martin Alms kapitel i *Katastrofernas århundrade*) vilka historiska händelser som togs i bruk för att förklara terrorattackerna och varför just dessa händelser fick ett starkt gensvar i USA.

TENTAMEN

Ordinarie tentamen den 2 juni 2017 kl. 08.00–13.00

Examinator: Johan Östling

Anvisningar

Tentamen består av tre delar. Den första delen består av fem centrala begrepp som alla skall ges en kortfattad definition. Den andra delen består av fyra kortare frågor som samtliga skall besvaras. Den tredje delen utgörs av en essäfråga där du väljer *en* av de två frågorna.

Begreppsdefinitionerna ger maximalt 1 poäng var, de korta frågorna maximalt 5 poäng var och essäfrågan maximalt 15 poäng. Maximal poäng på tentamen är följaktligen 40 poäng.

Betygsgränser: för godkänt krävs 20 poäng och för väl godkänt krävs 30 poäng.

Svaren på essäfrågan och de korta frågorna skall utformas som en sammanhängande text. Svar som *endast* består av uppställda punkter och/eller uppräddade nyckelord kommer inte att godkännas.

SKRIV LÄSBARA SVAR! Oläsbara svar kommer inte att rättas.

Begreppsfrågor

Alla frågorna skall besvaras. Definiera på maximalt två rader följande begrepp eller företeelser:

1. den sociala frågan
2. den vita mannens börda
3. Eidsvollförfattningen
4. Sokotokalifatet
5. Taipingupproret

Kortfrågor

Alla frågorna skall besvaras. Varje svar skall omfatta maximalt en sida.

6. 1870-talet brukar utpekas som industrialiseringens genombrottsperiod i Sverige. Diskutera vad som talar för och emot denna tidsbestämning.
7. Varför anordnades Berlinkonferensen, vad innebar den och vilka konsekvenser fick den?
8. Caine och Sluga talar om nya mönster för hemliv och arbete till följd av industrialiseringen. Diskutera vad de menar med detta, i synnerhet uppkomsten av "separata sfärer".
9. Vilka blev de politiska och sociala följderna av det nordamerikanska inbördeskriget? Jämför nord- och sydstaterna.

Essäfråga

Välj *en* av de följande frågorna. Svaret bör omfatta 2–3 sidor.

- 10A. För en jämförande diskussion av Kinas och Japans respektive samhällsutveckling från 1800-talets början till 1900-talets början. Analysera särskilt de växlande relationerna till omvärlden.
- 10B. Diskutera nationalismen som en präglade kraft i 1800-talets Europa. Hur skall vi förstå dess uppkomst och vilka huvudformer fanns? Diskutera de generella dragen, men ge också konkreta exempel på nationalismens politiska verkan från ett nordiskt land och två länder på den europeiska kontinenten.

Lycka till!

Johan

Skrivning i historia, delkurs 3, Världsekonomi, statsbildningar och revolutioner
24 maj 2017 HIS A13, HIS A02, HIS A 15 *Examinator: Eva Helen Ulvros*

Provet består av en essäfråga och fem kortfrågor. Välj ett alternativ, antingen alternativ 1A eller alternativ 1B på essäfrågan. Svaret på essäfrågan bör maximeras till högst tre A4-sidor, svaren på kortfrågorna till högst en A4-sida per fråga. Läs först igenom alla frågorna! Försök beräkna den tid Du behöver för att kunna besvara varje fråga så att Du inte kommer i tidsnöd på de sista. Svara på den fråga som verkligen ställts! Skriv läsligt! Försök besvara samtliga frågor!

Fråga 1 (essäfrågan) ger som bäst 15 poäng

Kortfrågorna ger som bäst 5 poäng vardera, tillsammans 25 poäng

SUMMA (i bästa fall) 40 poäng

Gränsen för Godkänt ligger vid 20 poäng, gränsen för Väl Godkänt vid 30 poäng.

Resultatet på skrivningen kommer att anslås på institutionens anslagstavla ungefär två veckor efter skrivningstillfället.

Fråga 1 (välj ett alternativ, A eller B.)

A. Redogör övergripande för förhållandena i Europa (öst och väst), även Norden under slutet av högmedeltiden och senmedeltiden (ca 1350- fram till ca 1500). Du bör ta med både politiska, sociala, ekonomiska, kulturella och religiösa förhållanden. Vilka förändringar ser vi? Varför?

B. Redogör för förhållandet mellan Europa och Orienten (Osmanska riket, Kina, Indien och Fjärran Östern) från ca 1350 till och med 1700-talet. Vilka typer av relationer (politiska, ekonomiska och religiösa) fanns mellan områdena? Vilka av de europeiska länderna var mest engagerade, och på vilket sätt? Vilka länder dominerade i vilket skede? Varför? Lyft fram förändringar, dess orsaker och konsekvenser.

2. Redogör för i vad mån det är befogat att tala om "1600-talets kris" i Europa (även Norden). Ge exempel på vad som kan innefattas i denna kris. Drabbades alla europeiska länder och sammanhang av krisen? Om inte, vilka undantag fanns?

3. Redogör för det osmanska rikets utveckling från ca 1350 till och med 1700-talet. Ange några typiska drag för det osmanska statsskicket.

4. Jämför England och Frankrike under 1600-talet och förra delen av 1700-talet. Hos vem/vilka grupper låg den politiska makten? Vilka likheter och skillnader fanns mellan länderna? Politiskt, religiöst, socialt, ekonomiskt?

5. Redogör övergripande för utvecklingen i Ryssland från ungefär 1700 och fram till början av 1800-talet, till ungefär 1815.

6. Redogör i stora drag för den amerikanska revolutionen och dess bakgrund. Vad drev fram utvecklingen?

Skrivning i historia, delkurs 3. Världsekonomi, statsbildningar och revolutioner.
26 april 2017. HIS A13, HIS A15, HIS A 02. Examinator: Eva Helen Ulvros

Provet består av en essäfråga och fem kortfrågor. Välj ett alternativ, antingen alternativ 1A eller alternativ 1B på essäfrågan. Svaret på essäfrågan bör maximeras till högst tre A4-sidor, svaren på kortfrågorna till högst en A4-sida per fråga. Läs först igenom alla frågorna! Försök beräkna den tid Du behöver för att kunna besvara varje fråga så att Du inte kommer i tidsnöd på de sista. Svara på den fråga som verkligen ställts! Skriv läsligt! Försök besvara samtliga frågor!

Fråga 1 (essäfrågan) ger som bäst 15 poäng

Kortfrågorna ger som bäst 5 poäng vardera, tillsammans 25 poäng

SUMMA (i bästa fall) 40 poäng

Gränsen för Godkänt ligger vid 20 poäng, gränsen för Väl Godkänt vid 30 poäng.

Resultatet på skrivningen kommer att anslås på institutionens anslagstavla i vestibulen cirka två veckor efter skrivningstillfället.

Fråga 1 (välj ett alternativ.)

- A. Redogör för förhållandena i Europa ca 1550-1720 (väst och öst, även Norden). Du bör diskutera både politiska, sociala, ekonomiska och religiösa förhållanden. Du bör också nämna vilka länder som sågs som stormakter, både de som var stora och de som var på väg att bli det. Förklara vad det var som avgjorde detta!
 - B. Jämför de europeiska kolonialmakternas utveckling från början av 1500-talet till slutet av 1700-talet. Vilka var starka i vilket skede? Varför? Vilka var orsakerna till att vissa expanderade, och andra gick tillbaka? Vilka länder handlade man med? Varför? Vilka områden koloniserades? Vilka blev följderna för de koloniserade områdena?
2. Redogör för bakgrunden till bildandet av Kalmarunionen. Varför bildades unionen? Diskutera unionens karaktär och utveckling. Varför upplöstes unionen?
3. Ange några gemensamma utmärkande drag för den s.k. tidigmoderna staten, dvs. den starka furstемakt som etablerades på flera håll i Europa från ca 1450 till ca 1550. Presentera kortfattat några tidstypiska tidigmoderna stater, och jämför också med utvecklingen i Norden under samma tid.
4. Diskutera den förändring reformationen innebar. Vilka olika reformationsrörelser utvecklades? Vilka politiska, sociala och kulturella följder fick reformationen? Ge exempel från utvecklingen i några olika länder, och jämför också med Sverige.
5. Vilken roll spelade Indiska oceanen för handeln under perioden ca 1400-1800? Vilka länder/kulturer behärskade handeln under olika skeden? Varför just dessa?
6. Redogör i stora drag för bakgrunden till franska revolutionen. Vilka faktorer låg bakom revolutionen?

Omskrivning i historia, delkurs *Konkurrerande civilisationer*

HIS A13, HIS A14, HIS A02

2017-04-18

Examinator: Dick Harrison

Provet består av två essäfrågor, två kortare frågor och fem mycket korta frågor. Samtliga frågor, alltså även **båda** essäfrågorna, skall besvaras. Svaren på essäfrågorna skall maximeras till *högst* fyra A4-sidor per fråga, svaren på kortfrågorna till *högst* en A4-sida per fråga, svaren på de mycket korta frågorna till en enkel markering av alternativ.

Skriv läsligt! Otydlig handstil OMÖJLIGGÖR rättningen! Observera att namnen på de personer och orter ni nämner i era svar skall vara ***rättstavade***. Försök besvara samtliga frågor!

Essäfrågorna ger som bäst 15 poäng var. Kortfrågorna ger som bäst 5 poäng var, de mycket korta frågorna som bäst 1 poäng var. Maximalt antal poäng blir alltså 45. För att få Godkänt krävs 22 poäng, för Väl Godkänt 34 poäng.

Även om skrivningen avbryts skall frågeformuläret återlämnas med namnet ifyllt.

Essäfrågor:

(1) Redogör för högkulturernas utveckling i Nordafrika och Västasien från och med jordbruksekonominns uppkomst till ca 500 f.Kr. Var uppstod högkulturer? Varför just där? Skillnader i utvecklingen mellan de olika regionerna? Observera att frågan gäller hela samhället (religion, ekonomi, kultur, etc.), inte bara den strikt politiska sfären.

(2) Redogör för de västeuropeiska "stormakterna" från ca 750 till ca 1350. Hur byggdes de upp/vidmakthölls? Vilka strukturella svagheter hade de? Vilka typer av fiender? (**OBS:** svaret skall innehålla kronologisk bestämning i form av sekel och decennier, men jag kräver inte att ni kan exakta årtal eller namnen på andra än de allra viktigaste regenterna).

Korta frågor:

(3) Redogör för huvuddragen i Kinas historia från tiden kring Kristi födelse till ca 1200. Strukturella hot? Demografisk utveckling? Politiskt system?

(4) Redogör översiktligt för den organiserade svenska kungamaktens utveckling från 900-talet till 1300-talet.

VAR GOD VÄND!

Mycket korta frågor:

(5) Hannibal, Hasdrubal, puniska krig, sjöfart, fenicisk kultur. Vilken stad avses? Välj mellan följande alternativ:

- 1. Karthago
- X. Neapel
- 2. Alexandria

(6) Detta politiska system infördes av kejsar Diocletianus och präglade det romerska riket under senantiken. Vad brukar vi kalla det? Välj mellan följande alternativ:

- 1. oligarkin
- X. dominatet
- 2. principatet

(7) Den härskade mellan 900-talet och 1200-talet och räknas som en av Kinas största kejserliga dynastier. Dess namn? Välj mellan följande alternativ:

- 1. Han
- X. Norra Wei
- 2. Song

(8) Här skapades en säregen afrikansk kristendom och ett imperium med kyrkor och kloster, omgivna av nomadiska och muslimska kulturer. Vilket land avses? Välj mellan följande alternativ:

- 1. Etiopien
- X. Tchad
- 2. Kenya

(9) När integrerades Finland i det svenska riket? Välj mellan följande alternativ:

- 1. 1000-talet
- X. 1200-talet
- 2. 1300-talet

Skrivning i historia, delkurs *Konkurrerande civilisationer*

HIS A13, HIS A14, HIS A02

2017-03-20

Examinator: Dick Harrison

Provet består av två essäfrågor, två kortare frågor och fem mycket korta frågor. Samtliga frågor, alltså även **båda** essäfrågorna, skall besvaras. Svaren på essäfrågorna skall maximeras till *högst* fyra A4-sidor per fråga, svaren på kortfrågorna till *högst* en A4-sida per fråga, svaren på de mycket korta frågorna till en enkel markering av alternativ.

Skriv läsligt! Otydlig handstil OMÖJLIGGÖR rättningen! Observera att namnen på de personer och orter ni nämner i era svar skall vara ***rättstavade***. Försök besvara samtliga frågor!

Essäfrågorna ger som bäst 15 poäng var. Kortfrågorna ger som bäst 5 poäng var, de mycket korta frågorna som bäst 1 poäng var. Maximalt antal poäng blir alltså 45. För att få Godkänt krävs 22 poäng, för Väl Godkänt 34 poäng.

Även om skrivningen avbryts skall frågeformuläret återlämnas med namnet ifyllt.

Essäfrågor:

(1) Athen och Rom kan uppfattas som varandras motpoler vad beträffar politisk utveckling under antiken. Medan Athen förblev en liten stadsstat blev Rom ett expansivt imperium. Varför skilde sig de båda städernas historia åt så mycket? Jämför Athen och Rom – urban topografi, politisk struktur, ekonomi, krig, sociala klasser, kvinnans ställning, osv. På vilka punkter var orterna likartade? Hur skilde de sig åt? Vilka problem tvingades städerna konfrontera, och hur sökte man lösa dem?

(2) Indiska oceanens värld uppvisade under europeisk medeltid en mångfald av olika sjöfarande, handlande och stadsbyggande kulturer i Afrika och Asien. Redogör översiktligt för hur dessa växte fram, vad som karaktäriserade dem och vilka kontakter som etablerades. Var skapades imperier? Vilka varor handlade man med? Fäst särskild tonvikt vid havet som förenande element.

Korta frågor:

(3) Det europeiska medeltidssamhället, liksom många andra äldre samhällen, präglades i hög grad av offentlighet och en "alla känner alla"-attityd. Man vistades mindre i hemmet än vi gör idag, och man var mer beroende av sina grannar. Ge exempel på vilka konsekvenser detta fick för vardagslivet.

(4) Harald Blåtand, Olav Haraldsson och Birger jarl spelade centrala roller för sina respektive rikens utveckling. Berätta om dem och deras gärningar.

VAR GOD VÄND!

Mycket korta frågor:

(5) Den babyloniske härskaren Hammurabi har gått till historien för två saker. Det ena är det stora imperium som han byggde upp i Mesopotamien. Vad är det andra? Välj mellan följande alternativ:

- 1. sin lagstiftning
- X. sin konstbevattningsreform
- 2. sin uppfinning av den hästdragna stridsvagnen

(6) Här samlades antikens lärde under hellenismen, och här gjordes banbrytande vetenskapliga framsteg. Stadens bibliotek var legendariskt. Vilken ort avses? Välj mellan följande alternativ:

- 1. Rom
- X. Karthago
- 2. Alexandria

(7) Detta afrikanska rike vid floden Niger specialiserade sig på transithandel med varor som guld och salt, och det uppnådde en blomstring på 1300-talet. Vad hette det? Välj mellan följande alternativ:

- 1. Aksum
- X. Mali
- 2. Kilwa

(8) Dessa högmedeltida tyska ämbetsmän residerade på kungliga palats, där de kontrollerade jordegendomar och fungerade som härskarens förlängda armar gentemot hertigarna. Vad kallar vi dem? Välj mellan följande alternativ:

- 1. pfalzgrevar
- X. gastalder
- 2. seneskalkar

(9) Norge expanderade i mitten av 1200-talet på Nordatlanten och lade under sig två nya territorier. Vilka? Välj mellan följande alternativ:

- 1. Orkney- och Shetlandsöarna
- X. Irland och Färöarna
- 2. Island och Grönland

Tentamen består av tre delar. Den första är en bildfråga som maximalt ger 5 poäng. Den andra består av fyra kortare frågor. Varje fråga betygsätts från 0 till 5. Den tredje delen utgörs av en essäfråga där du väljer *en* av de två frågorna. Den betygsätts från 0 till 15 poäng. Maximalt poängantal är följaktligen 40. Betygsgränser: för godkänt krävs 20 poäng, för väl godkänt 30.

Svaren på frågorna 1-5 skall utformas som en sammanhängande text om cirka en sida var.

Svar som består av uppställda punkter eller uppräddade nyckelord godkänns inte. Skriv väl!

Språkbehandlingen är en del i bedömningen av tentamen. Klas-Göran Karlsson & Ulf Zander

- 1) Uppenbarligen har värden och gästerna olika uppfattningar om vad som ska erbjudas på kalaset. Vilken politisk händelse anspelar tecknaren Robert Ariail på, ungefär när utspelades och vilka blev konsekvenserna?

- 2) Finlands mellankrigstid skilde sig i väsentliga avseenden från de övriga nordiska ländernas. Redogör för de viktigaste skillnaderna, och resonera klokt om orsakerna till dessa skillnader.
- 3) Lynn Karlsson diskuterar i artikeln "I gruva och på kontor – genusstämpling av arbete" några viktiga förändringar i synen på kvinnlig arbetskraft under 1900-talet. Varför, menar hon, försvann kvinnor under lång tid från underjordsarbeten i gruvorna och vilka sysselsättningar ansågs istället vara lämpliga för kvinnlig arbetskraft?
- 4) Molotov–Ribbentrop-pakten tog stora delar av världen med överraskning. När undertecknades den, vad innebar den, och hur länge varade den? Varför var den överraskande för många? Vilka kort- och långsiktiga konsekvenser fick den?
- 5) I USA övergick ett stort stöd för Vietnamkriget under 1960-talets första hälft i allt häftigare protester. Vilka var de viktigaste orsakerna bakom det växande missnöjet bland den amerikanska hemmaopinionen?

Essäfrågor: välj en av två. Svaren bör inte överstiga fyra sidor.

- A) Första världskriget skulle bli det krig som avslutade alla krig. I frederna talade segrarmakternas representanter om att det nyligen avslutade kriget skulle bereda väg för demokratin, freden och friheten. Så blev det emellertid inte. Redogör med utgångspunkt från dessa löften översiktligt för den politiska och samhälleliga utvecklingen i västra, centrala och östra Europa fram till 1945. Analysera också varför demokratin, freden och friheten hade så svårt att infinna sig efter första världskriget.
- B) Du arbetar på en dagstidning. Redaktören vill ta fasta på den nuvarande händelseutvecklingen på Krim och i östra Ukraina och ber dig skriva en bakgrundsartikel om relationen Ryssland-Ukraina under den sovjetiska perioden. Vad förenade ryssar och ukrainare under denna tid och vilka konflikter uppstod som har effekter än idag? Han tipsar dig om Johan Dietschs artikel i *Katastrofernas århundrade* och de mer allmänna resonemangen om sovjetisk historia i McKay & Co.

Omtentamen onsdagen

Tentamen består av tre delar. Den första är en bildfråga som maximalt ger 5 poäng. Den andra består av fyra kortare frågor. Varje fråga betygsätts från 0 till 5. Den tredje delen utgörs av en essäfråga där du väljer *en* av de två frågorna. Den betygsätts från 0 till 15 poäng. Maximalt poängantal är följaktligen 40. Betygsgränser: för godkänt krävs 20 poäng, för väl godkänt 30.

Svaren på frågorna 1-5 skall utformas som en sammanhängande text om cirka en sida var.

Svar som består av uppställda punkter eller uppräddade nyckelord godkänns inte. Skriv väl!

Språkbehandlingen är en del i bedömningen av tentamen. Klas-Göran Karlsson & Ulf Zander

JUS' MINDIN' HIS BUSINESS AND GOIN' ALONG!

- 1) I Clifford K. Berrymans teckning "Jus' Mindin' His Business and Goin' Along!" syns en amerikansk president och en icke namngiven kongressledamot. Ungefär när publicerades teckningen? Vem är presidenten, vilken benämning hade det politisk-ekonomiska program som skämtteckningen anspelar på och vad gick detta program ut på?

- 2) Det brukar sägas att den konfliktfyllda 1900-talshistorien började och slutade på Balkan. Analysera uttalandet. Vilka händelser och processer kan man åberopa för att styrka detta påstående?
- 3) Under mellankrigstiden övergick alltför stater från demokratiska styrelseskick till att bli diktaturer. McKay med flera skiljer mellan "Conservative Authoritarianism" och "Radical Totalitarian Dictatorships". Vilka gemensamma drag förenar auktoritära och totalitära stater och vilka är de viktigaste skillnaderna?
- 4) Susanna Hedenborg och Lars Kvarnström betonar i *Det svenska samhället 1720–2014: böndernas och arbetarnas tid* att samtidigt som hemmafruidealet i Sverige var som starkast började kvinnor i ökad grad söka sig till arbetsmarknaden. Vad utmärkte kvinnornas konkreta verksamhet och deras status på 1950-talets svenska arbetsmarknad?
- 5) I sin text i *Katastrofernas århundrade* driver Kristian Gerner den till synes paradoxala tesen att kalla kriget i själva verket var en fredsperiod. Vilka är hans argument? Delar du hans uppfattning? Argumentera sakligt för eller emot hans tolkning.

Essäfrågor: välj en av två. Svaren bör inte överstiga fyra sidor.

- A) Indiens historia från första världskriget till självständigheten 1947 ger prov på tilltagande krav på självständighet och, som ett resultat, ett tidigt exempel på avkolonialisering. Diskutera Indiens väg mot nationell frihet under perioden 1914–47 med särskild betoning på Mohandas "Mahatma" Gandhis betydelse i denna utdragna självständighetsprocess.
- B) I efterkrigstidens Europa gick utvecklingen åt två olika håll. Medan det liberalkapitalistiska Västeuropa allt tydligare kom att präglas av integration, i ekonomiskt, militärt och politiskt avseende, utvecklades det kommunistiska Östeuropa alltmer mot uppsplittring och desintegration. Redogör för de viktigaste händelserna, processerna och institutionerna i dessa motsatta utvecklingar i Väst- och Östeuropa. Varför gick utvecklingarna åt olika håll? Kan de ha påverkat varandra?

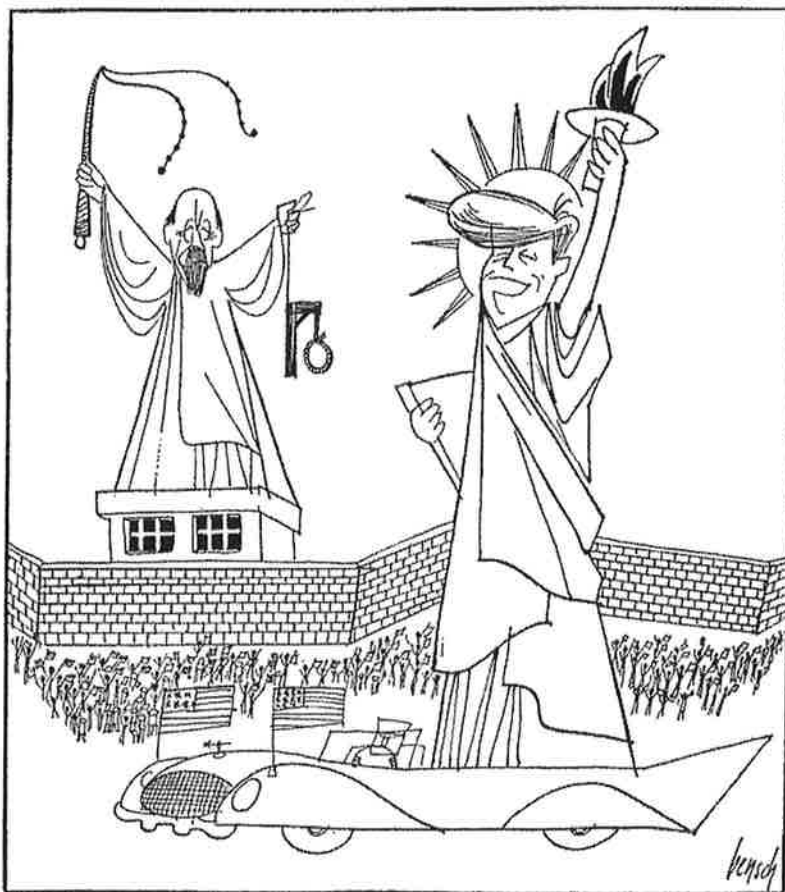
HISTORISKA INSTITUTIONEN, LUNDS UNIVERSITET

HISA02. Tentamen: Katastrofernas århundrade, fredagen den 17 februari 2017

Tentamen består av tre delar. Den första är en bildfråga som maximalt ger 5 poäng. Den andra består av fyra kortare frågor. Varje fråga betygsätts från 0 till 5. Den tredje delen utgörs av en essäfråga där du väljer *en* av de två frågorna. Den betygsätts från 0 till 15 poäng. Maximalt poängantal är följaktligen 40. Betygsgränser: för godkänt krävs 20 poäng, för väl godkänt 30.

Svaren skall utformas som en sammanhängande text. Svar som endast består av uppställda punkter och eller uppräddade nyckelord godkänns inte. Svaren på frågorna 1–5 bör inte överstiga en A4-sida. Svaret på essäfrågan bör inte överstiga fyra A4-sidor.

Skriv väl! Språkbehandlingen är en del i bedömningen av tentamen. Klas-Göran Karlsson & Ulf Zander

Zwei Welten in Berlin

- 1) Den tyska skämtteckningen har titeln "Två världar i Berlin". Vilka händelser syftar titeln – och bilden – på? Vilka statsledare är avbildade och vad representerar de? Ungefär när publicerades teckningen?

- 2) Ett framträdande föreläsningstema har varit sambandet mellan första världskriget som ett totalt krig och diktaturerna som uppstod i Italien, Sovjetunionen och Tyskland efter kriget som totalitära stater. Vad är ett totalt krig och en totalitär stat? Argumentera med goda exempel för att det fanns en kontinuitet från det totala kriget till de totalitära staterna.
- 3) I kurslitteraturen betonas betydelsen av den så kallade kohandeln. Vad innebar den och vilka konsekvenser fick den för svensk politik?
- 4) De stora och mest välkända brotten mot mänskligheten, det armeniska folkmordet, förintelsen och den sovjetkommunistiska terrorn, inträffade alla under 1900-talets första hälft. Även under efterkrigstiden förövades emellertid folkmord. Nämn och tidfäst två av dem, och analysera kortfattat deras orsaker och historiska sammanhang.
- 5) Marshallplanen och Trumandoktrinen hör till det tidiga kalla krigets centrala begrepp. Vilken funktion fyllde respektive begrepp och i vilka sammanhang övergick dessa ord till handling?

Essäfrågor: välj en av två. Svaren bör, som sagt, inte överstiga fyra sidor.

- A) Demokratien hade både med- och motgångar under mellankrigstiden. År 1919 var flertalet av de europeiska nationerna demokratier men i slutet av 1930-talet hade mer än hälften av dem övergått till att bli diktaturer. Diskutera utförligt, mångfasetterat och väldisponerat varför demokratierna hade så svårt att klara sig i Europa under perioden 1918–39. Utgå gärna från några konkreta exempel i ditt svar.
- B) Analysera så utförligt, mångfasetterat och väldisponerat som möjligt det händelseförlopp som ledde till att de kommunistiska regimerna i Östeuropa föll efter 1989, med Sovjetunionens fall i slutet av 1991 som kulmen. Ett antal ledfrågor: Med vilka begrepp bör omvälvningarna analyseras? När kan den process som ledde till kommuniststaternas fall sägas ha börjat? Vilka var de viktigaste händelserna, utvecklingarna och aktörerna på vägen? I de inblandade staterna, var utvecklingarna likartade, eller skilde de sig åt? Vilka olika förklaringsmodeller kan användas och har använts? Vilka blev de viktigaste verkningarna av 1989–1991 års händelser?

HISTORISKA INSTITUTIONEN, LUNDS UNIVERSITET

HISA13 och HISA17. Tentamen: Delkurs 1. Katastrofernas århundrade, fredagen den 10 februari 2017

Tentamen består av tre delar. Den första är en bildfråga som maximalt ger 5 poäng. Den andra består av fyra kortare frågor. Varje fråga betygsätts från 0 till 5. Den tredje delen utgörs av en essäfråga där du väljer *en* av de två frågorna. Den betygsätts från 0 till 15 poäng. Maximalt poängantal är följaktligen 40. Betygsgränser: för godkänt krävs 20 poäng, för väl godkänt 30.

Svaren skall utformas som en sammanhängande text. Svar som endast består av uppställda punkter och eller uppräddade nyckelord godkänns inte. Svaren på frågorna 1–5 bör inte överstiga en A4-sida. Svaret på essäfrågan bör inte överstiga fyra A4-sidor.

Skriv väl! Språkbehandlingen är en del i bedömningen av tentamen. Klas-Göran Karlsson & Ulf Zander

- 1) David Lows teckning heter "What, no chair for me?". Varför har personerna på bilden samlats och ungefär när hade de sitt möte? (Kartan i bakgrunden är en ledtråd.) Vilka är de/vilka stater representerar de? Och varför står en av aktörerna i dörröppningen?

- 2) Åren 1915–1917 förövades i det döende osmanska rikets ett folkmord på osmanska armenier och andra kristna. En miljon människor mördades i omfattande massakrer och tvångsfördrivningar. Vad är ett folkmord? Vilka var förövarna i Osmanska riket? Vilka var de viktigaste orsakerna till folkmordet?
- 3) Folkhemmet är ett centralt begrepp i svensk 1900-talshistoria. Hur ska det förstås med utgångspunkt i Per Albin Hanssons användning av ordet och vilka praktiska tillämpningar fick det under 1930-talet?
- 4) Varför genomfördes femårsplaner i Sovjetunionen och vilket ekonomiskt system ersatte de?
- 5) Var kalla kriget en period av krig eller en period av fred? Ge goda, sakliga argument för den ena av ståndpunkterna.

Essäfrågor: välj en av två. Svaren bör, som sagt, inte överstiga fyra sidor.

- A) Första hälften av 1900-talet präglades starkt av två världskrig, det första och det andra. En viktig uppgift är att analysera hur dessa två världskrig förhåller sig till varandra. Följande frågor bör besvaras: Vad talar för att de båda krigen hängde samman, som ett 1900-talets trettioåriga krig? Vad talar för att de båda kriget tvärtom var olikartade och inte stod i förbindelse med varandra? I vilka avseenden var de lika och olika? Kan man säga att det första världskriget gav förutsättningarna för och drev fram det andra? Kan minnet av första världskriget ha påverkat utvecklingen mot ett andra världskrig? Hur då?
- B) Med facit i hand är den 11 mars 1985 ett viktigt datum. Denna dag som Michail Gorbatsjov valdes till generalsekreterare för Sovjetunionens kommunistiska parti. På vilka olika sätt bidrog den nya öppenhetspolitiken, ofta förknippad med begreppen glasnost och perestrojka, till kalla krigets slut? Resonera både med utgångspunkt i sovjetisk inrikespolitik och utifrån den internationella utvecklingen under 1980-talets andra hälft.

TENTAMEN

Omtentamen, den 13 februari 2017

Examinator: Johan Östling

Anvisningar

Tentamen består av tre delar. Den första delen består av fem begrepp som samtliga skall ges en kortfattad definition. Den andra delen består av fyra kortare frågor som alla skall besvaras. Den tredje delen utgörs av en essäfråga där du väljer *en* av de två frågorna.

Begreppsdefinitionerna ger maximalt 1 poäng var, de korta frågorna maximalt 5 poäng var och essäfrågan maximalt 15 poäng. Maximal poäng på tentamen är följaktligen 40 poäng.

Betygsgränser: för godkänt krävs 20 poäng och för väl godkänt krävs 30 poäng.

Svaren på essäfrågan och de korta frågorna skall utformas som en sammanhängande text. Svar som endast består av uppställda punkter och/eller uppräddade nyckelord kommer inte att godkännas.

SKRIV LÄSBARA SVAR! Oläsbara svar kommer inte att rättas.

Begreppsfrågor

Alla frågorna skall besvaras. Definiera på maximalt två rader följande begrepp:

1. suffragett
2. Europas sjuke man
3. sepoyupproret
4. julirevolutionen
5. folkskola

Kortfrågor

Alla frågorna skall besvaras. Svaren skall omfatta maximalt en sida.

6. Hur såg relationen mellan Kina och Japan ut under 1800-talets andra hälft?
7. Diskutera industrialiseringen av Sverige fram till 1914. När inleddes den och vad utmärkte den svenska processen?
8. Vad var socialdarwinismen? Vilken var dess bakgrund och vilka uttryck tog den sig?
9. Hur såg den europeiska utvandringen till Nord- och Sydamerika ut under 1800-talet?

Essäfråga

Välj *en* av de följande frågorna. Svaret bör omfatta 2–3 sidor.

10A. Vad innebar ”den nya imperialismen”? Hur skilde sig denna period av europeisk kolonialism från tidigare skeden? Diskutera drivkrafterna och de generella förloppen, men ge också konkreta exempel på hur olika utomeuropeiska länder påverkades.

10B. Diskutera de demokratiska reformerna i Norden från mitten av 1800-talet fram till första världskrigets utbrott. Vilka var de viktigaste förändringarna? Hur skilde sig Sverige från övriga länder?

Lycka till!

Johan

TENTAMEN

Ordinarie tentamen, den 13 januari 2017

Examinator: Johan Östling

Anvisningar

Tentamen består av tre delar. Den första delen består av fem centrala begrepp som alla skall ges en kortfattad definition. Den andra delen består av fyra kortare frågor som samtliga skall besvaras. Den tredje delen utgörs av en essäfråga där du väljer *en* av de två frågorna.

Begreppsdefinitionerna ger maximalt 1 poäng var, de korta frågorna maximalt 5 poäng var och essäfrågan maximalt 15 poäng. Maximal poäng på tentamen är följaktligen 40 poäng.

Betygsgränser: för godkänt krävs 20 poäng och för väl godkänt krävs 30 poäng.

Svaren på essäfrågan och de korta frågorna skall utformas som en sammanhängande text. Svar som *endast* består av uppställda punkter och/eller uppräddade nyckelord kommer inte att godkännas.

SKRIV LÄSBARA SVAR! Oläsbara svar kommer inte att rättas.

Begreppsfrågor

Alla frågorna skall besvaras. Definiera på maximalt två rader följande begrepp:

1. Godtemplarorden
2. Berlinkonferensen
3. statarsystem
4. ungturkar
5. Boxarupproret

Kortfrågor

Alla frågorna skall besvaras. Svaren skall omfatta maximalt en sida.

6. Vad innebar Meijirestaurationen och vilka följder fick den?
7. Redogör för framväxten av kvinnorörelsen i Sverige. Hur var den organiserad och vilka var dess främsta mål?
8. 1800-talet har kallats för utvecklingstankens århundrade i europeisk idé- och vetenskapshistoria. Varför då? Ge exempel från olika sfärer och kunskapsområden.
9. Hur såg processen ut när slaveriet avskaffades i Nordamerika? Diskutera det övergripande förloppet och jämför med utvecklingen i Sydamerika.

Essäfråga

Välj *en* av de följande frågorna. Svaret bör omfatta 2–3 sidor.

- 10A. Vad kännetecknade den första respektive den andra industriella revolutionen? Diskutera de sociala, ekonomiska, politiska och tekniska aspekterna.
- 10B. Nationalismen var en av de präglande idéströmningarna i 1800-talets Europa. Varför uppkom den, vilka uttryck tog den sig och vilka blev dess politiska konsekvenser? Diskutera de generella dragen, men ge också konkreta exempel från tre europeiska länder.

Lycka till!

Johan

Skrivning i historia, delkurs 3, Världsekonomi, statsbildningar och revolutioner.
9 januari 2017. HIS A02, HIS A13, HIS A15. Examinator: Eva Helen Ulvros

Provet består av en essäfråga och fem kortfrågor. Välj ett alternativ, antingen alternativ 1A eller alternativ 1B på essäfrågan. Svaret på essäfrågan bör maximeras till högst tre A4-sidor, svaren på kortfrågorna till högst en A4-sida per fråga.

Läs först igenom alla frågorna! Försök beräkna den tid Du behöver för att kunna besvara varje fråga så att Du inte kommer i tidsnöd på de sista. Svara på den fråga som verkligen ställts!
Skriv läsligt! Försök besvara samtliga frågor!

Fråga 1 (essäfrågan) ger som bäst	15 poäng
Kortfrågorna ger som bäst 5 poäng vardera, tillsammans	25 poäng
SUMMA (i bästa fall)	40 poäng

Gränsen för Godkänt ligger vid 18 poäng, gränsen för Väl Godkänt vid 30 poäng.

Resultatet på skrivningen kommer att anslås på institutionens anslagstavla i vestibulen mellan en och två veckor efter skrivningstillfället.

Fråga 1 (välj ett alternativ.)

A. Redogör för stormaktspolitiken i Europa ca 1550-1720 (väst och öst, även Norden). Du bör diskutera både politiska, sociala, ekonomiska och religiösa förhållanden. Du bör nämna någonting om vilka länder som sågs som stormakter, både de som var stora och de som var på väg att bli det. Förklara vad det var som avgjorde detta!

B. Jämför de europeiska kolonialmakternas utveckling från början av 1500-talet till slutet av 1700-talet. Vilka var starka i vilket skede? Varför? Vilka var orsakerna till att vissa expanderade, och andra gick tillbaka? Vilka länder handlade man med? Varför? Vilka områden koloniserades? Vilka blev följderna för de koloniserade områdena?

2. Redogör för bakgrunden till bildandet av Kalmarunionen. Varför bildades unionen? Diskutera unionens karaktär och utveckling. Varför upplöstes unionen?

3. Redogör för det osmanska rikets utveckling från ca 1350 fram till och med 1700-talet. Varför utvecklades riket på detta sätt? Ange några typiska drag för det osmanska statsskicket.

4. Vilken roll spelade Indiska oceanen för handeln under perioden ca 1400-1800? Vilka länder/kulturer behärskade handeln under olika skeden? Varför just dessa?

5. Jämför England och Frankrike under 1600-talet. Hos vem/vilka grupper låg den politiska makten? Vilka likheter och skillnader fanns mellan länderna? Politiskt, religiöst, socialt, ekonomiskt?

6. Redogör i stora drag för bakgrunden till franska revolutionen. Vilka faktorer låg bakom revolutionen?

Skrivning i historia, delkurs 3, Världsekonomi, statsbildningar och revolutioner
28 november 2016 **HIS A13, HIS A02, HIS A15** *Examinator: Eva Helen Ulvros*

Provet består av en essäfråga och fem kortfrågor. Välj ett alternativ, antingen alternativ 1A eller alternativ 1B på essäfrågan. Svaret på essäfrågan bör maximeras till högst tre A4-sidor, svaren på kortfrågorna till högst en A4-sida per fråga. Läs först igenom alla frågorna! Försök beräkna den tid Du behöver för att kunna besvara varje fråga så att Du inte kommer i tidsnöd på de sista. Svara på den fråga som verkligen ställts! Skriv läsligt! Försök besvara samtliga frågor!

Fråga 1 (essäfrågan) ger som bäst 15 poäng

Kortfrågorna ger som bäst 5 poäng vardera, tillsammans 25 poäng

SUMMA. (i bästa fall)

40 poäng

Gränsen för Godkänt ligger vid 18 poäng, gränsen för Väl Godkänt vid 30 poäng.

Resultatet på skrivningen kommer att anslås på institutionens anslagstavla i vestibulen ungefär två veckor efter skrivningstillfället.

Fråga 1 (välj ett alternativ, A eller B.)

- A. Redogör övergripande för situationen i Europa (öst och väst), även Norden under slutet av högmedeltiden och senmedeltiden (c:a 1350-1500). Du bör ta med både politiska, sociala, ekonomiska, kulturella och religiösa förhållanden. Vilka förändringar ser vi? Varför?
- B. Redogör övergripande för förhållandena i Norden under 1600-talet. Du bör ha med något om politiska, sociala, ekonomiska och religiösa förhållanden samt relationen mellan Danmark och Sverige, samt deras förhållanden till Europas stormakter. Vad förändrades? Varför?

2. Ange några gemensamma utmärkande drag för den s.k. tidigmoderna staten, dvs. den starka furstемakt som etablerades på flera håll i Europa från ca 1450 till ca 1550. Presentera kortfattat några tidstypiska tidigmoderna stater.

3. Diskutera den förändring som reformationen innebar. Vilka reformationsrörelser utvecklades? Vilka politiska, kulturella och sociala följder fick reformationen? Exemplifiera med utvecklingen i några länder och jämför också med Sverige.

4. Redogör för förhållandena i Spanien och dess relationer med andra länder under 1500-talet. Tänk både på politiska, ekonomiska och religiösa förhållanden!

5. Redogör i stora drag för kontakterna mellan Europa och Asien under perioden ca 1500-1800. Vilka länder/kulturer var aktiva i vilket skede? Varför?

6. Ge exempel på upplysningsidéernas genomslag. Tänk både på politiska och kulturella sammanhang, i tidsperioden från tidigt 1700-tal till tidigt 1800-tal. Ge exempel från olika länder.

Omskrivning i historia, delkurs *Konkurrerande civilisationer*

HIS A13, HIS A14, HIS A02

2016-11-21

Examinator: Dick Harrison

Provet består av två essäfrågor, två kortare frågor och fem mycket korta frågor. Samtliga frågor, alltså även **båda** essäfrågorna, skall besvaras. Svaren på essäfrågorna skall maximeras till *högst* fyra A4-sidor per fråga, svaren på kortfrågorna till *högst* en A4-sida per fråga, svaren på de mycket korta frågorna till en enkel markering av alternativ.

Skriv läsligt! Otydlig handstil OMÖJLIGGÖR rättningen! Observera att namnen på de personer och orter ni nämner i era svar skall vara ***rättstavade***. Försök besvara samtliga frågor!

Essäfrågorna ger som bäst 15 poäng var. Kortfrågorna ger som bäst 5 poäng var, de mycket korta frågorna som bäst 1 poäng var. Maximalt antal poäng blir alltså 45. För att få Godkänt krävs 22 poäng, för Väl Godkänt 34 poäng.

Även om skrivningen avbryts skall frågeformuläret återlämnas med namnet ifyllt.

Essäfrågor:

(1) Den islamiska civilisationen växte fram på 600-talet och har allt sedan dess präglat Främre Orientens politiska, militära, ekonomiska, sociala och kulturella liv. Redogör översiktligt för dess utveckling från Muhammeds verksamhet till ca 1350. Observera att frågan gäller samtliga länder som under denna epok styrdes av muslimska härskare i Asien, Europa och Afrika. Låt svaret på essäfrågan koncentreras till övergripande strukturella och kulturella element, inte till enskilda härskare och fältslag.

(2) Vikingatiden har spelat en viktig roll för det skandinaviska historiemedvetandet. På 1800-talet skapades en seglivad mytflora om vikingarna som halvhistoriska ur-skandinaver, portalfigurer för Sverige, Danmark och Norge i historiens gryning. Jämför komponenterna i denna vikingamyt med verkliga förhållanden. Hur mycket är sant? Vilka komponenter har man lagt störst vikt vid? Vad har glömts bort?

Korta frågor:

(3) Både i Egypten och i Mesopotamien utvecklades blomstrande högkulturer under forntiden, men de skilde sig åt på betydande sätt. Vilka? Redogör för huvuddragen i de båda högkulturernas historia.

(4) Redogör för det franska rikets utveckling från ca 800 till ca 1300.

VAR GOD VÄND!

Mycket korta frågor:

(5) Akemenider, parther, sasanider, Susa, Ktesifon, satraper och storkonungar. Vilket land avses? Välj mellan följande alternativ:

- 1. Nubien
- X. Iran
- 2. Karthago

(6) Detta politiska system infördes av kejsar Augustus och bestod i omkring tre sekler. Vad brukar vi kalla det? Välj mellan följande alternativ:

- 1. oligarkin
- X. dominatet
- 2. principatet

(7) Den härskade mellan 600-talet och 900-talet och räknas som en av Kinas största kejserliga dynastier. Dess namn? Välj mellan följande alternativ:

- 1. Sui
- X. Tang
- 2. Song

(8) Konflikten bröt ut på 1070-talet och avslutades, åtminstone formellt, 1122. Vad kallar vi den? Välj mellan följande alternativ:

- 1. tyska enhetskriget
- X. fyrtioårskriget
- 2. investiturstriden

(9) Här blomstrade en järnåldersstad med stormannagårdar, förkristet tempel och stora rikedomar. Sedan 1990-talet har orten varit föremål för utgrävningar som tvingat oss att omvärdera Nordens forntid. Dess namn? Välj mellan följande alternativ:

- 1. Uppåkra
- X. Bjärred
- 2. Höör

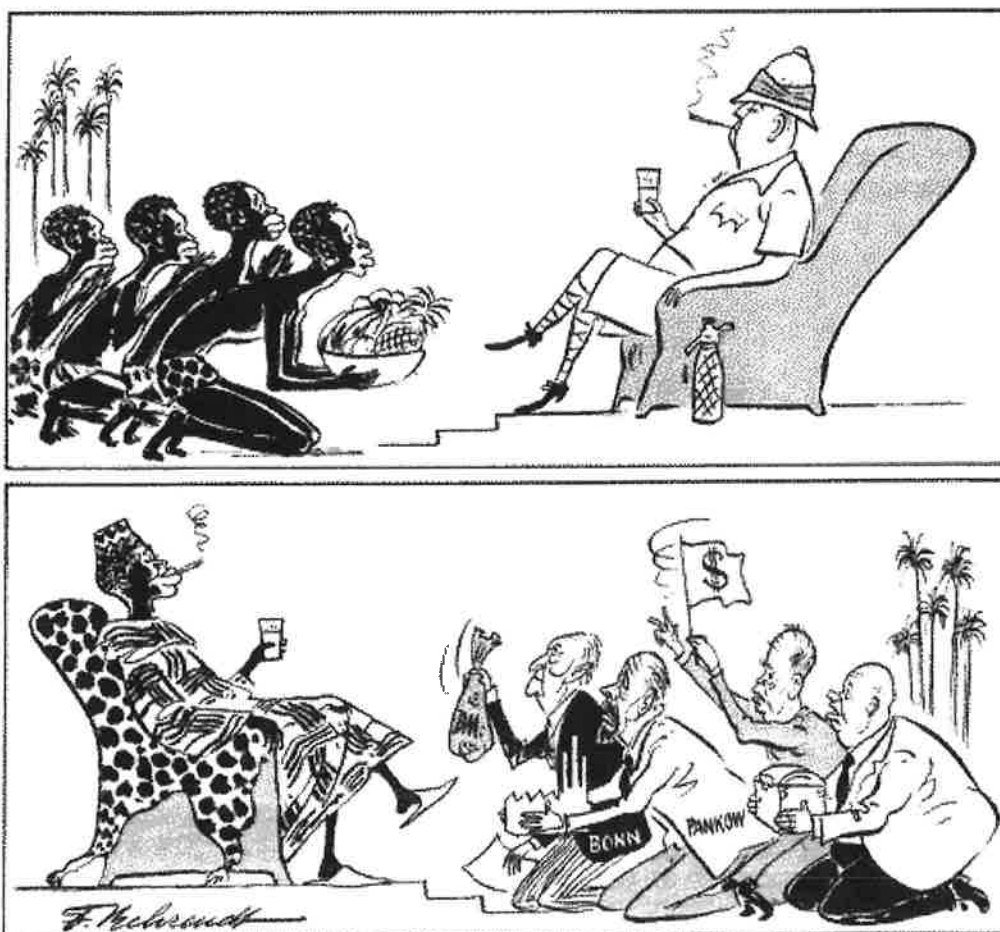
HISTORISKA INSTITUTIONEN, LUNDS UNIVERSITET

HISA13 och HISA17. TENTAMEN: DELKURS 1. KATASTROFERNAS ÅRHUNDRADE, FREDAGEN DEN 4 NOVEMBER 2016

Tentamen består av tre delar. Den första är en bildfråga som maximalt ger 5 poäng. Den andra består av fyra kortare frågor. Varje fråga betygsätts från 0 till 5. Den tredje delen utgörs av en essäfråga där du väljer *en* av de två frågorna. Den betygsätts från 0 till 15 poäng. Maximalt poängantal är följaktligen 40. Betygsgränser: för godkänt krävs 20 poäng, för väl godkänt 30.

Svaren skall utformas som en sammanhängande text. Svar som endast består av uppställda punkter och eller uppräddade nyckelord godkänns inte. Svaren på frågorna 1–5 bör inte överstiga en A4-sida. Svaret på essäfrågan bör inte överstiga fyra A4-sidor.

Skriv väl! Språkbehandlingen är en del i bedömningen av tentamen. Klas-Göran Karlsson & Ulf Zander

- 1) Den tysk-holländske tecknaren Fritz Behrendts tudelade illustration heter "How the Times have Changed". Vilka historiska skeden anspelar han på? Ungefär när publicerades bilden?

- 2) Finlands mellankrigstid skilde sig i väsentliga avseenden från de övriga nordiska ländernas. Redogör för de viktigaste skillnaderna, och resonera klokt om orsakerna till dessa skillnader.
- 3) En katastrof av ett annat slag än de övriga som behandlas i *Katastrofernas århundrade* är miljöhoten. Ungefär när menar Per Eliasson att miljöfrågan blev en viktig samhällsfråga? Resonera dessutom kring sambanden mellan samhällsomvandling och miljöhot med utgångspunkt i antingen det utunnade ozonskiktet eller klimatförändringen.
- 4) Det finns ett område i östra och centrala Europa som efter en bok av Timothy Snyder brukar kallas blodlandsområdet, *Bloodlands*. Ukraina tillhör detta område som drabbades hårt och brutalt av både sovjetkommunistisk och nazistisk terror. Redogör för de olika stadierna och processerna i den terror som riktades mot Ukraina och ukrainarna från det tidiga 1930-talet till andra världskrigets slut.
- 5) Marshallplanen och Trumandoktrinen hör till det tidiga kalla krigets centrala begrepp. Vilken funktion fyllde respektive begrepp och i vilka sammanhang övergick dessa ord till handling?

Essäfrågor: välj en av två. Svaren bör, som sagt, inte överstiga fyra sidor.

- A) Första hälften av 1900-talet präglades starkt av två världskrig, det första och det andra. En viktig uppgift är att analysera hur dessa två världskrig förhåller sig till varandra. Följande frågor bör besvaras: Vad talar för att de båda krigen hängde samman, som ett 1900-talets trettioåriga krig? Vad talar för att de båda kriget tvärtom var olikartade och inte stod i förbindelse med varandra? I vilka avseenden var de lika och olika? Kan man säga att det första världskriget gav förutsättningarna för och drev fram det andra? Kan minnet av första världskriget ha påverkat utvecklingen mot ett andra världskrig? Hur då?
- B) I *A History of World Societies* (McKay med flera) skrivs det om att världen av idag kännetecknas av "global interdependens". Ge, med utgångspunkt i kurslitteraturen, några exempel på hur denna interdependens har präglat – och präglar – världen efter 1945.

Skrivning i historia, delkurs *Konkurrerande civilisationer*
HIS A13, HIS A14, HIS A02

2016-10-27

Examinator: Dick Harrison

Provet består av två essäfrågor, två kortare frågor och fem mycket korta frågor. Samtliga frågor, alltså även **båda** essäfrågorna, skall besvaras. Svaren på essäfrågorna skall maximeras till *högst* fyra A4-sidor per fråga, svaren på kortfrågorna till *högst* en A4-sida per fråga, svaren på de mycket korta frågorna till en enkel markering av alternativ.

Skriv läsligt! Otydlig handstil OMÖJLIGGÖR rättningen! Observera att namnen på de personer och orter ni nämner i era svar skall vara ***rättstavade***. Försök besvara samtliga frågor!

Essäfrågorna ger som bäst 15 poäng var. Kortfrågorna ger som bäst 5 poäng var, de mycket korta frågorna som bäst 1 poäng var. Maximalt antal poäng blir alltså 45. För att få Godkänt krävs 22 poäng, för Väl Godkänt 34 poäng.

Även om skrivningen avbryts skall frågeformuläret återlämnas med namnet ifyllt.

Essäfrågor:

(1) Mellan ca 280 och 600 förändrades den romerska delen av Västeuropa i grunden. Regimen genomgick flera genomgripande omvälvningar, med olika härskarkulturer, religioner och administrativ praxis. Redogör för huvudlinjerna i utvecklingen. Fokusera inte bara på den politiska utvecklingen utan också på den religiösa, ekonomiska och allmänskulturella.

(2) Kina och Indien framställs ofta som varandras motpoler i asiatisk historia, både vad beträffar ländernas inre utveckling och med utgångspunkt i hur länderna påverkade omgivningen politiskt, ekonomiskt, religiöst och kulturellt. Jämför de östasiatiska och sydasiatiska kulturkretsarna med varandra. Vilka uttryck tog sig den kinesiska kulturens och politikens påverkan på grannländerna? Hur gestaltade sig det indiska inflytandet? Avgörande skillnader? Fokusera på tiden från Kristi födelse till omkring år 1000.

Korta frågor:

(3) De europeiska köpmännens och hantverkarnas historia skilde sig kraftigt från böndernas. Redogör för hur borgerskapet gestaltade sig – socialt, ekonomiskt och kulturellt – i en typisk medeltida stad.

(4) Sverige utvecklades på 1100- och 1200-talen till ett europeiskt kungarike, där riksmakten kom att dominera över bygdemakten. Redogör för huvudlinjerna i utvecklingen.

VAR GOD VÄND!

Mycket korta frågor:

(5) Sicilien var den första politiska enheten som kom att gå under denna benämning. Härskaren kallades prokonsul eller propretor. Vilket ord åsyftas? Välj mellan följande alternativ:

- 1. satrapi
- X. emirat
- 2. provins

(6) Under denna konflikt kämpade Athen och Sparta om herraväldet över stora delar av den grekiska världen. Sparta segrade men lyckades inte behålla hegemonin särskilt länge. Vad kallar vi konflikten? Välj mellan följande alternativ:

- 1. Peloponnesiska kriget
- X. Attiska kriget
- 2. Lakoniska kriget

(7) Kulturen var kommersiellt inriktad och växte fram längs Afrikas östkust, med centrum i städer som Mombasa, Malindi och Kilwa. Vad brukar vi kalla kulturkomplexet? Välj mellan följande alternativ:

- 1. Zimbabwekulturen
- X. Swahilikulturen
- 2. Sanhajakulturen

(8) Det grundades år 962, omfattade en stor del av Väst- och Centraleuropa och bestod ända till 1806. Vad brukar vi kalla den politiska enheten? Välj mellan följande alternativ:

- 1. Frankerriket
- X. Karolingiska imperiet
- 2. Tysk-romerska riket

(9) Under några decennier på 1000-talet härskade de danska kungarna över ett överhöghetsvälde som omfattade mer än bara Danmark. Knut den store dominerade således även England och – vilket land? Välj mellan följande alternativ:

- 1. Sverige
- X. Nederländerna
- 2. Norge

HISTORISKA INSTITUTIONEN, LUNDS UNIVERSITET

HISA13 och HISA17. TENTAMEN: DELKURS 1. KATASTROFERNAS ÅRHUNDRADE

Tentamen fredagen 23 september 2016

Tentamen består av tre delar. Den första är en bildfråga som maximalt ger 5 poäng. Den andra består av fyra kortare frågor. Varje fråga betygsätts från 0 till 5. Den tredje delen utgörs av en essäfråga där du väljer *en* av de två frågorna. Den betygsätts från 0 till 15 poäng. Maximalt poängantal är följaktligen 40. Betygsgränser: för godkänt krävs 20 poäng, för väl godkänt 30.

Svaren skall utformas som en sammanhängande text. Svar som endast består av uppställda punkter och eller uppräddade nyckelord godkänns inte. Svaren på frågorna 1–5 bör inte överstiga en A4-sida. Svaret på essäfrågan bör inte överstiga fyra A4-sidor.

Skriv väl! Språkbehandlingen är en del i bedömningen av tentamen. Klas-Göran Karlsson & Ulf Zander

- 1) Ungefär när tror du att Morrie Turners teckning "G.I. Humor" publicerades? Vilka samband finns mellan soldaternas frontlinje och den i Detroit?

- 2) Vilka var orsakerna bakom The Wall Street Crash i oktober 1929? Diskutera de viktigaste följderna av den därpå följande globala ekonomiska krisen.
- 3) Molotov–Ribbentrop-pakten tog stora delar av världen med övrraskning. När undertecknades den, vad innebar den, och hur länge varade den? Varför var den övrraskande för många? Vilka kort- och långsiktiga konsekvenser fick den?
- 4) I *Katastrofernas århundrade* uppehåller sig Oscar Österberg vid den massaker som tyska soldater 1942 gjorde sig skyldiga till i den tjeckoslovakiska orten Lidice. Resonera kring varför just massakern i Lidice har varit ett vanligt exempel och jämförelseobjekt efter andra världskriget.
- 5) Kalla kriget var en period utan stora krig. Det betyder inte att krig helt saknades. Två av dem var Koreakriget och Vietnamkriget. När utkämpades de? Vilka var inblandade i dessa krig, och vem segrade? Vilka var orsakerna? Om man relaterar dem till varandra, vilka var de viktigaste likheterna och skillnaderna mellan dem?

Essäfrågor: välj en av två. Svaren bör, som sagt, inte överstiga fyra sidor.

- A) I både Sverige och Tyskland var ”folk” ett centralt begrepp. Skillnaden var att i Tyskland efter 1933 kopplades det till ett totalitärt och rasistiskt styrelseskick medan det i Sverige var centralt i ett demokratiskt samhällsbygge. Vilka ideologiska, politiska, ekonomiska och kulturella skillnader förklarar de olikartade utvecklingslinjerna i Sverige och Tyskland under 1930-talet?
- B) Analysera så utförligt och mångfasetterat som möjligt det händelseförlopp som ledde till att de kommunistiska regimerna i Östeuropa föll efter 1989, med Sovjetunionens fall i slutet av 1991 som kulmen. Ett antal ledfrågor: Med vilka begrepp bör omvälvningarna analyseras? När kan den process som ledde till kommuniststaternas fall sägas ha börjat? Vilka var de viktigaste händelserna, utvecklingarna och aktörerna på vägen? I de inblandade staterna, var utvecklingarna likartade, eller skilde de sig åt? Vilka blev de viktigaste verkningarna av 1989–1991 års händelser?

Skrivning i historia, delkurs 3, Världsekonomi, statsbildningar och revolutioner
18 augusti 2016

Examinator: Eva Helen Ulvros

Provet består av en essäfråga och fem kortfrågor. Välj ett alternativ, antingen alternativ 1A eller alternativ 1B på essäfrågan. Svaret på essäfrågan bör maximeras till högst tre A4-sidor, svaren på kortfrågorna till högst en A4-sida per fråga. Läs först igenom alla frågorna! Försök beräkna den tid Du behöver för att kunna besvara varje fråga så att Du inte kommer i tidsnöd på de sista. Svara på den fråga som verkligen ställts! Skriv läsligt! Försök besvara samtliga frågor!

Fråga 1 (essäfrågan) ger som bäst

15 poäng

Kortfrågorna ger som bäst 5 poäng vardera, tillsammans

25 poäng

SUMMA (i bästa fall)

40 poäng

Gränsen för Godkänt ligger vid 18 poäng, gränsen för Väl Godkänt vid 30 poäng.

Resultatet på skrivningen kommer att anslås på institutionens anslagstavla i vestibulen mellan en och två veckor efter skrivningstillfället.

Fråga 1 (välj ett alternativ, A eller B.)

A. Resonera kring världshandeln ca 1500-1800. Vilka länder var ledande i vilket skede? Varför just dessa? Varför förändrades förhållandena? Vilka blev följderna för olika länder och områden i Amerika, Asien och Afrika?

B. Redogör övergripande för situationen i Europa (öst och väst), även Norden under slutet av högmedeltiden och senmedeltiden (från c:a 1350- till ca 1500). Du bör ta med både politiska, sociala, ekonomiska, kulturella och religiösa förhållanden. Vilka förändringar ser vi? Varför?

2. Redogör för bakgrunden till bildandet av Kalmarunionen. Varför bildades unionen? Diskutera unionens karaktär och utveckling. Varför upplöstes unionen?

3. Redogör för förhållandena i England och dess relationer med andra länder under 1500-talet. Tänk både på politiska, sociala, ekonomiska, kulturella och religiösa aspekter!

4. Kommentera "absolutismen". Vilken ideologisk grund vilade den på? Exemplifiera med utvecklingen i några olika stater i Västeuropa under 1600-talet, och jämför också med Sverige.

5. Redogör i stora drag för Nederländernas framväxt som europeisk stormakt. Kommentera statens bildande. Diskutera också landets inflytande i olika delar av världen under främst 1600-talet.

6. Redogör övergripande för bakgrunden till den franska revolutionen. Vilka faktorer låg bakom revolutionen?

TENTAMEN

Omtentamen, den 19 augusti 2016

Examinator: Stefan Amirell

Anvisningar

Tentamen består av tre delar. Den första delen utgörs av en essäfråga där du väljer *en* av de två frågorna. Den andra delen består av fyra kortare frågor, som alla ska besvaras. Den tredje delen består av fem centrala begrepp under perioden som alla ska ges en kortfattad definition.

Essäfrågan ger maximalt 15 poäng, de korta frågorna maximalt 5 poäng var och begreppsdefinitionerna maximalt 1 poäng var. Maximal poäng är följaktligen 40 poäng.

Ungefärliga betygsgränser: för godkänt krävs ungefär 16 poäng och för väl godkänt krävs ungefär 28 poäng. Slutliga gränser fastställs i samband med rättningen.

Svaren på essäfrågan och de korta frågorna ska utformas som en sammanhängande text, en miniessä. Svar som *endast* består av uppställda punkter och/eller uppräddade nyckelord kommer inte att godkännas.

SKRIV LÄSBARA SVAR!! Oläsbara svar kommer inte att rättas.

Essäfråga

Välj *en* av de följande frågorna. Svaret bör omfatta 2–3 sidor.

- A. Vad innebar den agrara revolutionen i Sverige och vilka var dess *orsaker*? Varför var den agrara revolutionen en förutsättning för den industriella revolutionen?
- B. Vilka var de viktigaste *förutsättningarna för* och *drivkrafterna till* den intensifierade europeiska expansionen under perioden från omkring 1850 till 1914? Redogör kortfattat för den övergripande, globala utvecklingen och belägg resonemanget med hjälp av konkreta exempel från olika delar av världen under perioden.

Kortfrågor

Alla frågorna skall besvaras. Svaren ska omfatta maximalt en sida.

1. Varför misslyckades enhetssträvandena i Latinamerika efter att de forna kolonierna blev självständiga? Jämför utvecklingen i Latinamerika med den i Nordamerika.
2. Hur påverkade framväxten av en tysk nation och ett enat Tyskland det övriga Europa ekonomiskt, politiskt och kulturellt?
3. Vilka var orsakerna till den förändrade japanska utrikespolitiken efter mitten av 1800-talet?
4. Vilka tre huvudsakliga internationella migrationsströmmar kan urskiljas under 1800- och början av 1900-talet och vilka orsaker hade de?

Begreppsfrågor

Alla frågorna ska besvaras. Definiera på maximalt två rader följande begrepp:

5. mikrobteorin (germ theory)
6. suffragett
7. sepoysupproret (Great Mutiny/Great Revolt)
8. åbo
9. skandinavism

Lycka till!

Stefan

Uppsamlingsskrivning i historia, delkurs *Konkurrerande civilisationer*

HIS A13, HIS A14

2016-08-17

Examinator: Dick Harrison

Provet består av två essäfrågor, två kortare frågor och fem mycket korta frågor. Samtliga frågor, alltså även **båda** essäfrågorna, skall besvaras. Svaren på essäfrågorna skall maximeras till *högst* fyra A4-sidor per fråga, svaren på kortfrågorna till *högst* en A4-sida per fråga, svaren på de mycket korta frågorna till en enkel markering av alternativ.

Skriv läsligt! Otydlig handstil OMÖJLIGGÖR rättningen! Observera att namnen på de personer och orter ni nämner i era svar skall vara ***rättstavade***. Försök besvara samtliga frågor!

Essäfrågorna ger som bäst 15 poäng var. Kortfrågorna ger som bäst 5 poäng var, de mycket korta frågorna som bäst 1 poäng var. Maximalt antal poäng blir alltså 45. För att få Godkänt krävs 22 poäng, för Väl Godkänt 34 poäng.

Även om skrivningen avbryts skall frågeformuläret återlämnas med namnet ifyllt.

Essäfrågor:

(1) Redogör för Västeuropas (inte Nordens) historia 500–1350 sett mot bakgrund av demografi och basnäringar. När sker uppgångar och nedgångar? Känner vi till orsaker? Sociala konsekvenser? Konsekvenser för kvinnans ställning? Konsekvenser för städernas roll i samhället? Märk väl: i detta svar är den strikt politiska utvecklingen (kungar, krig, etc.) *inte* av central betydelse. Koncentrera er på de stora sociala och ekonomiska linjerna.

(2) Redogör för vikingatiden i Norden. Vad blir kvar om vi städar bort den falska mytrekvisitan (hornhjälm, etc.)? Hur utvecklades ekonomi, politik och religion under epoken? Hur utvecklades relationerna mellan de nordiska länderna och övriga Europa? Vilka skriftliga källor har vi till epokens nordiska historia? Vad har arkeologin lärt oss under de senaste decennierna? Ge gärna konkreta exempel på det sistnämnda.

Korta frågor:

(3) Redogör för demokratins uppkomst och utveckling i det antika Grekland.

(4) Redogör översiktligt för de högkulturer som växte fram i Afrika söder om Sahara före 1350.

VAR GOD VÄND!

Mycket korta frågor:

(5) I vilken forntida högkultur arbetade satraper som provinsguvernörer? Välj mellan följande alternativ:

- 1. Nya rikets Egypten
- X. Den akemenidiska perserriket
- 2. Babylonien under Hammurabi

(6) Vilket folk dominerade nuvarande Italien på 600-talet? Välj mellan följande alternativ:

- 1. burgunder
- X. visigoter
- 2. langobarder

(7) År 1066 stod slaget vid Hastings. Vilket folk erövrade därmed England?

- 1. danskarna
- X. normanderna
- 2. saxarna

(8) En av islams största dynastier var den umayyadiska. Vad hette umayyadernas huvudstad? Välj mellan följande alternativ:

- 1. Kairo
- X. Isfahan
- 2. Damaskus

(9) Dynastin Capet byggde mellan 1000-talet och 1200-talet upp en europeisk stormakt. Vad kallar vi dynastins rike i dag? Välj mellan följande alternativ:

- 1. Frankrike
- X. Tyskland
- 2. Italien

HISTORISKA INSTITUTIONEN, LUNDS UNIVERSITET

HISA02, HISA13, HISA17. TENTAMEN: KATASTROFERNAS ÅRHUNDRADE

Tentamen tisdagen 16 augusti 2016

Tentamen består av tre delar. Den första är en bildfråga som maximalt ger 5 poäng. Den andra består av fyra kortare frågor. Varje fråga betygsätts från 0 till 5. Den tredje delen utgörs av en essäfråga där du väljer *en* av de två frågorna. Den betygsätts från 0 till 15 poäng. Maximalt poängantal är följaktligen 40. Betygsgränser: för godkänt krävs 20 poäng, för väl godkänt 30.

Svaren på frågorna 1-5 skall utformas som en sammanhängande text om cirka en sida var.

Övriga svar som endast består av uppställda punkter och eller uppräddade nyckelord godkänns inte. Skriv väl! Språkbehandlingen är en del i bedömningen av tentamen. Ulf Zander

- 1) Namnet på upphovsmannen till denna teckning är inte känt. Vad anspelar hans teckning på och vilket är budskapet? Ungefär när publicerades den och i vilket land? Även om upphovsmannens namn inte är känt är hans yrke bekant. Vad tror du att han arbetade som?

- 2) Varför genomfördes femårsplaner i Sovjetunionen och vilket ekonomiskt system ersatte de?
- 3) År 1922 deklarerade den politiska ledningen i Tyskland att den inte längre kunde betala av på det stora krigsskadestånd som var ett av resultaten av Versaillesfreden. Som svar på detta utspel ockuperade franska och belgiska trupper i januari 1923 Ruhrområdet. Vilken blev den tyska responsen på denna ockupation och vilka följder fick detta gensvar i Tyskland under resten av 1923?
- 4) I *Katastrofernas århundrade* skriver Johan Dietsch om den svältkatastrof som drabbade framför allt Ukraina 1932–33. Han tar även upp förintelsen på ukrainskt territorium under andra världskriget. Hur har, enligt Dietsch, relationen mellan dessa båda katastrofer förklarats före och efter Ukrainas självständighet?
- 5) I kurslitteraturen betonas betydelsen av den så kallade kohandeln. Vad innebar den och vilka konsekvenser fick den för svensk politik?

Essäfrågor: välj en av två. Svaren bör inte överstiga fyra sidor.

- A) I McKay med flera talas det om att världen av idag kännetecknas av ”global interdependens”. Ge, med utgångspunkt i kurslitteraturen, några exempel på hur denna interdependens har präglat – och präglar – världen efter 1945.
- B) I kurslitteraturen ges rikhaltiga beskrivningar av sovjetisk kommunism, italiensk fascism och tysk nazism. Diskutera likheter och skillnader mellan dem såväl vad gäller ideologiska huvuddrag som ideologiernas praktiska konsekvenser för medborgarna i respektive land.

TENTAMEN

Ordinarie tentamen, den 3 juni 2016

Examinator: Stefan Amirell

Anvisningar

Tentamen består av tre delar. Den första delen utgörs av en essäfråga där du väljer *en* av de två frågorna. Den andra delen består av fyra kortare frågor, som alla ska besvaras. Den tredje delen består av fem centrala begrepp under perioden som alla ska ges en kortfattad definition.

Essäfrågan ger maximalt 15 poäng, de korta frågorna maximalt 5 poäng var och begreppsdefinitionerna maximalt 1 poäng var. Maximal poäng är följaktligen 40 poäng.

Betygsgränser: för godkänt krävs 20 poäng och för väl godkänt krävs ungefär 30 poäng. Slutlig gräns för VG fastställs i samband med rättningen.

Svaren på essäfrågan och de korta frågorna ska utformas som en sammanhängande text, en miniessä. Svar som *endast* består av uppställda punkter och/eller uppräpade nyckelord kommer inte att godkännas.

SKRIV LÄSBARA SVAR!! Oläsbara svar kommer inte att rättas.

Essäfråga

Välj *en* av de följande frågorna. Svaret bör omfatta 2–3 sidor.

- A. Vilka huvudsakliga ekonomiska, sociala, politiska och kulturella följder fick den första industriella revolutionen (ca 1770–1850) i Europa? Diskutera de generella utvecklingsdragen inom alla dessa fyra områden och argumentera med hjälp av konkreta exempel.
- B. Den intensifierade imperialistiska expansionen från mitten av 1800-talet och framåt påverkade olika delar av världen på delvis likartade och delvis olikartade sätt. Jämför de huvudsakliga ekonomiska och politiska följderna av den västerländska (europeiska och amerikanska) expansionen i Östasien (fr.a. Kina och Japan) med den i Afrika söder om Sahara. Lyft fram både likheter och skillnader mellan de båda regionerna.

Kortfrågor

Alla frågorna skall besvaras. Svaren ska omfatta maximalt en sida.

1. Beskriv huvuddragen i USA:s territoriella expansion under 1800-talet (både på den nordamerikanska kontinenten och i resten av världen).
2. Vilka följder fick sepoysupproret 1857–58 för den brittiska politiken och administrationen i Indien?
3. Vilka ekonomiska, politiska och kulturella följder fick Tysklands uppgång och enande från mitten av 1800-talet och framåt för Danmark och Sverige?
4. Vad innebar den civilisatoriska missionen ('the White Man's Burden' etc.) och vilka konkreta uttryck tog den sig i olika koloniserade områden?

Begreppsfrågor

Alla frågorna ska besvaras. Definiera på maximalt två rader följande begrepp:

5. socialdarwinism
6. Taipingupproret
7. Jim Crow-lagarna
8. trippelententen
9. departementalreformen

Lycka till!

Stefan

Skrivning i historia, HIS A 13, HIS A02, HIS A 15, delkurs 3, Världsekonomi, statsbildningar och revolutioner

30 maj 2016

Examinator: Eva Helen Ulvros

Provet består av en essäfråga och fem kortfrågor. Välj ett alternativ, antingen alternativ 1A eller alternativ 1B på essäfrågan. Svaret på essäfrågan bör maximeras till högst tre A4-sidor, svaren på kortfrågorna till högst en A4-sida per fråga. Läs först igenom alla frågorna! Försök beräkna den tid Du behöver för att kunna besvara varje fråga så att Du inte kommer i tidsnöd på de sista. Svara på den fråga som verkligen ställts! Skriv läsligt! Försök besvara samtliga frågor!

Fråga 1 (essäfrågan) ger som bäst

15 poäng

Kortfrågorna ger som bäst 5 poäng vardera, tillsammans
SUMMA. (i bästa fall)

25 poäng

40 poäng

Gränsen för Godkänt ligger vid 18 poäng, gränsen för Väl Godkänt vid 30 poäng.

Resultatet på skrivningen kommer att anslås på institutionens anslagstavla mellan en och två veckor efter skrivningstillfället.

Fråga 1 (välj ett alternativ, A eller B.)

- A. Försök ge en bild av Europa (väst och öst), även Norden under 1600-talet. Du bör ha med något om både politiska, sociala, ekonomiska, kulturella och religiösa förhållanden. Du bör också nämna någonting om vilka länder som sågs som stormakter, både de som var stora och de som var på väg att bli det. Kommentera vad det var som avgjorde detta!
- B. Redogör för förhållandet mellan Europa och Orienten (Osmanska riket, Kina, Indien och Fjärran Östern) från ca 1350 till och med 1700-talet. Vilka typer av relationer (politiska, ekonomiska och religiösa) fanns mellan områdena? Vilka av de europeiska länderna var mest engagerade, och på vilket sätt? Vilka länder dominerade i vilket skede? Varför? Lyft fram förändringar, dess orsaker och konsekvenser.
2. Redogör för bakgrunden till bildandet av Kalmarunionen. Varför bildades unionen? Diskutera unionens karaktär och utveckling. Varför upplöstes unionen?
3. Redogör kortfattat för det osmanska rikets utveckling från ca 1350 till och med 1700-talet. Varför utvecklades riket på detta sätt? Ange några typiska drag för det osmanska statsskicket.
4. Redogör för förhållandena i Spanien och dess relationer med andra länder under 1500-talet. Tänk både på politiska, ekonomiska och religiösa förhållanden!
5. Redogör övergripande för utvecklingen i Ryssland från ca 1700 och fram till början av 1800-talet, ca 1815, och för landets relationer med Sverige under perioden.
6. Redogör översiktligt för den amerikanska revolutionen och dess bakgrund. Vad drev fram utvecklingen?

Omskrivning i historia, delkurs *Konkurrerande civilisationer*
HIS A13, HIS A14

2016-05-06

Examinator: Dick Harrison

Provet består av två essäfrågor, två kortare frågor och fem mycket korta frågor. Samtliga frågor, alltså även **båda** essäfrågorna, skall besvaras. Svaren på essäfrågorna skall maximeras till *högst* fyra A4-sidor per fråga, svaren på kortfrågorna till *högst* en A4-sida per fråga, svaren på de mycket korta frågorna till en enkel markering av alternativ.

Skriv läsligt! Otydlig handstil OMÖJLIGGÖR rättningen! Observera att namnen på de personer och orter ni nämner i era svar skall vara ***rättstavade***. Försök besvara samtliga frågor!

Essäfrågorna ger som bäst 15 poäng var. Kortfrågorna ger som bäst 5 poäng var, de mycket korta frågorna som bäst 1 poäng var. Maximalt antal poäng blir alltså 45. För att få Godkänt krävs 22 poäng, för Väl Godkänt 34 poäng.

Även om skrivningen avbryts skall frågeformuläret återlämnas med namnet ifyllt.

Essäfrågor:

(1) Den islamiska kultursfären uppstod på 600-talet och genomgick därefter åtskilliga omfattande förändringar. Redogör för de stora dragen i denna historia, fram till 1300-talet: territoriell utvidgning, religiösa och politiska auktoritetsförändringar, vetenskap och kultur, relation till andra kulturer, osv. Du behöver inte lägga någon större vikt vid Muhammeds liv och gärning – det väsentliga för frågan är skildringen av vad som hände efter hans död.

(2) Under medeltiden levde den absoluta majoriteten av Europas befolkning på landsbygden och var beroende av jordbruk och boskapsskötsel. Redogör för det dåtida lantbrukets grundläggande strukturer – arbetsårets utseende, gods och gårdar, maktförhållanden, teknologi, etc. På vilka sätt skilde sig Sverige från kontinenten?

Korta frågor:

(3) Redogör översiktligt för de fornamerikanska kulturernas utveckling fram till 1300-talet.

(4) Redogör för det norska rikets uppkomst och utveckling från ca 900 till ca 1300.

VAR GOD VÄND!

Mycket korta frågor:

(5) Dess härskare bar namn som Sargon och Naramsin, och de skapade regionens första imperium. Vad hette riket? Välj mellan följande alternativ:

- 1. Akkad
- X. Elam
- 2. Mitanni

(6) Hon dominerade västeuropeisk politik under några år i mitten av 600-talet, låg i konflikt med biskoparna men blev likväl helgon efter sin död. Vad hette hon? Välj mellan följande alternativ:

- 1. Fredegund
- X. Theophanu
- 2. Balthild

(7) Den grundades av Shi Huangdi och räknas som Kinas första kejserliga dynasti. Dess namn? Välj mellan följande alternativ:

- 1. Sui
- X. Qin
- 2. Yuan

(8) Anläggningen byggdes för att skydda folk på Jylland från folk i söder. Den förstärktes flera gånger under tidig medeltid och var i bruk ännu 1864. Vad heter försvarsanläggningen? Välj mellan följande alternativ:

- 1. Danevirke
- X. Saxermuren
- 2. Blåtandsgraven

(9) En av 1000-talets allvarligaste politiska strider i Europa har gått till historien som investiturstriden. På ena sidan stod påven i Rom, på andra sidan – vem? Välj mellan följande alternativ:

- 1. Den abbasidiske kalifen
- X. Den franske kungen
- 2. Den tysk-romerske kejsaren

Skrivning i historia, delkurs 3, HIS A13, HIS A15, HIS A02. Världsekonomi, statsbildningar och revolutioner. 29 april 2016. Examinator: Eva Helen Ulvros

Provet består av en essäfråga och fem kortfrågor. Välj ett alternativ, antingen alternativ 1A eller alternativ 1B på essäfrågan. Svaret på essäfrågan bör maximeras till högst tre A4-sidor, svaren på kortfrågorna till högst en A4-sida per fråga.

Läs först igenom alla frågorna! Försök beräkna den tid Du behöver för att kunna besvara varje fråga så att Du inte kommer i tidsnöd på de sista. Svara på den fråga som verkligen ställts! Skriv läsligt!

Försök besvara samtliga frågor!

Fråga 1 (essäfrågan) ger som bäst 15 poäng

Kortfrågorna ger som bäst 5 poäng vardera, tillsammans 25 poäng

SUMMA (i bästa fall) 40 poäng

Gränsen för Godkänt ligger vid 18 poäng, gränsen för Väl Godkänt vid 30 poäng.

Resultatet på skrivningen kommer att anslås på institutionens anslagstavla i vestibulen mellan en och två veckor efter skrivningstillfället.

Fråga 1 (välj ett alternativ.)

A. Redogör övergripande för situationen i Europa (öst och väst), även Norden under slutet av högmedeltiden och senmedeltiden (från c:a 1350- till ca 1500). Du bör ta med både politiska, sociala, ekonomiska, kulturella och religiösa förhållanden. Vilka förändringar ser vi? Varför?

B. Jämför de europeiska kolonialmakternas utveckling från början av 1500-talet till slutet av 1700-talet. Vilka var starka i vilket skede? Varför? Vilka var orsakerna till att vissa expanderade, och andra gick tillbaka? Vilka länder handlade man med? Varför? Vilka områden koloniserades? Vilka blev följderna för de koloniserade områdena?

2. Ange några gemensamma utmärkande drag för den s.k. tidigmoderna staten, dvs. den starka furstemakt som etablerades på flera håll i Europa från ca 1450 till ca 1550. Presentera kortfattat några tidstypiska tidigmoderna stater, och jämför också med utvecklingen i Norden under samma tid.

3. Diskutera den förändring reformationen innebar. Vad kritiserades den katolska kyrkan för? Vilka olika reformationsrörelser utvecklades? Vilka politiska, sociala och kulturella följder fick reformationen? Ge exempel från utvecklingen i några olika länder, och jämför också med Sverige.

4. Vilken roll spelade Indiska oceanen för handeln under perioden ca 1400-1800? Vilka länder/kulturer behärskade handeln under olika skeden? Varför just dessa?

5. Jämför England och Frankrike under 1600-talet. Hos vem/vilka grupper låg den politiska makten? Vilka likheter och skillnader fanns mellan länderna? Politiskt, religiöst, socialt, ekonomiskt?

6. Redogör i stora drag för bakgrunden till franska revolutionen. Vilka faktorer låg bakom revolutionen?

HISTORISKA INSTITUTIONEN, LUNDS UNIVERSITET

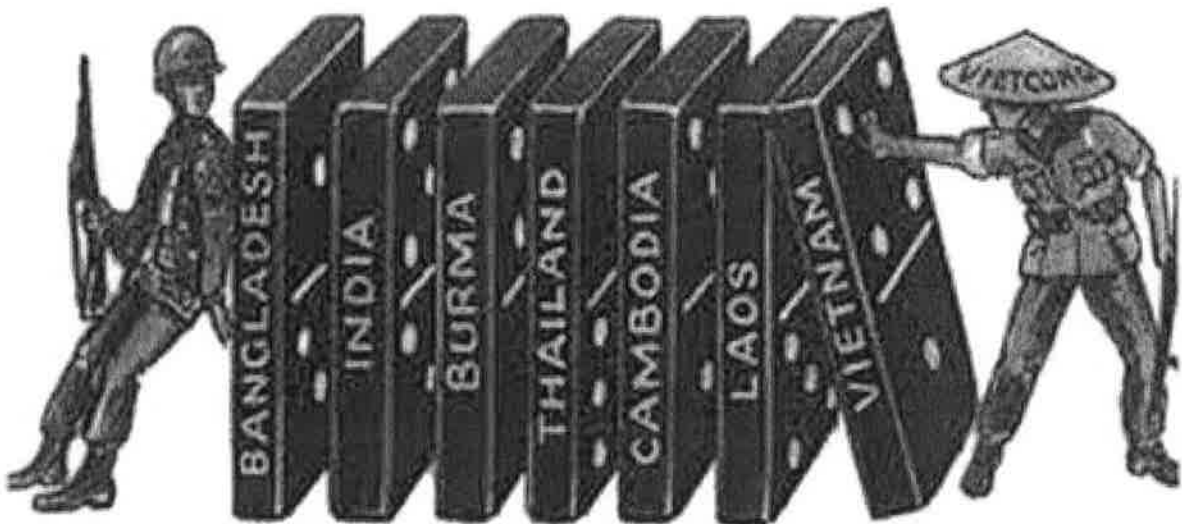
HISA13, HISA17. TENTAMEN: DELKURS 1. KATASTROFERNAS ÅRHUNDRADE

Tentamen onsdagen den 30 mars 2016

Tentamen består av tre delar. Den första är en bildfråga som maximalt ger 5 poäng. Den andra består av fyra kortare frågor. Varje fråga betygsätts från 0 till 5. Den tredje delen utgörs av en essäfråga där du väljer *en* av de två frågorna. Den betygsätts från 0 till 15 poäng. Maximalt poängantal är följaktligen 40. Betygsgränser: för godkänt krävs 20 poäng, för väl godkänt 30.

Svaren skall utformas som en sammanhängande text. Svar som endast består av uppställda punkter och eller uppräddade nyckelord godkänns inte. Svaren på frågorna 1-5 bör omfatta cirka en A4-sida var. Svaret på essäfrågan bör inte överstiga fyra A4-sidor.

Skriv väl! Språkbehandlingen är en del i bedömningen av tentamen. Ulf Zander

- 1) Denna politiska skämtteckning anspelar på ett vid tiden vanligt förekommande begrepp i USA som myntades av Dwight D. Eisenhower. Vilket är begreppet, vad gick det ut på och ungefär vid vilken tidpunkt har teckningen publicerats?

- 2) Kim Salomon lyfter i sitt kapitel i *Katastrofernas århundrade* fram några nyheter i minneskulturen efter första världskriget. Hur förändrades synen på den enskilde soldaten efter 1918 och vilka var orsakerna till den förändrade inställningen?
- 3) Lynn Karlsson diskuterar i artikeln "I gruva och på kontor – genusstämpling av arbete" några viktiga förändringar i synen på kvinnlig arbetskraft under 1900-talet. Varför, menar hon, försvann kvinnor under lång tid från underjordsarbeten i gruvorna och vilka sysselsättningar ansågs istället vara lämpliga för kvinnlig arbetskraft?
- 4) I vilket land och ungefär när i tiden lanserades NEP (Nya ekonomiska politiken)? Vad utmärkte NEP och hur skilde den sig från den politik som bedrivits dessförinnan?
- 5) I kurslitteraturen betonas betydelsen av den så kallade kohandeln. Vad innebar den och vilka konsekvenser fick den i svensk politik?

Essäfrågor: välj en av två. Svaren bör, som sagt, inte överstiga fyra sidor.

- A) Avkolonialiseringen var en utdragen process under efterkrigstiden. Diskutera utifrån kurslitteraturen två konkreta exempel (det vill säga två länder som blev självständiga) de grundläggande orsakerna till denna process.
- B) I kurslitteraturen ges rikhaltiga beskrivningar av sovjetisk kommunism, italiensk fascism och tysk nazism. Diskutera likheter och skillnader mellan dem såväl vad gäller ideologiska huvuddrag som ideologiernas praktiska konsekvenser för medborgarna i respektive land.

HISTORISKA INSTITUTIONEN, LUNDS UNIVERSITET

HISA02. KATASTROFERNAS ÅRHUNDRADE,

Tentamen onsdagen den 30 mars 2016

Tentamen består av tre delar. Den första är en bildfråga som maximalt ger 5 poäng. Den andra består av fyra kortare frågor. Varje fråga betygsätts från 0 till 5. Den tredje delen utgörs av en essäfråga där du väljer *en* av de två frågorna. Den betygsätts från 0 till 15 poäng. Maximalt poängantal är följaktligen 40. Betygsgränser: för godkänt krävs 20 poäng, för väl godkänt 30.

Svaren skall utformas som en sammanhängande text. Svar som endast består av uppställda punkter och eller uppräddade nyckelord godkänns inte. Svaren på frågorna 1-5 bör inte överstiga en A4-sida. Svaret på essäfrågan bör inte överstiga fyra A4-sidor.

Skriv väl! Språkbehandlingen är en del i bedömningen av tentamen. Ulf Zander

- 1) Nicholas Garlands teckning "...and he marched them down again" publicerades i den brittiska dagstidningen *The Independent*. Ungefär när kan den tänkas ha gått i tryck och vad syftar Garland på för pågående konflikt och för tidigare krig (döden marscherar ju ner med soldaterna "igen", "again")?

- 2) I USA övergick ett stort stöd för Vietnamkriget under 1960-talets första hälft i allt häftigare protester. Vilka var de viktigaste orsakerna bakom det växande missnöjet bland den amerikanska hemmaopinionen?
- 3) Atombomberna över Hiroshima och Nagasaki i augusti 1945 har fått många följdverkningar under efterkrigstiden. På vilka olika sätt har minne och glömska kring de japaner som överlevde atombombsfällningarna påverkat den japanska politiken i anslutning till kärnkraft och kärnvapenprov?
- 4) Som Tomislav Dulic redogör för i *Katastrofernas århundrade* dog tusentals människor i Bleiburg och i Jasenovac under andra världskriget, men minnet av dem är diametralt olika. På vilka sätt ställs de mot varandra i nutida historieskrivning i Serbien respektive i Kroatien?
- 5) Folkhemmet är ett centralt begrepp i svensk 1900-talshistoria. Hur ska det förstås med utgångspunkt i Per Albin Hanssons användning av ordet och vilka praktiska tillämpningar fick det under 1930-talet?

Essäfrågor: välj en av två. Svaren bör, som sagt, inte överstiga fyra sidor.

- A) I både Sverige och Tyskland diskuterades begrepp vari "folk" var centralt. Skillnaden var att i Tyskland kopplades det till ett totalitärt styrelseskick medan det i Sverige var centralt i ett demokratiskt samhällsbygge. Vilka ideologiska, politiska, ekonomiska och kulturella skillnader förklarar de olikartade utvecklingslinjerna i Sverige och Tyskland under 1930-talet?
- B) Med facit i hand är den 11 mars 1985 ett viktigt datum. Denna dag som Michail Gorbatsjov valdes till generalsekreterare för Sovjetunionens kommunistiska parti. På vilka olika sätt bidrog den nya öppenhetspolitiken, ofta förknippad med begreppen glasnost och perestrojka, till kalla krigets slut? Resonera både med utgångspunkt i sovjetisk inrikespolitik och utifrån den internationella utvecklingen under 1980-talets andra hälft.

Skrivning i historia, delkurs *Konkurrerande civilisationer*

HIS A13, HIS A14

2016-03-23

Examinator: Dick Harrison

Provet består av två essäfrågor, två kortare frågor och fem mycket korta frågor. Samtliga frågor, alltså även **båda** essäfrågorna, skall besvaras. Svaren på essäfrågorna skall maximeras till *högst* fyra A4-sidor per fråga, svaren på kortfrågorna till *högst* en A4-sida per fråga, svaren på de mycket korta frågorna till en enkel markering av alternativ.

Skriv läsligt! Otydlig handstil OMÖJLIGGÖR rättningen! Observera att namnen på de personer och orter ni nämner i era svar skall vara ***rättstavade***. Försök besvara samtliga frågor!

Essäfrågorna ger som bäst 15 poäng var. Kortfrågorna ger som bäst 5 poäng var, de mycket korta frågorna som bäst 1 poäng var. Maximalt antal poäng blir alltså 45. För att få Godkänt krävs 22 poäng, för Väl Godkänt 34 poäng.

Även om skrivningen avbryts skall frågeformuläret återlämnas med namnet ifyllt.

Essäfrågor:

(1) Det tysk-romerska imperiets uppkomst var av stor betydelse för Europas historia. Redogör för världens utveckling från 900-talet till 1200-talet, med tonvikten vid de bakomliggande faktorerna, den politiska kulturen och de långsiktiga konsekvenserna. Var uppmärksam på de ideologiska och ekonomiska grunderna för dynastins verksamhet. Svaret bör även innehålla en utvärdering av imperiets betydelse – politisk, militär, ekonomisk och kulturell – för utvecklingen i grannländerna.

(2) Genom en serie spektakulära fälttåg på 300-talet f.Kr. lades grunden till den hellenistiska civilisationen. Redogör för uppkomsten och utvecklingen av denna civilisation – krig, språk, ekonomi, vetenskap, religion, kultur, städer, riken, osv. Varifrån kom impulserna? Vilken betydelse hade det grekiska elementet? Det makedoniska? Det främreorientaliska? Hur långt bort sträckte sig det hellenistiska inflytandet? Vilken betydelse fick epoken för framtiden?

Korta frågor:

(3) Redogör översiktligt för det svenska riket på 1100-talet och 1200-talet. Hur styrdes landet? Vilka för framtiden betydelsefulla förändringar infördes? Koncentrera svaret till den politiska utvecklingen.

(4) Jämför utvecklingen i Kina och Japan mellan 600 och 1300. Likheter och skillnader? Koncentrera svaret till den politiska utvecklingen.

VAR GOD VÄND!

Mycket korta frågor:

(5) Han var en välbeställd storman i det gamla Mesopotamien som lyckades ta med sig åtskilligt av värde när han överlevde en naturkatastrof och till på köpet blev odödlig. Vad hette han? Välj mellan följande alternativ:

- 1. Gilgamesh
- X. Enlil
- 2. Utnapishtim

(6) Under dessa konflikter skaffade sig romarna en flotta, tog kontroll över västra Medelhavet och utvecklade provinssystemet. Vad kallar vi konflikterna? Välj mellan följande alternativ:

- 1. Samnitiska krigen
- X. Puniska krigen
- 2. Galliska krigen

(7) På 1300-talet blomstrade ett guldrikt imperium vid floden Niger i Västafrika. Dess namn? Välj mellan följande alternativ:

- 1. Ghana
- X. Aksum
- 2. Mali

(8) På 1100-, 1200- och 1300-talen talade det härskande skiktet i England inte engelska utan ett annat språk. Vilket? Välj mellan följande alternativ:

- 1. Franska
- X. Tyska
- 2. Walesiska

(9) Härifrån styrdes hela den skandinaviska kyrkan på 1100-talet, och här restes Nordens på sin tid mest praktfulla byggnadsverk, en katedral som ännu står kvar, om än i restaurerat skick. Vilken stad rör det sig om? Välj mellan följande alternativ:

- 1. Roskilde
- X. Lund
- 2. Skara

HISTORISKA INSTITUTIONEN, LUNDS UNIVERSITET

HISA02. TENTAMEN: DELKURS 5. KATASTROFERNAS ÅRHUNDRADE

Tentamen fredagen den 19 februari 2016

Tentamen består av tre delar. Den första är en bildfråga som maximalt ger 5 poäng. Den andra består av fyra kortare frågor. Varje fråga betygsätts från 0 till 5. Den tredje delen utgörs av en essäfråga där du väljer *en* av de två frågorna. Den betygsätts från 0 till 15 poäng. Maximalt poängantal är följaktligen 40. Betygsgränser: för godkänt krävs 20 poäng, för väl godkänt 30.

Svaren på frågorna 1-5 skall utformas som en sammanhängande text om cirka en sida var. Övriga svar som endast består av uppställda punkter och eller uppräddade nyckelord godkänns inte. Skriv väl! Språkbehandlingen är en del i bedömningen av tentamen. Ulf Zander

JUS' MINDIN' HIS BUSINESS AND GOIN' ALONG!

- 1) I Clifford K. Berrymans teckning "Jus' Mindin' His Business and Goin' Along!" syns en amerikansk president och en icke namngiven kongressledamot. Ungefär när publicerades teckningen? Vem är presidenten, vilken benämning hade det politisk-ekonomiska program som skämtteckningen anspelar på och vad gick detta program ut på?

- 2) I kurslitteraturen betonas betydelsen av den så kallade kohandeln. Vad innebar den och vilka konsekvenser fick den för svensk politik?
- 3) Under mellankrigstiden övergick alltfler stater från demokratiska styrelseskick till att bli diktaturer. McKay med flera skiljer mellan "Conservative Authoritarianism" och "Radical Totalitarian Dictatorships". Vilka gemensamma drag förenar auktoritära och totalitära stater och vilka är de viktigaste skillnaderna?
- 4) Susanna Hedenborg och Lars Kvarnström betonar i *Det svenska samhället 1720–2014: böndernas och arbetarnas tid* att samtidigt som hemmafruidealet i Sverige var som starkast började kvinnor i ökad grad söka sig till arbetsmarknaden. Vad utmärkte kvinnornas konkreta verksamhet och deras status på 1950-talets svenska arbetsmarknad?
- 5) Michail Gorbatsjov lovordade i inledningen av glasnost och perestrojka en ekonomisk reform under 1920-talet, den nya ekonomiska politiken. Resonera utifrån de avsnitt i kurslitteraturen som behandlar den nya ekonomiska politiken respektive reformpolitiken i Sovjetunionen i det sena 1980-talet, varför det var intressant för Gorbatsjov att anknyta till det sovjetiska 1920-talet.

Essäfrågor: välj en av två. Svaren bör inte överstiga fyra sidor.

- A) Indiens historia från första världskriget till självständigheten 1947 ger prov på tilltagande krav på självständighet och, som ett resultat, ett tidigt exempel på avkolonialisering. Diskutera Indiens väg mot nationell frihet under perioden 1914–47 med särskild betoning på Mohandas "Mahatma" Gandhis betydelse i denna utdragna självständighetsprocess.
- B) Du arbetar på en dagstidning. Redaktören vill ta fasta på den nuvarande händelseutvecklingen på Krim och i östra Ukraina och ber dig skriva en bakgrundsartikel om relationen Ryssland-Ukraina under den sovjetiska perioden. Vad förenade ryssar och ukrainare under denna tid och vilka konflikter uppstod som har effekter än idag? Han tipsar dig om Johan Dietschs artikel i *Katastrofernas århundrade* och de mer allmänna resonemangen om sovjetisk HISAhistoria i McKay & Co.

HISA13 och HISA17. TENTAMEN: DELKURS 1. KATASTROFERNAS
ÅRHUNDRADE

Tentamen fredagen den 12 februari 2016

Tentamen består av tre delar. Den första är en bildfråga som maximalt ger 5 poäng. Den andra består av fyra kortare frågor. Varje fråga betygsätts från 0 till 5. Den tredje delen utgörs av en essäfråga där du väljer *en* av de två frågorna. Den betygsätts från 0 till 15 poäng. Maximalt poängantal är följaktligen 40. Betygsgränser: för godkänt krävs 20 poäng, för väl godkänt 30.

Svaren skall utformas som en sammanhängande text. Svar som endast består av uppställda punkter och eller uppräddade nyckelord godkänns inte. Svaren på frågorna 1–5 bör inte överstiga en A4-sida. Svaret på essäfrågan bör inte överstiga fyra A4-sidor.

Skriv väl! Språkbehandlingen är en del i bedömningen av tentamen. Ulf Zander

- 1) Skämtteckningen på föregående sida tecknades av Jay "Ding" Darling. Ungefär när i tiden publicerades den och mot vilken bakgrund, det vill säga vilka händelser syftade tecknaren på? Argumentera med hjälp av ledtrådarna i bilden.
- 2) Historiens facit påvisar att många människor både i Nazityskland och utanför dess gränser led svårt eller gick under på grund av Adolf Hitlers styre 1933–45. Trots det hyllade många tyskar honom och hans nationalsocialistiska parti. Vad grundade de sin positiva uppfattning på?
- 3) Skotten i Ådalen den 14 maj 1931 beskrivs i Susanna Hedenborgs och Lars Kvarnströms *Det svenska samhället 1720–2006: böndernas och arbetarnas tid* som en viktig händelse med stark symbolisk innebörd. Diskutera bakgrunden till den dramatiska händelsen i Ådalen och vilka följder som den fick för svensk politik i det tidiga 1930-talet.
- 4) Nikita Chrustjov kritiserade Josef Stalins styre på den sovjetiska partikongressen i februari 1956. Vilka konsekvenser fick hans tal för den politiska och kulturella utvecklingen i Östeuropa från 1956 fram till mitten av 1960-talet?
- 5) I USA övergick ett stort stöd för Vietnamkriget under 1960-talets första hälft i allt häftigare protester. Vilka var de viktigaste orsakerna bakom det växande missnöjet bland den amerikanska hemmaopinionen?

Essäfrågor: välj en av två. Svaren bör, som sagt, inte överstiga fyra sidor.

A) I McKay med flera talas det om att världen av idag kännetecknas av "global interdependens". Ge, med utgångspunkt i kurslitteraturen, några exempel på hur denna interdependens har präglat – och präglar – världen efter 1945.

B) Vad drev miljoner unga män att tillbringa sina bästa år i första världskrigets skyttegravar? I ditt svar bör du reflektera kring olika nivåer, från övergripande, strukturella orsaker till förklaringar till den enskilde soldatens agerande i relation till kamraterna i skyttegravan.

TENTAMEN

Ordinarie tentamen, den 15 januari 2016

Examinator: Stefan Amirell

Anvisningar

Tentamen består av tre delar. Den första delen utgörs av en essäfråga där du väljer *en* av de två frågorna. Den andra delen består av fyra kortare frågor, som alla ska besvaras. Den tredje delen består av fem centrala begrepp under perioden som alla ska ges en kortfattad definition.

Essäfrågan ger maximalt 15 poäng, de korta frågorna maximalt 5 poäng var och begreppsdefinitionerna maximalt 1 poäng var. Maximal poäng är följaktligen 40 poäng.

Ungefärliga betygsgränser: för godkänt krävs ungefär 16 poäng och för väl godkänt krävs ungefär 28 poäng. Slutliga gränser fastställs i samband med rättningen.

Svaren på essäfrågan och de korta frågorna ska utformas som en sammanhängande text, en miniessä. Svar som *endast* består av uppställda punkter och/eller uppräddade nyckelord kommer inte att godkännas.

SKRIV LÄSBARA SVAR!! Oläsbara svar kommer inte att rättas.

Essäfråga

Välj *en* av de följande frågorna. Svaret bör omfatta 2–3 sidor.

- A. Hur påverkade den första industriella revolutionen (ca 1770–1850) den västerländska expansionens drivkrafter, karaktär och utbredning? Diskutera de stora globala utvecklingstendenserna och stöd din argumentation med hjälp av konkreta exempel från olika delar av världen.
- B. Varför ökade nationalismens betydelse i Europa under 1800-talet och vilka funktioner fyllde de nationalistiska ideologierna i de europeiska staternas uppbyggnad? Diskutera de generella utvecklingstendenserna och stöd din argumentation med hjälp av konkreta exempel från ett eller flera europeiska länder.

Kortfrågor

Alla frågorna skall besvaras. Svaren ska omfatta maximalt en sida.

1. Hur påverkades Kinas ekonomiska och politiska utveckling av kontakterna med Europa under 1800-talet?
2. Vilka blev de viktigaste ekonomiska, sociala och politiska konsekvenserna av det amerikanska inbördeskriget?
3. Varför var jordbruksomvandlingen en förutsättning för industrialismen i Sverige?
4. Marks menar att de vetenskapliga framstegen i Europa saknade betydelse för industrialismens utveckling. Tycker du hans argumentation är trovärdig? Jämför Marks argument med den övriga kurslitteraturen och stoffet från föreläsningarna (inklusive gästföreläsningen) och motivera ditt svar med hjälp av konkreta exempel.

Begreppsfrågor

Alla frågorna ska besvaras. Definiera på maximalt två rader följande begrepp:

5. junigrundloven (junigrundlagen)
6. Meijirestaurationen
7. peon
8. socialdarwinism
9. boerkriget

Lycka till!

Stefan

Skrivning i historia, delkurs *Konkurrerande civilisationer*

HIS A02, HIS A13 och HIS A14

2016-01-08

Examinator: Dick Harrison

Provet består av två essäfrågor, två kortare frågor och fem mycket korta frågor. Samtliga frågor, alltså även **båda** essäfrågorna, skall besvaras. Svaren på essäfrågorna skall maximeras till *högst* fyra A4-sidor per fråga, svaren på kortfrågorna till *högst* en A4-sida per fråga, svaren på de mycket korta frågorna till en enkel markering av alternativ.

Skriv läsligt! Otydlig handstil OMÖJLIGGÖR rättningen! Observera att namnen på de personer och orter ni nämner i era svar skall vara ***rättstavade***. Försök besvara samtliga frågor!

Essäfrågorna ger som bäst 15 poäng var. Kortfrågorna ger som bäst 5 poäng var, de mycket korta frågorna som bäst 1 poäng var. Maximalt antal poäng blir alltså 45. För att få Godkänt krävs 22 poäng, för Väl Godkänt 34 poäng.

Även om skrivningen avbryts skall frågeformuläret återlämnas med namnet ifyllt.

Essäfrågor:

(1) Det bysantinska riket spelade en politisk, ekonomisk och kulturell nyckelroll under europeisk medeltid. Redogör för imperiets utveckling till mitten av 1300-talet. Observera att frågan omfattar såväl politisk historia som ekonomisk och kulturell, och lägg särskild vikt vid den roll kyrkan hade.

(2) Redogör för högkulturernas utveckling från och med jordbruksekonominns uppkomst till ca 500 f.Kr. Var på jorden uppstod högkulturer? Varför just där? Skillnader i utvecklingen mellan de olika regionerna? Observera att frågan gäller hela samhället (religion, ekonomi, kultur, etc.), inte bara den strikt politiska sfären.

Korta frågor:

(3) Redogör översiktligt för den politiska utvecklingen i Ryssland före 1350. Varför kom den ryska kulturen, både den politiska och den allmänskulturella, att på flera punkter skilja sig från den västeuropeiska?

(4) Redogör för det danska rikets uppkomst och utveckling från 800-talet till ca 1350.

VAR GOD VÄND!

Mycket korta frågor:

(5) På 560-talet erövrade langobarderna ett europeiskt land, som de därefter kom att dominera i några sekler. Vilket land? Välj mellan följande alternativ:

- 1. Italien
- X. Frankrike
- 2. Spanien

(6) Den äldsta kända skriften utvecklades i nuvarande Mesopotamien omkring 3000 f.Kr. Vad kallas den? Välj mellan följande alternativ:

- 1. Hieroglyfer
- X. Kilskrift
- 2. Linear A

(7) På 300- och 400-talen dominerades en asiatisk region av Guptadynastin. I efterhand har detta kommit att uppfattas som en guldålder för – vilket land? Välj mellan följande alternativ:

- 1. Indonesien
- X. Kambodja
- 2. Indien

(8) Han var en norsk kung som enade landet, införde kristendomen och stupade vid Stiklestad år 1030. Hans namn? Välj mellan följande alternativ:

- 1. Olav Haraldsson
- X. Harald Sigurdsson
- 2. Sigurd Syr

(9) I antikens Athen kunde medborgarna genom omröstning tvinga en person i temporär exil. Vad kallades processen?

- 1. hellenisering
- X. epikurisering
- 2. ostrakisering

Skrivning i historia, delkurs 3, Världsekonomi, statsbildningar och revolutioner
7 januari 2015

Examinator: Eva Helen Ulvros

Provet består av en essäfråga och fem kortfrågor. Välj ett alternativ, antingen alternativ 1A eller alternativ 1B på essäfrågan. Svaret på essäfrågan bör maximeras till högst tre A4-sidor, svaren på kortfrågorna till högst en A4-sida per fråga. Läs först igenom alla frågorna! Försök beräkna den tid Du behöver för att kunna besvara varje fråga så att Du inte kommer i tidsnöd på de sista. Svara på den fråga som verkligen ställts! Skriv läsligt! Försök besvara samtliga frågor!

Fråga 1 (essäfrågan) ger som bäst	15 poäng
Kortfrågorna ger som bäst 5 poäng vardera, tillsammans	25 poäng
SUMMA (i bästa fall)	40 poäng

Gränsen för Godkänt ligger vid 18 poäng, gränsen för Väl Godkänt vid 30 poäng.

Resultatet på skrivningen kommer att anslås på institutionens anslagstavla i vestibulen mellan en och två veckor efter skrivningstillfället.

Fråga 1 (välj ett alternativ, A eller B.)

A. Resonera kring världshandeln ca 1500-1800. Vilka länder var ledande i vilket skede? Varför just dessa? Varför förändrades förhållandena? Vilka blev följderna för olika länder och områden i Amerika, Asien och Afrika?

B. Försök ge en bild av Norden under 1600-talet. Du bör ta upp politiska, sociala, ekonomiska och religiösa förhållanden samt förhållandet mellan Danmark och Sverige, och deras relationer till Europas stormakter. Hur förändrades relationerna under perioden? Varför?

2. Redogör för bakgrunden till bildandet av Kalmarunionen. Varför bildades unionen? Diskutera unionens karaktär och utveckling. Varför upplöstes unionen?

3. Redogör för förhållandena i England och dess relationer med andra länder under 1500-talet. Tänk både på politiska, sociala, ekonomiska, kulturella och religiösa aspekter!

4. Kommentera "absolutismen". Vilken ideologisk grund vilade den på? Exemplifiera med utvecklingen i några olika stater i Västeuropa under 1600-talet, och jämför också med Sverige.

5. Redogör övergripande för utvecklingen i Osmanska riket från 1400-talet fram till cirka 1700. Lyft fram några typiska drag i det osmanska statsskicket. Lyft fram varför riket expanderade, och sedan varför det gick tillbaka.

6. Redogör översiktligt för den amerikanska revolutionen och dess bakgrund. Vad drev fram utvecklingen?

HISTORISKA INSTITUTIONEN, LUNDS UNIVERSITET

HISA13 och HISA17. TENTAMEN: DELKURS 1. KATASTROFERNAS ÅRHUNDRADE

Tentamen fredagen den 25 september 2015

Tentamen består av tre delar. Den första är en bildfråga som maximalt ger 5 poäng. Den andra består av fyra kortare frågor. Varje fråga betygsätts från 0 till 5. Den tredje delen utgörs av en essäfråga där du väljer *en* av de två frågorna. Den betygsätts från 0 till 15 poäng. Maximalt poängantal är följaktligen 40. Betygsgränser: för godkänt krävs 20 poäng, för väl godkänt 30.

Svaren skall utformas som en sammanhängande text. Svar som endast består av uppställda punkter och eller uppräddade nyckelord godkänns inte. Svaren på frågorna 1–5 bör inte överstiga en A4-sida. Svaret på essäfrågan bör inte överstiga fyra A4-sidor.

Skriv väl! Språkbehandlingen är en del i bedömningen av tentamen. Ulf Zander

- 1) I anslutning till 25-årsminnet av Berlinmurens fall publicerade signaturen Adams ovanstående skämtteckning i den brittiska dagstidningen *Daily Telegraph*. I sitt tal nämnde den tyska förbundskanslern Angela Merkel att murens fall visar att drömmar kan gå i uppfyllelse. Personerna i bakgrunden tycks inte hålla med henne. Vem ska de föreställa och hur ska deras arbete tolkas utifrån 2014 års kontext?

- 2) I *Katastrofernas århundrade* skriver Johan Dietsch om den svältkatastrof som drabbade framför allt Ukraina 1932–33. Han tar även upp förintelsen på ukrainskt territorium under andra världskriget. Hur har, enligt Dietsch, relationen mellan dessa båda katastrofer förklarats före och efter Ukrainas självständighet?
- 3) Marshallplanen och Trumandoktrinen hör till det tidiga kalla krigets centrala begrepp. Vilken funktion fyllde respektive begrepp och i vilka sammanhang övergick dessa ord till handling?
- 4) McKay med flera resonerar i *A History of World Societies* kring tsardömetts fall och de ryska revolutionerna 1917. Vilka problem präglade den gamla tsarregimen och vilka argument använde Lenin och andra bolsjevikledare för att få stöd för en revolution?
- 5) Lynn Karlsson diskuterar i artikeln ”I gruva och på kontor – genusstämpling av arbete” några viktiga förändringar i synen på kvinnlig arbetskraft under 1900-talet. Varför, menar hon, försvann kvinnor under lång tid från underjordsarbeten i gruvorna och vilka sysselsättningar ansågs istället vara lämpliga för kvinnlig arbetskraft?

Essäfrågor: välj en av två. Svaren bör, som sagt, inte överstiga fyra sidor.

A) I McKay med flera talas det om att världen av idag kännetecknas av ”global interdependens”. Ge, med utgångspunkt i kurslitteraturen, några exempel på hur denna interdependens har präglat – och präglar – världen efter 1945.

B) Terrordåden den 11 september 2001 väckte stor uppmärksamhet och ansågs redan i samtidsdiskussionen var en historisk vändpunkt. För att förstå händelserna användes redan från början historiska referenser. Diskutera med utgångspunkt i kurslitteraturen (och framför allt Martin Alms kapitel i *Katastrofernas århundrade*) vilka historiska händelser som togs i bruk för att förklara terrorattackerna och varför just dessa händelser fick ett starkt gensvar i USA.

HISTORISKA INSTITUTIONEN, LUNDS UNIVERSITET

HISA13, HISA17. TENTAMEN: DELKURS 5. KATASTROFERNAS ÅRHUNDRADE

Tentamen fredagen den 23 oktober 2015

Tentamen består av tre delar. Den första är en bildfråga som maximalt ger 5 poäng. Den andra består av fyra kortare frågor. Varje fråga betygsätts från 0 till 5. Den tredje delen utgörs av en essäfråga där du väljer *en* av de två frågorna. Den betygsätts från 0 till 15 poäng. Maximalt poängantal är följaktligen 40. Betygsgränser: för godkänt krävs 20 poäng, för väl godkänt 30.

Svaren på frågorna 1-5 skall utformas som en sammanhängande text om cirka en sida var.

Svar som endast består av uppställda punkter och eller uppräddade nyckelord godkänns inte.

Skriv väl! Språkbehandlingen är en del i bedömningen av tentamen. Ulf Zander

- 1) Namnet på upphovsmannen till denna teckning är inte känt. Vad anspelar hans teckning på och vilket är budskapet? Ungefär när publicerades den och i vilket land? Även om upphovsmannens namn inte är känt är hans yrke bekant. Vad tror du att han arbetade som?

- 2) Varför genomfördes femårsplaner i Sovjetunionen och vilket ekonomiskt system ersatte de?
- 3) I Asien har historiker vänt sig mot uppfattningen att andra världskriget inleddes 1939. Ge mot bakgrund av kurslitteraturens genomgång av 1930-talets utveckling i Asien argument för en annan tidpunkt än 1939 som andra världskrigets början.
- 4) Atombomberna över Hiroshima och Nagasaki i augusti 1945 har fått många följdverkningar under efterkrigstiden. På vilka olika sätt har minne och glömska kring de japaner som överlevde atombombsfällningarna påverkat den japanska politiken i anslutning till kärnkraft och kärnvapenprov?
- 5) I kurslitteraturen betonas betydelsen av den så kallade kohandeln. Vad innebar den och vilka konsekvenser fick den för svensk politik?

Essäfrågor: välj en av två. Svaren bör inte överstiga fyra sidor.

- A) Du arbetar på en dagstidning och har fått i uppdrag att skriva om arvet efter första världskriget, det vill säga vilka betydelser som händelserna 1914–18 har fått för modern europeisk historia. Redaktören har redan bestämt rubriken: "Urkatastrofen" och ber dig att särskilt uppmärksamma fyra grundläggande konsekvenser. Resonera kring hur din tidningsartikel kommer att se ut, eller besvara frågan genom att skriva den beställda tidningsartikeln.
- B) I både Sverige och Tyskland diskuterades begrepp vari "folk" var centralt. Skillnaden var att i Tyskland kopplades det till ett totalitärt styrelseskick medan det i Sverige var centralt i ett demokratiskt samhällsbygge. Vilka ideologiska, politiska, ekonomiska och kulturella skillnader förklarar de olikartade utvecklingslinjerna i Sverige och Tyskland under 1930-talet?

Skrivning i historia, delkurs *Konkurrerande civilisationer*

HIS A02, HIS A13 och HIS A14

2015-11-27

Examinator: Dick Harrison

Provet består av två essäfrågor, två kortare frågor och fem mycket korta frågor. Samtliga frågor, alltså även **båda** essäfrågorna, skall besvaras. Svaren på essäfrågorna skall maximeras till *högst* fyra A4-sidor per fråga, svaren på kortfrågorna till *högst* en A4-sida per fråga, svaren på de mycket korta frågorna till en enkel markering av alternativ.

Skriv läsligt! Otydlig handstil OMÖJLIGGÖR rättningen! Observera att namnen på de personer och orter ni nämner i era svar skall vara ***rättstavade***. Försök besvara samtliga frågor!

Essäfrågorna ger som bäst 15 poäng var. Kortfrågorna ger som bäst 5 poäng var, de mycket korta frågorna som bäst 1 poäng var. Maximalt antal poäng blir alltså 45. För att få Godkänt krävs 22 poäng, för Väl Godkänt 34 poäng.

Även om skrivningen avbryts skall frågeformuläret återlämnas med namnet ifyllt.

Essäfrågor:

(1) Investiturstriden är en av de viktigaste konflikterna i västeuropeisk medeltidshistoria. Redogör för händelseutvecklingen, med tonvikten vid de bakomliggande faktorerna, den politiska och andliga kulturen och de långsiktiga konsekvenserna. Ge gärna konkreta exempel på de stridigheter och uppgörelser som ägde rum. Jämför investiturstridens grundläggande problematik med liknande konflikter i andra medeltida riken.

(2) På 900- och 1000-talen lades grunden till de skandinaviska rikena Sverige, Danmark och Norge. Jämför den inledande riksbildningen i de tre rikena med varandra. Likheter och skillnader? Varifrån kom impulserna? Vilka maktmedel nyttjade kungarna? Vilka allierade hade de? Vilka bakslag kunde de drabbas av? Observera att frågan endast berör tiden 900–1100, inte händelseutvecklingen därefter.

Korta frågor:

(3) Redogör översiktligt för den politiska utvecklingen i södra Asien (öster om Iran, söder om Kina) före 1350. Vilken riken och kulturkomplex blomstrade?

(4) Redogör för etnicitetens betydelse under tidig och äldre medeltid. Hur formerades och fungerade folk och grupper? Ge ett konkret exempel.

VAR GOD VÄND!

Mycket korta frågor:

(5) På 710-talet erövrade muslimerna en del av Europa, som de behöll kontrollen över i flera århundraden. Vilken del? Välj mellan följande alternativ:

- 1. Pyreneiska halvön
- X. Sicilien
- 2. Södra Balkan

(6) De var framstående sjöfarare och handelsmän och spred idén om alfabetet i Främre Orienten och vid Medelhavets kuster. Vad hette folket? Välj mellan följande alternativ:

- 1. Fryger
- X. Fenicier
- 2. Hettiter

(7) Songdynastins Kina var jordklotets mest utvecklade och folkrikaste stormakt på 1100- och 1200-talen. Varför gick dynastin under? Välj mellan följande alternativ:

- 1. Mongolerna erövrade Kina
- X. Kejsaren störtades av ett bondeuppror
- 2. En kejsarinna gjorde statskupp och grundade en ny dynasti

(8) Han var en svensk statsman som införde lagar, påbjöd nya skatter och reformerade riket i mitten av 1200-talet. Hans namn? Välj mellan följande alternativ:

- 1. Torgils Knutsson
- X. Birger jarl
- 2. Erik Menved

(9) Under 200-talet f.Kr. drabbade Rom och Karthago samman i långvariga krig. Vad kallas de?

- 1. puniska krigen
- X. peloponnesiska krigen
- 2. galliska krigen

Skrivning i historia, delkurs *Konkurrerande civilisationer*

HIS A02, HIS A13 och HIS A14

2015-10-29

Examinator: Dick Harrison

Provet består av två essäfrågor, två kortare frågor och fem mycket korta frågor. Samtliga frågor, alltså även **båda** essäfrågorna, skall besvaras. Svaren på essäfrågorna skall maximeras till *högst* fyra A4-sidor per fråga, svaren på kortfrågorna till *högst* en A4-sida per fråga, svaren på de mycket korta frågorna till en enkel markering av alternativ.

Skriv läsligt! Otydlig handstil OMÖJLIGGÖR rättningen! Observera att namnen på de personer och orter ni nämner i era svar skall vara ***rättstavade***. Försök besvara samtliga frågor!

Essäfrågorna ger som bäst 15 poäng var. Kortfrågorna ger som bäst 5 poäng var, de mycket korta frågorna som bäst 1 poäng var. Maximalt antal poäng blir alltså 45. För att få Godkänt krävs 22 poäng, för Väl Godkänt 34 poäng.

Även om skrivningen avbryts skall frågeformuläret återlämnas med namnet ifyllt.

Essäfrågor:

- (1) Det karolingiska imperiets uppkomst räknas som en avgörande händelse i västeuropeisk medeltidshistoria. Redogör för våldets uppkomst, utveckling och nedgång, med tonvikten vid de bakomliggande faktorerna, den politiska kulturen och de långsiktiga konsekvenserna. Var uppmärksam på de ideologiska och ekonomiska grunderna för dynastins expansion.
- (2) Hur och när utvecklades Sverige till ett rike? Varifrån kom impulserna? Vilka individer och grupper spelade nyckelroller? Redogör för huvuddragen i den process varigenom småriken och hövdingadömen enades till ett kungarike.

Korta frågor:

- (3) Redogör översiktligt för den politiska utvecklingen i Afrika söder om Sahara före 1350. Vilken riken och kulturkomplex blomstrade?
- (4) Det första triumviratets historia är ett typiskt exempel på utvecklingen i romerska riket under den krisdrabbade senrepubliken. Redogör för de inblandade parterna och deras historia.

VAR GOD VÄND!

Mycket korta frågor:

(5) Under 1000-talets andra hälft erövrade en turkisk dynasti en betydande del av Mellanöstern och grundade en stormakt. Vad kallades erövrarna? Välj mellan följande alternativ:

- 1. samanider
- X. seljuquer
- 2. osmaner

(6) Han härskade i Babylonien på 1700-talet f.Kr. och gick till historien som en stor lagstiftare. Vad hette han? Välj mellan följande alternativ:

- 1. Hammurabi
- X. Sargon
- 2. Assurbanipal

(7) På 1100- och 1200-talen dominerades det sydöstasiatiska fastlandet av khmerfolkets stormakt. Vad hette huvudstaden?

- 1. Pagan
- X. Borobudur
- 2. Angkor

(8) Han var en dansk kung som övergick till kristendomen, stred mot tyskarna och upprättade ett överhöghetsvälde i Norge. Hans namn? Välj mellan följande alternativ:

- 1. Harald Blåtand
- X. Valdemar Sejr
- 2. Sven Estridsen

(9) Försäljning av kyrkliga ämbeten var ett utbrett missbruk under medeltiden, något som hårt kritiserades från flera håll. Vad kallas företeelsen?

- 1. simoni
- X. stylitism
- 2. celibat

Skrivning i historia, delkurs 3, Världsekonomi, statsbildningar och revolutioner
1 december 2015 **HIS A13, HIS A02, HIS A 15** *Examinator: Eva Helen Ulvros*

Provet består av en essäfråga och fem kortfrågor. Välj ett alternativ, antingen alternativ 1A eller alternativ 1B på essäfrågan. Svaret på essäfrågan bör maximeras till högst tre A4-sidor, svaren på kortfrågorna till högst en A4-sida per fråga. Läs först igenom alla frågorna! Försök beräkna den tid Du behöver för att kunna besvara varje fråga så att Du inte kommer i tidsnöd på de sista. Svara på den fråga som verkligen ställts! Skriv läsligt! Försök besvara samtliga frågor!

Fråga 1 (essäfrågan) ger som bäst 15 poäng

Kortfrågorna ger som bäst 5 poäng vardera, tillsammans 25 poäng

SUMMA (i bästa fall)

40 poäng

Gränsen för Godkänt ligger vid 18 poäng, gränsen för Väl Godkänt vid 30 poäng.

Resultatet på skrivningen kommer att anslås på institutionens anslagstavla i vestibulen ungefär två veckor efter skrivningstillfället.

Fråga 1 (välj ett alternativ, A eller B.)

- A. Försök ge en bild av Europa (öst och väst), även Norden under slutet av högmedeltiden och senmedeltiden (ca 1350- fram till ca 1500). Du bör ta med både politiska, sociala, ekonomiska, kulturella och religiösa förhållanden. Vilka förändringar ser vi? Varför?
- B. Försök ge en bild av Europa (väst och öst), även Norden under 1600-talet. Du bör ha med något om både politiska, sociala, ekonomiska, kulturella och religiösa förhållanden. Du bör också nämna någonting om vilka länder som sågs som stormakter, både de som var stora, de som var på väg att bli det eller de som gick tillbaka. Kommentera vad det var som avgjorde detta!

2. Ange några gemensamma utmärkande drag för den s.k. tidigmoderna staten, dvs. den starka furstemakt som etablerades på flera håll i Europa från ca 1450 till ca 1550. Presentera kortfattat några tidstypiska tidigmoderna stater.

3. Diskutera den förändring som reformationen innebar. Vilka reformationsrörelser utvecklades? Vilka politiska, kulturella och sociala följder fick reformationen? Exemplifiera med utvecklingen i några länder och jämför också med Sverige.

4. Redogör övergripande för utvecklingen i Ryssland från ungefär 1700 och fram till början av 1800-talet, till ungefär 1815.

5. Vilken roll spelade Indiska oceanen för handeln under perioden 1400-1800? Vilka länder/kulturer behärskade handeln under olika skeden? Varför just dessa?

6. Redogör i stora drag för bakgrunden till franska revolutionen. Vilka faktorer låg bakom revolutionen?

Skrivning i historia, HIS A 13, HIS A02, HIS A 15, delkurs 3, Världsekonomi, statsbildningar och revolutioner

20 augusti 2015

Examinator: Eva Helen Ulvros

Provet består av en essäfråga och fem kortfrågor. Välj ett alternativ, antingen alternativ 1A eller alternativ 1B på essäfrågan. Svaret på essäfrågan bör maximeras till högst tre A4-sidor, svaren på kortfrågorna till högst en A4-sida per fråga. Läs först igenom alla frågorna! Försök beräkna den tid Du behöver för att kunna besvara varje fråga så att Du inte kommer i tidsnöd på de sista. Svara på den fråga som verkligen ställts! Skriv läsligt! Försök besvara samtliga frågor!

Fråga 1 (essäfrågan) ger som bäst 15 poäng

Kortfrågorna ger som bäst 5 poäng vardera, tillsammans 25 poäng

SUMMA. (i bästa fall)

40 poäng

Gränsen för Godkänt ligger vid 18 poäng, gränsen för Väl Godkänt vid 30 poäng.

Resultatet på skrivningen kommer att anslås på institutionens anslagstavla mellan en och två veckor efter skrivningstillfället.

Fråga 1 (välj ett alternativ, A eller B.)

- A. Försök ge en bild av Europa (väst och öst), även Norden under 1600-talet. Du bör ha med något om både politiska, sociala, ekonomiska, kulturella och religiösa förhållanden. Du bör också nämna någonting om vilka länder som sågs som stormakter, både de som var stora och de som var på väg att bli det. Kommentera vad det var som avgjorde detta!
- B. Resonera kring världshandeln ca 1500-1800. Vilka länder var ledande i vilket skede? Varför just dessa? Varför förändrades förhållandena? Vilka blev följderna för olika länder och områden i Amerika, Asien och Afrika?
2. Redogör kortfattat för den senmedeltida krisen (ca.1350-1500) , dess orsaker och följder i Europa (även Norden). Vad kan tolkas som krissymptom i denna period? Socialt, ekonomiskt, politiskt?
3. Ange några gemensamma utmärkande drag för den s.k. tidigmoderna staten, dvs. den starka furstemakt som etablerades på flera håll i Europa från ca 1450 till ca 1550. Presentera kortfattat några tidstypiska tidigmoderna stater.
4. Redogör i korta drag för reformationen, dess genomförande och dess följder i Europa. Exemplifiera med några länder och jämför också med Sverige. Tänk både på religiösa, politiska, kulturella och sociala följder.
5. Jämför England och Frankrike under 1600-talet. Hos vem/vilka grupper låg den politiska makten? Likheter och skillnader mellan länderna? Resonera övergripande!
6. Redogör i stora drag för det osmanska rikets uppkomst och expansion från ca 1350 till slutet av 1600-talet. Ta fram några typiska drag i det osmanska statsskicket.

Uppsamlingsskrivning i historia, delkurs *Konkurrerande civilisationer*

HIS A13, HIS A14

2015-08-19

Examinator: Dick Harrison

Provet består av två essäfrågor, två kortare frågor och fem mycket korta frågor. Samtliga frågor, alltså även **båda** essäfrågorna, skall besvaras. Svaren på essäfrågorna skall maximeras till *högst* fyra A4-sidor per fråga, svaren på kortfrågorna till *högst* en A4-sida per fråga, svaren på de mycket korta frågorna till en enkel markering av alternativ.

Skriv läsligt! Otydlig handstil kan ALLVARLIGT FÖRSVÅRA rättningen! Försök besvara samtliga frågor!

Essäfrågorna ger som bäst 15 poäng var. Kortfrågorna ger som bäst 5 poäng var, de mycket korta frågorna som bäst 1 poäng var. Maximalt antal poäng blir alltså 45. Gränsen för Godkänt ligger kring 20 poäng, gränsen för Väl Godkänt kring 32 poäng.

Resultatet av skrivningen kommer att anslås på institutionens anslagstavla i vestibulen cirka en vecka efter skrivningstillfället.

Även om skrivningen avbryts skall frågeformuläret återlämnas med namnet ifyllt.

Essäfrågor:

(1) Redogör för högkulturernas utveckling från och med jordbruksekonominns uppkomst till ca 500 f.Kr. Var uppstod högkulturer? Varför just där? Skillnader i utvecklingen mellan de olika regionerna? Observera att frågan gäller hela samhället (religion, ekonomi, kultur, etc.), inte bara den strikt politiska sfären.

(2) Redogör för Västeuropas historia 500-1350 sett mot bakgrund av demografi (folkmängd, etc.) och basnäringar. När sker uppgångar och nedgångar? Känner vi till orsaker? Vilka blev de sociala konsekvenserna av utvecklingen? Observera: i detta svar är den strikt politiska utvecklingen (kungar, krig, etc.) *inte* av central betydelse. Koncentrera er på de stora sociala och ekonomiska linjerna.

Korta frågor:

(3) Redogör för huvuddragen i den islamiska världens historia från mitten av 700-talet till 1200-talet. Strukturella hot? Demografisk utveckling? Politiskt system?

(4) Vilka företeelser har vi sammanfattat under beteckningar som "vikingatåg" och "vikingatid"?

VAR GOD VÄND!

Mycket korta frågor:

(5) Vad kallades de romerska politiker som kunde fälla ett förslag genom att säga "veto"?
Välj mellan följande alternativ:

- 1. pretorer
- X. folktribuner
- 2. prokonsuler

(6) Vilket folk dominerade nuvarande Spanien på 500- och 600-talen e.Kr.? Välj mellan följande alternativ:

- 1. alamanner
- X. visigoter
- 2. langobarder

(7) Vilket djur förknippas med ett bogträ? Välj mellan följande alternativ:

- 1. hund
- X. gås
- 2. häst

(8) Vad är en mamluk? Välj mellan följande alternativ:

- 1. En sjörövare i Nordafrika
- X. En slavsoldat under en muslimsk härskare
- 2. En from stiftelse i det medeltida Egypten

(9) Hur förändrades den europeiska storpolitiken på 900-talet? Välj mellan följande alternativ:

- 1. Tysk-romerska riket skapades
- X. Hundraårskriget bröt ut mellan England och Frankrike
- 2. Påvens Kyrkostat blev en internationell maktfaktor

TENTAMEN

Uppsamlingstentamen, den 21 augusti 2015

Examinator: Stefan Amirell

Anvisningar

Tentamen består av tre delar. Den första delen utgörs av en essäfråga där du väljer *en* av de två frågorna. Den andra delen består av fyra kortare frågor, som alla ska besvaras. Den tredje delen består av fem centrala begrepp under perioden som alla ska ges en kortfattad definition.

Essäfrågan ger maximalt 15 poäng, de korta frågorna maximalt 5 poäng var och begreppsdefinitionerna maximalt 1 poäng var. Maximal poäng är följaktligen 40 poäng.

Ungefärliga betygsgränser: för godkänt krävs ungefär 16 poäng, för väl godkänt krävs ungefär 28 poäng. Slutliga gränser fastställs i samband med rättningen.

Svaren på essäfrågan och de korta frågorna ska utformas som en sammanhängande text, en minissä. Svar som *endast* består av uppställda punkter och/eller uppräddade nyckelord kommer inte att godkännas.

SKRIV LÄSBARA SVAR!! Oläsbara svar kommer inte att rättas.

Essäfråga

Välj *en* av de följande frågorna. Svaret bör omfatta 2–3 sidor.

- A. Vad var den agrara revolutionen i Sverige (och övriga Europa) och vilka var dess *orsaker*? Vilka blev de viktigaste *följderna* av den agrara revolutionen under 1800-talet?
- B. Vilka var de viktigaste *förutsättningarna* för och *drivkrafterna* till den intensifierade europeiska expansionen under perioden från omkring 1850 till 1914? Redogör kortfattat för den övergripande, globala utvecklingen och belägg resonemanget med hjälp av konkreta exempel från olika delar av världen under perioden.

Kortfrågor

Alla frågorna skall besvaras. Svaren ska omfatta maximalt en sida.

1. Hur förändrades kvinnans ställning i Europa till följd av 1800-talets industrialisering?
2. Vilka var de viktigaste *förutsättningarna för* och *orsakerna till* Japans ekonomiska och politiska modernisering efter mitten av 1800-talet?
3. Beskriv huvuddragen i USA:s utrikespolitik mellan 1815 och 1914.
4. På vilka sätt skilde sig den konstitutionella och demokratiska utvecklingen åt i Sverige, Danmark, Norge och Finland under perioden 1815–1914?

Begreppsfrågor

Alla frågorna ska besvaras. Definiera på maximalt två rader följande begrepp:

5. *white man's burden*
6. Amerikas konfedererade stater (*Confederacy*)
7. Taipingupproret
8. Sokotokalifatet
9. fennomaner

Lycka till!

Stefan

HISTORISKA INSTITUTIONEN, LUNDS UNIVERSITET

HISA02. TENTAMEN: DELKURS 5. KATASTROFERNAS ÅRHUNDRADE

Tentamen tisdagen 18 augusti 2015

Tentamen består av tre delar. Den första är en bildfråga som maximalt ger 5 poäng. Den andra består av fem kortare frågor. Varje fråga betygsätts från 0 till 5. Den tredje delen utgörs av en essäfråga där du väljer *en* av de två frågorna. Den betygsätts från 0 till 15 poäng. Maximalt poängantal är följaktligen 45. Betygsgränser: för godkänt krävs 23 poäng, för väl godkänt 36.

Svaren på frågorna 1-6 skall utformas som en sammanhängande text om cirka en sida var med undantag för fråga 3. På den markerar du endast det alternativ som du anser vara det riktiga. Övriga svar som endast består av uppställda punkter och eller uppräddade nyckelord godkänns inte. Skriv väl! Språkbehandlingen är en del i bedömningen av tentamen. Ulf Zander

- 1) Namnet på upphovsmannen till denna teckning är inte känt. Vad anspelar hans teckning på och vilket är budskapet? Ungefär när publicerades den och i vilket land? Även om upphovsmannens namn inte är känt är hans yrke bekant. Vad tror du att han arbetade som?

- 2) Varför genomfördes femårsplaner i Sovjetunionen och vilket ekonomiskt system ersatte de?
- 3) År 1922 deklarerade den politiska ledningen i Tyskland att den inte längre kunde betala av på det stora krigsskadestånd som var ett av resultaten av Versaillesfreden. Som svar på detta utspel ockuperade franska och belgiska trupper i januari 1923 Ruhrområdet. Vilken blev den tyska responsen på denna ockupation och vilka följder fick detta gensvar i Tyskland under resten av 1923?
- 4) Den av Benito Mussolini ledda fascismen och den av Adolf Hitler ledda nationalsocialismen var nya ideologier under mellankrigstiden. Likheterna mellan dessa totalitära ideologier är många och uppenbara, men i vilka avseenden skilde de sig åt?
- 5) Lynn Karlsson diskuterar i artikeln "I gruva och på kontor – genusstämpling av arbete" några viktiga förändringar i synen på kvinnlig arbetskraft under 1900-talet. Varför, menar hon, försvann kvinnor under lång tid från underjordsarbeten i gruvorna och vilka sysselsättningar ansågs istället vara lämpliga för kvinnlig arbetskraft?
- 6) I kurslitteraturen betonas betydelsen av den så kallade kohandeln. Vad innebar den och vilka konsekvenser fick den för svensk politik?

Essäfrågor: välj en av två. Svaren bör inte överstiga fyra sidor.

- A) Första världskriget beskrivs i kurslitteraturen som "urkatastrofen". På vilka sätt påverkade denna urkatastrof synen på nation, demokrati, krig och fred samt minneskulturen?
- B) Avkolonialiseringen var en utdragen process under efterkrigstiden. Diskutera utifrån kurslitteraturen två konkreta exempel (det vill säga två länder som blev självständiga) de grundläggande orsakerna till denna process.

HISTORISKA INSTITUTIONEN, LUNDS UNIVERSITET

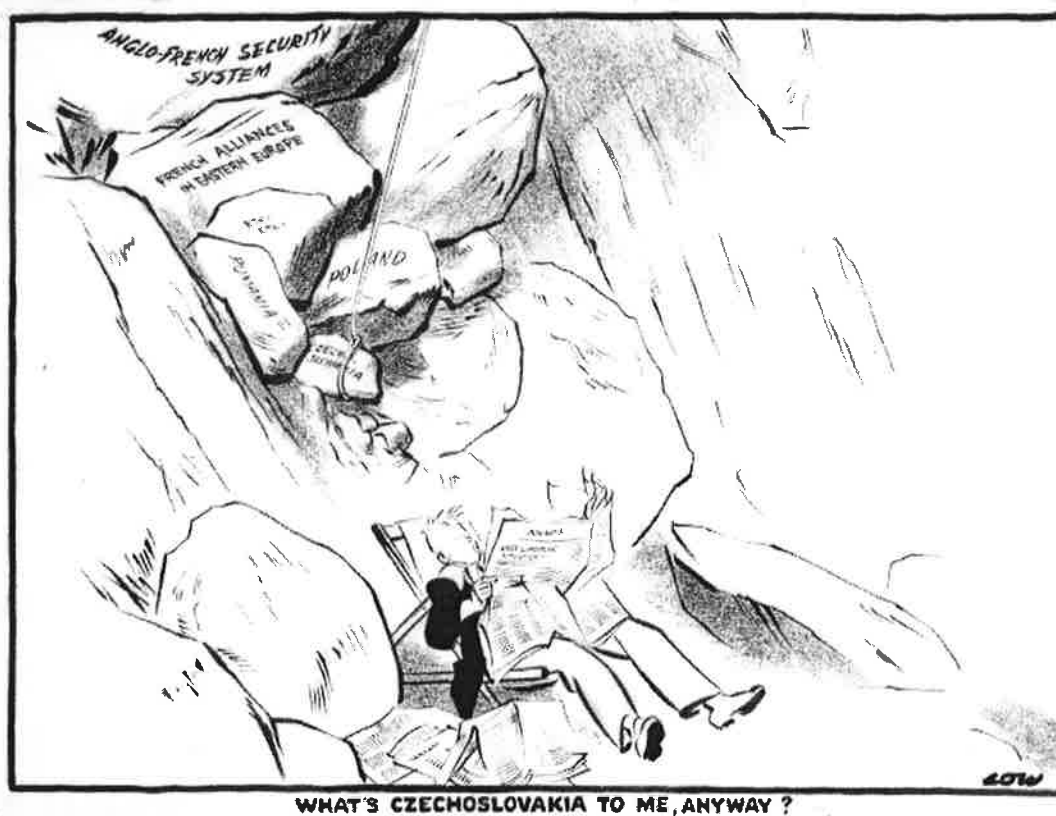
HISA13, HISA17. TENTAMEN: DELKURS 1. KATASTROFERNAS ÅRHUNDRADE

Tentamen tisdagen 18 augusti 2015

Tentamen består av tre delar. Den första är en bildfråga som maximalt ger 5 poäng. Den andra består av fyra kortare frågor. Varje fråga betygsätts från 0 till 5. Den tredje delen utgörs av en essäfråga där du väljer *en* av de två frågorna. Den betygsätts från 0 till 15 poäng. Maximalt poängantal är följaktligen 40. Betygsgränser: för godkänt krävs 20 poäng, för väl godkänt 30.

Svaren skall utformas som en sammanhängande text. Svar som endast består av uppställda punkter och eller uppräddade nyckelord godkänns inte. Svaren på frågorna 1-6 bör omfatta cirka en A4-sida var. Svaret på essäfrågan bör inte överstiga fyra A4-sidor.

Skriv väl! Språkbehandlingen är en del i bedömningen av tentamen. Ulf Zander

WHAT'S CZECHOSLOVAKIA TO ME, ANYWAY?

- 1) David Lows teckning har titeln "What's Czechoslovakia to me, anyway?". Vad vill Low ha sagt med sin teckning och ungefär när publicerades den? Vem kan man tänka sig att den tidningsläsande mannen representerar?

- 2) I kurslitteraturen betonas betydelsen av den så kallade kohandeln. Vad innebar den och vilka konsekvenser fick den i Sverige?
- 3) På vilka sätt försökte Michail Gorbatsjov förnya det sovjetiska samhället och vilka konsekvenser fick hans reformer?
- 4) I USA övergick ett stort stöd för Vietnamkriget under 1960-talets första hälft i allt häftigare protester. Vilka var de viktigaste orsakerna bakom det växande missnöjet bland den amerikanska hemmaopinionen?
- 5) Atombomberna över Hiroshima och Nagasaki i augusti 1945 har fått många följdverkningar under efterkrigstiden. På vilka olika sätt har minne och glömska kring de japaner som överlevde atombombsfällningarna påverkat den japanska politiken i anslutning till kärnkraft och kärnvapenprov?

Essäfrågor: välj en av två. Svaren bör, som sagt, inte överstiga fyra sidor.

- A) Första världskriget beskrivs i kurslitteraturen som "urkatastrofen". På vilka sätt påverkade denna urkatastrof synen på nation, demokrati, krig och fred samt minneskulturen?
- B) Avkolonialiseringen var en utdragen process under efterkrigstiden. Diskutera utifrån kurslitteraturen två konkreta exempel (det vill säga två länder som blev självständiga) de grundläggande orsakerna till denna process.

HISTORISKA INSTITUTIONEN, LUNDS UNIVERSITET

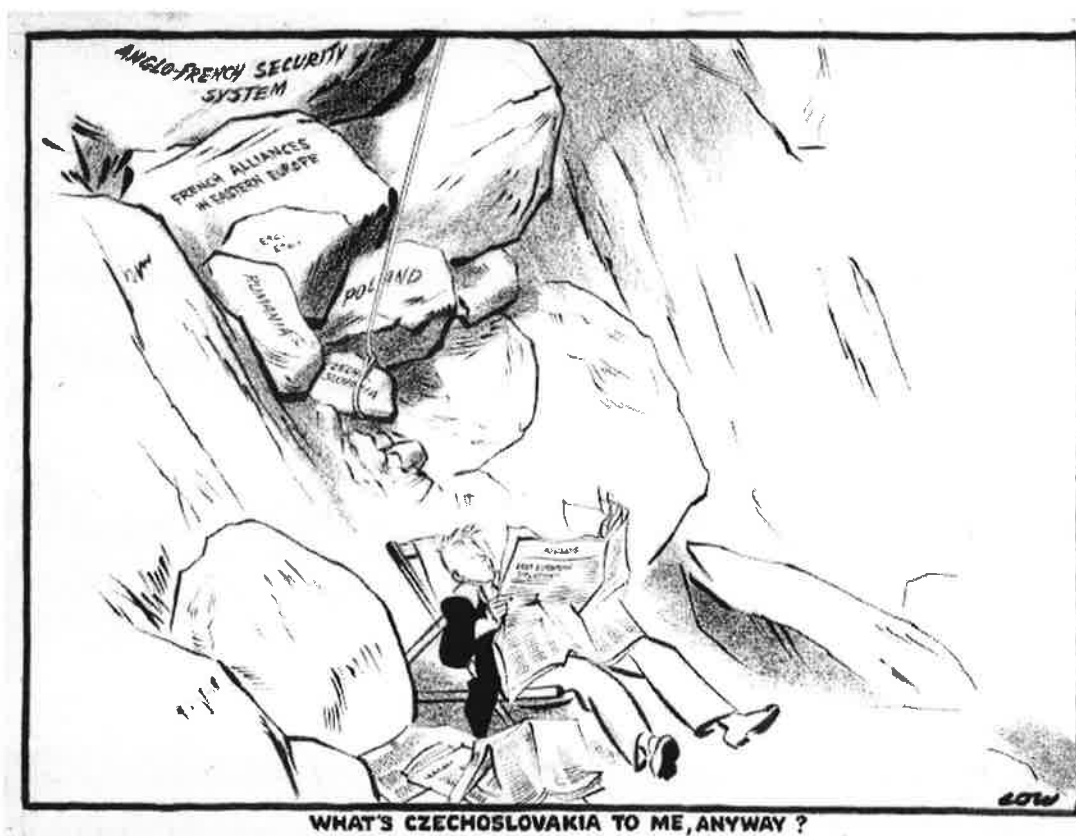
HISA02. TENTAMEN: DELKURS 5. KATASTROFERNAS ÅRHUNDRADE

Tentamen fredagen 27 mars 2015

Tentamen består av tre delar. Den första är en bildfråga som maximalt ger 5 poäng. Den andra består av fyra kortare frågor. Varje fråga betygsätts från 0 till 5. Den tredje delen utgörs av en essäfråga där du väljer *en* av de två frågorna. Den betygsätts från 0 till 15 poäng. Maximalt poängantal är följaktligen 40. Betygsgränser: för godkänt krävs 20 poäng, för väl godkänt 30.

Svaren skall utformas som en sammanhängande text. Svar som endast består av uppställda punkter och eller uppräddade nyckelord godkänns inte.

Skriv väl! Språkbehandlingen är en del i bedömningen av tentamen. Ulf Zander

- 1) David Lows teckning har titeln "What's Czechoslovakia to me, anyway?". Vad vill Low ha sagt med sin teckning och ungefär när publicerades den? Vem kan man tänka sig att den tidningsläsande mannen representerar?

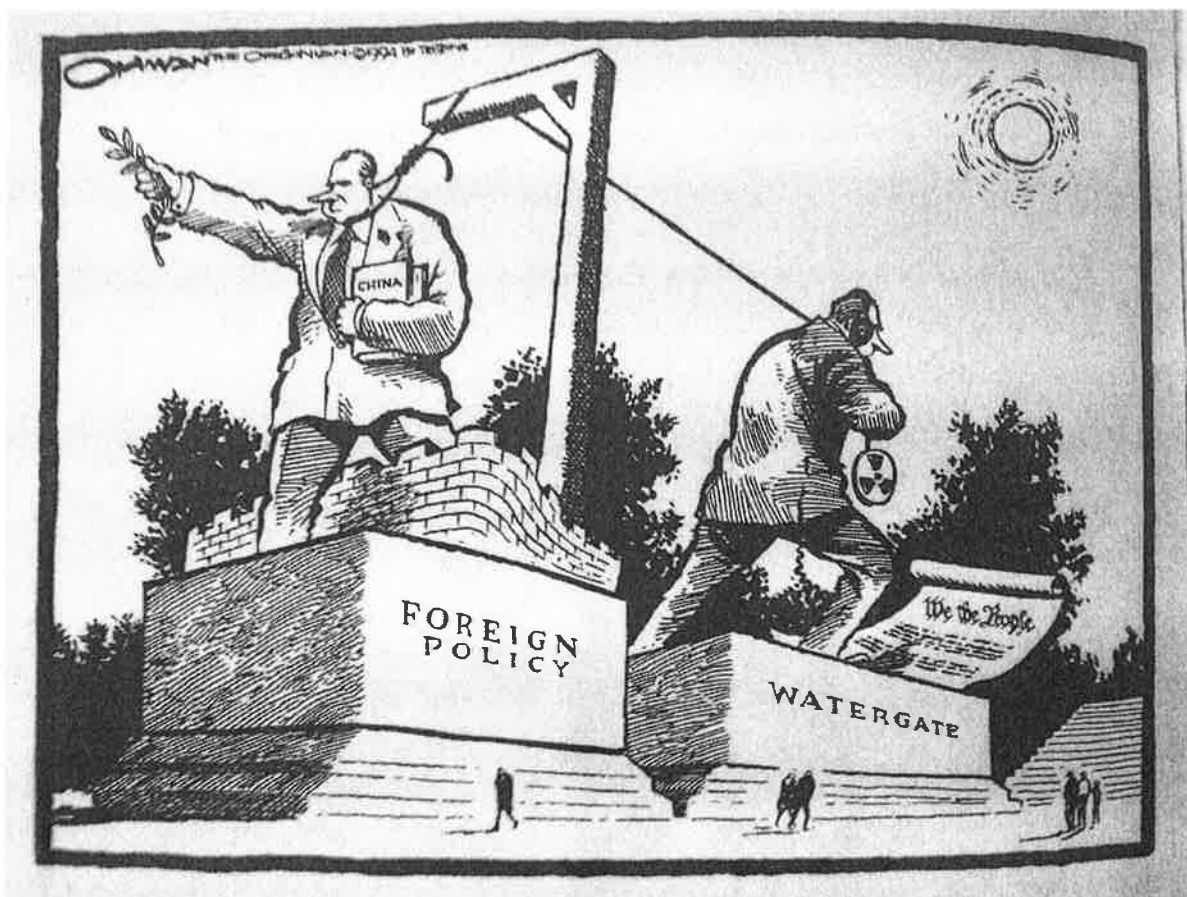
- 2) Vilka var målsättningarna bakom "glasnost" och "perestrojka" och vilka konsekvenser fick politiken bakom dessa begrepp?
- 3) År 1922 deklarerade den politiska ledningen i Tyskland att den inte längre kunde betala av på det stora krigsskadestånd som var ett av resultaten av Versaillesfreden. Som svar på detta utspel ockuperade franska och belgiska trupper i januari 1923 Ruhrområdet. Vilken blev den tyska responsen på denna ockupation och vilka följder fick detta gensvar i Tyskland under resten av 1923?
- 4) Folkhemmet är ett centralt begrepp i svensk 1900-talshistoria. Hur ska det förstås med utgångspunkt i Per Albin Hanssons användning av ordet och vilka praktiska tillämpningar fick det under 1930-talet?
- 5) I USA övergick ett stort stöd för Vietnamkriget under 1960-talets första hälft i allt häftigare protester. Vilka var de viktigaste orsakerna bakom det växande missnöjet bland den amerikanska hemmaopinionen?

Essäfrågor: välj en av två. Svaren bör, som sagt, inte överstiga fyra sidor.

- A) Första världskriget beskrivs i kurslitteraturen som "urkatastrofen". På vilka sätt påverkade denna urkatastrof synen på nation, demokrati, krig och fred samt minneskulturen?
- B) I kurslitteraturen ges rikhaltiga beskrivningar av sovjetisk kommunism, italiensk fascism och tysk nazism. Diskutera likheter och skillnader mellan dem såväl vad gäller ideologiska huvuddrag som ideologiernas praktiska konsekvenser för medborgarna i respektive land.

Tentamen består av tre delar. Den första är en bildfråga som maximalt ger 5 poäng. Den andra består av fyra kortare frågor. Varje fråga betygsätts från 0 till 5. Den tredje delen utgörs av en essäfråga där du väljer *en* av de två frågorna. Den betygsätts från 0 till 15 poäng. Maximalt poängantal är följaktligen 40. Betygsgränser: för godkänt krävs 20 poäng, för väl godkänt 30.

Svaren på frågorna 1-6 skall utformas som en sammanhängande text om cirka en sida var. Övriga svar som endast består av uppställda punkter och eller uppräpade nyckelord godkänns inte. Skriv väl! Språkbehandlingen är en del i bedömningen av tentamen. Ulf Zander

- 1) I denna karikatyr från mitten av 1970-talet figurerar en amerikansk president i två roller. Vilka är de två rollerna och hur hänger de samman? Studera teckningen noggrant och lägg märke – och anknyt – till de många symbolerna.

- 2) I kurslitteraturen betonas betydelsen av den så kallade kohandeln. Vad innebar den och vilka konsekvenser fick den för svensk politik?
- 3) År 1922 deklarerade den politiska ledningen i Tyskland att den inte längre kunde betala av på det stora krigsskadestånd som var ett av resultaten av Versaillesfreden. Som svar på detta utspel ockuperade franska och belgiska trupper i januari 1923 Ruhrområdet. Vilken blev den tyska responsen på denna ockupation och vilka följder fick detta gensvar i Tyskland under resten av 1923?
- 4) Atombomberna över Hiroshima och Nagasaki i augusti 1945 har fått många följdverkningar under efterkrigstiden. På vilka olika sätt har minne och glömska kring de japaner som överlevde atombombsfällningarna påverkat den japanska politiken i anslutning till kärnkraft och kärnvapenprov?
- 5) Den av Benito Mussolini ledda fascismen och den av Adolf Hitler ledda nationalsocialismen var nya ideologier under mellankrigstiden. Likheterna mellan dessa totalitära ideologier är många och uppenbara, men i vilka avseenden skilde de sig åt?

Essäfrågor: välj en av två. Svaren bör inte överstiga fyra sidor.

- A) Avkolonialiseringen var en utdragen process under efterkrigstiden. Diskutera utifrån McKay och två konkreta exempel (det vill säga två länder som blev självständiga) de grundläggande orsakerna till denna process.
- B) Du arbetar på en dagstidning och har fått i uppdrag att skriva om arvet efter första världskriget, det vill säga vilka betydelser som händelserna 1914–18 har fått för modern europeisk historia. Redaktören har redan bestämt rubriken: "Urkatastrofen" och ber dig att särskilt uppmärksamma fyra grundläggande konsekvenser. Resonera kring hur din tidningsartikel kommer att se ut, eller besvara frågan genom att skriva den beställda tidningsartikeln.

HISTORISKA INSTITUTIONEN, LUNDS UNIVERSITET

HISA02. TENTAMEN: DELKURS 5. KATASTROFERNAS ÅRHUNDRADE

Tentamen onsdagen 18 februari 2015

Tentamen består av tre delar. Den första är en bildfråga som maximalt ger 5 poäng. Den andra består av fyra kortare frågor. Varje fråga betygsätts från 0 till 5. Den tredje delen utgörs av en essäfråga där du väljer *en* av de två frågorna. Den betygsätts från 0 till 15 poäng. Maximalt poängantal är följaktligen 40. Betygsgränser: för godkänt krävs 20 poäng, för väl godkänt 30.

Svaren på frågorna 1-6 skall utformas som en sammanhängande text om cirka en sida var.

Övriga svar som endast består av uppställda punkter och eller uppräddade nyckelord godkänns inte. Skriv väl! Språkbehandlingen är en del i bedömningen av tentamen. Ulf Zander

- 1) Herb Lubners teckning "Those Are the Flags of Various Gangster Mobs and Millionaires. Now Shut Up" publicerades i den amerikanska dagstidningen *Washington Post*. Ungefär när gick den i tryck? Vilka händelser syftar Block på och varför förekommer det så många flaggor i bakgrunden?

- 2) I USA övergick ett stort stöd för Vietnamkriget under 1960-talets första hälft i allt häftigare protester. Vilka var de viktigaste orsakerna bakom det växande missnöjet bland den amerikanska hemmaopinionen?
- 3) I Asien har historiker vänt sig mot uppfattningen att andra världskriget inleddes 1939. Ge mot bakgrund av kurslitteraturens genomgång av 1930-talets utveckling i Asien argument för en annan tidpunkt än 1939 som andra världskrigets början.
- 4) Folkhemmet är ett centralt begrepp i svensk 1900-talshistoria. Hur ska det förstås med utgångspunkt i Per Albin Hanssons användning av ordet och vilka praktiska tillämpningar fick det under 1930-talet?
- 5) Folkmordet på armenierna genomfördes i Osmanska riket, huvudsakligen 1915–16. Vilka samband finns mellan detta folkmord och det samtidigt pågående första världskriget?

Essäfrågor: välj en av två. Svaren bör inte överstiga fyra sidor.

- A) Med facit i hand är den 11 mars 1985 ett viktigt datum. Denna dag som Michail Gorbatsjov valdes till generalsekreterare för Sovjetunionens kommunistiska parti. På vilka olika sätt bidrog den nya öppenhetspolitiken, ofta förknippad med begreppen glasnost och perestrojka, till kalla krigets slut? Resonera både med utgångspunkt i sovjetisk inrikespolitik och utifrån den internationella utvecklingen under 1980-talets andra hälft.
- B) Du arbetar på en dagstidning och har fått i uppdrag att skriva om arvet efter första världskriget, det vill säga vilka betydelser som händelserna 1914–18 har fått för modern europeisk historia. Redaktören har redan bestämt rubriken: "Urkatastrofen" och ber dig att särskilt uppmärksamma fyra grundläggande konsekvenser. Resonera översiktligt kring hur din tidningsartikel kommer att vara upplagd, eller besvara frågan genom att skriva den beställda tidningsartikeln.

Skrivning i historia, HIS A 13, HIS A 15, delkurs 3, Världsekonomi, statsbildningar och revolutioner

1 juni 2015

Examinator: Eva Helen Ulvros

Provet består av en essäfråga och fem kortfrågor. Välj ett alternativ, antingen alternativ 1A eller alternativ 1B på essäfrågan. Svaret på essäfrågan bör maximeras till högst tre A4-sidor, svaren på kortfrågorna till högst en A4-sida per fråga. Läs först igenom alla frågorna! Försök beräkna den tid Du behöver för att kunna besvara varje fråga så att Du inte kommer i tidsnöd på de sista. Svara på den fråga som verkligen ställts! Skriv läsligt! Försök besvara samtliga frågor!

Fråga 1 (essäfrågan) ger som bäst 15 poäng

Kortfrågorna ger som bäst 5 poäng vardera, tillsammans 25 poäng

SUMMA. (i bästa fall)

40 poäng

Gränsen för Godkänt ligger vid 18 poäng, gränsen för Väl Godkänt vid 30 poäng.

Resultatet på skrivningen kommer att anslås på institutionens anslagstavla mellan en och två veckor efter skrivningstillfället.

Fråga 1 (välj ett alternativ, A eller B.)

A. Försök ge en bild av Europa (öst och väst), även Norden under slutet av högmedeltiden och senmedeltiden (från c:a 1350-till c:a 1500). Du bör ta med både politiska, sociala, ekonomiska, kulturella och religiösa förhållanden. Vilka förändringar ser vi? Varför?

B. Försök ge en bild av Europa (väst och öst), även Norden under 1600-talet. Du bör ha med något om både politiska, sociala, ekonomiska, kulturella och religiösa förhållanden. Du bör också nämna någonting om vilka länder som sågs som stormakter, både de som var stora, de som var på väg att bli det eller de som gick tillbaka. Kommentera vad det var som avgjorde detta!

2. Diskutera kvinnans situation under 1500-, 1600- och 1700-talet, och jämför med medeltiden. Vad hade förändrats, vad var sig likt? Tänk både på förhållandena i Europa och i andra delar av världen. Beakta även sociala skillnader.

3. Redogör i stora drag för det Osmanska rikets uppkomst och expansion från 1300-talet till senare delen av 1600-talet. Lyft fram några typiska drag i det osmanska statsskicket. När började Osmanska riket gå tillbaka? Varför?

4. Redogör för förhållandena i Spanien och dess relationer med andra länder under 1500-talet. Tänk både på politiska, ekonomiska och religiösa förhållanden!

5. Redogör övergripande för utvecklingen i Ryssland från ca 1700 och fram till början av 1800-talet, ca 1815, och för landets relationer med Sverige under perioden.

6. Redogör i stora drag för bakgrunden till franska revolutionen. Vilka faktorer låg bakom revolutionen?

HISTORISKA INSTITUTIONEN, LUNDS UNIVERSITET

HISA13 OCH HISA17. TENTAMEN: DELKURS 1. KATASTROFERNAS ÅRHUNDRADE, TORSDAGEN 30 oktober 2014

Tentamen består av tre delar. Den första är en bildfråga som maximalt ger 5 poäng. Den andra består av fyra kortare frågor. Varje fråga betygsätts från 0 till 5. Den tredje delen utgörs av en essäfråga där du väljer *en* av de två frågorna. Den betygsätts från 0 till 15 poäng. Maximalt poängantal är följaktligen 40. Betygsgränser: för godkänt krävs 20 poäng, för väl godkänt 30.

Svaren skall utformas som en sammanhängande text. Svar som endast består av uppställda punkter och eller uppräddade nyckelord godkänns inte. Svaren på frågorna 1-5 bör inte överstiga en A4-sida. Svaret på essäfrågan bör inte överstiga fyra A4-sidor.

Skriv väl! Språkbehandlingen är en del i bedömningen av tentamen. Ulf Zander

- 1) Nicholas Garlands teckning "...and he marched them down again" publicerades i den brittiska dagstidningen *The Independent*. Ungefär när kan den tänkas ha gått i tryck och vad syftar Garland på för pågående konflikt och för tidigare krig (döden marscherar ju ner med soldaterna "igen", "again")?

- 2) I USA övergick ett stort stöd för Vietnamkriget under 1960-talets första hälft i allt häftigare protester. Vilka var de viktigaste orsakerna bakom det växande missnöjet bland den amerikanska hemmaopinionen?
- 3) Lynn Karlsson diskuterar i artikeln "I gruva och på kontor – genusstämpling av arbete" några viktiga förändringar i synen på kvinnlig arbetskraft under 1900-talet. Varför, menar hon, försvann kvinnor under lång tid från underjordsarbeten i gruvorna och vilka sysselsättningar ansågs istället vara lämpliga för kvinnlig arbetskraft?
- 4) Kim Salomon lyfter i sitt kapitel i *Katastrofernas århundrade* fram några nyheter i minneskulturen efter första världskriget. Hur förändrades synen på den enskilde soldaten efter 1918 och vilka var orsakerna till den förändrade inställningen?
- 5) I vilket land och ungefär när i tiden lanserades NEP (Nya ekonomiska politiken)? Vad utmärkte NEP?

Essäfrågor: välj en av två. Svaren bör, som sagt, inte överstiga fyra sidor.

- A) I kurslitteraturen ges rikhaltiga beskrivningar av sovjetisk kommunism, italiensk fascism och tysk nazism. Diskutera likheter och skillnader mellan dem såväl vad gäller ideologiska huvuddrag som ideologiernas praktiska konsekvenser för medborgarna i respektive land.
- B) Avkolonialiseringen var en utdragen process under efterkrigstiden. Diskutera utifrån kurslitteraturen två konkreta exempel (det vill säga två länder som blev självständiga) de grundläggande orsakerna till denna process.

HISTORISKA INSTITUTIONEN, LUNDS UNIVERSITET

HISA13, HISA17. TENTAMEN: KATASTROFERNAS ÅRHUNDRADE

Tentamen fredagen 26 september 2014

Tentamen består av tre delar. Den första är en bildfråga som maximalt ger 5 poäng. Den andra består av fyra kortare frågor. Varje fråga betygsätts från 0 till 5. Den tredje delen utgörs av en essäfråga där du väljer *en* av de två frågorna. Den betygsätts från 0 till 15 poäng. Maximalt poängantal är följaktligen 40. Betygsgränser: för godkänt krävs 20 poäng, för väl godkänt 30.

Svaren på frågorna 1-5 skall utformas som en sammanhängande text om cirka en sida var. Svar som endast består av uppställda punkter och eller uppräddade nyckelord godkänns inte. Skriv väl! Språkbehandlingen är en del i bedömningen av tentamen. Ulf Zander

RENDEZVOUS

- 1) I David Lows klassiska teckning "Rendezvous" från *Evening Standard* säger Adolf Hitler "The scum of the earth, I believe?" Stalin svarar: "The bloody assassin of the workers, I presume?" Ungefär när publicerades teckningen? Vilka historiska händelser anspelar den på? Vem representerar liket mellan de båda ledarna?

- 2) Som Martin Alm konstaterar i *Katastrofernas århundrade* uttryckte många amerikaner förvåning efter attackerna den 11 september 2001. I många fall jämfördes 9/11 med händelser under andra världskriget. Varför var just andra världskriget ett så vanligt förekommande jämförelseobjekt?
- 3) Folkhemmet är ett centralt begrepp i svensk 1900-talshistoria. Hur ska det förstås med utgångspunkt i Per Albin Hanssons användning av ordet och vilka praktiska tillämpningar fick det under 1930-talet?
- 4) Christina Carlsson Wetterberg noterar i "Med eller utan fäder och bröder? – kvinnor i 1900-talets politiska liv" att det tog förhållandevis lång tid för kvinnor att få inflytande i svenska parlamentariska sammanhang. Resonera kring orsakerna till den svaga ökningen av kvinnor i riksdagen fram till 1940 och vilka strategier kvinnor använde sig av för att få ökat politiskt inflytande.
- 5) I Asien har historiker vänt sig mot uppfattningen att andra världskriget inleddes 1939. Ge mot bakgrund av kurslitteraturens genomgång av 1930-talets utveckling i Asien argument för en annan tidpunkt än 1939 som andra världskrigets början.

Essäfrågor: välj en av två. Svaren bör, som sagt, inte överstiga fyra sidor.

- A) Du arbetar på en dagstidning. Redaktören vill ta fasta på den nuvarande händelseutvecklingen på Krim och i östra Ukraina och ber dig skriva en bakgrundsartikel om relationen Ryssland-Ukraina under den sovjetiska perioden. Vad förenade ryssar och ukrainare under denna tid och vilka konflikter uppstod som har effekter än idag? Han tipsar dig om Johan Dietschs artikel i *Katastrofernas århundrade* och de mer allmänna resonemangen om sovjetisk historia i McKay & Co.
- B) I både Sverige och Tyskland diskuterades begrepp vari "folk" var centralt. Skillnaden var att i Tyskland kopplades det till ett totalitärt styrelseskick, medan det i Sverige var centralt i ett demokratiskt samhällsbygge. Vilka ideologiska, politiska, ekonomiska och kulturella skillnader förklarar de olikartade utvecklingslinjerna i Sverige och Tyskland under 1930-talet?

HISTORISKA INSTITUTIONEN, LUNDS UNIVERSITET

HISA02. TENTAMEN: DELKURS 5. KATASTROFERNAS ÅRHUNDRADE

Tentamen fredagen 4 oktober 2013

Tentamen består av tre delar. Den första är en bildfråga som maximalt ger 5 poäng. Den andra består av fem kortare frågor. Varje fråga betygsätts från 0 till 5. Den tredje delen utgörs av en essäfråga där du väljer *en* av de två frågorna. Den betygsätts från 0 till 15 poäng. Maximalt poängantal är följaktligen 45. Betygsgränser: för godkänt krävs 23 poäng, för väl godkänt 36.

Svaren skall utformas som en sammanhängande text. Svar som endast består av uppställda punkter och eller uppräddade nyckelord godkänns inte.

Skriv väl! Språkbehandlingen är en del i bedömningen av tentamen. Ulf Zander

- 1) David Lows teckning har titeln "What's Czechoslovakia to me, anyway?". Vad vill Low ha sagt med sin teckning och ungefär när publicerades den? Vem kan man tänka sig att den tidningsläsande mannen representerar?

- 2) Vilka var målsättningarna bakom "glasnost" och "perestrojka" och vilka konsekvenser fick politiken bakom dessa begrepp?
- 3) År 1922 deklarerade den politiska ledningen i Tyskland att den inte längre kunde betala av på det stora krigsskadestånd som var ett av resultaten av Versaillesfreden. Som svar på detta utspel ockuperade franska och belgiska trupper i januari 1923 Ruhrområdet. Vilken blev den tyska responsen på denna ockupation och vilka följder fick detta gensvar i Tyskland under resten av 1923?
- 4) Folkhemmet är ett centralt begrepp i svensk 1900-talshistoria. Hur ska det förstås med utgångspunkt i Per Albin Hanssons användning av ordet och vilka praktiska tillämpningar fick det under 1930-talet?
- 5) I USA övergick ett stort stöd för Vietnamkriget under 1960-talets första hälft i allt häftigare protester. Vilka var de viktigaste orsakerna bakom det växande missnöjet bland den amerikanska hemmaopinionen?
- 6) I Asien har historiker vänt sig mot uppfattningen att andra världskriget inleddes 1939. Ge mot bakgrund av kurslitteraturens genomgång av 1930-talets utveckling i Asien argument för en annan tidpunkt än 1939 som andra världskrigets början.

Essäfrågor: välj en av två. Svaren bör, som sagt, inte överstiga fyra sidor.

- A) Första världskriget beskrivs i kurslitteraturen som "urkatastrofen". På vilka sätt påverkade denna urkatastrof synen på nation, demokrati, krig och fred samt minneskulturen?
- B) I kurslitteraturen ges rikhaltiga beskrivningar av sovjetisk kommunism, italiensk fascism och tysk nazism. Diskutera likheter och skillnader mellan dem såväl vad gäller ideologiska huvuddrag som ideologiernas praktiska konsekvenser för medborgarna i respektive land.

HISTORISKA INSTITUTIONEN, LUNDS UNIVERSITET

HISA02. TENTAMEN: DELKURS 5. KATASTROFERNAS ÅRHUNDRADE

Tentamen fredagen 8 november 2013

Tentamen består av tre delar. Den första är en bildfråga som maximalt ger 5 poäng. Den andra består av fem kortare frågor. Varje fråga betygsätts från 0 till 5. Den tredje delen utgörs av en essäfråga där du väljer *en* av de två frågorna. Den betygsätts från 0 till 15 poäng. Maximalt poängantal är följaktligen 45. Betygsgränser: för godkänt krävs 23 poäng, för väl godkänt 36.

Svaren på frågorna 1-6 skall utformas som en sammanhängande text om cirka en sida var med undantag för fråga 3. På den markerar du endast det alternativ som du anser vara det riktiga. Övriga svar som endast består av uppställda punkter och eller uppräddade nyckelord godkänns inte. Skriv väl! Språkbehandlingen är en del i bedömningen av tentamen. Ulf Zander

- 1) Namnet på upphovsmannen till denna teckning är inte känt. Vad anspelar hans teckning på och vilket är budskapet? Ungefär när publicerades den och i vilket land? Även om upphovsmannens namn inte är känt är hans yrke bekant. Vad tror du att han arbetade som?

- 2) Varför genomfördes femårsplaner i Sovjetunionen och vilket ekonomiskt system ersatte de?
- 3) I vilket alternativ är den inbördes kronologiska tidsföljden den emellan den rätta (den första händelsen av fyra inträffade först och den sista sist)?
 - a) Berlinmurens uppförande – Suezkrisen – Ungernrevolten – glasnost
 - b) Kubakrisen – Ungernrevolten – Sovjetunionens invasion av Afghanistan – Berlinmurens fall
 - c) Vietnamkriget – Berlinmurens fall – perestrojka – Solidaritets bildande i Polen
 - d) Västtysklands grundande – Kubakrisen – Sovjetunionens invasion av Afghanistan – glasnost
- 4) Den av Benito Mussolini ledda fascismen och den av Adolf Hitler ledda nationalsocialismen var nya ideologier under mellankrigstiden. Likheter mellan dessa totalitära ideologier är många och uppenbara, men i vilka avseenden skilde de sig åt?
- 5) På vilka sätt försökte Michail Gorbatsjov förnya det sovjetiska samhället och vilka konsekvenser fick hans reformer?
- 6) I kurslitteraturen betonas betydelsen av den så kallade kohandeln. Vad innebar den och vilka konsekvenser fick den för svensk politik?

Essäfrågor: välj en av två. Svaren bör inte överstiga fyra sidor.

- A) I både Sverige och Tyskland diskuterades begrepp som "folk" var centralt. Skillnaden var att i Tyskland kopplades det till ett totalitärt styrelseskick medan det i Sverige var centralt i ett demokratiskt samhällsbygge. Vilka ideologiska, politiska, ekonomiska och kulturella skillnader förklarar de olikartade utvecklingslinjerna i Sverige och Tyskland under 1930-talet?
- B) Vad drev miljoner unga män att tillbringa sina bästa år i första världskrigets skyttegravar? I ditt svar bör du reflektera kring olika nivåer, från övergripande, strukturella orsaker till förklaringar till den enskilde soldatens agerande i relation till kamraterna i skyttegravarna.

**Skrivning i historia, omtentamen, delkurs 2, *Konkurrerande civilisationer:*
ANTIKEN + MEDELTID**

HIS A13, HIS A14, HIS A02

2014-12-08

Examinator: Isak Hammar

OBS! Denna skrivning avser dig som lämnat INTE hemuppgifter för moment ANTIKEN under denna eller föregående termin!

Provet består av fem essäfrågor. Samtliga frågor skall besvaras. Svaren på frågorna skall maximeras till *högst* två A4-sidor per fråga.

Skriv läsligt! Försök besvara samtliga frågor!

Essäfrågorna ger som bäst 6 poäng var. Maximalt antal poäng på skrivningen är 30 poäng. Gränsen för Godkänt ligger på 15 poäng, gränsen för Väl Godkänt på 22,5 poäng.

Resultatet av skrivningen kommer att anslås på institutionens anslagstavla i vestibulen. Även om skrivningen avbryts skall frågeformuläret återlämnas med namnet ifyllt.

-
1. Resonera över vilka möjligheter och begränsningar kvinnan hade under antiken. Vilka faktorer anser du var särskilt avgörande för hennes samhällsposition? Jämför mellan Grekland och Rom.
 2. Vilka faktorer var avgörande för den romerska republikens fall och vilka centrala förändringar genomförde Augustus under sin tid vid makten?
 3. Religion och politik var tätt sammanknutna under medeltiden. Ge exempel på hur genom att jämföra den katolska kyrkans utveckling och den muslimska expansionen. Vilka var de viktigaste konsekvenserna av förhållandet mellan politik och religion?
 4. Vilka utmaningar stod det karolingiska riket inför när Karl den Store kom till makten? Hur försökte han lösa sina problem? Jämför även det karolingiska exemplet med andra maktpolitiska mönster under medeltiden.
 5. Vilka centrala samhällsförändringar kan man peka på under de nordiska rikenas framväxt från ca 800 till omkring 1250? Vilka var anledningarna till förändringen? Argumentera även för hur politik och maktutövning utvecklades under denna period.

Skrivning i historia, omtentamen, delkurs 2, Konkurrerande civilisationer: MEDELTID
HIS A13, HIS A14, HIS A02

2014-12-08

Examinator: Isak Hammar

OBS! Denna skrivning avser dig som lämnat in hemuppgifter för moment ANTIKEN under denna eller föregående termin!

Provet består av fyra essäfrågor. Samtliga frågor skall besvaras. Svaren på essäfrågorna skall maximeras till *högst* två A4-sidor per fråga.

Skriv läsligt! Försök besvara samtliga frågor!

Essäfrågorna ger som bäst 6 poäng var. Maximalt antal poäng på skrivningen är 24 poäng. Gränsen för Godkänt ligger på 12 poäng, gränsen för Väl Godkänt på 18 poäng.

Resultatet av skrivningen kommer att anslås på institutionens anslagstavla i vestibulen. Även om skrivningen avbryts skall frågeformuläret återlämnas med namnet ifyllt.

-
1. Religion och politik var tätt sammanknutna under medeltiden. Ge exempel på hur genom att jämföra den katolska kyrkans utveckling och den muslimska expansionen. Vilka var de viktigaste konsekvenserna av förhållandet mellan politik och religion?
 2. Vad utmärkte den medeltida urbaniseringen och vilka sociala, politiska och kulturella samhällsförändringar kan man koppla samman med detta fenomen? Resonera även över vilken roll urbaniseringen spelade för kvinnans samhällsposition.
 3. Vilka utmaningar stod det karolingiska riket inför när Karl den Store kom till makten? Hur försökte han lösa sina problem? Jämför även det karolingiska exemplet med andra maktpolitiska mönster under medeltiden.
 4. Vilka centrala samhällsförändringar kan man peka på under de nordiska rikenas framväxt från ca 800 till omkring 1250? Vad låg bakom förändringarna? Argumentera även för hur politik och maktutövning utvecklades under denna period.

Omskrivning i historia, delkurs 2, *Konkurrerande civilisationer*

HIS A13, HIS A02

2011-12-02

Examinator: Dick Harrison

Provet består av två essäfrågor, två kortare frågor och fem mycket korta frågor. Samtliga frågor, alltså även **båda** essäfrågorna, skall besvaras. Svaren på essäfrågorna skall maximeras till *högst* fyra A4-sidor per fråga, svaren på kortfrågorna till *högst* en A4-sida per fråga, svaren på de mycket korta frågorna till en enkel markering av alternativ.

Skriv läsligt! Otydlig handstil kan ALLVARLIGT FÖRSVÅRA rättningen! Försök besvara samtliga frågor!

Essäfrågorna ger som bäst 15 poäng var. Kortfrågorna ger som bäst 5 poäng var, de mycket korta frågorna som bäst 1 poäng var. Maximalt antal poäng blir alltså 45. Gränsen för Godkänt ligger kring 20 poäng, gränsen för Väl Godkänt kring 32 poäng.

Resultatet av skrivningen kommer att anslås på institutionens anslagstavla i vestibulen cirka en vecka efter skrivningstillfället.

Även om skrivningen avbryts skall frågeformuläret återlämnas med namnet ifyllt.

Namn:.....Personnummer:.....

Essäfrågor:

(1) Redogör för högkulturernas utveckling i Främre Orienten (Nordafrika och Mellanöstern) från och med jordbruksekonominns uppkomst till ca 500 f.Kr. Var uppstod högkulturer? Varför just där? Vilka skillnader fanns mellan de olika regionerna? Observera att frågan gäller hela samhället (religion, ekonomi, kultur, etc.), inte bara den strikt politiska sfären.

(2) Redogör för framväxten av de antika grekiska stadsstaterna – storlek, politisk och geografisk struktur, samhällsklasser, yttre hot, osv. Jämför särskilt utvecklingen i Athen och Sparta och förklara skillnaderna mellan de båda staterna. Vilken typ av demokrati utvecklades i vissa stadsstater? Varför? Vad skiljer denna demokrati från vårt nuvarande system?

Korta frågor:

(3) Redogör för huvuddragen i Kinas historia från tiden kring Kristi födelse till ca 1200. Strukturella hot? Demografisk utveckling? Politiskt system?

(4) Redogör översiktligt för framväxten av städer i Västeuropa under tidig medeltid och högmedeltid. Hur grundades nya städer? Varför? Hur stora var de?

VAR GOD VÄND!

Mycket korta frågor:

(5) Vad kallades den temporära landsförvisning som en antik grekisk politiker kunde drabbas av? Välj mellan följande alternativ:

- 1. ostrakisering
- X. exkommunikation
- 2. haruspiciering

(6) Vid vilken flod blomstrade den äldsta kända högkulturen i Sydasien? Välj mellan följande alternativ:

- 1. Röda floden
- X. Ganges
- 2. Indus

(7) När blev väderkvarnar vanliga inom jordbruket? Välj mellan följande alternativ:

- 1. 100-talet
- X. 600-talet
- 2. 1100-talet

(8) Vad betyder *shia*? Välj mellan följande alternativ:

- 1. parti
- X. profet
- 2. fred

(9) Vilken titel hade den svenske riksbyggaren Birger Magnusson (d. 1266)? Välj mellan följande alternativ:

- 1. kung
- X. jarl
- 2. lagman

Skrivning i historia, delkurs 2, Konkurrerande civilisationer

HIS A13, HIS A02

2011-10-28

Examinator: Dick Harrison

Provet består av två essäfrågor, två kortare frågor och fem mycket korta frågor. Samtliga frågor, alltså även **båda** essäfrågorna, skall besvaras. Svaren på essäfrågorna skall maximeras till *högst* fyra A4-sidor per fråga, svaren på kortfrågorna till *högst* en A4-sida per fråga, svaren på de mycket korta frågorna till en enkel markering av alternativ.

Skriv läsligt! Otydlig handstil kan ALLVARLIGT FÖRSVÅRA rättningen! Försök besvara samtliga frågor!

Essäfrågorna ger som bäst 15 poäng var. Kortfrågorna ger som bäst 5 poäng var, de mycket korta frågorna som bäst 1 poäng var. Maximalt antal poäng blir alltså 45. Gränsen för Godkänt ligger kring 20 poäng, gränsen för Väl Godkänt kring 32 poäng.

Resultatet av skrivningen kommer att anslås på institutionens anslagstavla i vestibulen cirka en vecka efter skrivningstillfället.

Även om skrivningen avbryts skall frågeformuläret återlämnas med namnet ifyllt.

Namn:.....Personnummer.....

Essäfrågor:

(1) Det romerska riket är ett av våra bäst kända exempel på hur en stormakt uppstår, blomstrar och förändras. Redogör för de stora dragen i denna historia, från det att Rom var en samling byar vid Tibern på 700-talet f.Kr. till senantiken (ej längre än till ca 500 e.Kr.). Hur kontrollerades samhället? Hur försvarades det? Vilka krafter och vilka kulturer bar upp imperiet? Hur förändrades styrelseskicket? Hur löstes försvarsbehovet?

(2) Redogör för framväxten av ett typiskt medeltida rike i Europa mellan ca 500 och ca 1350. Hur förändrades, generellt sett, grunderna för politisk makt? Hur utvecklades härskarideologi, lagstiftning och skatteväsen? Hur förhöll sig utvecklingen i Sverige, Danmark och Norge till utvecklingen i övriga Västeuropa?

Korta frågor:

(3) Redogör översiktligt för den muslimska världens utveckling (med tonvikt på religion och maktpolitik) från första hälften av 600-talet till omkring 1100.

(4) Vad innebar investiturstriden? Redogör för denna konflikt och för liknande konfliktscenarier i det högmedeltida Europa.

VAR GOD VÄND!

Mycket korta frågor:

(5) Vad kallades de romerska politiker som kunde fälla ett förslag genom att säga "veto"?
Välj mellan följande alternativ:

- 1. pretorer
- X. folktribuner
- 2. prokonsuler

(6) Vid vilken flod blomstrade den äldsta högkulturen i Sydasien? Välj mellan följande alternativ:

- 1. Indus
- X. Ganges
- 2. Mekong

(7) Vad hette den mäktiga tyska köpmannaorganisationen i medeltidens Nordeuropa? Välj mellan följande alternativ:

- 1. Köpmannaligan
- X. Tyska Hansan
- 2. Preussiska förbundet

(8) Vad är en mamluk? Välj mellan följande alternativ:

- 1. En medlem av en turkisk dynasti på Sicilien
- X. En slavsoldat under en muslimsk härskare
- 2. En from stiftelse i det medeltida Egypten

(9) Hur förändrades den europeiska storpolitiken på 1250-talet? Välj mellan följande alternativ:

- 1. Tysk-romerska riket försvagades allvarligt
- X. Hundraårskriget bröt ut mellan England och Frankrike
- 2. Påven började bannlysa sina motståndare

**Skrivning i historia, delkurs 3, Världsekonomi, statsbildningar och revolutioner.
8 januari 2015. Examinator: Eva Helen Ulvros**

Provet består av en essäfråga och fem kortfrågor. Välj ett alternativ, antingen alternativ 1A eller alternativ 1B på essäfrågan. Svaret på essäfrågan bör maximeras till högst tre A4-sidor, svaren på kortfrågorna till högst en A4-sida per fråga.

Läs först igenom alla frågorna! Försök beräkna den tid Du behöver för att kunna besvara varje fråga så att Du inte kommer i tidsnöd på de sista. Svara på den fråga som verkligen ställts! Skriv läsligt! Försök besvara samtliga frågor!

Fråga 1 (essäfrågan) ger som bäst

15 poäng

Kortfrågorna ger som bäst 5 poäng vardera, tillsammans

25 poäng

SUMMA (i bästa fall)

40 poäng

Gränsen för Godkänt ligger vid 18 poäng, gränsen för Väl Godkänt vid 30 poäng.

Resultatet på skrivningen kommer att anslås på institutionens anslagstavla i vestibulen mellan en och två veckor efter skrivningstillfället.

Fråga 1 (välj ett alternativ.)

- A. Redogör för stormaktspolitiken i Europa ca 1550-1720 (väst och öst, även Norden). Du bör diskutera både politiska, sociala, ekonomiska och religiösa förhållanden. Du bör nämna någonting om vilka länder som sågs som stormakter, både de som var stora och de som var på väg att bli det. Förklara vad det var som avgjorde detta!
- B. Jämför de europeiska kolonialmakternas utveckling från början av 1500-talet till slutet av 1700-talet. Vilka var starka i vilket skede? Varför? Vilka var orsakerna till att vissa expanderade, och andra gick tillbaka? Vilka länder handlade man med? Varför? Vilka områden koloniserades? Vilka blev följderna för de koloniserade områdena?
2. Redogör för bakgrunden till bildandet av Kalmarunionen. Varför bildades unionen? Diskutera unionens karaktär och utveckling. Varför upplöstes unionen?
3. Redogör kortfattat för det osmanska rikets utveckling från ca 1350 fram till och med 1700-talet. Varför utvecklades riket på detta sätt? Ange några typiska drag för det osmanska statsskicket.
4. Jämför England och Frankrike under 1600-talet. Hos vem/vilka grupper låg den politiska makten? Vilka likheter och skillnader fanns mellan länderna? Politiskt, religiöst, socialt, ekonomiskt?
5. Redogör övergripande för utvecklingen i Ryssland från ca 1700 och fram till början av 1800-talet, ca 1815, och för landets relationer med Sverige under perioden.
6. Redogör översiktligt för den amerikanska revolutionen och dess bakgrund. Vad drev fram utvecklingen?

Skrivning i historia, Skrivning i historia, delkurs 3, Världsekonomi, statsbildningar och revolutioner.
Examinator: Eva Helen Ulvros

Provet består av en essäfråga och fem kortfrågor. Välj ett alternativ, antingen alternativ 1A eller alternativ 1B på essäfrågan.

Svaret på essäfrågan bör maximeras till högst tre A4-sidor, svaren på kortfrågorna till högst en A4-sida per fråga.

Läs först igenom alla frågorna! Försök beräkna den tid Du behöver för att kunna besvara varje fråga så att Du inte kommer i tidsnöd på de sista. Svara på den fråga som verkligen ställts! Tänk också på att ett kort, koncist svar ofta kan ge bättre utdelning än ett långt, pladdrigt.

Skriv läsligt! Försök besvara samtliga frågor!

Fråga 1 (essäfrågan) ger som bäst 15 poäng

Kortfrågorna ger som bäst 5 poäng vardera, tillsammans 25 poäng
SUMMA. (i bästa fall)

40 poäng

Gränsen för Godkänt ligger vid 18 poäng, gränsen för Väl Godkänt vid 30 poäng.

Resultatet på skrivningen kommer att anslås på institutionens anslagstavla i vestibulen mellan en och två veckor efter skrivningstillfället.

Även om skrivningen avbryts skall frågeformuläret återlämnas med namnet ifyllt.

Namn:.....Personnummer:.....

Fråga 1 (välj ett alternativ.)

- A. Försök översiktligt ge en bild av Europa och Norden under 1700-talet (fram till 1789). Du bör ta upp både politiska, sociala, ekonomiska, kulturella och religiösa förhållanden i stora drag. Gå inte in i detalj i olika krigsföretag och vem som fick vad i olika freder. Resonera övergripande och sovra materialet!
- B. Resonera kring världshandeln ca 1500-1800. Vilka länder var ledande i vilket skede? Varför förändrades förhållandena? Vilka blev följderna för olika länder och områden i Amerika, Asien och Afrika?

2.Diskutera några utmärkande drag för den s.k. tidigmoderna staten, dvs. den starka furstemakt som etablerades på flera håll i Europa från ca 1450 till ca 1550. Ge exempel från några länder.

3. Kommentera Rysslands utveckling under 1600- och 1700-talen (fram till ca 1800).

4.Diskutera, helt kort, England från sent 1500-tal (1588), fram till mitten av 1700-talet. Hur skiljer sig utvecklingen i England från utvecklingen i t.ex. Frankrike? Mot vilka områden riktas det engelska utrikespolitiska intresset?

5. Ge en bild av Sverige under 1600-talet. Lyft fram både politiska, sociala, ekonomiska och religiösa aspekter. Redogör också kort för förhållandet till andra stater.

6.Redogör i stora drag för den amerikanska revolutionen och dess bakgrund. Vad drev fram utvecklingen?

Skrivning i historia, Skrivning i historia, delkurs 3, Världsekonomi, statsbildningar och revolutioner.

Examinator: Eva Helen Ulvros

Provet består av en essäfråga och fem kortfrågor. Välj ett alternativ, antingen alternativ 1A eller alternativ 1B på essäfrågan.

Svaret på essäfrågan bör maximeras till högst tre A4-sidor, svaren på kortfrågorna till högst en A4-sida per fråga.

Läs först igenom alla frågorna! Försök beräkna den tid Du behöver för att kunna besvara varje fråga så att Du inte kommer i tidsnöd på de sista. Svara på den fråga som verkligen ställts! Tänk också på att ett kort, koncist svar ofta kan ge bättre utdelning än ett långt, pratigt.

Skriv läsligt! Försök besvara samtliga frågor!

Fråga 1 (essäfrågan) ger som bäst 15 poäng

Kortfrågorna ger som bäst 5 poäng vardera, tillsammans 25 poäng

SUMMA. (i bästa fall)

40 poäng

Gränsen för Godkänt ligger vid 18 poäng, gränsen för Väl Godkänt vid 30 poäng.

Resultatet på skrivningen kommer att anslås på institutionens anslagstavla i vestibulen mellan en och två veckor efter skrivningstillfället.

Även om skrivningen avbryts skall frågeformuläret återlämnas med namnet ifyllt.

Namn:.....Personnummer:.....

Fråga 1 (välj ett alternativ.)

- A. Kommentera förhållandet mellan Europa och Orienten (Osmanska riket, Kina, Indien och Fjärran Östern) från ca 1350 till och med 1700-talet. Vilka typer av relationer (politiska, ekonomiska och religiösa) fanns mellan områdena? Vilka av de europeiska länderna var mest engagerade, och på vilket sätt? Lyft fram förändringar, dess orsaker och konsekvenser.
- B. Redogör i korta drag för Napoleons Frankrike och för Napoleonkrigen, dess förutsättningar och politiska, sociala, ekonomiska och kulturella följder för olika stater i Europa.
2. Redogör för bakgrunden till bildandet av Kalmarunionen. Varför bildades unionen? Diskutera unionens karaktär och utveckling. Varför upplöstes unionen?
3. Redogör i korta drag för utvecklingen i Polen från ca 1500 till ca 1800. Lyft fram både politiska, ekonomiska, sociala och religiösa förhållanden. Vad drev fram utvecklingen?
4. Ge en bild av Frankrike från ca 1600 och fram till ca 1750. Lyft fram både politiska, ekonomiska, sociala, kulturella och religiösa faktorer. Hur såg relationerna med andra stater ut? Vad förändrades, och varför?
5. Presentera några drag som är utmärkande för den tidigmoderna staten. Exemplifiera med någon/några av Västeuropas stater, och jämför också med Sverige.
6. Redogör i stora drag för Nederländernas framväxt som europeisk stormakt. Kommentera statens bildande. Diskutera också landets inflytande i olika delar av världen under främst 1600-talet.

TENTAMEN

Ordinarie tentamen, den 16 januari 2015

Examinator: Stefan Amirell

Anvisningar

Tentamen består av tre delar. Den första delen utgörs av en essäfråga där du väljer *en* av de två frågorna. Den andra delen består av fyra kortare frågor, som alla ska besvaras. Den tredje delen består av fem centrala begrepp under perioden som alla ska ges en kortfattad definition.

Essäfrågan ger maximalt 15 poäng, de korta frågorna maximalt 5 poäng var och begreppsdefinitionerna maximalt 1 poäng var. Maximal poäng är följaktligen 40 poäng.

Ungefärliga betygsgränser: för godkänt krävs ungefär 16 poäng och för väl godkänt krävs ungefär 28 poäng. Slutliga gränser fastställs i samband med rättningen.

Svaren på essäfrågan och de korta frågorna ska utformas som en sammanhängande text, en miniessä. Svar som *endast* består av uppställda punkter och/eller uppräddade nyckelord kommer inte att godkännas.

SKRIV LÄSBARA SVAR!! Oläsbara svar kommer inte att rättas.

Essäfråga

Välj *en* av de följande frågorna. Svaret bör omfatta 2–3 sidor.

- A. Vad innebar den agrara revolutionen i Sverige (och övriga Europa) och vilka var dess *orsaker*? Varför var den agrara revolutionen en förutsättning för den industriella revolutionen?
- B. Vilka var de viktigaste *förutsättningarna* för och *drivkrafterna till* den intensifierade europeiska expansionen under perioden från omkring 1850 till 1914? Redogör kortfattat för den övergripande, globala utvecklingen och belägg resonemanget med hjälp av konkreta exempel från olika delar av världen under perioden.

Kortfrågor

Alla frågorna skall besvaras. Svaren ska omfatta maximalt en sida.

1. Vilka följder fick första industriella revolutionen för Storbritanniens uppträdande och intressen i Indien och Kina före mitten av 1800-talet?
1. Hur påverkade framväxten av en tysk nation och ett enat Tyskland det övriga Europa ekonomiskt, politiskt och kulturellt?
2. Vilka är de viktigaste likheterna och skillnaderna mellan Japans och Siams (Thailands) ekonomiska, sociala och politiska modernisering från ca 1870 till 1914?
3. Vilka huvudsakliga internationella migrationsströmmar kan urskiljas under perioden 1815–1914 och vilka orsaker hade de?

Begreppsfrågor

Alla frågorna ska besvaras. Definiera på maximalt två rader följande begrepp:

5. kanonbåtsdiplomati (gun boat diplomacy)
6. mikrobteorin (germ theory)
7. hacienda
8. sepoysupproret (Great Mutiny/Great Revolt)
9. skandinavism

Lycka till!

Stefan

Inför nästa kursomgång vill jag lägga ut kopior på ett antal anonymiserade tentor från denna omgång som har fått betyget VG. Vänligen kryssa i rutan nedan om du ger tillstånd till att din tenta skannas in och läggs ut på Luvit till kommande kurstillfällen.

- ☐ Ja, jag ger tillstånd till att min anonymiserade tenta får kopieras och publiceras på Luvit.

TENTAMEN

Omtentamen, den 25 februari 2014

Examinator: Stefan Amirell

Medrättande lärare: Martin Ericsson

Anvisningar

Tentamen består av tre delar. Den första delen utgörs av en essäfråga där du väljer *en* av de två frågorna. Den andra delen består av fyra kortare frågor, som alla ska besvaras. Den tredje delen består av fem centrala begrepp under perioden som alla ska ges en kortfattad definition.

Essäfrågan ger maximalt 15 poäng, de korta frågorna maximalt 5 poäng var och begreppsdefinitionerna maximalt 1 poäng var. Maximal poäng är följaktligen 40 poäng.

Ungefärliga betygsgränser: för godkänt krävs ungefär 16 poäng, för väl godkänt krävs ungefär 28 poäng. Slutliga gränser fastställs i samband med rättningen.

Svaren på essäfrågan och de korta frågorna ska utformas som en sammanhängande text, en miniessä. Svar som *endast* består av uppställda punkter och/eller uppräddade nyckelord kommer inte att godkännas.

SKRIV LÄSBARA SVAR!! Oläsbara svar kommer inte att rättas.

Essäfråga

Välj *en* av de följande frågorna. Svaret bör omfatta 2–3 sidor.

- A. Välj en av 1800-talets stora ideologier i Europa – konservatism, liberalism och socialism/kommunism – och diskutera hur denna utvecklades på olika håll från slutet av 1700-talet till början av 1900-talet. Hur påverkades ideologin av den ekonomiska och sociala utvecklingen (till exempel industrialiseringen, urbaniseringen och nationalismens framväxt) på olika håll? Vilken betydelse hade ideologin för den politiska och sociala utvecklingen i stort?
- B. Vilka var de viktigaste *förutsättningar* för och *drivkrafter* till den intensifierade europeiska expansionen under perioden 1815–1914? Redogör för den övergripande, globala utvecklingen och styrk ditt resonemang med hjälp av konkreta exempel från olika delar av världen under perioden.

Kortfrågor

Alla frågorna skall besvaras. Svaren ska omfatta maximalt en sida.

1. Hur påverkades Indien och Kina av den västerländska expansionen under 1800-talet? Diskutera några viktiga likheter och skillnader med avseende på ekonomi, politik och sociala förhållanden.
2. Redogör översiktligt för hur Latinamerikas länder blev självständiga.
3. Vilka sociala problem ledde urbaniseringen till i de industrialiserade länderna i Europa och Nordamerika och vad gjorde man för att komma till rätta med dessa? Diskutera med hjälp av konkreta exempel från minst två länder (från Europa och/eller Nordamerika) som du själv väljer.
4. Hur utvecklades det politiska systemet i Sverige från början av 1800-talet till 1914 med avseende på till exempel kungamaktens roll, riksdagen, grundlagen och rösträtten?

Begreppsfrågor

Alla frågorna ska besvaras. Definiera på maximalt två rader följande begrepp:

5. spinning Jenny
6. kommunistiska manifestet
7. Berlinkonferensen
8. opiumkriget
9. Eidsvollförfattningen

Lycka till!

Stefan & Martin

HISTORISKA INSTITUTIONEN
LUNDS UNIVERSITET
Christopher Collstedt

Namn:..... Personnr:.....

Tentamen: HIS A02 och HIS A13, Delkurs 4, *Industri och imperier*, 4 juni 2010

Tentamen består av en essäfråga och fyra kortare frågor. Essäfrågan kan ge maximalt 15 poäng, övriga frågor maximalt 5 poäng vardera. Maximal poäng på tentamen är följaktligen 35 poäng
Ungefärliga betygsgränser: För godkänt krävs ungefär 16 poäng, för väl godkänt krävs ungefär 26 poäng. Slutliga gränser fastställer jag först i samband med rättningen.

Svaren skall utformas som en sammanhängande text. Jag godkänner *inte* svar som *endast* består av uppställda punkter och/eller uppräpade nyckelord

Skriv läsbara svar!! Grava fall av oläsbarhet rättas inte!!

Även om skrivningen avbryts skall frågeformuläret återlämnas med namnet ifyllt!

Essäfråga

Välj **en** av de följande essäfrågorna. Svaret bör inte vara längre än 2-3 sidor!

- 1 A. Vid 1900-talets början behärskades nästan hela världen politiskt, direkt eller indirekt, av stormakter i Europa och Nordamerika. Redogör för huvuddragen i "den nya imperialismen" och analysera orsakerna till denna erövringsvåg.
- 1 B. Nationalismen var en av 1800-talets viktigaste ideologier i Europa. Diskutera dess innebörd, drivkrafter och politiska följder. Du kan nöja dig med exempel från några länder.

Kortfrågor:

Alla frågorna skall besvaras. Svaren får inte vara längre än 1 sida vardera!

2. Opiumkriget 1839-1842 kan betraktas som en viktig världshistorisk vändpunkt. Diskutera krigets orsaker och följder.
3. Diskutera *kortfattat* orsakerna till och följderna av den industriella omvandlingen i Sverige under 1800-talet.
4. Under 1800-talet ändras kvinnans ställning i de europeiska länderna på flera olika sätt. Ge några exempel på detta.
5. Förklara *kortfattat* följande fem begrepp/fenomen: a) eurocentrism; b) abolitionism; c) manifest destiny; d) neokolonialism; e) livegenskap.

(OBS! Samtliga fem begreppsförklaringar skall rymmas på max 1 sida!!)